

Landstingets revisorer 2015-04-10

Revisionsberättelse 2014 för Landstinget Västmanland

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och genom utsedda lekmanrevisorer den verksamhet som bedrivits i landstingets företag.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och landstingets revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Landstingets resultat för 2014 uppgår till 83,5 mnkr. Resultatförsämringen mellan åren exklusive jämförelsestörande poster uppgår till 154,7 mkr. Nettokostnaderna tar en allt större andel av skatteintäkterna i anspråk. Kostnaderna fortsätter att öka, medan intäktsökningen inte alls skett i samma takt.

Underskottet mot budget för förvaltningarna/verksamheterna har ökat med ca 66 mnkr. Detta trots tillskott i form av extra bidrag. Det är uödvändigt att få ned kostnadsutvecklingen inom verksamheterna. Konstateras kan också att effekten av de anpassnings- och effektiviseringsprogram som har pågått under de senaste åren har fått liten effekt på verksamheternas resultat och därmed inte motsvarat förväntningarna.

Samtliga av fullmäktige beslutade målvärden avseende de finansiella målen som skulle uppnås under 2014 har uppnåtts. Måluppfyllelsen bedöms som mycket god.

Av totalt 33 verksamhetsmål är 14 helt uppnådda, fem delvis uppnådda samt att 10 inte har uppnåtts. Fyra mål kan utvärderas först 2015 och tre mål kan utvärderas först 2016. Måluppfyllelsen bedöms som mindre bra.

Ansvarsfrihet

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i landstinget Västmanland i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen till största delen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

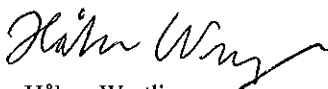
Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelser och nämnder samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi tillstyrker att landstingets årsredovisning för 2014 godkänns.

Till revisionsberättelsen hör bilagan Revisorernas redogörelse för 2014 års granskningar.

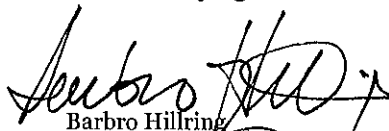
Västerås den 10 april 2015

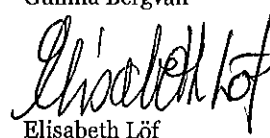

Björn Norell

Håkan Wretling

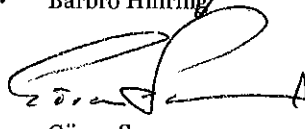

Gunilla Bergvall

Rolf Hahre

Barbro Hillring

Elisabeth Löf

Hans Petersson

Göran Sonesson

Kristina Östman

Revisionsrapport

***Granskning av
årsredovisning 2014***

Landstinget Västmanland

*Anna Gröndahl
Sanna Hellblom-Björn
Viveca Karlsson
Thomas Lidgren
Christel Modin*

27 mars 2015

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Revisionsfråga och metod	2
2.3	Revisionskriterier	3
3	Granskningsresultat	4
3.1	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	4
3.1.1	Förvaltningsberättelsen	4
3.1.1.1	Översikt över utvecklingen av verksamheten	4
3.1.1.2	Investeringsredovisning	8
3.1.1.3	Driftredovisning	8
3.1.2	Balanskrav	9
3.1.3	God ekonomisk hushållning	10
3.1.3.1	Finansiella mål	10
3.1.3.2	Mål för verksamheten	10
3.2	Rättvisande räkenskaper	11
3.2.1	Resultaträkning	11
3.2.2	Balansräkning	15
3.2.3	Kassaflödesanalys	18
3.2.4	Sammanställd redovisning	19
3.2.5	Tilläggsupplysningar	19

1 Sammanfattning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Landstinget i Västmanland avviker från lagstiftning, gällande redovisningsrekommendationer samt god redovisningssed enligt följande:

- Avskrivning av materiella anläggningstillgångar (komponentmetod tillämpas ej år 2014, men kommer att påbörjas under 2015).
- Noter saknas i stor utsträckning till den sammanställda redovisningen.
- Specifikt avsnitt avseende utvärdering av ekonomisk ställning med hänvisning till KRL 4:5 saknas, dock finns en omfattande ekonomisk analys i förvaltningsberättelsen som till delar är kopplad till landstingets ekonomiska ställning.
- Periodisering av statsbidrag som erhållits för utförda prestationer avseende sammanhållen vård och omsorg om mest sjuka äldre.

Vidare har vi under året gjort en särskild granskning av anläggningsredovisningen. I denna konstaterades att rutinerna kring anläggningsregistret i huvudsak är säkra, men att det finns stora brister avseende redovisning och kontroll av ägda fastigheter. Fysisk inventering av fastigheterna sker ej. Vidare saknas fastighetsbeteckningar för samtliga fastigheter i anläggningsregistret, vilket omöjliggör avstämning mot externa register. Det går därför inte att verifiera att redovisade fastigheter existerar och tillhör landstinget. Vi kan vidare konstatera att det även i år finns en differens mellan huvudbok och specifikation avseende pågående investeringar. Huvudboken är 4,5 mnkr högre än specifikationen. År 2013 var skillnaden 3,8 mnkr. Det är angeläget att skillnaden snarast utreds.

Vi bedömer dock att landstingets räkenskaper i allt väsentligt är upprättade enligt lag, normer och god redovisningssed och att dessa i allt väsentligt är rättvisande, men att åtgärder behöver vidtas i syfte att förbättra kvaliteten i räkenskaperna.

Årets resultat uppgår till 83,5 mnkr. Resultatförsämringen mellan åren exklusive jämförelsestörande poster uppgår till 154,7 mkr. Nettokostnaderna tar en allt större andel av skatteintäkterna i anspråk. Kostnaderna fortsätter att öka, medan intäktsökningen inte alls skett i samma takt. Landstinget uppfyller kraven på en ekonomi i balans utifrån kommunallagens krav (KL 8:5 a-b). Resultat enligt balanskravet uppgår till 83,3 mnkr efter justering för realisationsvinster på 0,2 mnkr.

Underskottet mot budget för förvaltningarna/verksamheterna har ökat med ca 66 mnkr. Detta trots tillskott i form av extra bidrag. Det är fortfarande angeläget att dämpa kostnadsutvecklingen inom verksamheterna. Konstateras kan också att effekten av de anpassnings- och effektiviseringsprogram som har pågått under de senaste åren har fått liten effekt på verksamheternas resultat.

Samtliga av fullmäktige beslutade målvärden avseende de finansiella målen som skulle uppnås under 2014 har uppnåtts. Måluppfyllelsen bedöms som mycket god.

Vi bedömer vidare att förvaltningsberättelsen omfattar en tillräcklig beskrivning för att kunna bedöma måluppfyllelsen avseende verksamhetsmålen för god hushållning. Av totalt 33 verksamhetsmål är 14 helt uppnådda, fem delvis uppnådda samt att 10 inte har uppnåtts. Fyra mål kan utvärderas först 2015 och tre mål kan utvärderas först 2016. Måluppfyllelsen bedöms som mindre bra.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är Landstingsstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2 Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsredovisningen. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt landstingets ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av ba-

lanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Beskrivningen av nämndernas ekonomi och verksamhet ingår i granskningen av landstingets årsredovisning. Specifik granskning av nämndernas redovisningar har ej skett.

Granskningen har utförts enligt god revisionsledning för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma. Vårt uppdrag omfattar inte en granskning och prövning av om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Granskningen introduceras genom kontakter och samplanering med landstingets centrum för ekonomi och verksamhetsanalys. Granskningen har utförts enligt god revisionsledning med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som presenterades 2015-03-05. I viss mån har även kompletteringar som gjordes 2015-03-10 beaktats. Landstingsstyrelsen fastställer årsredovisningen 2015-04-25 och Landstingsfullmäktige behandlar årsredovisningen 2015-04-22.

Rapportens innehåll har sakgranskats av bl a ekonomidirektör och redovisningschef.

2.3 Revisionskriterier

Landstingsstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen som enligt 8 kap 18 § KL ska godkännas av Landstingsfullmäktige.

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen
- Kommunal Redovisningslag
- Rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning
- Fullmäktiges beslut om god ekonomisk hushållning.

3 Granskningsresultat

3.1 Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1 Förvaltningsberättelsen

3.1.1.1 Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar överensstämmer med kraven i KRL 4:1 och 8:1.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning.

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild för landstinget. Upplysningar enligt KRL 8:1¹ avseende ekonomin bedöms vara tillräckliga.

Vi har även i år tagit fram **finansiella nyckeltal** för Landstinget Västmanland. Dessa redovisas nedan.

Nyckeltal	2010	2011	2012	2013	2014
Nettokostnadernas (exkl avskrivningar) andel av totala skatteintäkter	95,2%	93,9%	94,2%	91,7%	95,8%
Nettokostnadernas andel av totala skatteintäkter	98,5%	97,4%	97,6%	95,1%	99,3%
Finansnettots andel av totala skatteintäkter	0,4%	-3,3% ²	-1,0%	-2,7%	0,5%
Nettokostnadernas + finansnettots andel av totala skatteintäkter	98,1%	100,7%	98,6%	97,8%	98,8%
Soliditet	31%	27%	27%	27%	27%

De finansiella nyckeltalen har försämrats jämfört med tidigare år. Soliditeten ligger dock kvar på samma nivå som åren 2011, 2012 och 2013. Om den pensionsskuld som redovisas som ansvarsförbindelse (4 320 mkr) skulle ingå i soliditetsmättet blir nyckeltalet negativt - 43 %, vilket dock är en stor förbättring jämfört med 2013 då måttet uppgick till -50 %. Förbättringen av måttet förklaras av en minskning av pensionsskulden inom linjen.

Västmanlands sjukhus redovisar fortfarande ett stort underskott mot budget, 151,2 mnkr och underskottet har ökat jämfört med 2013 då det uppgick till -128,5 mnkr. År 2010 uppgick underskottet till 117,9 mnkr, år 2011 till 182,2 mnkr och år 2012 till -100,6. Effekterna av de anpassnings- och effektiviseringsprogram som har pågått under åren 2010, 2011 och 2012 har varit mycket begränsade. Det anpassningsprogram som gällde för 2013 omfattade åtgärder för 80 mnkr och av dessa uppnåddes 50 mnkr. Det innebar då även att förvaltningen inte fick det tillskott på 60 mnkr som öronmärktes för detta ändamål i den skattehöjning som gjordes för 2013. Som orsak till underskottet för år 2014 anges i förvaltningsberättelsen främst fördröjda eller uteblivna effekter av förvaltningens åtgärdsplan för år 2014. Av plane-

¹ Sådana upplysningar som avses i KRL 4:1 skall omfatta också sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer samt att särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet skall lämnas om sådana juridiska personer i vilka landstinget har ett betydande inflytande.

² Finansnettot är negativt pga av ändrat ränteantagande RIPS, motsvarar en kostnad om 158,7 mnkr.

rade åtgärder om 49,0 mnkr erhöles en ekonomisk effekt på helårsbasis om 3 mnkr. Det finns en utförlig beskrivning i förvaltningsberättelsen avseende sjukhusets underskott, kostnadsutveckling, produktion och åtgärder.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Enligt kommunala redovisningslagens kapital 4:5³ skall förvaltningsberättelsen innehålla en utvärdering av landstingets ekonomiska ställning. Specifikt avsnitt omfattande en sådan utvärdering saknas i förvaltningsberättelsen, däremot finns en utförlig ekonomisk analys i förvaltningsberättelsen. Den behandlar bl a likviditeten, låneskulden, pensionsskulden och pensionsmedelsportföljen, investeringar, soliditeten och egna kapitalets ställning, som till delar är kopplat till landstingets ekonomiska ställning.

Framkommer att landstingets soliditet uppgår till 27 % (exklusive pensionsskulden inom linjen), vilket är högre än risksnittet för landstinget (20 %). Landstinget soliditet om även pensionsskulden inom linjen beaktas är också bättre än risksnittet, -43 % 2014 jämfört med rikssnittet om -45 %. Noteras kan även skrivningen avseende nytt regelverk för försäkringsbolag, vilket innebär såväl att befintligt reverslån till LÖF om 162 mnkr löses i förtid (2015) som att ytterligare garantikapital behöver tillskjutas till LÖF (Västmanlands del bedöms uppgå till 32,2 mnkr). Vi rekommenderar att en specifik avsnitt utifrån KRL 4:5 fortsättningsvis görs i förvaltningsberättelsen.

Händelser av väsentlig betydelse.

I förvaltningsberättelsen redogörs för, med rubriken *2014 – året i korthet*, händelser som inträffat under räkenskapsåret, såsom att landstinget beslutat att ta över ambulansdirigeringen under år 2015, att landstinget testat journal via nätet, ny överviktsenhet och barnklinik invigdes samt att VL tog över SJs resebutik. Vidare framgår toppbetyg för länets hjärtsjukvård och att årets strokesjukhus finns i Köping.

I övrigt beskrivs väsentliga händelser i avsnittet för de olika målområdena.

Förväntad utveckling.

Under avsnitt *Landstinget i omvärlden* redogörs för den samhällsekonomiska utvecklingen, nationellt och globalt och dess påverkan på svensk ekonomi och tillväxt. Även regionalt kommenteras befolkningsförändring (ökning med 2 649 personer) och arbetslöshet i länet. Framtiden och utmaningar för landstingets ekonomi berörs också i avsnitt *Målområde – En stark och uthållig ekonomi*. Framgår att det grundläggande problemet med obalans inom den västmanländska sjukvården och hög kostnadsutveckling kvarstår. I avsnittet om bolag, gemensamma nämnder och samverkansorgan framgår att Landstinget i Uppsala län har beslutat att bygga ett nytt produktionskök på Akademiska och kommer på sikt att lämna samarbetet. Det förväntas dock inte ske under år 2016.

Väsentliga personalförhållanden.

Redogörelse för detta finns i förvaltningsberättelsen. Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas i enlighet med KRL 4:1 a, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad.

Gemensam förvaltningsberättelse

I årsredovisningen finns ett avsnitt som sammanfattar resultatet och verksamhet för de företag som ingår i den sammanställda redovisningen. Därutöver finns ett avsnitt där bolag, gemensamma nämnder och samverkansorgan behandlas. Här redovisas kortfattat resultat och viktiga händelser i respektive organisation. Även organisationer där landstinget inte har en ägarandel över 20 % redovisas såsom Kommunalförbundet Västmanlandsmusiken.

Pensionsredovisning

I förvaltningsberättelsen redovisas upplysningar om pensionsmedel och pensionsförplik-

³ Tillägg i KRL som gjordes 2012, att gälla fr o m år 2013.

telser i enlighet med RKR 7.1 som en del av uppföljningen av fullmäktiges föreskrifter om förvaltning av pensionsmedel. Avstämning mot finanspolicyn har också kommenterats i förvaltningsberättelsen. Framgår att per sista december översteg andelen utländska aktier maximalt tillåten andel. Andelen har därför minskats i januari 2015.

Upplysningar har även lämnats i årsredovisningen om särskild avtalspension och visstids-pensioner i enlighet med RKR 2.1. Antalet personer med särskilda pensionsavtal framgår av not 23 och not 27.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av landstingets verksamhet.

Detta område avser information och analys rörande prestationer, kvalitet och mål. Vi anser att beskrivningen av detta uppfyller kraven i KRL, såväl 4:1 som 8:1 på ett mycket lättillgängligt sätt.

MÅLUPPFYLLELSE

Förvaltningsberättelsen är strukturerad med utgångspunkt i landstingsplanens långsiktiga mål, med ett målområde för varje avsnitt i förvaltningsberättelsen. Målområdena är:

- En god och jämlik hälsa
- En livskraftig region
- Nöjda och trygga medborgare
- En säker och kostnadseffektiv verksamhet av god kvalitet
- Stolta och engagerade medarbetare och uppdragstagare
- En stark och uthållig ekonomi

I särskilt avsnitt, *Måluppfyllelse av landstingets sex målområden* redovisas måluppfyllelsen för de kortsiktiga målen inom de sex målområdena enligt ovan. Fördjupade beskrivningar av målen och måluppfyllelsen görs under respektive huvudavsnitt.

I avsnittet *Måluppfyllelse av landstingets sex målområden 2014* redovisas måluppfyllelsen med mål, målvärde helår och kommentarer/åtgärder. Om målet har nåtts eller ej redovisas på en fem-gradig skala i färgerna grönt (uppnåtts) till rött (ej uppnåtts).

Den redovisade måluppfyllelsen visar att iuom målområde:

- **En god och jämlik hälsa** så kan måluppfyllelsen redovisas först 2016 för tre av de fem redovisade målen. Dessa är; självupplevd god hälsa hos vuxna ska förbättras, den psykiska hälsan hos unga vuxna, och särskilt unga kvinnor, ska förbättras, skillnad i upplevd hälsa avseende kön, sexuell läggning, etnicitet, social tillhörighet etc. ska ha minskat 2016 jämfört med 2012. Även målet vuxna som fått frågor om, och råd om att förändra sina levnadsvaor ska ha ökat 2016 jämfört med 2012, kan uppfyllandet av målvärdet först bedömas efter 2016 års mätning. Bedömningen görs dock att målet kommer att nås 2016. Målet hänvisning till Hälsocenter från hälso- och sjukvården ska öka från år till år (årlig ökning med 50 procent under planperioden), anges som att målet nästan har uppnåtts. Bedömningen gruudar sig på att antalet hänvisningar ökat med 46 procent jämfört med 2013.
- **En livskraftig region** har två av tre mål uppnåtts. Målet att den geografiska spridningen av kulturutbudet i länet ska öka, har uppnåtts. Det andra målet som nåtts är att kollektivtrafikens marknadsandel ska ha ökat i länet. Eu ökning har skett och marknadsandelen ligger på 18 procent för 2014. Målvärdet var 16 procent. Målet att andelen av befolkningen som tar del av aktiviteter ska öka, har inte nåtts.
- **Nöjda och trygga medborgare** har tre av tio mål uppnåtts. Ett mål är delvis uppfyllt, ökad användning av Mina vårdkontakter. Målvärdet är att 25 procent av invånarna har anslutit sig till Mina vårdkontakter. Förklaringen till att målvärdet inte nåtts är sta-

tistikproblem.

- **En säker och kostnadseffektiv verksamhet av god kvalitet.** Av de nio målen har sex mål bedömts som uppnådda. Ett mål är delvis uppnått, inga patienter ska skadas eller avlida till följd av felbehandlingar i vården. Trots en ökning 2014 bedöms att det finns förutsättningar att nå målet. Någon närmare förklaring till den bedömningen saknas. Målet användningen av antibiotika av typen kinoloner ska minska med 2 procent varje år, och som bedömdes som delvis uppfyllt förra året, bedöms i år som ej uppnått.
- **Stolta och engagerade medarbetare och uppdragstagare.** Två av sex mål är uppfyllda. Dock, dessa mål mäts först 2015 men förväntas då nås. Ett mål är delvis uppfyllt. Ett mål, landstinget ska uppfattas som en tydlig, kompetent och respekterad uppdragstagare, redovisas inget utfall då ingen mätning genomfördes 2014. De mål som inte uppnåtts är sjukfrånvaro och frisknärvaro.
- **En stark och uthållig ekonomi.** Två av två mål har uppnåtts. Målen är; att resultatet för 2014 ska uppgå till minst 70 mnkr och att den totala låneskulden exkl LÖF vid utgången av respektive år får uppgå till högst 700 mnkr (500 mnkr mål förra året) samt att avsättningen till extern förvaltning i för hållande till pensionsskulden ska lägst vara 36,3 procent 2014.

BESKRIVNING AV HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN

Beskrivning av hälso- och sjukvård görs under flera olika avsnitt i förvaltningsberättelsen. I avsnitt *En god och jämlik hälsa* beskrivs hälsoläget i Västmanland ur ett livscykelperspektiv. Det konstateras bl.a. att det är fortsatt stora skillnader i hälsa mellan olika socioekonomiska grupper. Andra områden som kommenteras är den fortsatt minskande antibiotikaförskrivningen samt alla insatser inom det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande området. Vidare kommenteras primärvårdens arbete och den särskilda satsningen på ST-läkarna för att förbättra en långsiktig läkarförsörjning inom primärvården. Avsnittet avslutas med en beskrivning av landstingets arbete med hbtq-frågor samt våld i nära relationer.

Tillgängligheten till vården, fakta om vårdgarantin, vårdbarometern och utfallet av nationella patientenkäten beskrivs i avsnitt *Nöjda och trygga medborgare*. Avsnittet innehåller statistik, nyckeltal och jämförelser med riket. Vidare kommenteras i avsnittet 1177 Vårdguiden och patientnämnden.

I avsnittet *En säker och kostnadseffektiv verksamhet av god kvalitet* redogörs bl.a. för resultatet av Öppna jämförelser där landstinget visar ett fortsatt bra resultat inom framför allt hjärtsjukvård, cancervård, strokevård, reumatisk vård och intensivvård. Landstinget placeerar sig bra vad gäller cancer-, stroke- och intensivvård. Förbättringsområden är vård i livets slutskede, kvinnosjukvård och diabetesvård. Förstärkt suicidpreventivt arbete, insatser för att förebygga fallskador och riskminimering vid inhyrd personal är exempel på områden där säkerhetsarbetet har utvecklats. Landstinget har fortsatt låg frekvens av vårdrelaterade infektioner men trycksår är ett område som landstinget måste förbättra. Avsnittet beskriver också det förbättringsarbete som pågår i landstinget av bl.a. ledningssystem och processöversyner.

MILJÖARBETE

I kapitel *Måluppfyllelse av landstingets sex målområden 2014*, under avsnittet En säker och kostnadseffektiv verksamhet av god kvalitet visas måluppfyllelsen för tre miljömål; CO₂-utsläppen från landstingets transporter ska minska, andelen ekologiska livsmedel ska vara 42 procent av det totala värdet för inköp av livsmedel 2016 samt att energiåtgången i landstingets lokaler ska minska med 3 procent jämfört med föregående år räknat på antal kWh per kvadratmeter. Samtlig mål har uppnåtts eller förväntas uppnås till 2016.

I kapitel *En säker och kostnadseffektiv verksamhet av god kvalitet*, finns också ett avsnitt om landstingets miljöarbete. Landstinget arbetar mot att bli miljöcertifierat. Målet att bli miljöcertifierat förväntas att uppnås under 2015. Vidare startade under 2013 det miljöpoli-

tiska programmet som omfattar mål för energi, transporter, avfall och produkter, läkemedel, livsmedel samt utbildning. Miljöarbetet blir en del i landstingets ledningssystem.

Vidare beskrivs i kapitlet insatser för energieffektivisering, arbetet med källsortering och insatser för att minska miljöpåverkan från läkemedel.

Noteras kan även att det gjorts en kartläggning av pensionsportföljens miljöpåverkan (sk koldioxidavtryck). Ambitionen är att fortsätta mäta miljöpåverkan halvårsvis och samtidigt arbeta med att minska portföljens miljöpåverkan.

3.1.1.2 Investeringsredovisning

Den totala investeringsvolymen uppgår under 2014 till 279,5 mnkr, vilket är något lägre än förra årets 282,2 mnkr. Beloppet har påverkats av erhållna investeringsbidrag. Gentemot investeringsbudgeten redovisas ett överskott om 100,5 mnkr. Detta beror på att flera projekt har försenats.

De största fastighetsprojekten under 2014 var kompletteringsarbeten Rättspsyk, Hus 17 barnkliniken samt reinvesteringar inkl energieffektiviseringar. Större investeringar avseende maskiner och inventarier omfattar främst strålmaskin Onkologen, leasingavtal ambulanser och lastbilar, hyr PC och printer, CIT samt diverse inom Kollektivtrafiknämnden (bl a biljettmaskin).

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i all väsentlighet ger en rättvisande bild av årets investeringar. Större investeringar i fastigheter, inventarier och maskiner är i allt väsentligt specificerade i årsredovisningen.

3.1.1.3 Driftredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i all väsentlighet ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till budget. Jämförelser med tidigare år görs.

Driftredovisningen analyseras per förvaltning och i förhållande till ekonomi och fastställda mål.

Vi har stämt av kostnader och intäkter i driftredovisningen gentemot bokföringen.

Nedan redovisas avvikelse mot budget för vissa av verksamheterna för år 2014 och 2013. Vidare redovisas den procentuella avvikelsen avseende 2014 års resultat. Notera dock att tabellen inte är en fullständig redovisning av driftresultaten för de olika verksamheterna. Där emot är beloppet för summa verksamhet och summa totalt hämtat från landstingets driftredovisning.

Förvaltning/verksamhet	Avvikelse mot budget 2014, uttryckt i % ⁴	Resultat 2014, mnkr	Resultat 2013, mnkr ⁵
Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet	-2,8	-19,2	-15,4
Västmanlands sjukhus	-4,3	-151,2	-128,5

⁴ Beräknad som "Resultat före extraordinära poster" dividerat med "Landstingsersättning intäkt".

⁵ Är lika med "Resultat före extraordinära poster" enligt resultaträkning för respektive förvaltning/enhet.

Landstingsövergripande verksamheter	18,2	45,5	26,9
Centrumgemensamt	12,5	8,6	6,0
Vårdval	1,0	12,0	43,9
Läkemedel	3,2	12,8	36,7
Sjukresor	9,1	6,4	9,0
Kollektivtrafik	1,7	2,9	0,3
Regional utveckling	0,6	0,1	0,4
Kompetenscentrum för hälsa	4,4	0,9	0,4
Centrum för klinisk forskning	11,7	3,0	2,1
Kultur	0,3	0,2	0,2
Folkhögskola	-2,8	-0,4	0
Fastighet	-29,5	-6,5 ⁶	0,2
Centrum för IT	nollbudget	8,5	-2,8
Kostnämnden	nollbudget	-9,5	-1,3
Patientnämnden inkl kansli	2,6	0,1	0,3
Förtroendevalda	-4,2	-1,0	0
Summa verksamheter enligt DR	-1,2	-82,0	-15,8
Landstingsgemensamma kostnader och intäkter samt finansiering	1,4	95,5	91,5
Summa - Resultat mot budget		13,5	75,7

Landstingets resultat är en positiv avvikelse om 13,5 mnkr jämfört med resultatbudgeten.

Verksamheternas samlade avvikelse för 2014 uppgår till -82,0 mnkr, vilket är betydligt sämre än avvikelsen för år 2013.

Följande förvaltningar/verksamheter har under året fått extra bidrag om totalt 203,3 mnkr: Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamheten (7,4 mnkr), Västmanlands sjukhus (128,3 mnkr), Centrumgemensamt (0,3 mnkr), Landstingsövergripande verksamheter (12,5 mnkr), Vårdval (46,5 mnkr), Enheten för kunskapsstyrning och utbildning (3,2 mnkr) och Centrum för klinisk forskning (5,1 mnkr). Noteras betydligt större tillskott år 2014 än år 2013 och att nettoökningen om 80,1 mnkr tillfullo kan härledas till Västmanlands sjukhus. Tillskottet till Västmanlands sjukhus år 2014 jämfört med år 2013 är 99,4 mnkr större, ca 14 mnkr beror på ändrad hantering från tidigare år avseende kömiljarden. Vidare har tillskottet till Vårdval ökat med ca 10 mnkr, medan tillskottet till PPHV har minskat med drygt 5 mnkr. Trots ökat tillskott har underskottet för hälso- och sjukvården ökat.

3.1.2 Balanskrav

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i landstingets bedömning av om balanskravet har uppfyllts. Resultat enligt balanskravet uppgår till 83,3 mnkr, efter avräkning för reavinster om 0,2 mnkr. Beräkningen redovisas i not 8 till resultaträkningen. Vi bedömer att balanskravsberäkningen är i enlighet med 4 kapitlet i kommunal redovisningslag.

⁶ I resultatet ingår justerad avskrivning för 2011-2013 om 8,5 mnkr.

I bokslutet 2014 avsätts 10 mnkr av överskottet till forskningsfonden. Den resterande delen 73,3 mnkr föreslås i årsredovisningen avsättas för att möta tillfälliga intäktsminskningar eller kostnadsökningar i framtiden. I bokslutet 2013 fanns avsatt 401,0 mnkr för samma ändamål.

Landstinget har valt att inte inrätta en resultatutjämningsreserv utan att fortsätta att tillämpa de avsättningsprinciper som använts sedan 2008.

3.1.3 God ekonomisk hushållning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att de finansiella målen uppnås i bokslut 2014.

Vi bedömer sammantaget måluppfyllelsen avseende målen för verksamheten som mindre bra utifrån gjord återrapportering i årsredovisningen. Av totalt 33 verksamhetsmål är 14 helt uppnådda, fem delvis uppnådda samt att 10 inte har uppnåtts. Fyra mål kan utvärderas först 2016. Av de mål som har angetts som uppnådda eller delvis uppnådda är sju mål förväntat utfall som kan bedömas först 2015 eller 2016.

En redovisning av måluppfyllelsen för samtliga resultatmål lämnas i förvaltningsberättelsen i en fem-gradig skala i vilken grad målet uppnåtts/förväntas uppnås under planperioden.

3.1.3.1 Finansiella mål

För ekonomiperspektivet har följande mål med målvärde fastställts i landstingsplanen för 2014. Nedan redovisas dessa samt måluppfyllelsen.

Intention	Mål och målvärde	Resultat
En stark och uthållig ekonomi	Det ekonomiska resultatet skall uppgå till minst 70 mnkr 2014	Resultatet uppgår till 83,5 mnkr. Målet har uppnåtts
	Den totala låneskulden exkl LÖF får uppgå till högst 700 mnkr	Låneskulden exkl LÖF uppgår till 300 mnkr. Målet har uppnåtts
Klara de framtida pensionsökningarna	Avsättning till extern förvaltning i förhållande till pensionskulden ska lägst vara 36,3 %	Avsättningen uppgår till 38,9 % (bokfört värde). Målet har uppnåtts.

Trots att samtliga finansiella mål för god ekonomisk hushållning har uppnåtts under 2014 finns en obalans mellan ekonomi och verksamhet som måste hanteras. I landstingsplanen för 2014-2016 förutsätts att de åtgärder som förvaltningarna planerat för att nå en ekonomi i balans har avsedd effekt. Under 2014 hade dock åtgärderna en marginell ekonomisk effekt dock kunde enligt uppgift vissa förbättringar av kvalitet noteras.

3.1.3.2 Mål för verksamheten

Tabellen nedan redovisar utfallet av måluppfyllelsen.

Målområde	Antal kortsiktiga mål	Måluppfyllelse JA antal mål	Måluppfyllelse DELVIS antal mål	Måluppfyllelse NEJ antal mål
En god och jämlik hälsa	5	1	1	Tre mål kan bedömas först 2016
En livskraftig region	3	2	1	0
Nöjda och trygga medborgare	10	3	1	6

En säker och kostnadseffektiv verksamhet av god kvalitet	9	6	1	2
Stolta och engagerade medarbetare	6	2	1	2 På ett mål anges ingen måluppfyllelse, mäts först 2015. På tre av målen anges förväntad måluppfyllelse, mäts först 2015.

3.2 Rättvisande räkenskaper

3.2.1 Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen nppfyller kraven i KRL och är npprättad i enlighet med god redovisningssed, med undantag för att komponentavskrivning inte har införts under år 2014. Från och med 2014 finns ett specifikt krav på komponentavskrivning av landstingets materiella tillgångar (RKR 11.4). Under året har landstinget vidtagit inledande åtgärder för att förbereda och anpassa sin redovisning till detta krav från år 2015. Vid tidpunkten för denna rapportens färdigställande finns ett utkast till riktlinjer framtagna samt förslag till komponentindelning. Inga åtgärder har dock påverkat resultaträkningen under 2014, vilket vi tycker är otillräckligt i förhållande till god redovisningssed. Bedömning av resultateffekten av övergång till komponentavskrivning saknas.

Det finns fortfarande tveksamheter kring periodiseringen av statsbidraget för sammanhållen vård och omsorg om mest sjuka äldre. Vidare uppvisar andra statsbidrag överskott gentemot uppokat belopp, se nedan.

Sammanhållen vård och omsorg om mest sjuka äldre

Statsbidraget för 2014 erhålls för utförda prestationer, men kan enligt genomförandeplanen användas för utvecklingsinsatser 2015. Landstinget har valt att i likhet med förra året överföra hela beloppet till kommande år. Skulden i årets bokslut nppgår till 17 160 607 kronor att jämföra med skuldfört år 2013 om 8 758 249 kronor. I avsnittet om redovisningsprinciperna i årsredovisningen 2014 framgår att bidraget för år 2013 har använts till åtgärder under året (dvs 2014). Vidare framgår att budgeterade medel 2014 för dessa åtgärder då inte har behövt användas, vilket bidragit till överskottet för Landstingsövergripande verksamheter för år 2014.

God redovisningssed anger att statsbidrag som erhålls för utförda prestationer/nppfyllda kriterier ska intäktsföras samma år som prestationerna ntförts. Vår bedömning är därför att bokföring av detta statsbidrag inte är i enlighet med god redovisningssed. Vi är samtidigt medvetna om att erhållet statsbidrag kan användas för utvecklingsinsatser år 2015 enligt genomförandeplanen och att landstinget har ett dokument som visar hur medlen ska användas. Detta handlar dock om finansiering av framtida utvecklingsinsatser och kan därför betraktas som en informell förpliktelse. Statsbidraget borde enligt vår åsikt intäktsföras och istället skulle en öronmärkning av eget kapital inom ramen för årets resultat kunna ske för finansiering av utvecklingsinsatserna.

Statsbidrag tillståndslös och EU-vård

I det generella statsbidrag för år 2014 ingår en del som avser statsbidrag för tillståndslösa för perioden juli 2013 – december 2014 och för EU-vård oktober 2013-december 2014. Den del som avser 2013, men som intäktsförts 2014 nppgår enligt landstinget till ca 4 mnkr och avser tillståndslösa.

Läkemedel

Uppbokat statsbidrag avseende läkemedel var år 2013 för lågt med 4,8 mnkr och detta belopp har intäktsförts år 2014. År 2014 är fordran för lågt uppbokad med 5,3 mnkr och detta belopp intäktsförts år 2015. Detta framgår av landstingets redovisningsprinciper. Vi bedömer dock att dessa positiva avvikelser mellan åren är svårt för landstinget att förutse i sin uppbokning i bokslutet utifrån konstruktionen av statsbidraget för läkemedel.

Noteras kan även att i läkemedelsavtalet för 2015 ingår ett bidrag för behandling av hepatit C under år 2014 om 19,3 mnkr. Av redovisningsprinciperna framgår att kostnader på detta belopp ingår i bokslut 2014, men kunskap om statsbidraget erhöles först år 2015, då beslut om detta fattades i mars 2015.

Kömiljard

Vidare beslutade regeringen i början av mars 2015 om fördelningen av Kömiljarden för 2014. Beslutet innebär att landstinget får 3,9 mnkr mer än uppbokad i bokslutet som kommer att intäktsföras 2015. För 2013 var motsvarande belopp 2,3 mnkr, som intäktsförts 2014.

Årets resultat uppgår till 83,5 mnkr och är ett överskott mot budget om 13,5 mnkr. I förvaltningsberättelsen finns en analys av budgetöverskottet.

Resultatet år 2014 är 62,2 mnkr lägre än resultatet för år 2013. I resultaten för såväl år 2014 som år 2013 ingår ett antal jämförelsestörande poster. Resultat år 2014 exklusive jämförelsestörande poster uppgår till 75,5 mnkr och för år 2013 är motsvarande resultat 230,2 mnkr. Resultatförsämringen mellan åren uppgår således till 154,7 mnkr.

Verksamhetens intäkter (mnkr)	2013	2014
Summa; minskning med 29,5 (-2,4 %)	1 235,5	1 206,0

I intäkterna för år 2013 ingår jämförelsestörande post som avser återbetalningen från AFA om 79,4 mnkr. Om dessa exkluderas har intäkterna ökat med ca 50 mnkr.

Det är försäljning av hälso- och sjukvård, försäljning av tandvård och försäljning av medicinska tjänster som har ökat mest. Inom försäljningen av hälso- och sjukvård har riksavtalet för slutenvården ökat med 10,8 mnkr. En ökad försäljning av fysiologitjänster om 5,9 mnkr har skett avseende försäljning av medicinska tjänster. Ökningen förklaras av att detta var en fri nyttighet år 2013, men 2014 infördes internhandel. Ökningen i bokslutet avser det som har debiterats de privata familjeläkarna.

Noteras även att ej använda tidigare periodiserade medel om 3,7 mnkr avseende statsbidrag har intäktsförts år 2014.

Verksamhetens kostnader (mnkr)	2013	2014
Summa; ökning med 456,5 (6,2 %)	-7 356,4	-7 812,9

Ökningstakten är 0,8 procentenhet lägre än ökningen för föregående bokslut.

I not 2 framgår att alla kostnadsposter har ökat mellan åren utom kostnader för sjukvårdsmaterial.

Löner och ersättning till personal har ökat med drygt 5 %. Framst har kostnaden för månadslön ökat, bl a pga hög personalomsättning som "driver upp" lönerna. Läkarlönerna är

höga i länet jämfört med andra län. Arbetad tid har ökat med ca 2,5 % enligt bokslutsrapport 2014 som behandlades i landstingsstyrelsen i januari 2015. Vidare fortsätter kostnaden för köp från bemanningsföretag att öka, har ökat från 110,5 mnkr till 125,8 mnkr år 2014 (ökning om ca 14 %).

Pensionskostnader inkl löneskatt har ökat med drygt 30 %. Ökningen avser främst nyintjänandet av förmånsbestämd pension samt några ytterligare särskilda avtalspensioner och visstidspensioner till avgående politiker.

Övriga kostnader har ökat med drygt 8 % och avser främst kostnader för satsning på lokaltrafiken, SMART-koll med ändring av sträckning och täthet.

I kostnaderna för år 2013 ingår som jämförelsestörande post utrangering av fastighetskomponenter om 4,1 mnkr (avser barnakuten).

Avskrivning (mnkr)	2013	2014
Summa; ökning med 18,6 mnkr (8,1 %)	-230,2	-248,8

Kostnaderna för den löpande avskrivningen fortsätter att öka. I år 2014 ingår en post om 8,5 mnkr som avser justerad avskrivning för åren 2011-2013 pga miss i aktivering av färdigställda fastigheter. I beloppet för år 2013 ingår nedskrivning om totalt 7,1 mnkr som avser byggnadsinventarier i dels Hus 81 om 0,5 mnkr pga att huset står oanvänt och ska rivas, dels projekteringskostnader för ombyggnad av Barnkliniken om 6,6 mnkr, avser kostnader för ritningar och förslag som har förkastats. Vi bedömer att gjord justering och gjorda nedskrivningar är i enlighet med god redovisningssed.

Verksamhetens nettokostnader (mnkr)	2013	2014
Summa; ökning med 504,6 mnkr (7,9 %)	- 6 351,1	-6 855,7

Nettokostnadsökningen mellan 2013-2014 är betydligt högre än den som var för perioden 2012-2013 (uppgick till 5,2 %). Nettokostnadsökningen nppgår - om de jämförelsestörande posterna exkluderas - till 427,9 mnkr (6,7 %). Sistnämnda är 1,4 procentenheter högre än motsvarande för perioden 2012-2013.

I budget 2014 uppgick nettokostnaderna till 6 794,3 mnkr vilket innebär att nettokostnaderna är 61,4 mnkr högre i 2014 års resultat. Specifik analys av avvikelserna avseende nettokostnaderna gentemot resultatbudgeten saknas (vilket också var fallet i bokslut 2012 och 2013).

Skatteintäkter (mnkr)	2013	2014
Summa; ökning med 150,4 (2,9 %)	5 225,2	5 375,6

Ökningen är betydligt lägre än den som uppvisades för perioden 2012-2013 (uppgick till 8,3 %). Skattehöjningen står för 250 mnkr av ökningen av skatteintäkterna avseende åren 2012-2013.

För år 2013 bedöms den preliminära slutavräkningen uppgå till - 29,9 mnkr. Skulden har ökat ytterligare under år 2014 med 13,0 mnkr, dvs landstinget har erhållit 42,9 mnkr i förskott avseende skatteintäkterna år 2013 som betalas tillbaka i januari 2015.

För år 2014 finns en fordran om 5,6 mnkr avseende skatteintäkterna.

Ökningen mellan åren om 150,4 mnkr, förklaras i sin helhet av ökade preliminära skattebetalningar.

Skatteintäkterna uppvisar ett överskott om 5,6 mnkr jämfört med budgeten för år 2014.

Generella statsbidrag o utjämning (mnkr)	2013	2014
Summa; ökning med 76,1 (5,2 %)	1 450,1	1 526,2

Rubricerat fortsätter att öka, men ökningstakten är i år lägre än förra årets. Den största ökningen mellan åren uppvisas för kostnadsutjämning som har ökat med 54,8 mnkr.

Jämfört med budget uppvisar generella statsbidrag och utjämning ett överskott om 24,6 mnkr (år 2013 var underskottet mot budget 21,5 mnkr). I årsredovisningen framgår att den främsta orsaken till avvikelserna är att landstinget tillförts medel för personer som vistas i landet utan tillstånd samt patientrörligheten inom EU, detta utifrån finansieringsprincipen. Landstingsplan 2014-2016 antogs av fullmäktige i juni 2013. Vid det tillfället hade inte Regeringen fattat beslut om ovanstående ersättningar. Regeringen hade vid den tidpunkten inte heller fattat beslut om sänkt skatt för pensionärer, vilket landstingen kompenseras för i utjämningsystemet.

Finansiella intäkter (mnkr)	2013	2014
Summa; minskning med 28,3 (-21,9%)	129,0	100,7

Minskningen mellan åren förklaras främst av lägre jämförelsestörande intäkter 2014 jämfört med 2013 (realisationsvinster vid fondförvaltarbyten i pensionsmedelsportföljen). Skillnaden uppgår till 63,8 mnkr lägre intäkter mellan åren.

Finansiella kostnader (mnkr)	2013	2014
Summa; minskning med 244,2 (-79,4 %)	-307,5	-63,3

I analysen av förändringen mellan åren bör observeras att i 2013 års kostnader ingår en kostnad pga ändrat ränteantagande i RIPS om 233,0 mnkr. I övrigt har de finansiella kostnaderna minskat mellan åren, se not 7.

I årsredovisningen framgår att landstinget tillämpar säkringsredovisning och använder derivatinstrument (sk swappar) i sin upplåning. Årets totala säkringskostnad för swapparna uppgår till ca 6,8 mnkr (del av totala räntekostnaderna). Till följd av att räntorna sjunkit sedan tecknandet uppgår enligt årsredovisningen det negativa marknadsvärdet för swapparna till - 17,1 mnkr (dvs swapparna har bundits till en högre ränta än den ränta som är vid bokslutstillfället). Av årsredovisningen framgår att avsikten är att inneha respektive swapavtal tills de har förfallit.

Årets resultat (mnkr)	2013	2014
Summa; minskning med 62,2 mnkr	145,7	83,5

I resultaten för såväl år 2014 som år 2013 ingår ett antal jämförelsestörande poster. Resultat år 2014 exklusive jämförelsestörande poster uppgår till 75,5 mnkr och för år 2013 är motsvarande resultat 230,2 mnkr. Resultatförsämringen mellan åren uppgår således till 154,7 mnkr. Nettokostnaderna tar en allt större andel av de totala skatteintäkterna. Kostnaderna fortsätter således att öka, medan intäktsökningen inte alls har skett i samma utsträckning.

Specifik analys av resultatförsämringen med hänsyn till jämförelsestörande poster finns inte i årsredovisningen.

3.2.2 Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och redovisningen är i enlighet med god redovisningssed, med undantag för att komponentavskrivning inte har införts 2014. Vid tidpunkten för denna rapport färdigställande finns ett utkast till riktlinjer framtagna samt förslag till komponentindelning. Inga åtgärder har dock påverkat balansräkning under 2014, vilket vi tycker är otillräckligt i förhållande till god redovisningssed.

Vidare finns vissa tveksamheter avseende periodiseringen av statsbidraget sammanhållen vård och omsorg om mest sjuka äldre (samma periodiseringsprincip har tillämpats som användes i bokslut 2013).

Utifrån ovan bedöms dock att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättning, skulder och eget kapital. Vi bedömer således att tillgångarna, avsättningarna och skulderna i allt väsentligt existerar och är fullständigt redovisade.

Vi anser dock fortfarande att skulden avseende statsbidraget "Sammanhållen vård och omsorg om de mest sjuka äldre" om 17 160,6 tkr för år 2014 har karaktären av en informell förpliktelse, då statsbidraget har erhållits för utförda prestationer år 2014, men ska användas för att finansiera utvecklingsinsatser under år 2015.

Vidare bedöms att balansräkningen i allt väsentligt omfattar tillräckliga noter. Bilagor/specifikationer och underlag finns i huvudsak i tillräcklig omfattning, men summerade sammanställningar till varje årsredovisningsrad saknas, vilket försvårar såväl överblickbarheten som vårt granskningsarbete. Vi rekommenderar därför att det till varje årsredovisningsrad finns en summerad sammanställning som tydligt visar kopplingen mellan belopp i huvudboken och avstämningsblanketter (bokslutsbilagor) per förvaltning och underbilagorna.

Bilagor till förråd för vissa förvaltningar bör sammanställas. Belopp från lagersystem och manuella inventeringslistor bör framgå tydligt med hänvisning till inventeringsunderlagen samt underskrivet inventeringsintyg samt summering som överensstämmer med avstämningsblankett. För hjälpmedelcentralen och kollektivtrafik saknades detta. Sammanställning över landstingets samtliga pågående projekt saknas. Projektspecifikationerna saknar i flera fall slutdatum samt ibland även underskrift.

Noteras kan att det vid granskningstillfället saknades bilaga och/eller specifikation avseende följande: kto 1414 Ej avst inventarier på lager, 256,9 tkr och kto 1410 avseende posten Habiliteringscentrum om 692,2 tkr. Specifikation erhöles senare, dock är underlaget bristfälligt och uppfyller inte kraven. Kto 1414 avser skillnaden mellan huvudbok och inventeringslistor avseende kto 1413 Komponenter Sesam och kto 1419 Plockat ej leveranser Sesam, där huvudboken är ca 256,9 tkr lägre än belopp enligt inventering. Vi saknar även specifikation för konto 2412 och 2414.

Nedan redovisas de iakttagelser som vi särskilt vill fästa uppmärksamhet på utifrån årets granskning.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar

Mark, byggnader och markinvesteringar

Fastighetsinvesteringarna uppgår år 2014 till 155,8 mnkr (134,8 mnkr).

I not 14 framgår att ackumulerade nedskrivningar har minskat med 10,3 mnkr jämfört med år 2013. Detta förklaras av försäljningen av Skinnskatteberg, vilket inneburit borttagande av ackumulerad anskaffning, avskrivning och nedskrivning i huvudbok och anläggningsregister. Därutöver har utrangerats restvärdet om 0,8 mnkr avseende Skinnskatteberg. Utrangeringen ingår i bokförd reaförlust om 1,0 mnkr i resultaträkningen. Vi rekommenderar att

landstinget fortsättningsvis i not kommenterar orsaken till minskning av ackumulerade nedskrivningar i de fall detta beror på försäljning eller utrantering.

I bokslut 2013 fanns en differens mellan huvudbok och specifikation avseende pågående investering om ca 3,8 mnkr, vilket skulle utredas 2014. Vi kan konstatera att det även i år finns en differens och den uppgår nu till ca 4,5 mnkr. Det är högre belopp i huvudboken än i detaljspecifikationen. Detta ska utredas 2015. Vi anser att det inte är tillfredsställande med dylika differenser och att differensen snarast behöver utredas för att säkerställa att det finns substans i beloppet i huvudboken och att detta inte är för högt redovisat.

Under år 2014 har vi på uppdrag av revisorerna gjort en särskild granskning avseende landstingets anläggningsredovisning. Ambitionen var att jämföra redovisade fastigheter i anläggningsregistret gentemot Lantmäteriets ägarregister och det egna fastighetsregistret. Konstaterades att anläggningsregistret saknades fastighetsbeteckningar på fastigheterna varför en sådan avstämning inte kunde göras. Vidare har framkommit i granskningen att någon fysisk inventering av redovisad mark, byggnader och markinvesteringar i anläggningsregistret inte görs av landstinget. Utifrån detta bedömer vi att substansen i anläggningsregistret inte till fullo kan säkerställas med avseende på fastigheterna. Vi rekommenderar landstinget att komplettera anläggningsregistret med fastighetsbeteckning och att göra en fysisk inventering utifrån anläggningsregistret. Detta för att säkerställa och att fortsatt kunna stämma av att mark, byggnader och markinvesteringar är korrekt redovisade i anläggningsregistret, dvs existerar och ägs av landstinget.

Maskiner och inventarier

Totalt har under 2014 investerats 126,1 mnkr (143,6 mnkr) i maskiner och inventarier. Under året har sålts maskiner och inventarier till ett bokfört värde om 1,8 mnkr (16,8 mnkr). Försäljningen avser hjälpmedel 0,5 mnkr och fordon 1,3 mnkr och har inneburit en reavinst om 0,2 mnkr och en reaförlust om 0,2 mnkr. Vidare har utranterats 6,4 mnkr avseende maskiner och inventarier, varav 4,0 mnkr för mjukvara samt utvecklingskostnader avseende BIMS, krockad ambulans om 0,8 mnkr samt 1,6 mnkr avseende skrotade inventarier från hjälpmedelscentralen.

Inom ramen för vår separata granskning av anläggningsredovisningen har vi granskat klassificeringen mellan drift och investering utifrån bokförda kostnader. Stickprovet visar på att en post om totalt ca 100 tkr har kostnadsförts, som vi anser vara investering. I övrigt har inte några fel påträffats.

Årets investeringar och uskaffningar i huvudboken är avstämda mot anläggningsregistret.

När det gäller tekniska hjälpmedel kto 1294 och 1295 finns en smärre differens mellan huvudbok och reskontror om ca 8 tkr avseende bokfört restvärde. Hjälpmedlen finns såväl i Agressos anläggningsreskontra som i anläggningsreskontran i SESAM, vilket försvårar avstämningsarbetet.

I enlighet med redovisningsprinciperna för leasing redovisar landstinget sin finansiella leasing som en anläggningstillgång.

Euligt bokslutsanvisningar och tillämpningsanvisningar ska inventering ske minst vartannat år för att verifiera att inventarier som redovisas som anläggningstillgångar existerar. Under 2014 har inventering gjorts avseende Västmanlands sjukhus, delar av PPHV, kost, CKF, Centrum gemensamt, juridik och säkerhet, smittskydd, IT, lärcentrum, EKU, KCH och kommunikation.

Inom ramen för vår separata granskning av anläggningsredovisningen har vi gjort ett stickprov avseende konsten. Noterades konstverk som inte var redovisade i anläggningsregistret, men fanns i konstdatabaseu. Ett konstverk fanns inte med i något av registren. I övrigt hänvisas till den separat granskningeu av anläggningsredovisningen.

Finansiella anläggningstillgångar

Landstinget har under året reverserat tidigare nedskrivning av kapitaltillskott 2007 och 2008 till Landstingets Ömsesidiga Försäkringsbolag. Beloppet redovisas som en finansiell intäkt. Förklaring till gjord reversering anges som kommentar till not 6. Vi bedömer att reverseringen är i enlighet med god redovisningssed.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR**Kortfristiga placeringar**

Under året har realisationsvinster om 11,0 mnkr gjorts i samband med fondförvaltarbyten i pensionsmedelsportföljen (se not 6).

Vid värdering av pensionsmedelsportföljen har kollektiv värdering tillämpats, eftersom syftet med att placera i olika instrument är att uppnå en riskspridning, se kommentar till not 20. Delar av portföljen (ca 151,7 mnkr) har inte inkluderats i den kollektiva värderingen eftersom de inte handlas på en aktiv marknad. De som inte ingår är Aberdeen Fastighetsfond Sverige, ej noterat innehav, bokfört värde 80,7 mnkr, Realobligation Svensk Exportkredit bokfört värde 40,2 mnkr samt SEB Domestica Bostäder II bokfört värde 9,1 mnkr. Marknadsvärdet för de kortfristiga placeringarna var vid årsskiftet 496,4 mnkr högre än anskaffningsvärdet (3 078,3 mnkr jämfört med 2 581,9 mnkr).

Vi har efter påminnelse erhållit engagemangsbesked från alla kreditinstituten. Information om anskaffningsvärde saknas på engagemangsbeskeden.

Kundfordringar

Värdereglering sker av kundfordringar som är äldre än ett halvt år. På kontot värdereglering finns dock äldre osäkra fordringar (från och med år 2001). Landstinget har enligt uppgift aldrig tagit bort några osäkra fordringar från värderegleringskontot. Det har nu beslutats att landstinget ska börja rensa de första åren i reskontran och bara ha bevakning hos inkassobolaget. Planen är att gå igenom detta årsvis och börja med fakturor som är äldre än 10 år och sedan utvärdera hur det fungerade. När utvärderingen är gjord ska de ta ställning till om fler år ska rensas.

Diverse kortfristiga fordringar

För 2014 har landstinget bokat upp statsbidragsfordringar om 134,6 mnkr (149,5 mnkr). Minskningen mellan åren förklaras av lägre uppbokat avseende dels kömiljarden, dels sjuk-skrivningsmiljarden. För sistnämnda statsbidrag har de nya villkoren avseende rörliga delen (dvs förbättring av resultatet) inneburit att landstinget inte får något, då man enligt uppgift hade ett bra resultat vad avser detta redan från början. Även i år har utfallet för år 2014 blivit bättre än uppbokat, avseende det generella statsbidraget avseende läkemedel och kömiljarden, vilket förklaras av att utfallet inte var känt vid bokslutstillfället, se redovisningsprinciperna och kommentarerna till statsbidrag.

Kassa/bank

Banktillgodohavandena har stämts av mot erhållna engagemangsbesked. Vi har fått samtliga engagemangsbesked till oss direkt.

AVSÄTTNINGAR**Pensioner och liknande förpliktelser**

Landstinget redovisar avsättningar för pensioner i enlighet med uppgifter från KPA. Löneskatten är beräknad till 24,26 % av pensionsavsättningen. Egen beräkning har gjorts avseende särskild avtalspension för avgående politiker.

Andra avsättningar

Andra avsättningar består av posten avsättning till Citybanan. Utbetalning kommer att ske under perioden 2013-2017. För åren 2013-2014 har utbetalts 85,7 mnkr (se not 24). I avsättningens utgående saldo ingår även utbetalningen för år 2015, vilken är kortfristig. Omfö-

ring bör ske till kortfristig del alternativt att det i redovisningsprinciperna eller i noten tydligt framgår hur stor del av avsättningen som betalas ut året efter.

SKULDER

Långfristiga skulder

Långfristiga skulder har minskats med 203,9 mnkr. I minskningen ingår en flyttning av skulden till Landstingets Ömsesidiga Försäkringsbolag om 162 mnkr till kort. Lån från Kommuninvest har minskat med netto 50 mnkr jämfört med 2013.

Korta skulder

Landstinget redovisar skulder (förutbetalda intäkter) om ca 17,7 mnkr utifrån erhållna statsbidrag. Beloppet avser "Sammanhållen vård och omsorg om de mest sjuka äldre". Enligt vår bedömning är denna skuld att betrakta som en informell förpliktelse (se i övrigt noteringar i avsnittet om Resultaträkningen).

Bland övriga kortfristiga skulder finns externt finansierade projekt som totalt uppgår till 75,6 mnkr (en minskning om 3,8 mnkr). Förutom den ekonomiska redovisningen ska information lämnas om; bidragsgivare, tidsram och vad projektet avser. Sammanställning över landstingets samtliga pågående projekt saknas fortfarande. En översiktlig granskning av projektspecifikationerna visade att det finns specifikationer som såväl saknar start- som sluttidpunkt för projektet.

Västmanlands sjukhus har 130 projekt med ett saldo om 25,1 mnkr. För dessa har noterats att några projektspecifikationer har saknats. Någon ytterligare granskning har inte skett. Inom ramen för vår löpande granskning av administrativa rutiner har en fördjupad granskning gjorts avseende projekt som bedrivs vid Landstingsgemensamma funktioner. Framkom att det finns projekt som enligt vår bedömning inte uppfyller kraven för att bokföras som externa projekt. I övrigt kan noteras att det inom landstinget pågår ett förbättringsarbete avseende projektredovisningen.

Posten övriga skulder har ökat med 142,6 mnkr mellan åren (252,3 mnkr till 394,9 mnkr, se not 26). Ökningen beror främst på omklassificeringen av skulden till Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag om 162 mnkr från långt till kortfristig skuld.

ANSVARSFÖRBINDELSER

Övriga ansvarsförbindelser

Hyresavtal avseende fastigheter och lokaler redovisas som operationell leasing under ansvarsförbindelser.

Beskrivning av landstingets borgensåtaganden redovisas i not 28, Övriga ansvarsförbindelser. Jämfört med år 2013 har tillkommit ett åtagande avseende bidrag till rivningskostnader för fastigheten Skinnskatteberg Vätterskoga 4:106 om frågan blir aktuell inom en två års period från avtalets tecknande. Förpliktelsen kan högst uppgå till 2 mnkr, vilket ingår i redovisat belopp inom linjen.

3.2.3 Kassaflödesanalys

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att finansieringsanalysen redovisar landstingets finansiering och investeringar och därmed uppfyller kraven i KRL 7:1. Finansieringsanalysen/kassaflödesanalysen är utformad i enlighet med Rådets rekommendation (RKR nr 16,1 2008).

Överensstämmelse finns med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

3.2.4 Sammanställd redovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av landstingets ekonomiska ställning och åtaganden. Resultatet för koncernen är 103,8 mnkr (152,8 mnkr). Vi bedömer att konsolideringen av underliggande enheter beskrivits på ett korrekt sätt. Förvärvad goodwill respektive negativ goodwill som uppkom i samband med förvärven år 2012 skrivs av eller npplöses i enlighet med god redovisningssed med förvärvsanalysen som grund.

Olikheter i redovisningsprinciper mellan enheterna har till viss del beskrivits i avsnittet "Redovisningsprinciper". Framgår att inga omräkningar skett beträffande andra avskrivningstider eller dyl och att vid olika periodiseringsprinciper så är det landstingets princip som gäller. Bolagens årsredovisningar har inte varit fastställda vid konsolideringen.

I den sammanställda redovisningen ingår förntom landstinget, Västmanlands Lokaltrafik AB, AB Västerås Lokaltrafik, Västmannatrafik AB och Folktandvården Västmanland AB. Den sammanställda redovisningen omfattar resultat- och balansräkning samt en kassaflödesanalys. Jämförelser med föregående år ingår i samtliga redovisningar.

Vi bedömer att KRLs krav uppfyllts såväl avseende 8.1 som 8.2 samt att rekommendationen från Rådet för kommunal redovisning har följts, med undantag för att noter till stor del saknas till den sammanställda redovisningen.

3.2.5 Tilläggsupplysningar

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att årsredovisningens tilläggsupplysningar i huvudsak uppfyller KRL:s krav och i övrigt lämnas i enlighet med god redovisningssed, innebärande att:

- Tillämpade redovisningsprinciper beskriver varje särskild redovisningsprincip och eventuella förändringar av dessa som årsredovisningens intressenter måste känna till för att rätt förstå årsredovisningens innehåll.
- Viktiga uppgifter och poster i förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt kassaflödesrapport specificeras och preciseras i notupplysningar som krävs i KRL respektive RKR:s rekommendationer samt god redovisningssed i övrigt.

Följande rekommendationer har dock landstinget inte följt fullt ut.

Rekommendation m.m.	Efterlevnad	Avvikelse
RKR 11.4 Materiell anläggningstillgång	Delvis	Komponentavskrivning har inte införts.
RKR 8.2 Sammanställd redovisning	I huvudsak	Noter saknas i stor utsträckning.

Skyrev har som ett led i sin strävan att säkra kvaliteten i den kommunala revisionen tagit fram en vägledning för yrkesrevisorers arbete med redovisningsrevisionen. Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing) som är standard för redovisningsrevision och tillämpas världen över. I denna vägledning anges att ISA 580 Skriftligt uttalande från de som har störst insikt i sakförhållandena för redovisningen skall inhämtas. Landstinget Västmanland har dock valt att inte lämna detta intyg/uttalande.

2015-04-10

Viveca Karlsson

Projektledare

Tobias Björn

Uppdragsledare

Björn Norell

Revisorernas redogörelse för 2014 års granskningar, Landstinget Västmanland

Med stor tillfredsställelse noterar vi även i år ett stort intresse hos de granskade förvaltningarna att dra nytta av revisorernas granskningsprojekt.

Sammanfattade rapporter i detta dokument finns tillgängliga i sin helhet på landstingsrevisionens hemsida.

Granskningar 2014

Följande granskningar har ingått i revisionsplanen för 2014:

I det följande redovisas en sammanfattning av bakgrund och resultat för respektive granskning.

Styrning och dimensionering av vårdplatser

Bakgrund

Antalet vårdplatser i landstingen har stadigt minskat sedan år 1995 och under perioden fram till år 2005 halverades antalet vårdplatser. I nuläget har Sverige lägst antal vårdplatser per invånare i jämförelse med OECD-länderna.

Orsakerna till att minskningen har varit möjlig är övergång till dagkirurgi, färre dagar på BB för nyblivna mammor, nya läkemedel som möjliggör för patienten att vara kvar hemma samt nya behandlingsmetoder i övrigt som innebär att man inte längre behöver vistas på sjukhuset efter genomförd behandling. Trots detta har diskussionen om överbeläggningar ökat och det finns många som säger att minskningen av vårdplatser har varit för stor och att man nu riskerar patientsäkerheten.

SKL mäter regelbundet överbeläggningarna och i den senaste mätningen (september 2013) kan konstateras att Västerås lasarett/sjukhus ligger bland de sjukhus som har flest överbeläggningar (4:e platsen av alla sjukhus i Sverige) i landet.

Granskningen skall besvara hur om landstingsstyrelsens styrning och dimensionering av antalet vårdplatser vid Västmanlands sjukhus Västerås sjukhus är ändamålsenlig.

Resultat

Vår sammanfattande bedömning är att det finns brister i landstingsstyrelsens styrning och dimensionering av vårdplatser. Det sker en begränsad politisk styrning av vårdplatsbegreppet. Eftersom verkligt antal vårdplatser (disponibla) understiger antalet fastställda vårdplatser sker den faktiska styrningen på tjänstemannanivå.

Vi finner inte aktuella underlag för dimensionering av vårdplatser mellan sjukhusförvaltningens verksamheter. Det finns ingen målsättning vad gäller antal vårdplatser i landstingets styrdokument. Den målsättning som finns i förvaltningsplanen för Västmanlands sjukhus avseende beläggingsgrad är långt från måluppfyllelse och kan inte anses ge tillräckliga styrsignaler till verksamheten. Det finns därför ingen styrning på begreppet vårdplats såsom revisionsfrågan är formulerad.

Frågan om vårdplatser handlar i hög grad om patientsäkerhet. Överbeläggningar och utlokalisering av patienter innebär patientsäkerhetsrisker. Att patienter, som bedöms ha behov av slutenvård, får tillgång till vårdplatser med erforderlig bemanning, både vad gäller dimensionering och kompetens, är en viktig förutsättning för en god och patientsäker vård. Vår övergripande bedömning är att det finns en risk för att överbeläggningar och utlokaliseringar av patienter kan innebära att målen om en god och patientsäker vård inte uppnås. Vår bedömning är att en tydligare styrning behövs för att i görligaste mån eliminera dessa risker, inte minst på längre sikt. Landstingsstyrelsen bör utveckla den övergripande styrningen så att målsättningen om en patientsäker vård uppnås för

samtliga patienter på respektive verksamheter samt antalet överbeläggningar och utlokaliseringar av patienter så långt möjligt minimeras.

Vår bedömning baseras i övrigt på avstämning av de delfrågor som utarbetats för att besvara revisionsfrågan.

Principer för hur vårdplatserna är organiserade

Landstinget tillämpar olika principer för organisation av vårdplatser. Det är viktigt att personal på samvårdsavdelningar besitter den kompetens som krävs för omvårdnad och behandling av olika typer av patienter.

Dimensionering av vårdplatser

Det finns ingen landstingsövergripande styrning och dimensionering av vårdplatser. Vi konstaterar att det i grunden finns en dimensionering av vårdplatser för somatisk vård som är baserad på demografiska faktorer, medicinsk utveckling och effektivisering av vården. Landstinget har också genomfört vårdplatsutredningar för att genomlysdimensionering och vårdplatsbehov. Någon genomgripande analys har dock inte genomförts under de senaste tio åren.

Uppgifter om beläggning samt utlokalisering av patient

Av granskningen framgår att begreppet disponibel vårdplats tillämpas olika i organisationen. Detta innebär i sin tur att uppgifter om överbeläggning inte är tillförlitliga. Redovisat siffermaterial ska därför tolkas försiktigt. Vi menar att det är angeläget att hela organisationen tillämpar begrepp såsom disponibel vårdplats och överbeläggning på ett gemensamt sätt.

Att uttala sig om förekomsten av antalet överbeläggningar är vauskligt mot bakgrund av den osäkerhet som finns i siffermaterialet. Sjukhusförvaltningens största problem är att det i nuläget inte går att bemanna de fastställda vårdplatser som finns beroende på personalbristen. I de fall en överbeläggning innebär en sängplats i sjukhuskorridor eller behandlingsrum visar granskningen att det kan finnas risk för patientsäkerheten. Hur många överbeläggningar som är av denna karaktär finns inte dokumenterat. Av det material vi har tagit del förekommer också utlokaliserade patienter i relativt stor omfattning då det rör sig om mer än hundra patienter varje månad.

Rapportering av uppgift om överbeläggning och utlokaliserad patient

Vi konstaterar att det saknas tillförlitlighet i de system och rutiner som vi har granskat vad gäller uppgift om överbeläggning. Detta grundar vi på att begreppet disponibel vårdplats tolkas olika i organisationen. Det är angeläget att lämnade uppgifter kvalitetssäkras för att möjliggöra att landstinget kan göra en korrekt analys av materialet.

Patientsäkerheten

Av granskningen framgår att såväl överbeläggning som utlokalisering av patient medför ökade risker vad gäller patientsäkerheten. Överbeläggning innebär många gånger att personalresurserna inte motsvarar vårdtyngden på avdelningen. Utlokaliserade patienter placeras på en avdelning där det finns en ledig vårdplats, men där personalen inte alltid har adekvat kompetens för behandling/omvårdnad. Även om det sker en noggrann prioritering inför beslut om utlokalisering av patient innebär detta en risk för multisjuka äldre patienter.

Vi uppfattar att det finns en medvetenhet om patientsäkerhetsriskerna. Verksamheten bör dock överväga att i samband med varje beslut om överbeläggning eller utlokalisering genomföra en systematisk riskbedömning per patient för att säkerställa patientsäkerheten. För att säkerställa sambandet mellan patientsäkerhet och överbeläggning/utlokalisering av patient förutsätts att detta systematiskt fångas i avvikelsehanteringssystemet.

Daglig styrningen och dimensioneringen av vårdplatser

Vi bedömer att den dagliga styrningen och dimensioneringen av vårdplatser på Västmanlands sjukhus Västerås i huvudsak är ändamålsenlig. Det finns styrdokument i form av instruktioner och dessa följs i organisationen. Ett omfattande arbete krävs för att få en tydlig och aktuell bild av vårdplatsläget. Av granskningen framgår att utskrivningsklara patienter orsakar problem i den dagliga styrningen varför samverkan med kommunerna bör utvecklas.

Principer för samarbete inom och mellan sjukhusen vid överbeläggningar

Vi bedömer att det finns ändamålsenliga rutiner för samverkan inom och mellan sjukhusen i länet. I praktiken sker samverkan i första hand mellan verksamheterna på sjukhuset i Västerås.

Granskning av styrning och uppföljning av avtal inom landstinget

Bakgrund

Landstinget gör många stora inköp av såväl varor, tjänster och entreprenader. Inköpen är reglerade i lagen om offentlig upphandling (LOU). Utifrån de inköp som görs har landstinget avtal med ett stort antal företag. När landstinget väl har avtal med extern leverantör, är det av stor vikt att landstinget erhåller den kvalitet och det pris som har avtalats. Detta kräver att det finns en god intern kontroll av hur fakturor som inkommer hanteras och kontrolleras.

Granskningen omfattade tre delar:

1. Styrning och uppföljning av ramavtalsupphandlande entreprenörer för reparation och underhåll inom landstinget.
2. Köptrohet mot ramavtal.
3. Förtroendeskadliga bisysslor och jävsförhållanden avseende entreprenörer som utför reparation och underhåll inom landstinget.

Resultat

Bedömning del 1. Styrning och uppföljning av ramavtalsupphandlade entreprenörer för reparation och underhåll inom landstinget

Vår sammanfattande bedömning är att landstinget i huvudsak har en tillräcklig intern kontroll avseende hantering av leverantörer för reparationer och underhåll. Vår bedömning grundar sig på att det är tydligt hur ansvar är fördelat avseende hantering av avtal efter det att en upphandling är genomförd. Vi noterar dock att det inte finns några tydliga regler eller riktlinjer för hur avtal ska följas upp eller kontrolleras i landstinget. Vid intervjuerna framhålls att det pågår en ständig dialog mellan årsentreprenörerna och Fastighet och det därför inte finns behov av ytterligare uppföljning. Vidare framgår att projektledare som beställer något ska kontrollera fakturan mot avtalet avseende material, priser osv. innan den mottagningsattesteras.

Fakturagranskningen visar att det finns en god kontroll när det gäller att erhålla rätt produkt/tjänst till rätt pris i enlighet med gällande avtal avseende reparationer och underhåll. Vi har granskat 98 fakturor från elva leverantörer och funnit att 89 är korrekt fakturerade. För nio fakturor kan vi inte uttala oss om huruvida fakturerade priser är korrekta.

Vi noterar att det är en brist att det inte på ett enkelt sätt går att göra en sammanställning av de samlade inköpen för reparationer och underhåll. Enligt uppgift har detta problem uppmärksammats av både Fastighet och tidigare revisioner.

Vi har även uppmärksammat att utformningen av de två senaste upphandlingarna har medfört att anbudsgivare kunnat få fördelar genom att ange lägre priser på material som ingår i så kallade varukorgar. Utformningen uppges inte ha fått omfattande konsekvenser men eftersom några entreprenörer drog fördel av det har ett visst missnöje förekommit. Det är inte ett regelbrott men denna effekt var inte avsiktlig. Frågan har uppmärksammats och ska åtgärdas till nästa upphandlingsomgång, enligt uppgift.

Bedömning del 2. Köptrohet mot ramavtal

Vår sammanfattande bedömning är att landstinget i huvudsak har en tillräcklig intern kontroll avseende avtalstrohet mot tecknade ramavtal för entreprenörer som utför reparationer och underhåll. Bedömningen grundar sig på att landstinget har en i huvudsak komplett och uppdaterad förteckning över gällande årsentreprenader samt att avtalstro-

heten är hög för ett flertal av de granskade områdena. Inom ett område är dock avtals-troheten tydligt lägre än de andra. Vi noterar även att Fastighet har begränsat antalet beställare, vilket bidrar till att minska risken för köp utanför årsentreprenaderna.

Det är en dock en brist att ingen systematisk uppföljning av avtalstroheten görs. Enligt uppgift kommer uppföljning av avtalstrohet att göras fortsättningsvis, i samband med att Fastighet anställer en ny projektcontroller.

Bedömning del 3. Granskning av förtroendeskadliga bisysslor och jävsförhållanden avseende entreprenörer som utför reparationer och underhåll inom landstinget

Vår sammanfattande bedömning är att landstinget inte i alla delar har en tillräcklig intern kontroll beträffande förtroendeskadliga bisysslor och jävsförhållanden avseende upphandling och inköp av entreprenörer som utför reparationer och underhåll inom landstinget. Bedömningen baseras på bristande efterlevnad av rutinen för att följa upp anställdas bisysslor. På de granskade enheterna finns betydligt fler bisysslor än vad som har anmälts.

I granskningen framkommer att det finns anställda med engagemang i 66 företag inom området reparationer och underhåll. Av dessa återfinns sex företag i landstingets leverantörsregister och inköp har gjorts från tre av dessa under perioden 2012-2014. Inköpen från dessa företag uppgår till 2,3 mnkr. Inget inköp har sakgranskats eller beslutsat-testerats av den anställda som har engagemang.

Vi vill vidare poängtera att det totala antalet bisysslor i landstinget är högt. Det faktum att över 200 av de anställdas företag återfinns i landstingets leverantörsregister bör uppmärksammas.

Specialitetsrådet inom sjukvårdsregionen Uppsala – Örebro, gemensam granskning inom sjukvårdsregionen

Bakgrund

De regionala specialitetsråden har till uppgift att säkerställa trygga vårdkedjor mellan vårdnivåerna, hantera specialitetsspecifika prioriterings- och implementeringsfrågor, utbildnings- och kompetensförsörjningsfrågor och i övrigt vara remissorgan/beredande organ i specialitetsspecifika frågor som kan kräva regionalt politiskt ställningstagande. De ska också bidra till uppföljning av kvaliteten på den köpta högspecialiserade vården vid Akademiska sjukhuset och Universitets-sjukhuset Örebro.

Det finns 23 specialitetsråd. Därutöver finns ett råd för folkhälsofrågor och ett regionalt läkemedelsråd.

Landstingets revisorer inom Uppsala-Örebro regionen har givit PwC i uppdrag att utforma en enkät riktad till specialitetsråden. Syftet med undersökningen är att få underlag till bedömningar av specialitetsrådets arbete, nyttoeffekter och möjliga utvecklingsområden

Resultat

Kunskapsstyrningsgruppen har sammanställt specialitetsrådets årsredovisningar 2013. Sammanställningen visar på aktiviteter inom de områden som specialitetsråden skall arbeta inom utifrån uppdragsbeskrivningar. Kunskapsstyrningsgruppen har dock inte gjort någon samlad bedömning om specialitetsråden fullföljt sina uppdrag eller ej.

Av sammanställningen kan vi notera att 5 specialitetsråd inte har lämnat någon årsredovisning för 2013 – anestesi och intensivvård, hudsjukvård, funktionshinder, kardiologi samt barn- och ungdomspsykiatri.

Vår granskning har i huvudsak utförts via en enkät som skickades ut i mitten av maj 2014 med en påminnelse juni 2014. Enkäten har skickats ut till 20 specialitetsråd. Totalt 222 personer erhöll enkäten och av dessa har 120 besvarat enkäten.

Av de som besvarat enkäten anser 67 procent att rådets arbete är fungerande och bedrivs på ett bra sätt utifrån uppdraget. Ca 30 procent anger att arbetet till viss del är fungerande. Det finns således en viss förbättringspotential inom detta område.

Förutsättningar för råden tas upp i kommentarerna. De handlar bl a om vikten av att prioritera vilka områden som specialitetsråden skall arbeta med. Tiden räcker inte till för att göra allt. Låg bemanning på enheter i regionen gör att arbetet i specialitetsråden inte alltid kan prioriteras. Ordförandens engagemang spelar stor roll. Nätverksskapande är det råden arbetar mest med och även anser vara viktigast.

Om arbetet i råden ska fungera framkommer att närvaron och engagemanget måste förbättras. Den som utses från "hemmakliniken" måste ha ett tydligt uppdrag/mandat. Vissa av råden har inte lämnat in någon årsrapport för 2013 vilket kan tyda på att arbetet i dessa råd inte fungerat tillfredställande.

58 procent av de som besvarat enkäten anger att råden har bidragit till en ökad samverkan i det dagliga arbetet (instämmer helt eller i huvudsak). Resterande anger till viss del eller inte alls.

Specialitetsrådets arbete utgår ifrån att utveckla vården i olika perspektiv för patientens nytta. På frågan om rådets arbete leder fram till en ökad patientnytta instämmer 50 procent av de svarande helt eller i huvudsak.

I början av 2014 utarbetade kunskapsstyrningsgruppen ett förslag till plan för utveckling av strukturer för kunskapsstyrningen inom regionen. Bland förslagen kan nämnas

- Förbättrat stöd åt de regionala specialitetsråden

- Regionala råd som speglar de nationella bör övervägas och etableras successivt.

Det är positivt att kunskapsstyrningsgruppen nu kommer att hantera kunskapsstyrningen samlat för regionen. Detta arbete skall enligt Samverkansnämndens verksamhetsplan vara slutfört under 2014.

Enligt vår uppfattning är det viktigt att det sker en fördjupad analys av struktur och arbetssätt för specialitetsråden. Det handlar om förutsättningar i form av resurser i förhållande till uppdrag och förväntningar, specialitetsrådens mandat, specialitetsråden i förhållande till vårdprogramgrupper och tänkta råd inom regionen. De årsrapporter som specialitetsråden avlämnar kan med fördel även innehålla en bedömning av den patientnytta som har kommit ut av rådets arbete. Det kan inte anses som tillfredställande att många av deltagarna i råden endast till viss del anser att arbetet leder fram till en tydlig patientnytta.

I granskningen har vi även noterat att specialitetsråden och deras arbete, resultat mm inte återfinns i Samverkansnämndens årsrapport för 2013. Detta kan synas märkligt då det finns 23 specialitetsråd som träffas 2 ggr/år och engagerar närmare 250 personer.

Produktionsplanering och uppföljning inom psykiatri

Landstinget har ett antal målområden som anger viljeinriktning och prioriteringar. Bland dessa finns "En säker och kostnadseffektiv verksamhet av god kvalitet" samt "En stark och uthållig ekonomi".

Psykiatriverksamheten tar i anspråk en väsentlig del av landstingets samlade resurser. Personalkostnaderna svarar för den största delen av kostnaderna. En bra produktionsplanering är en grund för en effektiv användning av personalresursen.

Under våren 2012 genomfördes en förstudie angående målstyrning och uppföljning inom psykiatri. Av förstudien framkom att det inom verksamheten påbörjats ett arbete med produktionsplanering. Det framkom också att psykiatrins uppdrag inte uppfattades som helt tydligt. Att uppdraget är tydligt är avgörande för att kunna bedöma behov och göra en ändamålsenlig plan för produktionen inom verksamheten. Förstudien visade också att det fanns gränsdragningsproblem mellan kommuner och primärvård som innebär att patienter riskerade att "falla mellan stolarna".

Granskningen ska ge svar på om landstingsstyrelsens styrning, ledning, uppföljning och kontroll inom psykiatriområdet är tillräcklig för att styra verksamheten när det gäller de målområden som berör resurseffektivitet i landstingsplanen.

Resultat

Vår samlade revisionella bedömning är att den styrning som främst sker genom att sätta mål för antalet patientbesök inte är ändamålsenlig och effektiv. Vår granskning visar dock att förvaltningen har en omfattande och tillräcklig uppföljning och kontroll när det gäller produktivitet.

Att bedöma om det inom vuxenpsykiatri bedrivs ”En kostnadseffektiv vård av god kvalitet” är mycket svårbedömt i och med att området inte är mätbart. Vi kan dock konstatera att verksamheten har ett budgetöverskridande på 12,2 miljoner, att budgeterad produktionsvolym inte uppnås samt att inte heller målet att öka den direkta patienttiden till 40 procent nås.

Vår bedömning bygger på följande iakttagelser:

- Psykiatrins uppdrag beskrivs i verksamhetsplanen. Ett samverkansdokument som skall tydliggöra psykiatrins uppdrag i förhållande till primärvården kommer att vara klart inom kort. Psykiatrins uppdrag uppfattats som tydligt.
- Det finns mål för produktionen på verksamhetsnivå, för de olika mottagningarna och för olika yrkesgrupper. Vår uppfattning är att målen inte bygger på någon egentlig analys och inte heller är förankrade eller accepterade. Vår bedömning är därmed att målen blir mer belastande än utmanande och inte fungerar som styrmedel.
- Vår samlade bedömning är att produktionsplaneringen inom vuxenpsykiatri inte sker på ett ändamålsenligt sätt. Styreffekterna är därmed mycket begränsade.
- Produktionsplanering sker mer utifrån historik och tradition än från en faktisk bedömning av resursbehov. Vår uppfattning är också att kopplingen mellan produktionsplan och resurser är svag och otydlig. Det synes även saknas metoder för att analysera och utveckla olika vårdprocesser i syfte att öka patientflöden.
- Inom vuxenpsykiatri sker uppföljning inom ett flertal områden och det finns även en samverkan med andra landsting och regioner som innebär möjligheter till jämförelser. Vi bedömer att den information som finns i rapporteringen och redovisningen är relevant och tillräcklig för att kunna analysera verksamhetens resultat.
- Antalet personer som får vänta mer än 90 dagar är få. Ca 90 procent får ett nybesök inom 60 dagar.
- Vi efterlyser fler sätt att mäta resultat och vad verksamheten åstadkommer än att enbart mäta besök hos olika personalkategorier. Värdet för patienten uppstår sannolikt inte bara i det direkta mötet med vårdgivaren utan kan även uppstå genom andra aktiviteter såsom exempelvis kontakter med andra aktörer i vårdkedjan. Att framdeles koppla mål som anknyter till den rapportering som görs till kvalitetsregistren kan vara ett sätt att utveckla styrningen.
- Ungefär sjuttio procent av den arbetade tiden åtgår till direkt eller indirekt patientarbete.

- Hyrläkare svarade för nära hälften av antalet arbetade läkartimmar under 2013. Andelen har ökat mellan år 2011 och 2013.
- Från landstingets egna uppföljningar framkommer att antalet besök för både läkare och behandlare har minskat från 2011 till 2013 men även att det faktiska antalet årsarbetare understiger det budgeterade med 20 procent inom allmänpsykiatri och med 15 procent inom psykosmottagningarna.
- Vissa skillnader finns mellan de fyra mottagningarna. De allmänpsykiatriska mottagningarna har en något större andel direkt patienttid än psykosmottagningarna och det är även vissa skillnader i direkt patienttid såväl mellan de båda allmänpsykiatriska mottagningarna som mellan de båda psykosmottagningarna.
- Mätningen visar att av en arbetsdag på åtta timmar så åtgår ca 5,5 timmar till direkt eller indirekt patientarbete. Det innebär att om målet är att ha fyra patientbesök per dag så får varje besök, inklusive för- och efterarbete, i genomsnitt ta ca en timme och tjugo minuter – ca 40 minuter i direkt möte och ca 40 minuter i för- och efterarbete. Vi uppfattar från våra samtal att besöken i verkligheten tar längre tid än så.
- Om styrningen fokuserar på antal besök så innebär det att för att nå målet så behöver mer tid frigöras för direkt och/eller indirekt patientarbete. För att uppnå fler patientbesök måste tiden för verksamhetsanknuten administration, utbildning, utveckling och forskning och övrig tid begränsas. Utrymme för fler besök kan också skapas genom att effektivisera rutiner och processer inom den indirekta patienttiden.
- Att styra enbart på att producera besök kan leda till suboptimering. Verksamheten är mycket komplex och värdet för patienten kanske inte enbart uppstår vid det direkta mötet. Många relativt korta besök kan leda till icke önskvärda effekter som fler återbesök och sämre tillgänglighet. Vi tror därför att styrningen behöver kompletteras med andra mål och produktionsmål.

Granskning av kulturplanen - införande och uppföljning

Bakgrund

Under 2009 fattade riksdagen ett beslut som lade grunden för en ny nationell kulturpolitik, Tid för kultur. Respektive landsting lämnar över sin kulturplan till Statens kulturråd. Kulturplanen ska tas fram av landstinget i samverkan med länets kommuner och efter samråd med länets kulturliv och det civila samhället. Kulturrådet fattar beslut om fördelning av statliga medel till landstinget som sedan får ansvaret för fördelning till de regionala kulturinstitutionerna och annan regional verksamhet.

Nu gällande Kulturplan beslutades av Landstingsfullmäktige 2011-10-26 § 106. Kulturplanen är också underlag för Landstinget Västmanlands fördelning av statsbidrag från Statens kulturråd i de delar som också ska ha en statlig medfinansiering, förvaltningslagen och kommunallagen.

Granskningen syftar till att bedöma om Landstingsstyrelsen har säkerställt ett ändamålsenligt införande och uppföljning av kulturplanarbetet.

Resultat

Vår sammanfattande revisionella bedömning är att landstingsstyrelsens införande och uppföljning av kulturplanarbetet är ändamålsenligt. Vi baserar vår slutsats på följande iakttagelser och bedömningar.

Vi bedömer att den regionala kulturplanen uppfyller de formella kraven och i huvudsak de riktlinjer som Kulturrådet tagit fram. Det vi saknar i den av landstingsfullmäktige fastställda planen är en redogörelse för de ekonomiska förutsättningarna, vilket också blivit ändamål för komplettering. Den komplettering som lämnades var övergripande och kan enligt vår bedömning utvecklas. Kulturplanen är ett mycket omfattande dokument som delvis har en beskrivande och kartläggande karaktär av länets samlade kulturliv. I den kommande kulturplanen för åren 2015-2018 har skrivningarna blivit mer koncisa, vilket vi välkomnar.

Vidare är vår bedömning att kulturplanen tydliggör länets behov av utveckling, metoder, dialog för framtida prioriteringar. Länets gemensamma prioriteringar inom kulturområdena framgår tydligt och beskrivs utförligt. Prioriteringarna har även en tydlig koppling till de nationella kulturpolitiska målen. De prioriterade områdena är, enligt vår bedömning, förhållandevis konkreta men innehåller även vissa lokala projekt som inte med självklarhet har läns-kulturellt intresse.

Vår bedömning är att samverkans- och samrådsfrågor har varit mycket centrala vid framtagandet av kulturplanen. Vi ser positivt på att det skapats en politisk arena vars främsta syfte är att diskutera frågor som anknyter till kulturplanarbetet.

Utifrån intervjuerna har det också framkommit att tjänstemannaberedningens arbete fördjupats och utvecklats till en följd av samverkansmodellens införande. De lokala samråd som genomförts har varit uppskattade och informativa enligt de kommunföreträdare vi intervjuat. De lokala samråd som genomförts har haft ett lokalt och kulturområdesövergripande fokus. En rekommendation inför framtagandet av kommande kulturplaner är att även genomföra samråd inom respektive kulturområde.

Vi bedömer att huvuddelen av de prioriterade områdena har genomförts enligt tidplan och i linje med den intention som fanns i kulturplanen. Sedan är det som nämnts tidigare svårt att utifrån de prioriterade områdenas utformning klart avgöra om de är genomförda och/eller slutförda. Vi kan dock konstatera att det genomförts projekt och bedrivits utveckling inom samtliga områden under planperioden. Vissa prioriterade områden finns även med i kommande kulturplan då det finns områden vars intention per definition är svår att betrakta som slutförd.

Vissa utvecklingsområden sammanfaller helt med tidigare redovisade prioriterade mål och i dessa fall är målen redan relativt konkreta. I övrigt har konkretiseringen av utvecklingsmålen genomförts på olika sätt och förekomsten av mätbara mål och nyckeltal är låg. Utifrån våra intervjuer är tendensen att man i viss utsträckning väljer att frångå användandet av nyckeltal. Detta beror bland annat på traditionen med armlängds avstånd mellan kulturpolitiken och kulturverksamheten och förhållandet mellan kvalitet och kvantitet.

Vår bedömning är att konkretisering och mätbarhet av utvecklingsområdena behöver utvecklas. Det är enligt vår bedömning rimligt att det med kulturverksamheternas anslag följer vissa prestationskrav som volymsätts. Vi kan exempelvis se att mål i formen "bidra till utveckling inom..." efterföljs av krav på att minst ett visst antal projekt startas i detta syfte.

När det gäller uppföljning av utvecklingsområdena är vår bedömning att detta sker på ett ändamålsenligt sätt. Landstinget efterfrågar årligen både kvalitativa och kvantitativa uppföljningar från kulturverksamheterna och sammanställer kvalitativa utvärderingar till Kulturrådet. Därtill genomförs ett flertal möten med kulturområdenas verksamhetsföreträdare för att diskutera genomförande och uppföljningar.

Fördelningen av anslag till kulturverksamheterna har inte ändrats i samband med kulturplanens införande. De statliga anslag som landstinget fördelat har räknats upp procentuellt och denna förändring har enligt intervjuade varit för liten för att kunna genomföra prioriteringar mellan kulturverksamheterna. Slutsatsen är långt ifrån ovanlig. Myn-digheten för kulturanalys har utvärderat kultursamverkansmodellen och deras slutsats är att det sammantaget inte skett några större förändringar av hur anslagen till kulturverksamheterna fördelats sedan kultursamverkansmodellen infördes.

Fördelningen av övriga anslag till kulturverksamheterna har dock förändrats något till följd av kulturplanens införande. Detta då kulturplanen åskådliggjort aktuella områden och projekt, vilket underlättat landstingets prioriteringar. Detta avser framför allt fördelningen av landstingets egna medel för kulturverksamhet samt vissa utvecklingsbidrag. Vi noterar även att Västmanlands län ansökt om och beviljats mindre utvecklingsbidrag än flertalet län. Detta är ett förbättringsområde som enligt vår bedömning bör prioriteras.

Vård på lika villkor

Bakgrund

Enligt hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) 2§, är god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen det övergripande målet med hälso- och sjukvård. Vården ska ges med respekt för alla människors lika värde, och den som har det största behovet av

hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården. Trots att hälsan i Sverige utvecklats i positiv riktning sker det inte för alla människor och inte överallt. Skillnader finns inte bara vad gäller hur friska människor är, utan även vilken vård människor får.

Socialstyrelsen har identifierat jämlik vård som viktig förutsättning och dimension för god vård. 1 Jämlik hälso- och sjukvård innebär enligt Socialstyrelsen att "bemötande, vård och behandling ska erbjudas på lika villkor till alla oavsett bland annat personliga egenskaper, bostadsort, ålder, kön, funktionshinder, utbildning, social ställning, etnisk eller religiös tillhörighet eller sexuell läggning".

Revisionen inom landstinget Västmanland har vid tidigare granskning gällande jämlik vård, funnit att landstinget formulerat mål och strategier för jämlik hälsa men inte för jämlik vård. För jämlik vård konstaterades mer allmänna skrivningar finnas vilka oftast omfattade frågor om bemötande.

Landstingsrevisorerna har mot bakgrund av sin risk- och väsentlighetsbedömning gett PwC i uppdrag att granska vård på lika villkor i länet genom att undersöka den sjukvårdsrelaterade åtgärdbara dödligheten, samt om det finns skillnader i dödlighet beroende på var i länet man bor. Inom ramen för uppdraget ligger inte att förklara orsakerna till dödstalen.

Granskningen syftar att besvara följande revisionsfråga: Bedriver landstingsstyrelsen en jämlik vård på lika villkor för länets befolkning och har landstingsstyrelsen en tillräcklig intern kontroll avseende detta område.

Resultat

Granskningens utgångspunkt har varit om skillnader finns vad gäller den sjukvårdsrelaterade åtgärdbara dödligheten i länet och redogöra för dessa. Det har inte ingått i uppdraget att förklara vad skillnader kan bero på. Samtidigt kan vi konstatera att skillnader mellan de geografiska områdena, samt mellan kvinnor och män i länet kan bero på flertalet olika faktorer. Vi menar att dessa skillnader kan ses som en indikation om en jämlik vård/vård på lika villkor bedrivs i olika delar av länet.

Stora skillnader finns mellan olika länsdelar vad gäller den sjukvårdsrelaterade åtgärdbara dödligheten. Västerås och Sala har lägre dödstal totalt än Norberg, Fagersta och Skinnskatteberg som har den högsta i länet. Det förhållandet anser vi vara skäl för en djupare analys av förhållanden inom länet för att härigenom identifiera åtgärder som kan vidtas. Det för att ur ett länsperspektiv uppnå en större likhet vad gäller den sjukvårdsrelaterade åtgärdbara dödligheten.

Länets män har dödstal som är mer än dubbelt så högt än kvinnorna och skillnader mellan könen ses i alla länsdelar. Stora skillnader finns även för männen mellan olika länsdelar. Landstingsstyrelsen bör fråga sig vad de kan göra för att minska männens sjukvårdsrelaterade dödlighet totalt sett, men även vad de kan göra för att styra mot en

minskad skillnad mellan de olika länsdelarna. Även här anser vi att landstingsstyrelsen närmare bör undersöka förhållanden för att kunna identifiera och vidta åtgärder.

Landstinget Västmanland har till skillnad från riket en ökning av den sjukvårdsrelaterade dödligheten sen år 2010. Det anser vi vara ytterligare ett skäl för landstingsstyrelsen att djupare analysera förhållanden så att adekvata åtgärder kan vidtas som i sin tur kan styra mot en mer jämlik vård inom länet.

Störst andel av dödstalen motsvaras, som tidigare nämnts, av den underliggande dödsorsaken ischemisk hjärtsjukdom. En stor minskning har skett under åren vad gäller den sjukvårdsrelaterade åtgärdbara dödligheten inom sjukdomsgruppen men vi vill uppmärksamma landstingsstyrelsen att sedan år 2010 sker en ökning av dödstalen. Ökningen är även en avvikelse i förhållandet till rikets fortsatta minskning. Cerebrovaskulär sjukdom utgör även en stor andel av de totala dödstalen. Vi menar därför att åtgärder inom dessa sjukdomsområden torde ge de mest positiva effekterna vad gäller den sjukvårdsrelaterade åtgärdbara dödligheten.

Vad gäller den interna kontrollen av området vård på lika villkor/jämlik vård konstaterar vi att det saknas tydligt utskrivna målsättningar och målvärden för området. Det menar vi innebär att styrelsen härigenom saknar möjlighet till en styrning och god intern kontroll av området.

Vi ser positivt på att landstingsstyrelsen arbetar motiverat gällande området jämlik hälsa eftersom vård och hälsa i många fall är svårt att särskilja och går in i varandra. Enligt lag är en god hälsa och en vård på lika villkor det övergripande målet med hälso- och sjukvård, och vi menar att stora vinster kan finnas för länets medborgare om landstingsstyrelsen utarbetar tydliga målsättningar och målvärden även för området jämlik vård. Vi ser i landstingsstyrelsens beslut att ett sådant arbete inletts i deras arbete med landstingsplan 2015-2017. En fråga i det sammanhanget är de förutsättningar landstingsstyrelsen har för att utarbeta målsättningar för en jämlik och likvärdig vård ur ett länsperspektiv, och om ett samstämt utvecklingsarbete bedrivs inom landstingets verksamheter med kvalitetsvinster som kommer patienter tillgodo oavsett var denne bor.

Granskning av vårdvalssystemets uppföljning

Bakgrund

Landstinget Västmanland styr sedan 2008 primärvården genom ett vårdvalssystem inom landstingets hälso- och sjukvård. Aktuell lagstiftning är Lagen om valfrihetssystem (LOV) samt riksdagens beslut om vårdval i primärvården, samt hälso- och sjukvårdslagen. För de aktörer som bedriver eller vill starta en primärvårdscentral i länet måste villkoren i det av fullmäktige beslutade primärvårdsprogrammet uppfyllas.

Ett systematiskt uppföljningsarbete av primärvårdsprogrammet måste genomföras för att säkerställa att vårdgivarna levererar den vård som landstinget enligt programmet

skall erhålla och att kostnaden är den som avtalats. Bland annat av patientskäl är det viktigt att kontinuerligt ha kontroll över att vården håller den kvalitet som primärvårdsprogrammet utlovar och att vården ges på de villkor som överenskommits.

Granskningen ska besvara följande revisionsfråga:

Är landstingsstyrelsens kontroll att primärvårdsprogrammet efterlevs hos samtliga aktörer inom primärvården i länet ändamålsenlig?

Resultat

Vår samlade bedömning är att landstingsstyrelsens kontroll utförs på ett bra sätt, med en hög ambition men att den inte fullt ut är ändamålsenlig.

Primärvårdens förutsättningar i länet fastställs av primärvårdsprogrammet, dels i Uppdragsbeskrivning där uppdrag, ansvar, åtagande och förutsättningar anges, dels i Uppföljning och rapportering där det framgår den uppföljning som Vårdval Västmanland arbetar med.

- Vår bedömning är att primärvårdsprogrammet ger en bra och heltäckande bild av vad som beställs. Det finns dock alltför många skall-krav i programmet vilket försvårar en uppföljning av verksamheterna. Uppföljningen sker istället utifrån styrkortet och de kvalitetsvariabler med måttal som är definierade. Uppföljningen är mycket ambitiös och omfattande. Vi ställer oss dock frågan om man sammantaget mäter rätt saker, dvs svarar uppföljningen på huvudfrågan om verksamheterna följer primärvårdsprogrammet.
- I granskningen har framkommit att det finns en rad synpunkter från verksamhetsföreträdare, både från privata som landstingsdrivna vårdcentraler, på hur uppföljningen sker, vad som följs upp och att nyttan med uppföljningarna är för låg. Vård ges för att passa in i uppföljningssystemet, inte ge rätt vård till patienterna, hävdar man. Vår bedömning är att det finns indikationer på att uppföljningssystemet styr verksamheten snarare än vilken vård patienterna behöver.
- I denna granskning har de intervjuade framfört att de har svårt att hinna med alla uppgifter som definierats i primärvårdsprogrammet. Vår bedömning är att en huvudfråga vid alla uppföljningar är om verksamheten har rätt förutsättningar för att klara att utföra de uppgifter som förväntas. Vi brukar tala om att det ska råda en balans mellan uppdrag och ersättningar. I granskningen ser vi indikationer på att det råder en obalans.
- Alla uppföljningar bör leda till förbättringsåtgärder så att verksamheten utvecklas/förbättras. Vår bedömning är att hur bra uppföljningen än är så kommer den inte att få acceptans på sikt om inte verksamheterna ser att den följs av förbättringar.

Kollektivtrafiknämndens kontroll över intäktsflöden

Bakgrund

Kollektivtrafiken har genomgått stora organisatoriska förändringar, nu senast i och med den nya kollektivtrafiklag som reglerar verksamheten från och med år 2012. Bildandet av den regionala kollektivtrafikmyndigheten i landstingets organisation har bland annat inneburit att mycket av det ansvar som tidigare låg i länstrafikbolaget, och även delvis i ett samarbete med angränsande län, nu förts till kollektivtrafiknämnden och dess förvaltning.

Denna förändring i det politiska ansvaret och etableringen av en ny förvaltningsorganisation kräver översyn och anpassning av regler, rutiner och kontroll. Detta berör såväl nämndens risk- och väsentlighetsbedömning, som uppbyggnad av rutiner, samt planering och uppföljning av intern kontroll.

Det finns skillnader mellan bolagsrevision och revision av kommunal förvaltning när det gäller rutiner för bland annat årlig löpande kontroll av intäktsredovisning. Med hänsyn till detta har landstingets revisorer valt att genomföra en särskild kartläggning av kollektivtrafiknämndens intäktsflöden kombinerat med en granskning av hanteringen av intern kontroll inom detta område.

Granskningen syftar till att dels kartlägga de intäktsflöden som är förenade med den allmänna kollektivtrafiken, dels undersöka nämndens hantering av intern kontroll på detta område. Revisionsfrågan är: Utövar kollektivtrafiknämnden sitt ansvar gällande styrning, ledning och uppföljning för att säkerställa att den interna kontrollen är ändamålsenlig?

Resultat

Nämnden utövar i huvudsak sitt ansvar gällande styrning, ledning och uppföljning med avseende på intäktsflödena. Det är dock av stor vikt att internkontrollplan snarast fastställs och att nämnden tillser att rutiner för avstämningar och kontroller dokumenteras mer heltäckande.

Följande förbättringsområden har identifierats:

- Arbetet med internkontrollplanen för nämndens ansvarsområde bör snarast färdigställas. Vidare bör de avstämningar och kontroller som görs av förvaltningen återges i tydliga rutinbeskrivningar.
- En förbättring som kan göras är att kopplingen mellan avstämning och bokföring, kontroll mot intäktskontot dokumenteras tydligare.
- På Busspunkten där det idag förekommer manuella kassor (ej datoriserade) sker rapporteringen till ekonomiansvarig i form av handskriven kassasammanställning (utifrån kassarapporterna från kassorna). Här kan rutinen säkerställas ytterligare om kassarapporterna kontrolleras mot lämnad sammanställning, samt eventuellt ytterligare underlag.

- Avstämningarna mot bank och plusgiro skulle underlättas och effektiviseras om ekonomichefen har behörighet att se transaktionerna på nätet. Idag förekommer det att underlagen missas att skickas och då försvårar detta avstämningsarbetet.
- En förbättringsåtgärd i intäktsrutinen för återförsäljarna skulle kunna vara att underlagen till redovisningen (t ex rekvisitioner och annulleringar) kontrolleras mot lämnad redovisning.

Granskning av produktionsplanering

Bakgrund

En ökad efterfrågan på vård, brist på personal samt en obalans mellan ekonomi och verksamhet för länets sjukhus innebär krav på effektivisering. Två områden som lyfts i förbättringsarbetet är effektiv produktionsplanering och optimal bemanning dygnet runt.

I Förvaltningsplanen 2014 – 2016 för Västmanlands läns sjukhus framgår att samtliga kliniker nu har upprättade produktionsplaner. Förvaltningen har för avsikt att fortsätta med utvecklingen av produktionsplaneringen med stöd av operationsråd, beredningsgrupp och IT-verktyg. Operationskapaciteten och bemanning är begränsande faktorer för att kunna bedriva en effektiv vård.

Landstingets revisorer har i sin riskbedömning beslutat att genomföra en granskning avseende hur verksamheten/förvaltningen styr och följer upp arbetet med att förbättra produktionsplaneringen avseende operationer.

Den övergripande revisionsfrågan som ska besvaras är om landstingsstyrelsen säkerställer att arbetet med att utveckla produktionsplaneringen leder till önskat resultat.

Resultat

Vår sammanfattande bedömning är att landstingsstyrelsen inte tillräckligt säkerställer att arbetet med att utveckla produktionsplaneringen leder till önskat resultat. Framför allt är vår bedömning att förutsättningarna för verksamhetens uppdrag i betydligt högre grad behöver hanteras för att produktionsplaneringen ska kunna ge önskvärda effekter.

Vi grundar oss på följande:

Kontrollmål: Det finns mål för produktionsplaneringen

Granskningen visar:

- Att produktionsplaneringen på landstingsnivå ses som ett verktyg för att nå landstingets övergripande mål, några specifika mål för produktionsplaneringen har vi inte funnit.

- Att produktionsplanen på kliniknivå innehåller mål för verksamhetens produktion.
- Att risken för målkonflikt är tydlig i och med att produktion, ekonomi och kvalitet inte har samordnats i produktionsplaneringen.

Kontrollmål: Det finns ett tydligt uppdrag till verksamheten

Granskningen visar:

- Att det inte finns ett tydligt uppdrag till verksamheterna vad gäller produktionsplanering eller optimal bemanning.
- Att det finns ett förväntansgap mellan de olika nivåerna i landstinget som vi bedömer till stor del beror på bristande kommunikation kring strategiska val och spelregler.

Kontrollmål: Det finns ett tydligt ansvar för och tydliga roller i produktionsplaneringen

Granskningen visar:

- Att ansvar och roller i produktionsplaneringsprocessen är tydliga på sjukhus- och verksamhetsnivå.

Kontrollmål: Det finns ett system för uppföljning av effekter

Granskningen visar:

- Att det finns en struktur och organisation för uppföljning av effekter som omfattar samtliga nivåer.
- Att det finns tekniska förutsättningar för att följa upp produktionsplanen.
- Att produktionsplanen behöver möjliggöra anpassningar och korrigeringar under året samt ge mer detaljerad information för att utgöra ett tillräckligt underlag för styrning på kliniknivå.
- Att produktionsplaneringen också behöver omfatta medicinska resultat och kvalitetsaspekter för att vara styrande mot god och kostnadseffektiv vård.

Kontrollmål: Planeringen har gett effekter för vårdgarantin

Granskningen visar:

- Att antalet personer som väntat på ett första besök mer än 90 dagar de senaste åren har ökat inom allmänkirurgin, nästan var tredje patient får vänta 90 dagar eller mer på ett första besök. Få personer väntar mer än 90 dagar inom ortopedin.
- Att antalet personer som väntat mer än 90 dagar på en operation/åtgärd har totalt för Västmanlands Sjukhus ökat från 152 personer december 2012 till 545 personer september 2014.
- Att det är vanskligt att bedöma produktionsplaneringens effekt på väntetiderna, då något jämförelsealternativ inte finns.

Kontrollmål: Produktionsplaneringen har levt upp till målet

Granskningen visar:

- Att produktionsplaneringen har gett flera positiva effekter, men att de övergripande målen avseende tillgänglighet och en ekonomi i balans inte nås.

Kontrollmål: Det finns incitament som stöder produktionsplaneringen.

Granskningen visar:

- Att incitament som stödjer implementeringen för produktionsplaneringen delvis finns i form av kömiljarden.
- Att andra incitament inte har påvisats.
- Att ett utvecklingsarbete pågår både inom klinikerna, på sjukhusnivå och övergripande vad avser uppföljning.

Utifrån genomförd granskning vill vi lämna följande rekommendationer:

- *Konkretisering av målen för produktionsplaneringen.* De övergripande målen behöver kommuniceras i större utsträckning mellan landstingsövergripande nivå, förvaltning och verksamhet för att uppfattas som relevanta för produktionsplaneringen på verksamhetsnivå. Förutsättningarna för verksamheternas uppdrag behöver hanteras i detta sammanhang.
- *Definition av begrepp.* Det finns behov av att definiera begreppen produktionsplanering och optimal bemanning. Intervjuer med verksamhetscheferna visar att alltför många frågor kvarstår för att uppdraget ska anses tydligt uppfattat.
- *Utveckling av incitament* för att nå produktionsmålen behöver ske i dialog mellan verksamhetsföreträdare och landstingsledning.

Förstudie - Inventering av styrdokument

Bakgrund

I Landstinget Västmanland finns ett antal fastställda dokument i form av policys riktlinjer, regler, anvisningar, instruktioner m.m. Dessa utgör en viktig del i styrningen, ledningen och utförandet av landstingets samlade verksamheter. Vissa av dessa är lagstadgade, t.ex. plan för jämställdhetsarbetet.

Bland dessa styrdokument finns de som är politiskt fastställda av landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen. Dessutom finns ett stort antal verksamhetsanknutna styrdokument som fastställts av respektive verksamhet inom landstinget.

Syftet med förstudien är att inventera och dokumentera samtliga styrdokument som är politiskt fastställda av landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen.

Resultat

I inventeringen har redovisats de styrdokument som fastställts av landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen. Därutöver finns ett stort antal verksamhetsanknutna styrdokument. Landstingets samlade styrdokument finns inte på landstingets webbsida. Däremot finns de på landstingets intranät. Det innebär att styrdokumenterna inte är allmänt tillgängliga.

I inventeringen har inte gjorts någon avstämning kring aktualiteten av de olika styrdokumenterna. Inte heller har någon bedömning gjorts av i vilken omfattningen styrdokumenterna hanteras och beaktas i landstingets ledningsprocess. Inventeringen visar dock att det pågår ett strukturerat arbete för att sammankoppla landstingets samtliga styrdokument i det nya ledningssystemet.

Granskning av styrning och ledning av Centrum för kommunikation

Bakgrund

Granskningen syftar till att bedöma om system och rutiner vid Centrum för kommunikation säkerställer såväl att målen (verksamhet och ekonomi) uppfylls, som tillförlitliga och säkra administrativa rutiner.

Resultat

Vi bedömer utifrån gjord granskning att system och rutiner i huvudsak är tillräckliga för att stödja processerna i syfte att säkra måluppfyllelsen avseende verksamheten och ekonomin. Vi bedömer att de administrativa rutinerna i huvudsak är tillförlitliga och säkra, men att de kunde vara mer specificerade. Vi kan dock inte uttala oss om tillämpningen av rutinerna då ingen verifiering är gjord i denna granskning med undantag för verifieringsgranskningen.

Vi har funnit tillräckligt med stöd för att fastställa att det finns brister i ledning och styrning av verksamheten. Detta eftersom kunskapen om centrums uppdrag och arbetsuppgifter varierar i övriga organisationen, gränsdragning i ansvar och befogenheter mellan kommunikationsdirektören och verksamhetschefen för kommunikationsenheten är inte dokumenterad och därmed inte i alla delar tydlig, rutin- och processbeskrivningar tydliggör inte ansvar och befogenheter på funktions-/personnivå inom centrum samt att medarbetarenkäten som gjordes år 2013 visade på brister i styr- och kontrollmiljön.

Granskning av anläggningsredovisning

Bakgrund

En risk- och väsentlighetsanalys har genomförts utifrån landstingets totala utgifts- och inkomstslagsredovisning och en inventering av redovisningsrutinerna. Resultatet visade bl a på behovet av att genomföra en granskning av anläggningsredovisning eftersom denna rutin har stark bäring på rättvisande räkenskaper.

Granskningen syftar till att besvara följande revisionsfråga: Är rutinerna kring anläggningsregistret säkra och är uppgifterna i registret tillförlitliga?

Resultat

Efter genomförd granskning bedömer vi att rutinerna kring anläggningsregistret i huvudsak är säkra, men att uppgifterna i registret inte är helt tillförlitliga. Detta mot bakgrund av nedanstående:

Landstinget har dokumenterade framtagna anvisningar och riktlinjer samt rutiner kring anläggningsredovisning. Vidare bedöms ansvarsfördelningen vara tydlig för de som hanterar anläggningsredovisningen centralt. Däremot bedömer vi att det är otydligt dokumenterat vad avser övrigas ansvar (dvs förvaltningarnas ansvar) vad gäller anläggningsredovisningen.

Det finns stora brister avseende redovisning och kontroll av ägda fastigheter. Fysisk inventering av fastigheterna sker ej. Vidare saknas fastighetsbeteckningar för samtliga fastigheter i anläggningsregistret, vilket omöjliggör avstämning mot externa register. Det går därför inte att verifiera att redovisade fastigheter existerar och tillhör landstinget.

Vidare konstaterades att det finns flera skillnader mellan landstingets fastighetsregister och Lantmäteriets register över av Landstinget ägda fastigheter. Av landstingets fastigheter i eget fastighetsregister återfinns alla utom följande i Lantmäteriets ägarregister: Slottsträdgården *3, Vedbo *59, Vätterskoga 4:106 och Vätterskoga 4:472. För två av dessa fastigheter finns noteringar om att de är sålda i det egna fastighetsregistret. För övriga två uppges att de är sålda men notering om detta framgår inte i fastighetsregistret. Som orsak till att ha kvar sålda fastigheter i det egna fastighetsregistret uppges att försäkringsbolag av olika anledningar kan behöva få information om Landstingets tidigare ägda fastigheter. Dessa bör i sådana fall redovisas i ett separat register. Det finns 16 stycken fler fastigheter i Lantmäteriverkets register som anges vara ägda av landstinget än i landstingets eget fastighetsregister. Som förklaring har angetts fastighetssammanslagning och sålda fastigheter, men uppgift om vad skillnaden exakt beror på har inte erhållits. Vid sakgranskningen har framkommit att utredning avseende skillnaderna kommer att ske och de felaktigheter som finns kommer att rättas.

Vid stickprovskontroll av fem konstverk i Västmanlands sjukhus noterades att endast en av dessa återfanns i anläggningsregistret samt i konstdatabasen, tre återfanns endast i

konstdatabasen, det femte konstverket fanns vare sig i konstdatabasen eller i anläggningsregistret.

I övrigt bedöms att det finns fungerande rutiner för att säkerställa att redovisade inventarier existerar och tillhör landstinget.

Enligt god redovisningssed ska avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. I årsredovisningen för år 2014 framgår ett belopp om 8,5 mnkr som avser justerad avskrivning för 2011 - 2013. Detta tyder på att det finns brister i rutinerna för aktivering av färdigställda investeringar, vilket innebär att avskrivningen inte alltid påbörjas när tillgången tas i bruk. Vidare ska enligt god redovisningssed komponentavskrivning införas under år 2014. Vi kan konstatera att så inte har skett, men att arbetet med detta har påbörjats.

Vi rekommenderar att landstingsstyrelsen säkerställer att följande åtgärder vidtas:

- Att dokumenterade anvisningar/riktlinjer kompletteras med avseende på förvaltningarnas ansvar beträffande anläggningsredovisningen.
- Att rutinerna för aktivering av byggnadsinventarier ser över i syfte att säkerställa att avskrivning sker enligt god redovisningssed för samtliga tillgångar, dvs avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. Vid sakgranskningen har framkommit att arbete pågår med att förbättra rutinerna.
- Att anläggningsregistret blir tydligare genom att göra en kompletterande inrapportering av fastighetsbeteckning.
- Att avstämning sker av anläggningsregister och eget fastighetsregister gentemot Lantmäteriets register för att säkerställa överensstämmelsen mellan registren.

Om det finns behov av att ge försäkringsbolag information om tidigare av Landstinget ägda fastigheter, rekommenderas att sålda fastigheter redovisas i separat register som komplement till det egna fastighetsregistret.

Landstinget bör vidare snarast utreda varför det finns 16 fler fastigheter i Lantmäteriverkets register som anges vara ägda av landstinget än vad som Landstinget har i sitt eget fastighetsregister. Vid sakgranskning har framkommit att detta kommer att utredas och rättelse ske av de felaktigheter som finns.

- Att inventering sker av redovisade fastigheter i anläggningsregistret för att säkerställa substansen i registret.
- Att rutinerna för hantering av konst ses över för att säkerställa att inköpt konst redovisas i anläggningsregistret och i konstdatabasen.

Landstingets ansvar för arbetsanpassning och rehabilitering - förstudie

Bakgrund

Arbetsgivaren har det övergripande ansvaret för den arbetsplatsinriktade rehabiliteringen, det vill säga åtgärder med syfte att en person ska återgå till arbetet. Forskning visar att en arbetsplats med god arbetsmiljö har lägre sjukfrånvaro. Ett systematiskt arbetsmiljöarbete, ett bra ledarskap och väl fungerande organisation är avgörande för att skapa en hälsosam arbetsmiljö. Chefer och arbetsledare måste också känna till vilka resurser som finns internt och samarbetet med andra parter som företagshälsovård och försäkringskassa måste fungera.

Rehabiliteringsärenden definieras i Landstinget Västmanland som medarbetare med sjukskrivning längre än 14 dagar eller med fler än 6 sjukfrånvarotillfällen under en tolv månadersperiod (upprepad kortidssjukfrånvaro).

Arbetsmiljölagen ger inte besked om vem eller vilka personer i verksamheten som ska tillskrivas ansvaret för arbetet. Det är en intern fråga vars lösning skiftar från organisation till organisation.

I förstudien skall kartläggas hur arbetet med arbetslivsinriktad rehabilitering bedrivs i landstingets verksamheter och hur arbetet är organiserat i syfte att se om en fördjupad granskning är nödvändig och vilket område den i så fall skall avse.

Resultat

Rehabiliteringsärenden definieras i Landstinget Västmanland som medarbetare med sjukskrivning längre än 14 dagar eller med fler än 6 sjukfrånvarotillfällen under en tolv månadersperiod (upprepad kortidssjukfrånvaro). Arbetsgivaren har det övergripande ansvaret för den arbetsplatsinriktade rehabiliteringen, det vill säga åtgärder med syfte att en person ska återgå till arbetet. Arbetsgivarens ansvar för arbetsmiljö och rehabilitering regleras av lagar, kollektivavtal och föreskrifter som ges ut av Arbetsmiljöverket.

Ett hjälpmedel i arbetet med att säkerställa en god arbetsmiljö är reglerna om systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) som återfinns i Arbetsmiljöverkets föreskrift AFS 2001:1. SAM utgör grunden för hur man på en arbetsplats ska arbeta med att undersöka, genomföra och följa upp verksamheten på ett sådant sätt att ohälsa och olycksfall i arbetet förebyggs och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås. Arbetsgivarens ansvar för arbetsanpassning och rehabilitering framgår av AFS 1994:1 och innebär bl.a. att organisera och bedriva verksamhet med arbetsanpassning och rehabilitering för arbetstagarna, att ange mål för verksamheten med arbetsanpassning och rehabilitering och att klargöra hur arbetet med arbetsanpassning och rehabilitering skall fördelas.

Enligt vad förstudien visar har landstinget tillräckliga riktlinjer och rutiner avseende arbetsmiljöfrågor i allmänhet och även specifikt när det gäller hantering av sjukfrånvaro och rehabiliteringsinsatser. Riktlinjer och rutinbeskrivningar bedöms som följsamma

med gällande lagstiftning och föreskrifter. Det finns även ett IT-verktyg, Adato, för dokumentation av rehabiliteringsprocesser ämnat för chefer och HR-konsulter. Förstudien har inte visat på några uppenbara brister på en landstingsövergripande nivå gällande chefsstöd, riktlinjer och rutinbeskrivningar eller hantering av rehabiliteringsärenden. Hur väl riktlinjer och rutiner följs ute i verksamheterna har vi i förstudien inte fördjupat oss i.

Förstudie över landstingets hälsofrämjande- och sjukdomsförebyggande arbete

Bakgrund

I väsentlighets- och riskanalysen har revisionen identifierat ett antal trender. En av dessa trender är det ökade antalet livsstilssjukdomar. Enligt Nationella riktlinjer för sjukdomsförebyggande metoder 2011 kan en stor del av den samlade sjukdomsbördan tillskrivas fyra levnadsvanor: tobaksbruk, otillräcklig fysisk aktivitet, riskbruk av alkohol samt ohälsosamma matvanor. Dessa levnadsvanor bör beaktas i hälso- och sjukvårdens kontakt med olika vård sökande. I riktlinjerna föreslås att hälso- och sjukvårdens sjukdomsförebyggande arbete ska följas genom ett antal indikatorer avseende de fyra levnadsvanorna.

Följande revisionsfråga ska besvaras: Har Landstingsstyrelsen vidtagit åtgärder för att säkerställa att hälso- och sjukvården uppmärksammar livsstilssjukdomar i kontakten med vård sökande i enlighet med de nationella riktlinjerna?

Resultat

Bedömning har gjorts utifrån i projektplanen uppställda revisionskriterier.

- I landstingsplanen konstateras bl.a. att en utveckling av det hälsoinriktade arbetet är fortsatt ett prioriterat område. Vidare finns i landstingsplanen specificerat intentioner och mål vad avser hälsoinriktat arbete.
- Att bedriva hälsoinriktat arbete ingår som en obligatorisk del i primärvårdsprogram 2014 – 2015. Vårdvalsenheten har gett ut en regelbok för det hälsoinriktade arbetet som klargör vårdcentralernas uppdrag i detta arbete. Rapportering från primärvården vad avser hälsoinriktade insatser ska ske årligen.
- För patienter med ohälsosamma levnadsvanor och som är i behov av förändring finns Hälsocentren som komplement.
- Vårdvalsenheten följer upp de indikatorer som har högst evidens inom primärvården. Sjukhusvården har ännu inte utvecklat metoder och verktyg för att göra uppföljningar av indikatorer. Arbetet med uppföljningar beräknas att påbörja under 2015.

Granskning av Delårsrapport 2014

Bakgrund

Kommuner och landsting är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början. Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

Resultat

Resultatet för perioden är +218 mnkr, justerat för jämförelsestörande poster är resultatet 35 mnkr lägre än motsvarande period föregående år. Prognosen för helåret pekar mot ett resultat om 90 mnkr. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av landstingets delårsrapport:

- Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.
- Vi bedömer att landstinget kommer att uppnå de av landstingsfullmäktige beslutade finansiella målen som redovisas i delårsrapporten.
- Vi bedömer att man delvis kommer att nå de verksamhetsmål som landstingsfullmäktige fastställt och som redovisas i delårsrapporten

Kvalitativ granskning av finansförvaltningen

Bakgrund

Revisorerna har genomfört en förstudie, en kvalitativ granskning, av finansförvaltningen inom Landstinget Västmanland. Syftet med förstudien är att kartlägga organisationen för det finansrelaterade arbetet som utförs inom Landstinget samt att utvärdera ändamålsenligheten med avseende på styrning och kontroll av denna verksamhet.

Vår förstudie har omfattat följande delområden:

- Finansförvaltningens roll, organisation, ansvarsområden och befogenheter
- Finanspolicy och skriftlig rapportering med avseende på dess efterlevnad
- Likviditetshantering
- Pensionsmedel och pensionsåtaganden
- Skuldförvaltning
- Anpassningar till nya regelverk

Resultat

Granskningen visar att på en god efterlevnad av gällande finanspolicy och en som helhet fungerande intern kontroll. Vi konstaterar att det emellertid finns en sårbarhet då det inte finns utsedda ersättare för de nyckelpersoner som ingår i finansförvaltningen.

Vi konstaterar vidare att det i policyn anges att derivat får ingås men att det för närvarande inte regleras vilka instrument (vilken typ av derivatkontrakt som är tillåtna) vilket ger utrymme att ingå derivatkontrakt utan begränsning. Det är angeläget att den säkeringsdokumentation som upprättas inom landstinget följer de nya redovisningsreglerna som gäller för redovisning av derivat och ränteswappar.

Det saknas idag en detaljerad beskrivning över arbetet med likviditetsprognostiseringen, arbetet sker manuellt i Excel vilket innebär större risk för felaktigheter. Det innebär också en risk då kunskapen om planeringen bara finns hos två medarbetare inom landstinget.

Granskningen visar även att rapporteringen till Landstingsstyrelsen av finanspolicyns efterlevnad inte tillräckligt belyser riskerna vilket försvårar bedömningen av om förvaltningen skett inom ramarna för riskmandatet i policyn.

Löpande granskning av den interna kontrollen i administrativa rutiner 2014, landstingsstyrelsens förvaltningar

Bakgrund

Årets granskning har omfattat löpande bokföring (rättelse av fel), reseräkningar, hantering av landstingets IT-utrustning, externa projekt, hantering av nycklar och kort samt hantering av manuella utbetalningar. De granskningar som avser Kostnämnden redovisas i en separat rapport.

Resultat

Det pågår ett arbete med att förbättra den interna kontrollen inom landstinget, men det är svårt att se några större effekter av detta på de rutiner/områden som vi har granskat, med undantag för rutinen för hantering av manuella utbetalningar. Hanteringen av manuella utbetalningar bedöms utifrån gjord granskning i huvudsak vara tillräcklig.

Rättelse av fel sker fortfarande inte på alla förvaltningar i enlighet med kraven i Kommunala Redovisningslagen, trots att landstinget har tagit fram nya tillämpningsanvisningar. Information om innehållet i KRL och landstingets anvisningar behöver således förbättras.

Rutinerna för redovisning vid inköp av IT-utrustning bör ses över. Vidare bör årlig avstämning ske mellan anläggningsregistret och IT-centrums register.

Vid granskningen av externa projekt noterades vissa brister. Vi är medvetna om att det inom landstinget pågår ett förbättringsarbete avseende externa projekt.

Granskningen av hanteringen av nycklar och kort vid ett antal enheter visade på flera brister, men goda exempel finns också avseende vissa delar. Vi rekommenderar landstinget att se över hanteringen i syfte att säkerställa en god intern kontroll vid utlämning, förvaring och återlämning av kort och nycklar.

Löpande granskning av den interna kontrollen i administrativa rutiner vid Kostnämnden

Årets granskning har omfattat löpande bokföring (rättelse av fel), reseräkningar och hantering av nycklar/kort.

Det har skett en stor förbättring av efterlevnaden av kraven i Kommunala Redovisningslagen med avseende på rättelse av fel. Däremot finns fortfarande brister avseende hanteringen av reseräkningar.

Beträffande rutinen för hantering av nycklar och kort finns fungerande rutiner och i huvudsak tillräcklig intern kontroll. De brister som har noterats avser främst inventeringsrutinerna av utkvitterade nycklar och kort samt att systematisk efterhandskontroll av att rutinerna fungerar saknas.

Styrning och ledning av Landstingsservice inom Centrum för administration

Bakgrund

Granskningen syftar till att bedöma om system och rutiner vid Landstingsservice inom Centrum för administration säkerställer såväl att verksamhetens mål uppfylls, som tillförlitliga och säkra administrativa rutiner.

Resultat

Granskningen är föresenad och kommer att presenteras för och hanteras av den nya revisionsgruppen senare under våren.

God ekonomisk hushållning

Bakgrund

Sedan 2002 har revisorerna granskat dels om landstinget uppfyller kommunallagens krav på en ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning samt vilka förutsättningar landstinget har för att klara en ekonomi i balans under en planperiod.

Granskningen omfattar planeringsprocessen, god ekonomisk hushållning och balanskravet. Kommunallagens krav på en ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning är så viktiga att en årligen återkommande granskning av landstingets förutsättningar att klara kraven har ansetts nödvändig.

Granskningen har utgått från följande revisionsfråga: Har landstinget en ändamålsenlig ekonomisk styrning i syfte att upprätthålla en ekonomi i balans?

Resultat

Vår bedömning är att landstingets ekonomiska styrning i syfte att upprätthålla en ekonomi i balans i huvudsak är ändamålsenlig. Viktigt är dock att styrmodellen är förankrad och att det finns en samsyn i hela organisationen kring de resultat som måste uppnås. En kontinuerlig dialog som når alla medarbetare måste finnas för att de ekonomiska målen ska få fullt genomslag. Förutom detta så måste allvaret i frågan förstås och respekteras av alla ledare i organisationen.

Landstinget har en god ekonomisk uppföljning och gör en bra ekonomisk analys i förvaltningsberättelsen. Vår bedömning av landstingets årsredovisning är att resultatmålen avrapporteras på ett tydligt sätt. Avrapporteringen sker enligt en femgradig skala vilket är positivt eftersom det påvisar att landstinget tar hänsyn till att det finns bedömningsnyanser, i synnerhet för mål av mer kvalitativ karaktär.

Landstinget har budgeterat positiva resultat 2015 – 2017 men nivåerna är för låga för att säkerställa en god ekonomisk hushållning på sikt. Det finns flera faktorer som redan nu är kända och som innebär risker för landstingets ekonomiska utveckling. En förutsättning för att landstinget skall uppnå de budgeterade positiva resultaten för 2015 – 2017 är också att förvaltningarna klarar att genomföra sin verksamhet inom de beslutade budgetramarna.

Landstinget Västmanland upplevs inte ha den beredskap som krävs för de kommande finansiella åtagandena vilket är något som gäller för hela landstingssektorn. Detta bekräftas också av att ledande tjänstemän redan tidigt 2015 aviserade ett möjligt underskott för innevarande år.

Vår bedömning är att landstinget har ett väl fungerande arbetsätt gällande omvärldsanalys i och med sitt samarbete med SKL och de övriga landstingen. Den framtida utveck-

ingen för landstingen finns med i olika styrdokument, men det skulle kunna utvecklas och fördjupas. I landstinget finns det olika kompetenser som på sitt håll bevakar olika samhällsförändringar, men det saknas ett sammanhållet arbete för att ta till vara detta på ett strukturerat sätt. Den nya analysrapporten för Hälso- och sjukvården är ett bra exempel på hur detta kan se ut.

De riskfaktorer som även fortsättningsvis kommer att påverka landstingets möjligheter att nå en ekonomi i balans är:

- Den demografiska utvecklingen
- Den medicinska och tekniska utvecklingen
- Ny lagstiftning
- Skatteunderlagets utveckling
- Kostnadsutvecklingen främst inom hälso- och sjukvård
- Personalförsörjning
- Hur framgångsrika förvaltningarna är att genomföra de effektiviseringar och prioriteringar som beslutats ibland annat åtgärdsplanerna
- Utveckling av nya kompetenser, rätt kompetens på rätt plats
- Investeringsvolymen
- Kostnämndens omstrukturerings behov
- Pensionerna
- Utvecklingen inom kollektivtrafiken

I granskningarna 2012 och 2013 poängterades att ledarskapet är minst lika viktigt som styrmodellen, om inte viktigare. Ledarskapets betydelse för styrningen kan inte underskattas då ledarna inom landstinget är bärare av den beslutade visionen, värderingarna och ramarna för verksamheterna. Dessa iakttagelser kvarstår även i denna granskning då det ekonomiska resultatet inte har återhämtat sig 2014 och prognosen för 2015 visar på ett underskott jämfört med budget.

Den medicinsk-tekniska utvecklingen går idag oerhört fort och det är viktigt att landstinget är uppdaterat på den senaste utvecklingen. Den viktigaste faktorn upplevs vara den forskning som sker inom sjukvården och inom läkemedelsbranschen. Detta kan komma att få en kostnadsdrivande effekt för landstinget men utvecklingen kan även vara en möjlighet till besparingar.

Landstingets lokalbestånd är till största delen byggt på 1970-talet, vilket innebär behov av renoveringar och ombyggnationer. Den medicinska och tekniska utvecklingen leder också till krav på nyinvesteringar, så det är viktigt att investeringarna genomförs i den takt som landstingets ekonomi medger.

Granskning av årsredovisning 2014

Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Redovisningsrådets och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är landstingsstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsredovisningen. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Resultat

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Landstinget i Västmanland avviker från lagstiftning, gällande redovisningsrekommendationer samt god redovisningssed enligt följande:

- Avskrivning av materiella anläggningstillgångar (komponentmetod tillämpas ej år 2014, men kommer att påbörjas under 2015).

- Noter saknas i stor utsträckning till den sammanställda redovisningen.
- Specifikt avsnitt avseende utvärdering av ekonomisk ställning med hänvisning till KRL 4:5 saknas, dock finns en omfattande ekonomisk analys i förvaltningsberättelsen som till delar är kopplad till landstingets ekonomiska ställning.
- Periodisering av statsbidrag som erhållits för utförda prestationer avseende sammanhållen vård och omsorg om mest sjuka äldre.

Vidare har vi under året gjort en särskild granskning av anläggningsredovisningen. I denna konstaterades att rutinerna kring anläggningsregistret i huvudsak är säkra, men att det finns stora brister avseende redovisning och kontroll av ägda fastigheter. Fysisk inventering av fastigheterna sker ej. Vidare saknas fastighetsbeteckningar för samtliga fastigheter i anläggningsregistret, vilket omöjliggör avstämning mot externa register. Det går därför inte att verifiera att redovisade fastigheter existerar och tillhör landstinget. Vi kan vidare konstatera att det även i år finns en differens mellan huvudbok och specifikation avseende pågående investeringar. Huvudboken är 4,5 mnkr högre än specifikationen. År 2013 var skillnaden 3,8 mnkr. Det är angeläget att skillnaden snarast utreds.

Vi bedömer dock att landstingets räkenskaper i allt väsentligt är upprättade enligt lag, normer och god redovisningssed och att dessa i allt väsentligt är rättvisande, men att åtgärder behöver vidtas i syfte att förbättra kvaliteten i räkenskaperna.

Årets resultat uppgår till 83,5 mnkr. Resultatförsämringen mellan åren exklusive jämförelsestörande poster uppgår till 154,7 mkr. Nettokostnaderna tar en allt större andel av skatteintäkterna i anspråk. Kostnaderna fortsätter att öka, medan intäktsökningen inte alls skett i samma takt. Landstinget uppfyller kraven på en ekonomi i balans utifrån kommunallagens krav (KL 8:5 a-b). Resultat enligt balanskravet uppgår till 83,3 mnkr efter justering för realisationsvinster på 0,2 mnkr.

Underskottet mot budget för förvaltningarna/verksamheterna har ökat med ca 66 mnkr. Detta trots tillskott i form av extra bidrag. Det är fortfarande angeläget att dämpa kostnadsutvecklingen inom verksamheterna. Konstateras kan också att effekten av de anpassnings- och effektiviseringsprogram som har pågått under de senaste åren har fått liten effekt på verksamheternas resultat.

Samtliga av fullmäktige beslutade målvärden avseende de finansiella målen som skulle uppnås under 2014 har uppnåtts. Måluppfyllelsen bedöms som mycket god. Vi bedömer vidare att förvaltningsberättelsen omfattar en tillräcklig beskrivning för att kunna bedöma måluppfyllelsen avseende verksamhetsmålen för god hushållning. Av totalt 33 verksamhetsmål är 14 helt uppnådda, fem delvis uppnådda samt att 10 inte har uppnåtts. Fyra mål kan utvärderas först 2015 och tre mål kan utvärderas först 2016. Måluppfyllelsen bedöms som mindre bra.

Revisorernas verksamhet under 2014

Revisorernas uppdrag och arbetsmodell

Landstinget är en politiskt styrd organisation med ett demokratiskt beslutsfattande. Vart fjärde år prövas Landstingsfullmäktiges ansvar genom de allmänna valen. Under mandatperioden prövar Landstingsfullmäktige varje år, i sin roll som medborgarföreträdare, ansvarstagandet för dem som har till uppdrag att genomföra verksamhet på fullmäktiges uppdrag. Fullmäktiges instrument för granskning och kontroll är de förtroendevalda revisorerna, som granskar verksamheten och prövar ansvarstagande samt lämnar ett uttalande om detta till fullmäktige. Revisorerna granskar

- Om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt
- Om räkenskaperna är rättvisande
- Om den interna kontrollen är tillräcklig

Revisorerna måste göra aktiva val av granskningsinsatser och detta görs i planeringsprocessen. Utgångspunkten i detta är fullmäktiges mål, där revisorerna i sin risk- och väsentlighetsanalys identifierar hinder för att fullmäktiges mål kan uppfyllas. I denna analys bedöms hur allvarliga och troliga dessa händelser är. Baserat på denna analys, tidigare granskningar, revisorernas kännedom om organisationen mm beslutar revisorerna vilka granskningar som skall genomföras under revisionsåret. Obligatoriskt är att granska delårsbokslutet och årsredovisningen. Varje år genomförs förutom dessa två granskningar mellan 10-15 övriga granskningar av verksamheten inom landstinget.

I genomförandet av granskningarna använder revisorer i huvudsak de sakkunniga biträdena vilka upphandlas vart fjärde år. För närvarande är det PwC som innehar uppdraget som sakkunnigt biträde. Granskningarna bygger på insamling av tillräckliga och ändamålsenliga fakta, iakttagelser, analys och värdering. Revisorerna har alltid rätt att få de uppgifter de behöver för att kunna göra sin granskning. Faktaavstämning (sakgranskning) sker med de granskade för att undvika sakfel och missförstånd.

Resultatet av granskningarna överlämnas till revisorerna som bedömer resultatet och tar ställning till hur resultatet skall vägas in vid bedömningen i ansvarsfrågan. Resultatet redovisas ofta i en granskningsrapport som tillsammans med revisorernas bedömning (missiv) översänds till granskad nämnd/styrelse för yttrande över granskningen, vilka åtgärder som nämnden/styrelsen kommer att göra med anledning av det som framkommit i granskningen.

Revisionsprocessen avslutas med att sammanfatta årets granskningar, analyser och bedöma resultatet och göra en samlad prövning av ansvarstagandet. Revisorerna bedömer om anmärkning skall riktas och om ansvarsfrihet skall tillstyrkas eller avstyrkas. Den slutliga ansvarsbedömningen görs av landstingsfullmäktige.

Revisionsmöten och överläggningar med fullmäktiges presidium och representanter från landstingsstyrelsen och landstingsledning

Revisorerna har haft 10 möten under 2014. Under året har överläggning med fullmäktiges presidium skett vid två tillfällen. Representanter från revisionen har deltagit vid samtliga fullmäktigemöten under 2014. Träffar har under året skett med Landstingsstyrelsens arbetsutskott och landstingsdirektör.

Följande verksamheter har inbjudits till ett revisionsmöte för information om verksamheten, ekonomi och framtid:

- Centrum för kommunikation
- Medicinkliniken
- Kirurgikliniken

Gemensam konferens med revisorerna i Landstinget Örebro

I oktober 2014 genomfördes en gemensam konferens med revisorerna i Landstinget Örebro. Ämnen som behandlades var vård på lika villkor, landstingens ekonomiska situation, inför nya vårdbyggnader och erfarenheter av vårdval i Västmanland.

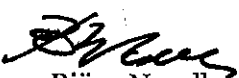
Övrigt

Några av revisorerna deltog i en revisionskonferens för länets förtroendevalda revisorer i september 2014.

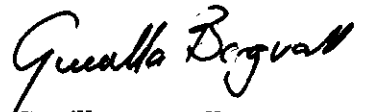
Ordförande har deltagit i kundrådet hos PwC för landstingsrevisorer.

Några av revisorerna har deltagit i träff för de förtroendevalda revisorerna i sjukvårdsregionen Örebro-Uppsala i oktober 2014.

Västerås 2015-04-10

Björn Norell
Ordförande
Landstingets revisorer

Håkan Wretljung
1:e vice ordförande
Landstingets revisorer

Gunilla Bergvall
2:e vice ordförande
Landstingets revisorer

Kommunalförbundet Västmanlands Teater

Granskningsrapport revisionen 2014

Medlemmarna ska gemensamt svara på kommunalförbundets budgetäskande så snart nödvändiga beslut är tagna hos respektive medlem, dock senast under oktober månad.”

2 Granskning av förvaltning

2.1 Verksamhetens ändamål

En överenskommelse om verksamhetens inriktning för 2014 träffades i oktober 2013, vilken bifogas denna rapport. Överenskommelsen utgår från ändamålsbeskrivningen i förbundsordningen. Tidigare år har styrelsen fastställt en årlig verksamhetsplan med finansiella mål, för 2013 var det finansiella målet ”en ekonomi i balans”. För 2014 har Teatern tillsammans med Trygghetsrådet startat ett verksamhetsutvecklingsprojekt där personalen ska involveras i målformuleringen för verksamheten. Ingen verksamhetsplan har därför upprättats för 2014. Styrelsen har inför året antagit inriktningsmål för 2014 där ekonomi ingår som en del.

Inriktningsmålen för ekonomi och resurser är:

- En ekonomi som tillåter utveckling
- Använda resurser effektivt och långsiktigt

Ingen närmare specificering med mätbara mål anges i inriktningsplanen. Vårt förslag, som lades fram i granskningsrapporten för delårsbokslutet, är att ett soliditetsmål arbetas fram. Exempelvis att eget kapital alltid ska uppgå till minst 10 % av omsättningen. På så vis blir de finansiella målen mer tydliga.

2.2 Internkontrollplan

Internkontrollplan för 2015 har tagits fram. I denna punktar Teatern upp sina identifierade risker, kontrollåtgärder, vem som är ansvarig för åtgärden och vilken frekvens kontrollen har, samt konsekvens och sannolikhet att risken inträffar. Områden där risker är identifierade är styrning, ekonomi, personal, IT, finansiering och fastigheter. Internkontrollplanen är ett levande dokument och ska uppdateras varje höst. Det har tidigare inte funnits en formaliserad interkontrollplan.

2.3 Uppföljning av resultat- och balansräkning

Vi har löpande följt resultatutvecklingen i förbundet under året, främst genom en granskning av delårsrapporten 2014 – se separat granskningsrapport för delårsrapporten.

Förbundet analyserar utfall mot budget, prognos och föregående år där större avvikelser utreds och kommenteras till ledning och styrelse.

2.5 Projektredovisning

Produktionsbudgeten utgörs av en sammanställning av budget per produktion. Budgetering sker inför varje uppsättning på kontonivå. Sedan 2014 budgeteras även biljettintäkter på produktionsnivå.

Budgetering sker per kontoklass och följs upp mot bokförda kostnader per projekt – varje produktion har ett projektnummer. Kostnader för Teaterns fasta ensemble, tillsvidareanställd och långtidskontrakterad konstnärlig personal samt övrig fast tillsvidareanställd personal fördelas och budgeteras inte per produktion. Kostnader för projektanställd eller inhyrd personal specifikt för produktionen bokförs på projekt. Avsättning till semesterersättning, pensionsavgifter och sociala avgifter sker enligt schablon baserat på lönekostnader i projekten.

Budgetering av intäkter görs genom beräkning av salongskapacitet, antal föreställningar och snittbesök per föreställning. Utgångspunkten är liknande föreställningar som hållits. Vidare så beräknas en snittintäkt per besökare varvid man får fram budgeterade intäkter.

När man beslutat att sätta upp en produktion kopplas alla intäkter och kostnader till produktionen genom att ett unikt projektnummer läggs upp. Kostnader bokförs vartefter de uppstår och balanseras på konto 1770 fram till premiären då kostnaderna redovisas i resultaträkningen.

Vi har under året följt upp projektredovisningen för "Den flygande handläggaren" och "Allt är Helenas fel". Projektbudget och uppföljning mot utfall finns sammanställd per kostnadskonto och summerad per kontoklass enligt nedan.

DEN FLYGANDE HANDLÄGGAREN

	Budget	Utfall 2014-07-31	Disponibelt
INTÄKTER			
30 Biljettintäkter	201 600 kr	152 883 kr	-48 717 kr
39 Övriga rörelseintäkter	0 kr	11 600 kr	11 600 kr
Summa intäkter:	201 600 kr	164 483 kr	-37 117 kr

KOSTNADER			
40 Uppsättningskostnader	673 000 kr	340 512 kr	332 488 kr
41 Upphovsrättsliga kostnader	165 000 kr	142 999 kr	22 001 kr
43 Turnékostnader	20 000 kr	13 049 kr	6 951 kr
46 Köpta konstnärliga tjänster	50 000 kr	2 000 kr	48 000 kr
70 Lönekostnader	237 596 kr	233 011 kr	4 585 kr
72 Semesterersättning	0 kr	17 812 kr	-17 812 kr
74 Pensionsavgifter	39 203 kr	41 386 kr	-2 182 kr
75 Sociala och andra avgifter enligt lag	84 163 kr	88 849 kr	-4 685 kr
Summa kostnader:	1 268 962 kr	879 617 kr	389 345 kr

Avsättning omstruktureringskostnader avser en reserv för ombyggnationskostnader
 Ingående reserv 2014 uppgick till 700 tkr och bestod av:

<u>Kvarstående reserv från 2012 (tkr)</u>			<u>Reserv för 2014</u>
Öppna upp tredje dörr i foajen	100	ej klar =>	100
Rullstolstrapphiss	79	ej klar =>	79 offert finns
Låssystem i Teaterhuset	59	ej klar =>	59
Låssystem för produktionsenhet	25	klar	0
Ridåvärmare	45	klar	0
Radiatorer till reception	27	klar	0
Renovering av sittpuffar	23	görs ej	0
	358		238
<u>Tillkommande 2013 (tkr)</u>			
Elarbeten	94	ej klar =>	94 offert finns
Måleriarbeten	32	klar	0
Möbler o övrig inredning	170	klar	0
	296		94
Summa reserver (tkr)	654		
Avrundning	46		18
Summa reserver UB (tkr)	700		350

2.7 Förvaltningen och redovisning av skatter och avgifter

Granskning har stickprovvis genomförts på två månader under året (april och september) avseende förhållandet mellan bokförda löner och bokförda sociala avgifter. Granskningen har inte medfört några iakttagelser om felaktigheter.

Granskning av förbundets momshantering har också genomförts på två månader under året (april och september) utan anmärkning. Redovisning och reglering har skett i rätt tid och med rätt belopp.

2.8 Leverantörsfakturahantering

Attestordning har erhållits och attester av leverantörsfakturer har granskats i samband med stickprovsgranskningen av produktionskostnader. Samtliga fakturer är attesterade av 3 personer vilket är i enlighet med attestordningen.

kostnader för lokalanpassningar om 350 tkr möter året kostnader. Kostnad för inhyrd personal har ökat med drygt 600 tkr och avser främst fakturor från Groundfloor Produktion AB, en vikarierande produktionschef.

Personalkostnaderna har minskat meddrygt 1,1 Mkr. Lönekostnader för tillsvidareanställd personal har ökat (uppgår till 5,7 Mkr), medan lön till extraanställd personal har minskat (uppgår också till 5,7 Mkr).

Rörelseresultatet redovisas till 603 tkr mot 474 tkr förra året.

3.2 Balansräkning

Förbundets balansräkning har granskats mot underliggande underlag, nedan kommenteras de största posterna. Belopp inom parentes avser jämförelseåret.

Materiella anläggningstillgångar 635 tkr (309 tkr)

Förändringen jämfört med föregående år avser årets anskaffningar på 493 tkr avseende ljudutrustning samt årets avskrivningar -167 tkr. Stor del av inventarierna är nu fullt avskrivna.

Kundfordringar 245 tkr (604 tkr)

Posten har minskat med 359 tkr. Minskningen beror på att det föregående år låg en faktura till Landstinget Sörmland på 312 tkr avseende upparbetade kostnader för Den goda människan. Kundfordringarna är i nivå med 2012.

Två äldre oreglerade fordringar på totalt 8 tkr, påminnelser skickade enligt notering.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter 1 576 tkr (1 272 tkr)

Posten består i huvudsak av förutbetalda hyreskostnader 873 tkr (852 tkr förra året). Även periodiserade produktionskostnader om 619 tkr (335 tkr) avseende "Släpp fångarna" och "Slaviska danser" som har premiär under 2015. Kostnaderna motsvaras av leverantörsfakturor samt lönekostnader.

Likviditet 7 798 tkr (7 290 tkr)

Likviditeten redovisas per bokslutsdagen till knappt 7,8 Mkr.

Teatern har inga kreditkort för löpande inköp till produktionerna. För att hantera mindre inköp där kostnaden inte kan faktureras överförs ett mindre belopp (max 10 tkr) till budgetansvariges konto. Överföringen redovisas som en handkassa tills inköpskvitton redovisas och kostnaden kan bokföras. Handkassar samt faktiska pengar i kassan redovisas till 57 tkr och är avstämda mot underskrivna kassainventeringar. Vi har fått extern bekräftelse på behållning i Swedbank om 7 678 tkr.

Eget kapital

4 158 tkr

(3 460 tkr)

Förbundets egna kapital redovisas till 4 158 tkr per 2014-12-31. Förbundets tillgångar är till 36 % (34 %) finansierade med eget kapital.

<u>(tkr)</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Eget kapital	4 158	3 460	2 910
varav årets resultat	698	550	2 480

Interimsskulder

3 543 tkr

(3 444 tkr)

Skulden har ökat med 100 tkr mot föregående år. Posten innehåller främst periodiserade kostnader avseende personal som upplupna löner, semesterlöner pensionskostnader och sociala avgifter, 1 522 tkr mot 1 546 tkr förra året.

I posten ingår också reserverade kostnader för lokalanpassningar 350 tkr mot 700 tkr förra året.

Posten innehåller också en periodiserad produktionskostnad om 734 tkr avseende "Girls" (878 tkr fg år avseende "Den goda människan i Sezuan"). Kostnaderna avser uppskattade löne- och produktionskostnader för föreställningar under inledningen på 2015. Det finns inga principer för hur huvudmannabidraget ska fördelas och finansiera uppsättningar över årsskiften – en försiktig redovisning tar kostnaderna 2014 – så har man hanterat uppsättningar över åsskiften tidigare år och vi ser ingen anledning till att man frångår principen i detta bokslut.

Posten innehåller 500 tkr avseende ett periodiserat statligt stöd för publikutveckling för barn och unga – något som Teatern kommer att arbeta med främst under 2015.

Under 2012 inleddes en försäljning av presentkort, utestående skuld för ännu ej inlösta kort uppgår till 106 tkr (108 tkr).

4 Delårsbokslut

Vi har granskat förbundets delårsbokslut per 2014-08-31 och avlämnat separat rapport den 20 oktober 2014. Revisorernas bedömning var då att resultatet i delårsrapporten i allt väsentligt är förenligt med de mål förbundsmedlemmarna beslutat om.

Västerås den 29 januari 2015

Johan Tingström

Helene Lindbäck

Årsredovisning 2014

VästmanlandsTeater

Innehåll

Kort om Västmanlands Teater	3
Ordföranden har ordet	4
2014 ur teaterchefens ögon	6
Hela länets teater	7
Repertoaren	8
Amatörteaterverksamheten	11
Kommunikation och publikarbete	14
Besökarna	15
Organisation	16
Framtiden	17
Fakta om repertoaren	20
Årsredovisning 2014	28
Styrelse och ledning	39

Den goda människan
i Sezuan
Foto: Håkan Larsson

Kort om Västmanlands Teater

Västmanlands Teater är ett kommunalförbund med Landstinget Västmanland och Västerås stad som medlemmar. Teaterns uppdrag är att producera, arrangera och stödja teaterverksamhet i Västmanlands län. Intäkterna uppgår till cirka 34 miljoner kronor och cirka 35 personer arbetar på teatern.

Kärnverksamheten är att producera föreställningar för barn, unga och vuxna. Teatern erbjuder skolorna och teaterföreningarna produktioner som kan turnera i länet och länets medborgare erbjuds kostnadsfri transport till utvalda föreställningar som spelas i teaterhuset i Västerås. Västmanlands Teaters konstnärliga vision är att vidga teaterbegreppet. Teaterns ensemble skapar föreställningar där publiken får uppleva en blandning av dans, musik, bild och text. Värdeorden är lekfull, modig och öppen.

För att ge medborgarna en större bredd i repertoaren kompletteras de egenproducerade föreställningarna med gästspel, som är både nationella och internationella. De internationella föreställningarna är ibland på andra språk än svenska för att nå fler målgrupper.

Ett av teaterns uppdrag är att utveckla insatserna för barns och ungas rätt till kultur. Barn och unga är därmed ett prioriterat område och stora satsningar på barn- och ungdomsteater görs. Teatern fokuserar på att producera teater för högstadies elever, ofta i klassrum, och på familjeföreställningar, där barnen får uppleva teaterhusets magi. Till skolföreställningar tar teatern fram ett material för att lärarna ska

kunna förbereda eleverna inför besöket och/eller för att kunna göra ett efterarbete för reflektioner kring föreställningen och dess tematik.

Teatern har tillgång till resurser, kunskap och kompetens som är värdefulla för andra aktörer inom kulturområdet i länet och därför är en av Västmanlands Teaters målsättningar att vara ett nav för scenkonsten i Västmanland. Teatern samarbetar exempelvis med amatörteaterföreningar, fria grupper och utbildningar i Västmanland.

Kommunalförbundet Västmanlands Teater
Organisationsnummer 222000-1057

Besöks- och postadress:
Slottsgatan 11
722 11 Västerås

Telefonnummer till receptionen:
021-470 41 00

Telefonnummer till biljettkassan:
021-470 41 10

Hemsida: vastmanlandsteater.se
Facebook: facebook.com/vastmanlandsteater
Twitter: [vastmanlandsteater](https://twitter.com/vastmanlandsteater)
Instagram: [vastmanlandsteater](https://www.instagram.com/vastmanlandsteater)

E-post: fornamn@vastmanlandsteater.se

Ordföranden har ordet

Kommunalförbundet

Västmanlands Teater

Västmanlands Teater är välkänt som namn, men Kommunalförbundet Västmanlands Teater – vad är det egentligen? För att två eller flera så kallade primärkommuner ska kunna samarbeta över gränserna behöver man enligt kommunallagen bilda ett kommunalförbund. Kommunalförbundet Västmanlands Teater är en juridisk och politisk organisation som skapar förutsättningar för Västmanlands Teaters verksamhet. Teatern har två huvudägare som enligt kommunallagen kallas huvudmän. Dessa är Landstinget Västmanland och Västerås Stad. För att styra kommunalförbundet väljs en styrelse med ledamöter från huvudmännen. Till vår teater väljs fyra ledamöter från landstinget och tre från staden – beroende på att landstinget äger 51 % och staden 49 %. Utöver ledamöterna väljs lika många ersättare från respektive huvudman. Landstinget väljer ordförande och andre vice ordförande. Staden väljer förste vice ordförande.

Huvudmännen styr övergripande genom en förbundsordning där man pekar ut önskad inriktning för verksamheten. Teatern ska främja mångfald, konstnärlig förnyelse och kvalitet inom teaterns område, beakta barns och ungdomars intressen, samverka och stödja länets amatörteater och arrangörsorganisationer och även samverka med andra aktörer inom kulturlivet.

Det här är ramen som huvudmännen ger för verksamheten. Utifrån de övergripande inriktningarna upprättas en årlig överenskommelse mellan huvudmännen och kommunalförbundets styrelse. Styrelsen i sin tur formulerar sedan inriktningsmål som överlämnas till teaterchefen som tillsammans med teaterns personal ska konkretisera inriktningsmålen till konstnärlig verksamhet.

Den berömde ekonomen och kulturpersonligheten Keynes formulerade på 1940-talet en viktig princip för konstnärlig verksamhet. Den innebar att politiken måste vara på armlängds avstånd från den konstnärliga verksamheten. Konkret innebär det för styrelsen av kommunalförbundet att den på alla sätt ska arbeta för att skapa de bästa möjliga förutsättningarna för teaterchefen att skapa teater, men också att styrelsen alltid måste komma ihåg att vara på armlängds avstånd från de konstnärliga besluten. Om armlängds avstånd gäller för styrelsen innebär det samtidigt två armlängders avstånd för huvudmännen.

2014 har varit ett framgångsrikt år för Västmanlands Teater. Alla Västmanlands kommuner har på olika sätt tagit del av teaterns konstnärliga utbud. I alla utom en av länets kommuner har teatern spelat föreställningar och dessutom har länets medborgare erbjudits att komma till teaterhuset i Västerås med de bussar som teatern avgiftsfritt arrangerat. Framförallt har många barn och ungdomar kommit från länets olika delar med buss för

att se föreställningar. Huvudmännens viljeinriktning om att teatern ska vara hela länets teater har tagit ytterligare ett steg under 2014.

En av huvuduppgifterna för styrelsen har under 2014 varit att formulera inriktningsmål som med variationer kan bli hållbara under några år. Inom teatern har personalen genomfört ett gediget arbete kring en verksamhetsplan som alla medarbetare erbjudits delaktighet i att ta fram, ett arbete som fortsätter även under 2015.

Kommunalförbundet har under 2014 klarat de ekonomiska utmaningar som alltid finns i kulturell verksamhet. Vi uppskattar huvudmännens engagemang för teatern samtidigt som vi oroas för att den statliga kulturbudgeten inte lämnar utrymme för de behov som finns både nationellt och regionalt. Genom den nationella intresseorganisationen Länsteatrarna arbetas det intensivt för att de ekonomiska villkoren ska förbättras inom den kulturella sektorn i den statliga budgeten.

Den styrelse som haft ansvar för Kommunalförbundet Västmanlands Teater under åren 2011 till 2014 avgick vid årsskiftet. För den nya styrelsen, där endast två av de tidigare ledamöterna och ersättarna fortsätter, finns många utmaningar att ta hand om. Den positiva trend som funnits under några år behöver fördjupas. Under 2015 blir 100-årsjubileet av teaterhuset en viktig milstolpe i teaterns historia.

Som ordförande vill jag tacka den avgående styrelsen för ett gott samarbete. Vi har tagit både svåra och roliga beslut. Oftast med konsensus vilket jag har uppskattat. Tack alla i styrelsen!

Tack också alla i personalen. Varje del i en teaters verksamhet är så viktig för att helheten ska fungera. Utan er ingen teater! Ni gör ett jättejobb! Tack!

Själv ser jag fram mot fyra nya år som ordförande för Västmanlands Teater och välkomnar den nya styrelsen till ett roligt och intressant styrelsearbete!

Västerås den 6 januari 2015

Olof Walldén
Ordförande

2014 ur teaterchefens ögon

Tillsammans blir vi starka!

Kajsa Giertz
Foto: Sven Dahlberg

Samarbete är en viktig ingrediens i kreativa processer. Teater är ett kollektivt arbete och det behövs fler yrkesfunktioner än många tänker på för att skapa en föreställning. På teatern arbetar vi tillsammans mot ett gemensamt mål: att berätta om något angeläget för vår publik.

Under 2014 har Västmanlands Teater även på andra sätt samarbetat mer än någonsin: med teatrar och fria grupper, med länets teaterföreningar och kommuner, med skolor och amatörteaterföreningar. Dessa samarbeten är viktiga för att skapa förankring nationellt, i länet och i staden, för att utveckla teatern och oss som arbetar här. Men framförallt kan vi genom dessa samarbeten erbjuda västmanlänningarna ett bredare utbud av teater och många fler föreställningar. Under 2014 har teatern spelat hela 12 olika föreställningar med vår ensemble på scen. Ibland tillsammans med en ensemble från andra teatrar vilket gör att publiken hela tiden får möta nya ansikten.

Det är viktigt att sänka tröskeln till teaterhuset för att nå ny publik. Därför har vi utöver våra föreställningar även erbjudit flera för publiken kostnadsfria möjligheter att uppleva teater. Vi har bland annat spelat parkteater utanför teaterhuset och medverkat i Västerås stads events: under Västerås Barnfestival läste skådespelarna sagor, på Västerås Cityfestival erbjöd vi öppna repetitioner och visningar av teaterhuset och på Västerås Kulturnatt erbjöd vi samtal med skådespelarna, teatersport och teaterquiz.

Under 2014 har teatern ökat beläggningen på våra föreställningar i teaterhuset, vi har haft många utsålda hus, biljettintäkterna har ökat och biljetterna till höstens soppteaterföreställningar sålde slut redan innan den första föreställningen. En länsteater är dock viktig för att hela länet ska leva och vårt uppdrag är att bedriva verksamhet i hela länet. I år har teatern, för första gången på många år, turnerat med en föreställning för vuxna i länets kommuner. Satsningen på en turné i länet har resulterat i att teaterns totala publiksiffra minskat något. Beakta dock att när 100 personer samlas i Skinnskatteberg för att se *Den goda människan i Sezuan* är det 2 % av invånarna i kommunen. Det motsvarar en publiksiffra på 44 000 personer i Stockholm och 168 000 personer i New York.

Tack för inspirerande samarbeten och möten!

Västerås den 9 januari 2015

Kajsa Giertz
Teaterchef

Hela länets teater

Den svenska
demokratins historia
Foto: Patrik Lundin

Under 2014 har Västmanlands Teater haft verksamhet i länets samtliga kommuner i form av turnerande föreställningar, kostnadsfri transport med buss till teaterhuset i Västerås samt möten med skolor, teatergrupper, tjänstemän och politiska företrädare.

Turné och urpremiär i Norberg

Västmanlands Teater har under 2014 erbjudit länet fyra olika produktioner för gästspel: *Allt är Helenas fel*, *Den goda människan i Sezuan*, *Den svenska demokratins historia* och premiären av *Barn och deras barn*. Föreställningarna har spelats i Arboga, Fagersta, Hallstahammar, Köping, Kungsör, Norberg, Skinnskatteberg, Surahammar och Västerås, det vill säga i nio av länets tio kommuner. Det är första gången på många år som teatern har spelat i så många kommuner under samma år.

Den goda människan i Sezuan spelades på turné både för skolor och offentligt i Arboga, Fagersta, Hallstahammar, Kungsör, Köping, Skinnskatteberg och Surahammar under våren 2014. Norberg och Sala valde istället att se föreställningen i teaterhuset i Västerås. Alla länets kommuner tog således del av produktionen. Under hösten 2013 spelades *Den goda människan i Sezuan* i Sörmland.

Den svenska demokratins historia spelades i klassrum för förstagångsväljare i Uppland,

Skåne, Halland och Västmanland. I Västmanland spelades föreställningar på gymnasieskolor i Fagersta och Västerås.

Allt är Helenas fel spelades förutom i Västerås även i Hallstahammar, Norberg och Stockholm.

Urpremiären av *Barn och deras barn* ägde rum i Norberg den 13 september 2014. Under den sista repetitionsveckan innan premiären flyttade stora delar av teatern till Norberg. Den produktionsbundna personalen bodde och levde i Norberg under en vecka och åt bland annat lunch på en skola tillsammans med eleverna. Teatern samarbetade med studenter från Bergslagens Folkhögskola som både var referenspublik och hjälpte till att bygga scenografi.

Buss till teaterhuset i Västerås

För att boende utanför Västerås ska kunna ta del av verksamheten började teatern 2012 att erbjuda kostnadsfri transport med buss till utvalda föreställningar. Bussningen har fortsatt under 2014. Under året har bussning erbjudits till *Den flygande handläggaren*, *Sylvi och Anita* och *Trollkarlens hatt – ett muminäventyr*. 609 personer från Fagersta, Hallstahammar, Kungsör, Köping, Norberg, Sala, Skinnskatteberg och Surahammar tog del av erbjudandet.

Repertoaren

Teater ska vara dynamiskt, oberoende, utmanande och synliggöra samtidsfrågor, något som är extra viktigt under ett valår. Under våren 2014 hade Västmanlands Teater en tematisk repertoar kring politiska och existentiella frågeställningar. Är det möjligt att vara god i en värld som vår? Ska vi bry oss om varandra? Är vi förförda av den ekonomiska mannen? Vad är demokrati?

Västmanlands Teater finns till för och ägs av medborgarna i länet. Det är för publiken som teatern finns. Under hösten 2014 satte teatern publiken på scen, både bokstavligt och bildligt. Referensgrupper fick följa och vara med och påverka den konstnärliga processen. I teatersporten gav publiken förutsättningarna för spelet och på soppteatern var publik och scen i samma rum, i samma ljus.

Under 2014 producerade Västmanlands Teater tolv produktioner för teaterns tre scener och för turné. Produktionerna har skapats i olika sorters processer. Med text, musik och/eller dans som startpunkt. Med en regissör som arbetsledare eller i kollektiva processer. Både klassiska och nyskrivna texter har satts upp. Tack vare samarbeten med bland annat Unga Klara, Unga Riks, Uppsala stadsteater, Shake it Collaborations, Scenkonst Sörmland och

Scenkonstkollektivet Troja har teatern kunnat producera fler föreställningar och även spelat i de angränsande länen och nationellt.

De egna produktionerna

Är det möjligt att vara alltigenom god i en värld som vår? Det är frågeställningen i *Den goda människan i Sezuan*, en föreställning som producerades i samarbete med Scenkonst Sörmland. Med musik och fantasteri, poesi och dramatik berättas historien om det svåraste som finns: Att vara en god människa. *Den goda människan i Sezuan* spelades både för skolor och offentligt.

Det enda könet, en ljudbok i live-format, gjordes i samarbete med Shake it Collaborations. Produktionen baseras på Katrine Kielos bok med samma namn om marknadsekonomins uppgång och fall. Med förbundna ögon och tiara brottas den rationella mannen ner och alla bullbakande mödrar bjuds upp till dans. Både varma kanelbullar och iskalla fakta serverades under föreställningen.

I samarbete med Uppsala stadsteater, Unga Riks, Unga Dramaten, det fria scenkonstkollektivet Troja och Samhistoriska institutet på Södertörns högskola producerades *Den svenska demokratins historia*. Vad är demokrati och vad återstår att uppnå? När fungerar den svenska demokratin och när fungerar den inte? Med den svenska demokratin som utgångspunkt förs ett samtal om vad demokrati är och kan vara – i Sverige och i andra länder, idag och i framtiden. *Den svenska demokratins historia* spelades i klassrum för förstagångsväljare och offentligt i Västerås. Postkodlotteriets Kulturstiftelse har beviljat produktionen ett bidrag, som möjliggör att föreställningen kommer att spelas även under våren 2015.

Marianne har arbetat som handläggare på Försäkringskassan i 30 år, men nu har hon fått nog. Nu är hon arg och ilsken. Arg över hur politikerna hotar vår trygghet, rycker undan vår välfärd och har tappat bort allt vad medmänsklighet heter. Vreden förvandlar henne till den flygande handläggaren, hämnaren. *Den flygande handläggaren* är en politisk satir om Försäkringskassan baserad på historier från verkligheten. I samband med produktionen inledde teatern ett samarbete med Arbetsförmedlingen som ledde till att

Det enda könet
Foto: Henrik Mill

Barn och deras barn
Foto: Håkan Larsson

inskrivna hos Arbetsförmedlingen medverkade som statister.

Spökvandring för barn, en spännande vandring i teaterhuset för barn, var så populär under 2013 då den hade premiär att den togs upp igen under 2014. Liksom tidigare år var publikintresset stort.

Allt är Helenas fel, som hade premiär under 2013, bygger på fyra grekiska tragedier och väcker frågor om skuld, skam, människan, livet, döden och samhället. Ett samhälle där alla kämpar för att göra rätt, men där det ändå blir så fel. *Allt är Helenas fel* spelades i teaterhuset i Västerås, som parkteater i Västerås och på Riksteaterns teaterdagar i Hallunda.

Även *Skippin' through the graveyard* som producerades i samarbete med den fria gruppen Bastardproduktion under 2013, spelade på teaterdagarna. Med svart komik, spirituell stämsång och extatisk linedance bjuder fyra osannolika missionärer på en himmelsk färd i sökandet efter meningen med tro. *Skippin' through the graveyard* spelades under 2014 i Borås, Göteborg, Kalmar, Linköping och Uddevalla genom Dansnät Sverige.

I det nya radioprogrammet *Låt höra!* deltog publiken vid inspelningen. Programmet gjordes i samarbete med P4 Västmanland. Improvisationskonst och ett minimalt avstånd från tanke till handling var två av kraven som ställdes på deltagarna, Västmanlands Teaters ensemble.

Under sommaren deltog teatern återigen på Västerås Cityfestival. Publiken kunde ta del av repetitionerna av *Barn och deras barn*, pyssla i Teatercaféet eller få en visning av teaterhuset. Västmanlands Teater hade även aktiviteter i

teaterhuset på Västerås Barnfestival och deltog som jurymedlem på Power Big Meet.

Efter förra årets succé med höstsamling inleddes även hösten 2014 med en offentlig höstsamling i Teaterparken (Stadsparken). Intresset var stort och publiken fick bland annat se smakprov från höstens repertoar.

Under 2014 fokuserade Dramaten på ämnet nationalism med en serie gästspel, samtal och temakväll. Dramaten bjöd in flera länsteatrar för att skapa en föreställning med röster från hela landet om nationalism. Det resulterade i föreställningen *Jag vill leva jag vill dö i Sverige*. Västmanlands Teater medverkade med en scen ur *Den svenska demokratins historia* som handlar om hur gränsen för vem som anses vara en medborgare/människa har förskjutits genom Sveriges historia.

Hur påverkas du av de val din farmors mor en gång gjorde? Tänk att sitta vid ett bord och samtala med din pappa och farmor när de är i samma ålder som du. Vilka frågor skulle du ställa? Vad skulle du berätta? I *Barn och deras barn* berättas tre generationers öden parallellt. Genom dialoger, händelser och tidsepoker flätas historierna samman till en släktsaga med ett lyckligt slut.

Teaterhuset var välbesökt under Kulturnatten. I foajén kunde publiken ta teaterselfies med rekvisita, i gallerierna kunde de berätta om sina teaterminnen eller pyssla, i Teatercaféet kunde de delta i teaterquiz, på Stora scen kunde de se scener ur och samtala med ensemblen om *Barn och deras barn* och se teatersport med Västerås Improvisationsteater.

Girls will make you blush, som producerats i samarbete med Carrasco Dance Company och

Trollkarlens hatt
– ett muminäventyr
Skiss: Sven Dahlberg

Unga Klara, är en dansteaterföreställning som pratar högt och tydligt om allt det som rör sig i huvud och kropp på flickor i puberteten. En flickas pubertet är hennes fysiska steg ut ur barndomen, men vad är det som händer med flickor under puberteten? Hur förhåller sig samhället till en flicka som utvecklas till kvinna? Är den kvinnliga sexualiteten så försiktig, skör och obefintlig som den målas upp? Produktionen spelades för högstadiel elever i Stockholm under hösten 2014 och kommer att spelas i Västmanland under våren 2015.

Allt hade varit som vanligt om bara Mumintrollet inte hade hittat den där hatten. Nu var hela Mumindalen upp och ner. I *Trollkarlens hatt – ett muminäventyr* har trolldom kommit till Mumindalen och med den börjar både härligheter och faror tassa kring Muminfamiljens hus. Familjeföreställningen *Trollkarlens hatt – ett muminäventyr* spelades både som skolföreställningar och offentligt under jul och nyår.

Under året har flertalet studiebesök ägt rum och representanter från teatern har visat politiker, elever och andra grupper teaterhuset. Dessutom har representanter från teatern föreläst om teaterns verksamhet för elever och andra grupper/föreningar.

Gästspelen

Förutom de egna produktionerna har repertoaren under 2014 även bestått av ett flertal gästspel. Några av dem har spelats vid enbart ett tillfälle, andra under längre perioder. Några har arrangerats av Västmanlands Teater, andra av eller i samarbete med andra lokala arrangörsföreningar. Några har spelats på svenska, andra på finska eller bosniska.

Samarbetet med Västmanlands Finska Kulturrangörsförening (Väsky) och Bosnien Hercegovinska föreningarna i Västmanland (B-HFL) har fortsatt och resulterade under 2014 i tre gästspel i teaterhuset, *Sylvi och Anita*, *Jag lämnade mitt hjärta i Zvornik* och *Ja, Mahalusa*. Det har även samarbetet med 123 Schtunk och Cirkus Cirkör gjort, som besökte teaterhuset med *Mozart – Gute Heute alle Leute* och *Underart*. Under 2014 inleddes dessutom samarbeten med Västmanlandsmusiken och Teatermaskinen och under årets första månader hyrde den lokala teatergruppen BoB Nöje teaterns Stora scen.

Dessutom har tio soppteaterproduktioner, förutom soppteaterversionen av *Det enda könet*, gästspelat i Teatercaféet under året.

Amatörteaterverksamhet

Västmanlands Teater stödjer amatörteatern i länet genom:

- amatörteaterkonsulentens stöd till länets 21 amatörteatergrupper.
- arrangera utbildningar.
- att stödja och möjliggöra för lokala amatörteatergrupper att spela sina föreställningar i teaterhuset i Västerås.

Amatörteaterkonsulentens arbete

Amatörteaterkonsulenten stödjer länets amatörteaterföreningar genom att:

- ge stöd och rådgivning.
- arrangera utbildningar.
- leda projekt.

Under 2014 har nedanstående utbildningar arrangerats för amatörteaterföreningarna i länet.

Ämne	Arrangör	Ledare	Deltagare	Tid	Plats
Improvisation för dig som är 10 till 12 år	ATS-V i samarbete med Hagateatern och Cameleonerna	Linn Söderström	Cameleonerna i Sala, Hagateatern i Köping, Hammarteatern i Hallstahammar Västerås Kulturskola	5 april 2014	Hagateatern i Köping
Röst	ATR-Västmanland i samarbete med Studio Westmannia	Eva Lagerheim	Cameleonerna i Sala, Hammarteatern i Hallstahammar, Studio Westmannia i Västerås	6 april 2014	Studio Westmannia i Västerås
Smink	ATR-Västmanland i samarbete med Norrby Teater	Elizabeth Pettersson	Norrby Teater i Fagersta	26–27 april 2014	Norrby Teater i Fagersta
Berättarteater	ATS-Västmanland i samarbete med Hammarteatern	Björn Söderbäck	Cameleonerna i Sala, Hammarteatern i Hallstahammar	13 september 2014	Hammarteatern i Hallstahammar
Ljus	ATR-Västmanland i samarbete med Norrby Teater	Daniel Löfgren	Norrby Teater i Fagersta	15 september 2014	Norrby Teater i Fagersta
Medlemsregistrering med mera	ATR-Västmanland i samarbete med ATR	Nitja Ekholm	Cameleonerna i Sala, Hagateatern i Köping, Hammarteatern i Hallstahammar, Munktorpsteatern i Köping, Teater Oliver i Västerås	5 oktober 2014	ATRs kansli i Västerås
Ljus	ATR-Västmanland i samarbete med Studio Westmannia	Sofia Öhrndalen	Studio Westmannia i Västerås	7 december 2014	Studio Westmannia i Västerås

Samarbetsprojekt mellan professionella och amatörer

Under 2014 har Västmanlands Teater initierat två samarbetsprojekt med amatörer/civilsamhället.

Den flygande handläggaren

I samband med *Den flygande handläggaren* inledde Västmanlands Teater ett samarbete med Arbetsförmedlingen. Samarbetet ledde till att personer inskrivna hos Arbetsförmedlingen medverkade som statister i föreställningarna.

Samarbete med Bergslagens folkhögskola

Under 2014 fortsatte Västmanlands Teater

samarbeta med Bergslagens folkhögskola. En skådespelare höll en inspirationsföreläsning för studenterna på teaterprogrammet inför deras slutproduktioner, en annan skådespelare var coach och registör till eleverna och den tekniska koordinatören undervisade i ljusdesign på skolan. En student från skolan var dessutom regiassistent i *Den flygande handläggaren*.

Föreställningar i teaterhuset

Västmanlands Teater stödjer amatörteatern och skolorna genom subventionerad hyra och tillgång till teaterns marknadsföringskanaler när de spelar i teaterhuset. Nedanstående grupper/skolor gästspelade i teaterhuset under 2014.

Grupp/Skola	Antal föreställningar
Västerås Improvisationsteater	8
Liz Balettskola	2
Västerås Kulturskola	10 (2 olika produktioner)
Fryxellska skolan	2

Trollkarlens hatt
– ett muminäventyr
Foto: Dan Hansson

Kommunikation och publikarbete

Västmanlands Teater marknadsförs dels med trycksaker såsom tidningsannonser, utomhusmarknadsföring (affischering, stortavlor, flyers), programtidningar och broschyrer. För att nå en bredare och delvis annan målgrupp används digitala kanaler som nyhetsbrev, Google Adwords, Youtube (trailers och behind-the-scenes-filmer), Twitter och övriga sociala medier. Den viktigaste kanalen är Facebook, där teatern idag har närmare 5 000 följare och som ger möjlighet till direktkontakt med publiken. I de digitala medierna förenklas även möjligheten att direkt mäta resultat. Via teaterns biljettförsäljningskanal Ticnet erbjuds publiken möjlighet att recensera de pjäser de sett. Under 2014 har Västmanlands Teater även gjort reklamfilm som sänts i TV4.

All kommunikation följer teaterns grafiska profil med ett tydligt bildspråk, typografi, färger, språk, logotyp och symbol. Pressarbetet är fortfarande viktigt och teatern har under året fått inför-artiklar och recensioner av samtliga pjäser i både lokal och nationell media. Teatern har syns i VLT, Västerås Tidning, DN, SVD, Expressen, SVT, TV4, P4 och Nummer.se.

Företagssamarbeten

Teatern har fortsatt att utveckla företags-samarbeten. Under TV4 togs ett Kulturpilotprojekt fram tillsammans med Kulturstiftelsen Arty. Teatern och Arty bjöd in företag till höstens soppluncher för att prata samarbeten. Kulturpilotprojektet har förutom soppluncherna bestått av två workshops där förslag till företagsanpassade paket har utformats i samarbete med företagen.

Så syns teatern på stan

Västmanlands Teater har under året medverkat på Event- och mötesmässan, Västerås Barnfestival, spelat parkteater, haft öppet under Västerås Cityfestival och på Västerås Kulturnatt samt anordnat Höstsamling där vi presenterat årets repertoar med live-framföranden. Västmanlands Teater strävar efter att öppna dörrarna och välkomna alla in, men även att lyfta ut teatern utanför huset för att nå publiken på andra ställen än i teaterhuset.

Lärarmaterial

Till de föreställningar som spelar för skolorna tar teatern fram ett lärarmaterial. Detta för att lärarna ska kunna förbereda eleverna inför besöket och/eller göra ett efterarbete med reflektioner kring föreställningen och dess tematik. 2014 har lärarmaterial funnits till *Den svenska demokratins historia*, *Girls will make you blush* och *Trollkarlens hatt – ett muminäventyr*. Materialet finns även tillgängligt för allmänheten på teaterns hemsida. Teatern har även arbetat med referensgrupper under arbetet med *Girls will make you blush* och med referensklasser från Fryxellska skolan och Nybyggeskolan.

Nätverk

Västmanlands Teater har varit representerad i och/eller haft kontakt med ett flertal nätverk såsom Kraftcentrum, Teaternätverket, Länets Riksteaterföreningar, Marknadsföreningen i Västerås, Arty, SamSam, Ett kulturliv för alla – teater och Kultur i city. Teatern har också varit representerad i regionala och nationella nätverk såsom Västmanlands Kommuner och Landstings (VKL) nätverk för kulturchefer, på VKL:s presidiekonferens, Länsteatrarna i Sverige, flertalet nätverk arrangerade av Svensk Scenkonsts och i Konstnärsnämnden.

Trollkarlens hatt
– ett muminäventyr
Foto: Dan Hansson

Besökarna

Under 2014 har Västmanlands Teater turnerat med bland annat *Den goda människan i Sezuan* och *Barn och deras barn*. De produktionerna är större än de produktioner som teatern historiskt har turnerat med. Det har påverkat både antalet föreställningar och därmed även antalet besökare. En satsning på verksamhet för barn och unga medför färre

besökare och föreställningar. Målet är att fortsätta utvecklingen av publikarbetet, att nå fler västmanlänningar och därmed öka besöksantalet. Det totala besöksantalet för 2014 (2013) uppgår till 32 156 (38 068) personer och antalet föreställningar till 396 (535).

Föreställningar och besökare under åren 2012–2014. Innefattar Västmanlands Teaters produktioner, samarbetsproduktioner och gästspel.

	2014	2013	2012*
Totalt antal föreställningar	396	535	243
varav i länet (barn, ungdom och vuxen)	43	71	33
varav totalt barn och ungdom	242	345	81
Antal besökare	32 156	38 068	23 116
varav i länet (barn, ungdom och vuxen)	2 500	6 107	3 100
varav totalt barn och ungdom	18 006	20 917	7 658

* Under våren 2012 arrangerades främst gästspel som spelade enstaka gånger, endast mindre produktioner producerades. Det medför att statistiken för 2012 inte är jämförbar med övriga år.

Organisation

Verksamhetsutveckling

Under 2011 påbörjades en omfattande nystart. Året därpå påbörjades en omfattande verksamhetsutveckling. Utvecklingen har bland annat medfört en ny organisationsstruktur och nya arbets- och produktionsprocesser. Fokus under 2014 har varit den process som inleddes under 2013 i samarbete med Trygghetsrådet TRS. Syftet med processen är att utveckla metoder för att ta fram verksamhets- och kompetensplaner som är förankrade i hela organisationen. Utvecklingsarbetet som kallas Kompetensutveckling för individ och verksamhet, KIV, kommer att avslutas under våren 2015 för att därefter vara implementerat i teaterns framtida verksamhetsplanering.

Personal

Ett 40-tal personer är anställda på teatern, 20 av dessa är tillsvidareanställda och resterande har lång-, korttidskontrakt eller en timanställning. Personalen arbetar inom ett 30-tal yrkeskategorier.

Totalt antalet årsverken, det vill säga alla arbetstimmar dividerat med genomsnittlig ordinarie årsarbetstid, uppgår till 32, motsvarande siffra för föregående år uppgår till 35. I årsverken ingår enbart anställd personal och inte personer med F-skatt. Det betyder att den totala årsarbetstiden är högre än antalet årsverken.

Den nya organisationsstrukturen, med färre tillsvidareanställda och fler personer med visstidsanställningar och personer med F-skatt kräver ett nytt sätt att arbeta. Antalet rekryteringar till främst den konstnärliga avdelningen, men även till produktionsavdelningen, är högre än tidigare på grund av den nya organisationsstrukturen. Majoriteten av anställningarna avser visstids- eller projektanställningar. Under 2014 rekryterades bland annat dramatiker, regissörer, skådespelare, dansare och musiker till den konstnärliga avdelningen. Till produktionsavdelningen rekryterades en produktionsassistent, maskörer, skräddare, snickare och dekormålare. En marknads-kommunikatör, en marknadsassistent och publikvärdar rekryterades till marknadsavdelningen.

Jämställdhet och mångfald

Verksamheten genomsyras av ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv, både vid rekryteringar och vid repertoarplanering.

Fördelningen mellan kvinnor och män på teatern är jämn. Antalet upphovspersoner, det vill säga dramatiker, regissörer, kompositörer, koreografer, scenografer och kostymtecknare som har engagerats under 2014 är 16 kvinnor och 16 män. Av 32 årsverken är 18 kvinnor (20) och 14 (15) män. Ledningsgruppen består av fyra kvinnor och en man, styrelsen av tre kvinnor och fyra män.

Tillgänglighet

Tillgänglighetsfrågor genomsyrar teaterns verksamhet och teatern arbetar kontinuerligt med förbättringar. Teaterhuset ska vara ett hus öppet och tillgängligt för alla medborgare i länet. Det gäller repertoaren/verksamheten på scenerna, i kommunikationen och i det fysiska huset.

Skolteater är viktigt eftersom den når alla oavsett klass och etnicitet. Produktionerna *Den goda människan i Sezuan*, *Den svenska demokratins historia* och *Trollkarlens hatt – ett muminäventyr* har spelats för elever från hela länet under 2014. Syntolkning har erbjudits till *Den goda människan i Sezuan*, *Den flygande handläggaren*, *Barn och deras barn* och *Trollkarlens hatt – ett muminäventyr*. Teaterns program har lästs in och distribuerats av VKL Tältidning.

Hemsidan är uppbyggd efter principerna att den ska vara begriplig, användarvänlig, tillgänglig och kompatibel. På hemsidan finns också information om tillgängligheten i teaterhuset. I samband med föreställningarna finns publikvärdar i foajén som kan svara på frågor och hjälpa publiken tillrätta. De är även utbildade i hjärt- och lungräddning och brandsäkerhet.

Teaterhuset ska vara tillgängligt för alla och därför är entréer försedda med ramper och ledstänger samt hissar, toaletter och parkeringar anpassade för personer med funktionshinder. Stora scen har en hörselslinga och Lilla scen har en magnetslinga i golvet som kopplas direkt till en hörapparat. Stora scen är även utrustad med IR-slingor. Scenerna har också rullstolsplatser.

Att erbjuda länets invånare kostnadsfri transport till teaterhuset i Västerås är ytterligare ett sätt att öka tillgängligheten till teatern.

Framtiden

Västmanlands Teater står inför flera spännande utmaningar i framtiden.

Ekonomi

Västmanlands Teaters verksamhet finansieras till största delen av offentliga anslag. De årliga löneökningarna och inflationen är ofta högre än uppräknings av de offentliga anslagen, vilket medför en stor ekonomisk utmaning för scenkonstinstitutioner och andra offentligt finansierade verksamheter. Konsekvensen blir ofta att teatern har mindre medel att producera teater för. Det resulterar antingen i färre antal produktioner eller i mindre produktioner, vilket i sin tur påverkar biljettintäkterna.

Ett av Västmanlands Teaters uppdrag är att beakta barns och ungdomars intresse och det är ett av teaterns prioriterade områden. Att spela barn- och ungdomsteater, både offentligt och som skolföreställningar, medför lägre biljettintäkter och vid skolföreställningar också ökade produktionskostnader för turné.

Detsamma gäller balansen mellan egna produktioner och gästspelsföreställningar samt mellan antalet föreställningar i teaterhuset och på turné. Balansen mellan uppfyllelse av uppdraget och biljettintäkter är således en ständigt aktuell fråga. Det är även övrig självfinansiering såsom uthyrning av lokaler och samarbeten med företag. Hur mycket en teater i Västmanlands Teaters storlek ska producera, andelen barn- och ungdomsverksamhet, andelen föreställningar på turné och hur mycket resurser som ska avsättas för att öka självfinansieringsgraden genom uthyrningar och liknande är viktiga strategiska frågor att ta ställning till.

Samverkansmodellen

Sedan 2012 ingår Västmanlands län i samverkansmodellen, en modell för ett bredare samspel mellan de politiska nivåerna inom kulturområdet, det vill säga på nationell, regional och lokal nivå. Modellen ger ett större utrymme för regionala prioriteringar och variationer. Införandet av samverkansmodellen har ännu inte fått några större konsekvenser för Västmanlands Teater, men om och i så fall vilka konsekvenser det kommer att få i framtiden är fortfarande oklart.

Nytt system för pension och omställning

Från och med den 1 januari 2015 ska pensions- och omställningsfrågor i scenkonstsbranschen regleras mellan arbetsmarknadens parter och inte som tidigare i en förordning. Det nya systemet för pension och omställning är i dagsläget inte klart. Förhandlingar mellan Svensk Scenkonst och motparterna Teaterförbundet och Symf pågår och beräknas vara avslutade under första kvartalet 2015. De framtida kostnaderna för pension och omställning för Västmanlands Teater och de övriga scenkonstinstitutionerna som omfattas av det nya systemet är därmed inte känt. Om och i så fall hur de statliga bidragen, som sedan 2012 ingår i samverkansmodellen, kommer att påverkas av det nya systemet är också oklart.

Teaterhuset fyller 100 år

Teaterhuset i Västerås blir 100 år i augusti 2015. Det kommer Västmanlands Teater att fira tillsammans med västmanlänningarna. Ledstjärnor för firandet är ökad tillgänglighet och att utveckla teaterhuset som mötesplats. En av 2015 års produktioner planeras att på ett annorlunda och nyskapande sätt visa teaterhuset för västmanlänningarna. Även en bok om teaterns första hundra år, bestående av intervjuer med personer som har en koppling till teatern, och ett formellt firande med inbjudna gäster och tal planeras.

Västmanlands Teater ser fram emot att fira teaterhusets första 100 år samtidigt som teatern ser fram emot en spännande och utvecklande framtid!

Girls will make
you blush
Foto: Sara P Borgström

Fakta om repertoaren

Egna produktioner

Skippin' through the graveyard

Producent	Samarbete mellan Västmanlands Teater och Bastard Produktion
Urpremiär	23 mars 2013
Scen	Turné
Av	Dag Andersson, Lars Bethke, Sandra Medina
Scenografi, kostym	Linda Irenedotter Ingemansson (praktikant från Stockholms Dramatiska Högskola)
Ljus	Christer Billström
Mask	Maria Morgell (praktikant från Stockholms Dramatiska Högskola)
På scen	Dag Andersson, Lars Bethke, Anders Larsson, Sandra Medina
Målgrupp	Unga vuxna/Vuxna
Spelningar	5 föreställningar som sågs av 345 personer.
Turné	Borås, Göteborg, Kalmar, Linköping och Uddevalla genom Dansnät Sverige.
Övrigt	Utvald att spela på Riksteaterns teaterdagar i Hallunda.

Spökvandring för barn

Producent	Västmanlands Teater
Upremiär	27 juni 2013
Scen	Vandringsteater i teaterhuset
Text	William Shakespeare
Regi, idé	Bodil Malmberg
Kostym	Åsa Jarroff
Ljus	Anders Lundkvist
Mask	Josefine Larsen
På scen	Jesper Feldt, Anders Lundkvist, Sandra Medina, Jan Modin, Bodil Malmberg, Robert Noack, Martin Rosengarten, Cicilia Sedvall, Ulla Tylén (ensemblen alternerade i rollerna)
Målgrupp	Barn från 6 år
Spelningar	9 föreställningar som sågs av 264 personer.

Fakta om repertoaren

Egna produktioner

Allt är Helenas fel

Producent	Västmanlands Teater
Urpremiär	5 september 2013
Scen	Lilla scen
Text	Euripides, Aischylos, Sofokles
Regi	Jesper Feldt
Musik	Nicklas Sandström
Scenografi, kostym, ljus	Sven Dahlberg
Mask	Linda Sandberg
Manuskonsult	Marie Persson-Hedenius
På scen	Jesper Feldt, Nicklas Sandström
Målgrupp	Unga vuxna/Vuxna
Spelningar	10 föreställningar som sågs av 682 personer.
Turné	Hallstahammar, Norberg och Stockholm.
Övrigt	Utvald att spela på Riksteaterns teaterdagar i Hallunda. Föreställningen finns kvar i teaterns repertoar och kan spelas i framtiden.

Den goda människan i Sezuan

Producent	Samarbete mellan Västmanlands Teater och Scenkonst Sörmland
Premiär	1 november 2013
Scen	Lilla scen
Text	Berthold Brecht
Regi	Henrik Dahl/Olle Törnqvist
Musik	Catharina Backman
Scenografi, kostym, ljus	Sven Dahlberg
Mask	Erika Nicklasson
På scen	Jan-Erik Alm, Ingela Schale Berghagen, Bengt CW Carlsson, Jesper Feldt, Philip Hughes, Anette Kumlin, Bodil Malmberg, Bashkim Neziraj, Åsa Stove Paulsson, Nils-Åke Pettersson, Cicilia Sedvall
Målgrupp	Högstadiet/Vuxna
Spelningar	16 skolföreställningar som sågs av 1 542 mellanstadieelever 20 offentliga föreställningar som sågs av 1 416 personer.
Turné	Arboga, Fagersta, Hallstahammar, Kungsör, Köping, Skinnskatteberg och Surahammar. Under 2013 spelade föreställningen i Sörmland.
Övrigt	255 elever från Norberg och Sala såg föreställningar i teaterhuset.

Fakta om repertoaren

Egna produktioner

Det enda könet

Producent	Samarbete mellan Västmanlands Teater och Shake it Collaborations
Urpremiär	17 februari 2014
Scen	Caféscenen
Av	Dag Andersson och Tove Sahlin efter Katrine Kielos bok med samma namn
Regi	Tove Sahlin
Scenografi	Shake it Collaborations och Sven Dahlberg
Kostym	Shake it Collaborations och Västmanlands Teaters kostymateljé
Ljus	Shake it Collaborations och Anders Lundkvist
Mask	Shake it Collaborations
På scen	Dag Andersson
Målgrupp	Unga vuxna/Vuxna
Spelningar	10 föreställningar, inklusive 2 soppteaterföreställningar, som sågs av 273 personer.
Övrigt	Föreställningen spelades in så att publiken även kunde lyssna på den som ljudbok. Ljudboken fanns tillgänglig för nedladdning på teaterns hemsida.

Den svenska demokratins historia

Producent	Samarbete mellan Västmanlands Teater, scenkonstkollektivet Troja, Uppsala stadsteater, Riksteatern, Unga Dramaten och Samhistoriska institutet vid Södertörns högskola
Urpremiär	21 februari 2014
Scen	Klassrum
Text	Hanna Borglund
Musik	Andreas Kullberg
Scenografi, kostym, ljus	Emma Örn
På scen under första spelperioden	Andreas Kullberg, Josefine Larson Olin, Astrid Menasanch Tobieson
På scen under andra spelperioden	Nina Jeppsson, Andreas Johansson, Ida Löfholm, Bashkim Neziraj
Målgrupp	Högstadiet
Spelningar	83 skolföreställningar som sågs av 2 068 gymnasieelever. 2 offentliga föreställningar som sågs av 60 personer.
Turné	Fagersta samt Uppland genom Uppsala Stadsteater, Skåne och Halland genom Riksteatern, Stockholm genom Scenkonstkollektivet Troja och Riksteatern.
Övrigt	Postkodlotteriets Kulturstiftelse har beviljat produktionen ett bidrag, vilket har möjliggjort att föreställningen kan spelas även under hösten 2014 och våren 2015.

Fakta om repertoaren

Egna produktioner

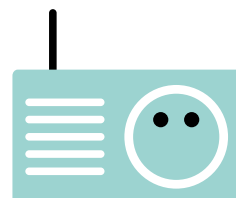
Den flygande handläggaren

Producent	Västmanlands Teater i samarbete med civilsamhället
Premiär	15 mars 2014
Scen	Stora scen
Text	Gertrud Larsson
Regi	Martin Rosengardten
Koreografi	Ossi Niskala
Scenografi, kostym, ljus	Sven Dahlberg
Mask	Linda Sandberg
På scen	Nathalie Dreifaldt (statist), Susanne Genvik (statist), Fredrik Jansson (statist), Mesfin Kassa (statist), Jennie Lindberg (statist), Andreas Lindgren (statist), Bodil Malmberg, Sandra Medina, Jan Modin, Ossi Niskala, Robert Noack, Maria von Scheven (statist), Jimmy Söderman (statist), Linda Söllvander (statist), Ulla Tylén, Lena Viljanen (statist), Kristoffer Zetterberg (statist), Robin Åkerlund (statist)
Målgrupp	Unga vuxna/Vuxna
Spelningar	17 föreställningar som sågs av 1 639 personer.
Övrigt	Statister deltog i produktionen i samarbete med Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

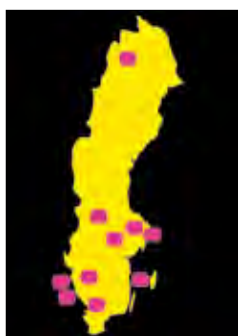
Låt höra

Producent	Samarbete mellan Västmanlands Teater och P4 Västmanland
Upremiär	9 maj 2014
Scen	Caféscenen
Konceptutveckling	Jesper Feldt, Dan Linder, Cicilia Sedvall, Cecilia Tiberg
På scen	Jesper Feldt, Dan Linder (språkexpert från P4 Västmanlands Ordförrådet), Bodil Malmberg, Jan Modin, Robert Noack, Martin Rosengardten, Cicilia Sedvall, Cecilia Tiberg (programledare i P4 Morgon i Sveriges Radio Västmanland)
Målgrupp	Vuxna
Spelningar	2 föreställningar som sågs av 98 personer.

Fakta om repertoaren

Egna produktioner

Jag vill leva jag vill dö i Sverige

Producent	Samarbete mellan Västmanlands Teater, Dalateatern, Dramaten, Giron Sámi Teáter, Länsteatern på Gotland, Regionteater Blekinge Kronoberg, Regionteater Väst – RVT Dans, Scenkonst Sörmland och Teater Halland
Urpremiär	8 september 2014
Scen	Dramatens Lilla scen
Text	Hanna Borglund
Regi	Lisa Färnström
Musik	Andreas Kullberg
Scenografi, kostym, ljus	Emma Örn
På scen	Angelica Prick, Cicilia Sedvall
Målgrupp	Vuxna
Spelningar	1 föreställning som sågs av 300 personer, som också livesändes för 308 personer.
Turné	Stockholm.

Barn och deras barn

Producent	Västmanlands Teater
Urpremiär	13 september 2014
Scen	Stora scen
Text	Rasmus Lindberg
Regi	Rasmus Lindberg
Koreografi	Kajsa Giertz
Scenografi, ljus	Sven Dahlberg
Kostym	Åsa Jarroff
Musik	Anders Larsson
Mask	Linda Sandström
På scen	Jesper Feldt, Bodil Malmberg, Jan Modin, Elin Norin, Cicilia Sedvall, Niki Gunke Stangertz
Målgrupp	Unga vuxna/Vuxna
Spelningar	18 föreställningar som sågs av 1 496 personer.
Turné	Norberg.
Övrigt	Urpremiären ägde rum i Norberg. Under premiärveckan flyttade stora delar av teatern till Norberg. Den produktionsbundna personalen åt lunch på en skola tillsammans med eleverna och teatern samarbetade med studenter från Bergslagens Folkhögskola.

Fakta om repertoaren

Egna produktioner

Girls will make you blush

Producent	Samarbete mellan Västmanlands Teater och Unga Klara
Urpremiär	18 oktober 2014
Scen	Unga Klara/Lilla scen
Text	Åsa Lindholm
Regi/Koreografi	Mari Carrasco och Gustav Deinoff
Musik	Dijle Neva Yigitbas (Neva Deelay)
Scenografi, ljus	Sven Dahlberg
Kostym	Farah Yusuf och MyNa Do
Mask	Daniela Krestelica
På scen	Malin Cederbladh, Elin Hallgren, Rita Lemivaara, Sandra Medina, Ellen Nyman, Bianca Traum
Målgrupp	Högstadiet
Spelningar	29 skolföreställningar som sågs av 4 294 högstadieelever 8 offentliga föreställningar som sågs av 1 197 personer
Övrigt	Produktionen spelade i Stockholm under hösten 2014 och kommer att spela, både offentligt och för skolor, i Västerås under våren 2015.

Trollkarlens hatt – ett muminäventyr

Producent	Västmanlands Teater
Urpremiär	22 november 2014
Scen	Stora scen
Text	Camilla Blomqvist
Regi	Ulla Tylén
Musik	Anders Larsson
Scenografi, kostym	Sven Dahlberg
Ljus	Anders Lundkvist
Mask	Tjåsa Gusfors
På scen	Jesper Feldt, Susanne Gunnensen, Anders Larsson, Bodil Malmberg, Jan Modin, Elin Norin, Cicilia Sedvall
Målgrupp	Familjeföreställning (från 7 år) och skolföreställningar för låg- och mellanstadiet
Spelningar	4 skolföreställningar som sågs av 472 låg- och mellanstadieelever. 29 föreställningar spelades som både skolföreställningar och offentliga föreställningar. Dessa sågs av totalt 3 312 personer.
Övrigt	364 elever från Norberg, Sala och Skinnskatteberg såg föreställningar i teaterhuset. Teatern erbjöd kostnadsfri transport med buss från länets kommuner vid ett tillfälle. 20 personer från Fagersta, Hallstahammar, Norberg, Sala och Skinnskatteberg tog del av erbjudandet. Producerad genom särskild överenskommelse med Colombine Teaterförlag och Agency North Ltd.

Fakta om repertoaren Teatercaféet

Under 2014 spelades lunch- och caféföreställningar på onsdagar under totalt 19 veckor. Repertoaren bestod av inköpta gästspel. Följande föreställningar spelades:

Titel	Producent
Djävla mansfolk – en hyllning till Monica Z	Berghs Kulturförmedling
Bolanders skor	Samarbete mellan Teater Martin Mutter och Stadra Teater
Inte fan blir man friskare av kultur!	Bengt Göransson
Det enda könet	Samarbete mellan Västmanlands Teater och Shake it Collaborations
Gingers & Freds påtvingade möte	Victor Molion Sanchez och Kur och Kultur
Shirley Valentine	Skandiateatern AB
Solen bor i Karlstad – en liten show om Thore Skogman	Musik & Teaterföreningen Bobis
Helge Skoog larmar och gör sig till	Skoog & Giertz AB
Den effektiva kvinnan	4e teatern
Grobianen – den kulturfattiga mannen	Samarbete mellan Riksskådebanan och Sarring
Alla har ADHD	I luften och Skrattberg produktion

*Västmanlands Finska Kulturarrangörsförening.
Spelades på finska med svensk textning.
Teatern erbjöd kostnadsfri transport med buss från länets kommuner till föreställningen. 41 personer från Hallstahammar, Köping, Norberg, Skinnskatteberg och Surahammar.

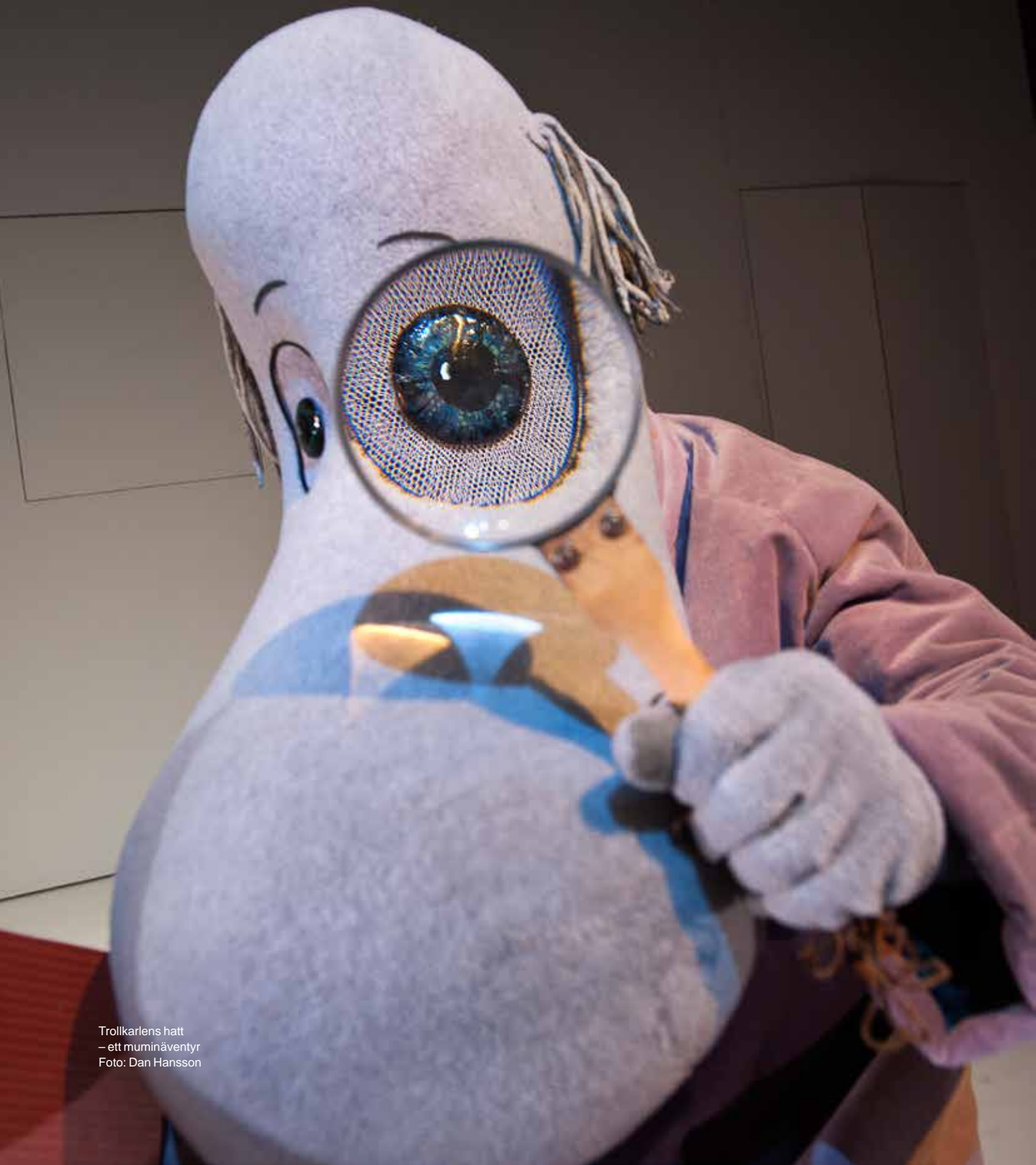
Fakta om repertoaren

Gästspel

Gästspel	Producent	Arrangör	Scen	Målgrupp	Spelningar
Funny money	BoB Nöje	BoB Nöje	Stora scen	Vuxna	21 st sågs av 3 441 personer
Sylvi och Anita	Helsingfors Stadsteater	Samarbete mellan Västmanlands Teater, Väsky* och Riksteatern	Stora scen	Vuxna	1 st sågs av 153 personer
Autarcie	Compagnie par Terre	Västmanlands-musiken	Stora scen	Unga vuxna/ Vuxna	1 st sågs av 266 personer
Mozart – Gute Heute alle Leute	123 Schtunk	Västmanlands Teater	Stora scen	Vuxna	2 st sågs av 548 personer
Gissa diagnosen	Samarbete mellan Dansmaskinen och Teater-maskinen	Samarbete mellan Västmanlands Teater och Teater-maskinen	Lilla scen	Unga vuxna	4 st sågs av 100 personer
Jag lämnade mitt hjärta i Zvornik	Kamerni Teatar '55 Sarajevo	Samarbete mellan Västmanlands Teater, Bosnien Hercegovinska föreningarna i Västmanland* och Riksteatern	Stora scen	Vuxna	1 st sågs av 195 personer
Underart	Cirkus Cirkör	Västmanlands Teater	Stora scen	Unga vuxna/ Vuxna	2 st sågs av 577 personer
Ja, Mahaluša	Kompani FILTER	Samarbete mellan Västmanlands Teater, Bosnien Hercegovinska föreningarna i Västmanland och Riksteatern	Stora scen	Vuxna	1 st sågs av 275 personer

*Spelades på finska med svensk textning.

Årsredovisning 2014

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Kommunalförbundet Västmanlands Teater avger härmed årsredovisning för 2014.

Ägarförhållanden

Medlemmar i Västmanlands Teater är Landstinget Västmanland och Västerås stad. Kostnaderna för verksamheten skall, om de inte täcks på annat sätt, erläggas genom bidrag från förbundsmedlemmarna. Landstinget Västmanland skall bidra med 51 procent och Västerås Stad med resterande 49 procent.

Ägardirektiv

Västmanlands Teaters ändamål är, enligt förbundsordningen, att arrangera, producera och stödja teaterverksamhet i Västmanlands län. Följande fem områden nämns särskilt:

1. Främja mångfald, konstnärlig förnyelse och kvalitet inom teaterns område.
2. Beakta barns och ungdomars intresse.
3. Samverka med och stödja länets amatörteater.
4. Samverka med och stödja länets arrangörsorganisationer.
5. Samverka med andra aktörer inom kulturlivet, exempelvis kulturinstitutioner, bildningsförbund, föreningar, kulturarbetare lokalt, regionalt och nationellt.

Enligt förbundsordningen skall överenskommelser mellan Västmanlands Teater och medlemmarna tecknas för respektive verksamhetsår. Överenskommelse för 2014 har tecknats. Överenskommelsen förtydligar och specificerar ändamåls-beskrivningen i förbundsordningen.

Investeringar

De totala investeringarna i maskiner och inventarier under 2014 uppgick till 493 201 kronor.

Kommentar till resultaträkningen

Årets resultat efter finansiella poster uppgår till 697 576 kronor (föregående års resultat uppgick till 550 322 kronor), vilket är betydligt bättre än både budget och de prognoser som upprättats under året.

Teatern utgår från försiktighetsprincipen i

det ekonomiska arbetet. I budgetarbetet och prognosarbetena under året har intäkterna beräknats försiktigt. Det är vid årsskiftet därför glädjande att de totala intäkterna är cirka 1 700 000 kronor högre än budgeterat, cirka 500 000 kronor högre än den prognos som upprättades i samband med delårsredovisning för tertial 2 2014. Under 2014 har Västmanlands Teater ansökt och beviljats fler bidrag än tidigare år. Projektbidrag för barn- och ungdomsverksamhet från Landstinget Västmanland och Västerås stad, utvecklingsbidrag från Statens Kulturråd samt dramatikerstöd från Sveriges Författarfond är några av de bidrag som har beviljats under året. Många av höstens föreställningar av *Barn och deras barn* och *Trollkarlens hatt – ett muminäventyr* var slutsålda, vilket medförde att både budgeterade och prognostiserade biljettintäkterna överträffades. Därutöver beror de högre totala intäkterna även på ett produktionsbidrag från Unga Klara för samproduktionen *Girls will make you blush* för att reglera produktionskostnaderna.

De totala kostnaderna under året är cirka 1 100 000 kronor högre än budgeterat. Tack vare de högre intäkterna under året har teatern även fått en möjlighet att öka framförallt produktionskostnaderna, det vill säga rörliga kostnader för teaterproduktioner i form av material, upphovsrättsliga kostnader, gästspels- och turnékostnader, teaterdokumentation samt köpta konstnärliga tjänster, för att på så vis skapa större och/eller mer avancerade produktioner. Västmanlands Teater har under 2014 samarbetat med andra institutioner och fria grupper i högre utsträckning än tidigare. Samarbetena medför att teatern kan erbjuda besökarna en bredare repertoar och fler produktioner, men det medför även svårigheter i det ekonomiska arbetet. Samarbetsproduktionerna är både svåra att budgetera och följa upp eftersom det är två eller fler parter som bär kostnaderna för projektet och det är därför svårt att få en helhetssyn vid den löpande ekonomiska uppföljningen. Posten Övriga externa kostnader är högre än både prognos och budget dels på grund av gjord avsättning för omstruktureringskostnader (se nedan), dels på grund av att budgeterade personalkostnader har använts till att hyra in personal

och har därför klassificerats som övriga externa i stället för som personalkostnad. Pensionspremierna till Statens Pensionsverk (SPV) är svåra att förutsäga. Liksom tidigare år är premierna till SPV lägre än budgeterat. De genomsnittliga premierna till SPV är 2,7 procentenheter lägre än budgeterat. De lägre pensionspremierna beror troligen bland annat på en lägre genomsnittsalder för den konstnärliga personalen jämfört med tidigare år.

Avsättningen för omstruktureringsskostnader om 700 000 kronor som gjordes vid 2013 års bokslut har återförts. Nedlagda kostnader i samband med omstruktureringen

under året uppgår till cirka 580 000 kronor och avser bland annat ombyggnationer i teaterhuset och i lokalerna på Bäckby. En avsättning om 350 000 kronor för upplupna kostnader som rör samma omstrukturering har gjorts. Båda avsättningarna ingår i posten övriga externa kostnader.

Västmanlands Teater har en stabil ekonomi. Tack vare de senaste årens positiva resultat har nu målsättningen för det egna kapitalet, som enligt internkontrollplanen ska motsvara 10 % av omsättningen, uppnåtts. Det egna kapitalet är en reserv som kan användas för framtida utmaningar.

Ekonomisk jämförelse de tre senaste åren.

	2014	2013	2012
Nettoomsättning	2 300 123	1 771 238	1 395 000
Offentliga bidrag	30 888 361	30 433 328	28 015 000
Personalkostnader	-18 990 910	-20 133 698	-16 316 000
Resultat efter finansiella poster	697 576	550 322	2 480 000
Eget kapital	4 157 968	3 460 392	2 910 000
Årsverken	32	35	30

Förslag till resultatdisposition

Från föregående år balanserat resultat	3 460 392
Årets resultat	697 576
	4 157 968

Vad beträffar Västmanlands Teaters resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med tillhörande noter.

Resultaträkning

	Not	2014	2013
	1		
Verksamhetens intäkter			
Nettoomsättning		2 300 123	1 771 238
Offentliga bidrag	2	30 888 361	30 433 328
Övriga rörelseintäkter		727 128	765 533
Summa intäkter		33 915 612	32 970 099
Verksamhetens kostnader			
Produktionskostnader	3	-7 152 384	-6 123 063
Övriga externa kostnader	4	-7 001 317	-6 058 048
Personalkostnader	5	-18 990 910	-20 133 698
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	6	-167 342	-181 299
Summa kostnader		-33 311 953	-32 496 108
Verksamhetens resultat		603 659	473 991
Resultat från finansiella poster			
Ränteintäkter		96 907	77 946
Räntekostnader och liknande resultatposter		-2 990	-1 615
Summa resultat från finansiella poster		93 917	76 331
Resultat efter finansiella poster		697 576	550 322
Årets resultat		697 576	550 322

Balansräkning

	Not	2014-12-31	2013-12-31
	1		
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier och teknisk utrustning	6	635 135	309 277
Summa materiella anläggningstillgångar		635 135	309 277
Summa anläggningstillgångar		635 135	309 277
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		244 507	603 764
Aktuella skattefordringar		97 400	72 526
Övriga kortfristiga fordringar		1 243 996	519 646
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	7	1 575 994	1 272 147
Summa kortfristiga fordringar		3 161 897	2 468 083
Kassa och bank			
Kassa och bank	8	7 798 160	7 290 012
Summa kassa och bank		7 798 160	7 290 012
Summa omsättningstillgångar		10 960 057	9 758 095
Summa tillgångar		11 595 192	10 067 372

Balansräkning

	Not	2014-12-31	2013-12-31
	1		
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	9		
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		3 460 392	2 910 069
Årets resultat		697 576	550 322
Summa fritt eget kapital		4 157 968	3 460 391
Summa eget kapital		4 157 968	3 460 391
Skulder			
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		3 310 501	2 305 209
Övriga kortfristiga skulder		583 985	857 327
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10	3 542 738	3 444 445
Summa kortfristiga skulder		7 437 224	6 606 981
Summa skulder		7 437 224	6 606 981
Summa eget kapital och skulder		11 595 192	10 067 372
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Noter

Not 1

Redovisnings- och värderingsprinciper

Kommunalförbundets bokföring och redovisning följer Kommunallag (1991:900), Kommunal redovisningslag (1997:614) samt god redovisningssed.

Anläggningstillgångar

Inventarier som bedöms ha en ekonomisk livslängd på högst tre år eller som är av mindre värde (ett halvt prisbasbelopp) kostnadsförs i sin helhet under det år då de införskaffas.

För inventarier anpassas den planerliga avskrivningen för olika typer av anläggningstillgångar så att ekonomisk livslängd överensstämmer med teknisk livslängd.

Inventarier, verktyg och installationer	3–5 år
Viss ljus- och ljudutrustning	8 år
Publikgradäng samt vissa inventarier	10 år

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp, som efter individuell bedömning beräknas bli betalt.

Förutbetalda produktionskostnader och föreställningsintäkter

Nedlagda rörliga kostnader för produktioner med premiär under 2015 eller senare bokförs som förutbetalda produktionskostnader. De förutbetalda produktionskostnaderna kostnadsförs vid premiär.

Föreställningsintäkter bokförs som förutbetalda föreställningsintäkter och intäktsförs vid genomförd föreställning.

Avsättningar

Avsättningar redovisas när ett befintligt åtagande, hänförligt till en inträffad händelse, kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt.

Not 2

Offentliga bidrag

	2014	2013
Huvudmannabidrag, Landstinget Västmanland	11 069 001	10 878 000
Huvudmannabidrag, Västerås Stad	10 718 001	10 534 002
Projektbidrag från huvudmännen	850 000	1 050 000
Statsbidrag	7 669 000	7 519 000
Statsbidrag	100 000	0
Anställningsstöd	482 359	452 326
Summa	30 888 361	30 433 328

Not 3

Produktionskostnader

I produktionskostnaderna ingår, förutom material, entreprenad, upphovsrätter och liknande, även kostnader för marknadsföring om 2 177 055 kronor.

Not 4

Övriga externa kostnader

	2014	2013
Lokalkostnader	4 438 203	4 432 990
Övriga kostnader	2 562 814	1 625 058
Summa	7 001 017	6 058 048

I summan *Övriga externa kostnader* ovan ingår ersättning till revisorerna.

	2014	2013
Revisionsuppdrag, PwC	81 330	79 300
Andra uppdrag, PwC	78 715	9 500
Summa	160 045	88 800

Noter

Not 5

Personal

	2014	2013
Årsverken, tillsvidareanställd personal		
Kvinnor	12	10
Män	8	7
Totalt	20	17

Årsverken, visstidsanställd personal

Kvinnor	6	10
Män	6	8
Totalt	12	18

Totalt antal årsverken

Kvinnor	18	20
Män	14	15
Totalt	32	35

Styrelse (antal)

Kvinnor	3	3
Män	4	4
Totalt	7	7

Ledning (antal)

Kvinnor	4	4
Män	1	0
Totalt	5	4

Sjukfrånvaro

Total sjukfrånvaro	4,9 %	2,6 %
Varav långtidssjukfrånvaro	71,0 %	32,0 %
Sjukfrånvaro, kvinnor	7,7 %	3,4 %
Sjukfrånvaro, män	1,2 %	1,4 %
Sjukfrånvaro, 29 år och yngre	–	–
Sjukfrånvaro, 30–49 år	5,4 %	2,5 %
Sjukfrånvaro, 50 år och äldre	5,5 %	3,5 %

Löner, ersättningar och sociala kostnader

Styrelsen	271 110	285 590
Övriga anställda	12 213 352	12 871 283
Sociala avgifter enligt lag och avtal	4 212 802	4 457 305
Pensionskostnader (varav för styrelse 0 kr)	1 648 174	1 823 802
Summa	18 345 438	19 438 044

Noter

Not 6

Inventarier, teknisk utrustning och fordon

	2014-12-31	2013-12-31
Ingående anskaffningsvärden	3 916 684	3 828 361
Årets inköp	493 201	88 323
Försäljning och utrangering	0	0
Utgående anskaffningsvärde	4 409 885	3 916 684
Ingående avskrivningar	-3 607 408	-3 426 109
Försäljning och utrangering	0	0
Årets avskrivningar	-167 342	-181 299
Utgående avskrivningar	-3 774 750	-3 607 408
Utgående restvärde enligt plan	365 135	309 276

Not 7

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2014-12-31	2013-12-31
Förutbetalda produktionskostnader	619 000	335 046
Förutbetalda hyror	873 186	851 766
Övriga förutbetalda kostnader	83 808	85 335
Summa	1 575 994	1 272 147

Not 8

Kassa och bank

Beviljat belopp på checkräkningskredit uppgår till 1 000 000 kronor varav 0 kronor är utnyttjad.

Not 9

Eget kapital

	2014-12-31	2013-12-31
Fritt eget kapital		
Ingående balanserat resultat	3 460 392	2 910 069
Årets resultat balanseras i ny räkning	697 576	550 322
Utgående balanserat resultat	4 157 968	3 460 391
Summa	4 157 968	3 460 391

Not 10

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2014-12-31	2013-12-31
Upplupna löner	419 247	487 054
Upplupna semesterlöner	274 574	189 078
Upplupna pensionskostnader	596 005	636 924
Upplupna sociala avgifter och särskild löneskatt	231 697	232 976
Förskott från kunder (presentkort)	110 858	114 377
Upplupna produktionskostnader	733 897	878 700
Reservering ombyggnationer och lokalanpassningar	350 000	700 000
Förutbetalt statligt stöd	500 000	0
Övriga poster	326 460	331 657
Summa	3 542 738	3 570 766

Västerås den 28 januari 2015

Barn och deras barn
Foto: Håkan Larsson

Oluf Walldén
Oluf Walldén
Ordförande

Vivi Rönnerberg
Vivi Rönnerberg

Ida Lind
Ida Lind
Andre vice ordförande

Johan Eriksson
Johan Eriksson

Elisabeth Wäneskog
Elisabeth Wäneskog
Förste vice ordförande

Linda Mildner
Linda Mildner

Irene Hagström
Irene Hagström

Revisionsberättelse beträffande denna årsredovisning har angivits den 29 januari 2015

Gunilla Bergvall
Gunilla Bergvall

Jörgen Eklund
Jörgen Eklund

Revisionsberättelse

Vi, av fullmäktige i Västmanlands län respektive Västerås stad utsedda revisorer, har granskat Kommunalförbundet Västmanlands Teaters verksamhet.

Styrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande förbundsordning, samt de beslut och föreskrifter som gäller för verksamheten. Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivs i enlighet med respektive fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, gällande revisionsreglemente, god revisionssed i kommunal verksamhet samt av ägarna fastställd förbundsordning. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer att förbundets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer därtill att förbundets interna kontroll har varit tillräcklig. Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligen är rättvisande.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelsen sam de enskilda ledamöterna i densamma.

Vi bedömer att förbundet bedrivit sin verksamhet i enlighet med ägarnas direktiv.

Västerås den 29 januari 2015

Gunilla Bergvall *Jörgen Eklund*

Gunilla Bergvall

Jörgen Eklund

Den flygande
handläggaren
Foto: Markus Gärder

Styrelse och ledning

Styrelsen 2011–2014	<i>Ordförande</i> <i>Förste vice ordförande</i> <i>Andre vice ordförande</i> <i>Ledamöter</i>	Olof Walldén (s), Landstinget Västmanland Marlené Tamlin (MP), Västerås Stad Torsten Källberg (FP), Landstinget Västmanland Helena Gustavsson (v), Landstinget Västmanland Lars Flodin (MP), Landstinget Västmanland Kerstin Falkland (M), Landstinget Västmanland Claes Kugelberg (M), Västerås Stad
	<i>Ersättare</i>	Görel Malinaric Korkman (s), Landstinget Västmanland Christer Karlsson (s), Landstinget Västmanland Lisa Pettersson (s), Landstinget Västmanland Anna-Karin Johansson (c), Landstinget Västmanland Anna-Lena Henriksson (KD), Landstinget Västmanland Britt Sandström (s), Västerås Stad Maria Lindelöf (KD), Västerås Stad
	<i>Personalrepresentanter</i>	Per-Arne Rühling tom den 31 juli 2014 Ulla Tylén tom den 31 juli 2014 Anders Larsson fr o m den 1 augusti 2014 Andreas Kullberg fr o m den 1 augusti 2014
Styrelsen 2015-2018	<i>Ordförande</i> <i>Förste vice ordförande</i> <i>Andre vice ordförande</i> <i>Ledamöter</i>	Olof Walldén (s), Landstinget Västmanland Elisabeth Wäneskog (KD), Västerås Stad Ida Lind (FP), Landstinget Västmanland Vivi Rönnberg (s), Landstinget Västmanland Johan Eriksson (M), Landstinget Västmanland Linda Mildner (s), Västerås Stad Irene Hagström (M), Västerås Stad
	<i>Ersättare</i>	Arvid Hedeberg (s), Landstinget Västmanland Helena Gustafsson (v), Landstinget Västmanland Elenor Westlund (c), Landstinget Västmanland Ingvar Nordén (KD), Landstinget Västmanland Magnus Johansson (s), Västerås Stad Ann-Louise Molin Östling (s), Västerås Stad Ragnhild Källberg (FP), Västerås Stad
	<i>Personalrepresentanter</i>	Anders Larsson Andreas Kullberg
Revisorer	<i>Förtroendevalda revisorer</i>	Gunilla Bergvall (s), Landstinget Västmanland Sevim Cicek (s), Västerås Stad tom den 4 juni 2014 Jörgen Eklund (s), Västerås Stad fr o m den 5 juni 2014
	<i>Biträden</i>	Johan Tingström (auktoriserad revisor) och Helene Lindbäck (revisor), PwC
Ledning	<i>Teaterchef</i> <i>Vice VD/Administrativ chef</i> <i>Produktionschef</i>	Kajsa Giertz Magdalena Bergfors Helen Ortman Erik Gullberg tillförordnad fr o m 1 april 2014
	<i>Marknadschef</i>	Ulrica Martinsdotter

Kontakt

Västmanlands Teater

Slottsgatan 11

722 11 Västerås

Vxl 021-470 41 00

info@vastmanlandsteater.se

www.vastmanlandsteater.se

KOMMUNALFÖRBUNDET VÄSTMANLANDSMUSIKEN
Org nr 222000-1073

Årsredovisning för räkenskapsåret 2014

Styrelsen avger följande årsredovisning.

Innehåll	Sida
- Förvaltningsberättelse	2
- Ekonomisk översikt	8
- Resultaträkning	13
- Balansräkning	14
- Kassaflödesanalys	16
- Tilläggsupplysningar (Noter)	17

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor.

Förvaltningsberättelse 2014

Västmanlandsmusikens verksamhet styrs av förbundsordningen och av överenskommelsen mellan huvudmännen och kommunalförbundet (överenskommelse 2014). Denna utgår i sin tur från den regionala kulturplanen (RKP), antagen av landstingsfullmäktige 26 oktober 2011. Verksamheten har varit förenlig med förbundets ändamål som det anges i 3 § i förbundsordningen.

Viktiga händelser under året

Allmänt

En ny kontoplan introducerades den 1 januari 2014. Den framtagna kontoplanen baseras på EU:s BAS-kontoplan och är branschpassad till scenkonst område. Syftet har varit att skapa förutsättningar för en förbättrad ekonomisk redovisning, säkerställa rapportering av god kvalitet samt öka jämförbarheten av sin verksamhet. Tillämpningen av branschkontoplanen ger oss goda möjligheter att definiera användbara nyckeltal. Sammantaget innebär förändringen större transparens och tydlighet vid rapportering av hur resurser används samt ger bättre möjligheter för verksamhetsansvariga chefer att följa upp och styra verksamheten mot uppsatta mål. På detta sätt har Västmanlandsmusiken nu goda möjligheter att säkerställa god ekonomisk hushållning.

Under andra halvåret förbereddes övergången till ett nytt lönesystem som inköptes och provades i slutet av året. Förändringen innebär att Västmanlandsmusiken tar hem hela lönehanteringen för att säkerställa kvalitet och kontinuitet.

Länsmusiken

Under 2014 har länsmusikverksamheten fortsatt arbeta med de processer och projekt som startades under tidigare verksamhetsår. Det nationella arbetet med Internationell Kammarmusik i Sverige har fördjupats ytterligare och antalet medverkande länsmusikorganisationer ökade under året från fyra till elva. Projektet turnerar internationella kammarmusikakter i hela Sverige med nationens kammarmusikföreningar som primär målgrupp men även

konserthus och andra scener såsom Ingesunds Högskola har varit mottagare och distributörer av de internationella akterna. Crossoverakten Sweet Plantain från USA blev den längsta turnén med 22 spelplatser runtom i landet. Projektet ägs av Kammarmusikförbundet. För den praktiska driften svarar Västmanlandsmusiken som också förvaltar projektets ekonomi. Projektet är finansierat av Statens Musikverk och av de anslutna parterna.

Klubbscenen under 2014 har begått både sin hårdocksdebut samt har samlat en publik i många olika åldersskikt. Med en blandning av soul, hårdrock och hip-hop lockar scenen en ny publik till Konserthus. *Gathering Västerås*, ett ungt konstnärskollektiv har startats och drivs av Västmanlandsmusiken har fortsatt sina kringarrangemang kring Klubbscenen och ges möjligheter att skapa och utforma Västerås kulturliv. Gruppen har bland annat arrangerat konstsalong i samband med kulturnatten, Pecha Kucha-föreläsning i konserthuset och arrangerat två konserter i samband med ”Konserthuset på Rymmen”, Västmanlandsmusikens satsning i Cityfestivalen där de bland annat återförenade reggaebandet Repeaters.

Dansverksamheten

Västmanlandsmusikens dansverksamhet bedrivs av danskonsulent, planeringschef och fyra kulturentreprenörer vilka står för det operativa arbetet ute i länet och i stadsdelarna.

Under 2014 har den samtida dansen fått presentera sig i sin nya sceniska form som är starkt präglad av de yngre generationernas dans. Med nationella och internationella gästspel inom Dansnät Sverige har västeråsarna fått ta del av verk som är skapade av unga människor med sina rötter i streetdance och breakdance och som här har mött den samtida dansens estetik och dramaturgi. Vid ett dansbesök i Västerås Konserthus möts publiken av en danspresentatör som introducerar koreografen och de konstnärliga idéerna. Efter föreställningen bereds det möjlighet för publiken att stanna och delta i ”Samtal med koreografen”. Där får publiken möjlighet att ställa frågor eller lyssna till koreografens egen berättelse om verket och om dansen som konstform. Under året har Västmanlandsmusiken presenterat dansföreställningar för barn, skolor och ungdomar i både Västerås och i länet. Workshops har genomförts för ungdomar i länet och i Västerås. Fortbildning i dans och lärande har genomförts i Köping.

Västmanlandsmusiken har under sommaren varit residensvärdar för dansarna och koreograferna Disa Krossness, Tove Brunberg och Emilie Wahlman. Residenset resulterade i ett nytt dansverk "You are my sister".

Communitydansen har fortsatt i stadsdelarna Vallby och Pettersberg med goda resultat. Fokus ligger fortfarande på unga flickor och kvinnor med utländsk bakgrund. Projektet visade dansföreställningen "Du och jag" på Västerås Cityfestival. Under året har Community Dance Vallby arbetat i projekt som mött människor från 4 år till ca 80 år som alla fått möta skapande dans.

Övrigt om länsmusikverksamheten

Barn- och ungdomsverksamheten inom länsmusiken arbetar med skolföreställningar, offentliga föreställningar samt workshops inom musik och dans. Verksamheten arbetar både med offentliga föreställningar samt stimulerar ungas eget skapande med projekt såsom Låtskrivarfestivalen där Västerås stads åk 9 får möjligheten att skriva och framföra sina egna musikaliska verk. Västmanlandsmusiken utgör en av parterna i det nationella nätverket Jeunesses Musicales Sverige som bland annat arbetar för musiktävlingen Musik Direkt som genomförs varje år i Västmanland.

Genom en rad samarbeten med organisationer och arrangörer skapas publikens möte med dans och musik såväl i Västerås Konserthus, i Västerås stadsdelar och i hela länet. Med bred uppställning i genrer når vi tillsammans med bredd och ett lokalt unikt tilltal i programsättning och presentation. Tillsammans med Växhuset presenteras barnserien "Väx med musik", dansföreställningar har spelats hos Bullan i Culturen och stadsdelen Bäckby arrangerar Världskulturfestivalen med hjälp och bidrag av arbetsmodellen Ett Kulturliv för alla. Kammarmusik- och musikföreningar i länet har presenterat internationella och nationella akter och länets kommuner och ideella föreningar har sett till att ortens publik fått möta genrer som jazz, folk- och världsmusik, orkestermusik, performance, dansföreställningar, och en mängd andra musikaliska och dansanta möten såsom workshops och clinics. Kulturskolorna runt om i länet har arrangerat workshops i samband med offentliga konserter inom Ett kulturliv för alla.

Västmanlandsmusiken tillhandahåller sedan 2011 administrativ service åt Länsmusikens Samarbetsråd (LÄS), som är ett nationellt nätverk för länsmusikorganisationernas presidier. Nätverket syftar till att vara ett forum

för utbyte av erfarenheter samt ett forum där scenkonstens aktuella frågor får stå i centrum.

Festivaler och konsertserier

Västmanlandsmusiken har under året varit medarrangör eller medfinansiär i flera festivaler: Norbergfestival (prioriterat utvecklingsområde i RKP), Ängelsbergs festdagar och Västerås Cityfestival.

Västmanlandsmusiken stödjer också en rad lokalt förankrade ideella föreningar som producerar konsertserier och annan musikalisk verksamhet. Här kan nämnas Jazzligan i Fagersta, Sala Jazzklubb, Jazzens Vänner i Västerås, Arboga Musikförening, Kammarmusikföreningarna i Skinnskatteberg, Köping och Västerås samt länets samtliga kulturförvaltningar.

Nutida konstmusik

Västmanlandsmusiken har ett viktigt åtagande för att främja den nutida konstmusiken. Genom Västerås Sinfonietta bidrar organisationen till att ny musik beställs och uruppförs. Orkestern strävar efter att alltid ge nutida utrymme i sina konsertprogram.

Västmanlandsmusiken stödjer tre långsiktiga projekt: Norbergfestival, Uruppförandeklubben URUK samt Nya Perspektiv. Den förstnämnda är ett i RKP prioriterat utvecklingsområde.

Västmanlandsmusiken som medfinansiär och projektägare

Västmanlandsmusiken har stor betydelse som medfinansiär av festivaler, konserter och andra musik- och dansprojekt. Detta bidrar i hög grad till att andra finansiärer, såväl offentliga som privata, går in med ekonomiskt stöd. Västmanlandsmusikens stöd medverkar också till att stora ideella arbetsinsatser mobiliseras. Denna effekt är särskilt tydlig inom Ett kulturliv för alla.

Västerås Sinfonietta

Sinfoniettan genomförde ett lyckat gästspel till London och Cadogan Hall i maj, och detta var årets höjdpunkt! Syftet var att visa upp orkestern på en internationell arena och få återinbjudning, förhoppningsvis till en Promskonsert. Ett mycket varmt mottagande och stående ovationer lovar gott för framtiden. Av tonsättarprofilen Andrea Tarrodi spelades fem verk under säsongen, varav tre uruppföranden, och allt spelades dessutom in på CD. Kärnverksamheten är de elva torsdagskonserterna och sex lördagskonserterna med ett varierat konsertutbud med spännande solister och dirigenter.

Sinfoniettan har gjort klassrumsbesök med ensembler, genomfört flera evenemang där skolklasser suttit in i orkestern "mitt i musiken" och för tredje året fullbordat höstlovsorkester med unga musiker från hela länet. Två skolkonsertveckor gavs: *Längre än längst* för lågstadiet under våren och på hösten *Peter & vargen* med animerad film, för mellanstadiet.

Västerås Sinfonietta har vid flertalet tillfällen konserterat på olika platser i Västerås stadsdelar, dessutom medverkat i nationaldagsfirande med allsångskonsert på Djäkneberget. Två lyckade orkestersamarbeten genomfördes med Gävle Symfoniorkester, ett med Mahlerprogram i maj, och ett i oktober med en hyllningskonsert till Set Svanholm. Den sistnämnda konserten gavs även i Berwaldhallen och spelades då in för P2. Orkestern medverkade också i Berwaldhallens serie *Svenska stjärnor* och tre konserter med *från Cats till Mamma Mia*. Fint gästspel av Kungliga Operan gavs i september med *Trollflöjten* i konsertant version. Dessutom har Sinfoniettan haft samproduktioner med dirigentprogrammet vid Kungliga Musikhögskolan, Sveriges Nationella Ungdomssymfoniorkester och kammarmusikprogrammet vid Mälardalens högskola.

Utmärkelser till musiker 2014

ABB-stipendiet utdelades till Camilla Langelaar. Rune Ljungdalsstipendiet utdelades till Håkan Wikström.

Konserthusets Vänner

Konserthusets Vänner är en ideell förening som stödjer verksamheten i Konserthuset både ekonomiskt och praktiskt. Även 2014 präglades av ett mycket gott samarbete och föreningen gav bl.a. bidrag till Konserthusets programtidning och till en förbättring av lilla salens scenrum.

I september arrangerades en medlemsfest i anslutning till Kungliga Operans gästspel med Mozarts Trollflöjten. Föreningen delade ut 2014 års ungdomsstipendium till sångerskan Rebecca Hellbom, Västerås. I samarbete med Kulturstiftelsen Arty genomförde vänföreningen under hösten ett arrangemang för sponsorföretag i samband med en konsert med Ane Brun.

Konserthusets Vänner hade i december 2014 cirka 425 medlemskap och 27 sponsrande företag.

Västerås Musiksällskap – Sinfoniettans vänförening

Västerås Sinfonietta har ett tätt samarbete med sin vänförening, Västerås Musiksällskap. Föreningen hjälper till med bemanning av informationsbord vid konserter och medfinansierar publikträffarna med musikvetaren Birgitta Hult som genomförs före varje torsdagskonsert. Alla abonnenter i Sinfoniettans abonnemangsserier är automatiskt medlemmar i Västerås Musiksällskap.

Ekonomisk översikt

Årets resultat

Året uppvisar ett positivt resultat om 60 tkr (f. å. 1 104 tkr). Prognosen i augusti pekade mot ett helårsresultat om 110 tkr. Västmanlandsmusiken budget 2014 byggde på ett balanserat resultat 0.

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomi både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Västmanlandsmusiken skapar god ekonomisk hushållning genom att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt. Det övergripande målet är därför att säkerställa att de finansiella resurserna skall i högsta möjliga grad styras till verksamheten.

Västmanlandsmusiken arbetar fr o m 2014 enligt en ny, effektivare styrmodell. Syften med den nya modellen har varit att säkerställa så långt det är möjligt att Västmanlandsmusiken möter framtida ekonomiska förutsättningar och långsiktiga åtaganden med fortsatt ekonomi i balans, att de finansiella resurserna skall i högsta möjliga grad styras till verksamheten samt att stärka styrning, uppföljning och utvärdering av de finansiella resurserna.

Vår verksamhetsplan utgår från Överenskommelse med huvudmännen. I verksamhetsplanen fastställda mål följs upp under året med en kvantitativ uppföljning i kulturdatabasen samt kvalitativ uppföljning som rapporteras till våra huvudmän.

För att säkerställa en god ekonomisk hushållning fastställde styrelsen hösten 2013 ett finansiellt mål på 1 % av huvudmannabidraget, vilket för 2014 uppgår till 304 tkr. Detta finansiella mål har inte uppnåtts 2014 då redovisat resultat uppgår till 60 tkr.

Balanskravet

Balanskravet gäller på samma sätt för ett kommunalförbund som för en kommun. Västmanlandsmusikens förbundsstyrelse beslutade hösten 2013 att inrätta en resultatutjämningsreserv samt riktlinjer för den övergripande resultatbehandlingen.

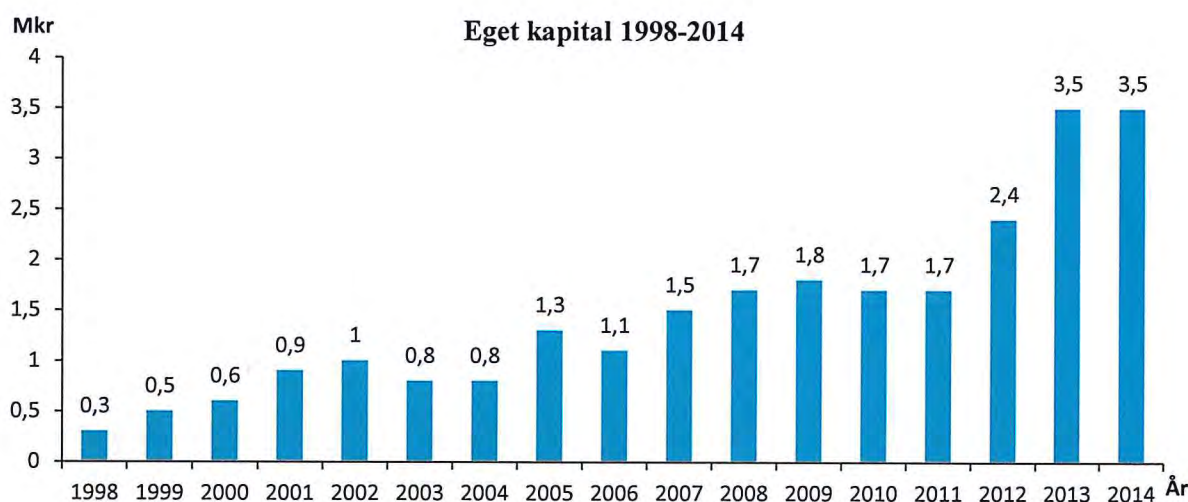
Balanskravsutredning (tkr)

Årets resultat enl resultaträkningen	60
Avgår reavinster, övr jämförelsestörande poster	<u>0</u>
Resultat enligt statens balanskrav	60

Resultathantering

I Västmanlandsmusikens nya principer för den övergripande resultathanteringen anges att den del av resultatet enligt balanskravsutredningen som överstiger 1 % av huvudmannabidrag tillförs resultatutjämningsreserven som en öronmärkt del av eget kapital.

Resultat enligt statens balanskrav (tkr)	60
Avgår finansiellt mål upp till 1 % av huvudmannabidrag (304 tkr)	- 60
Utrymme för resultatdisposition	0

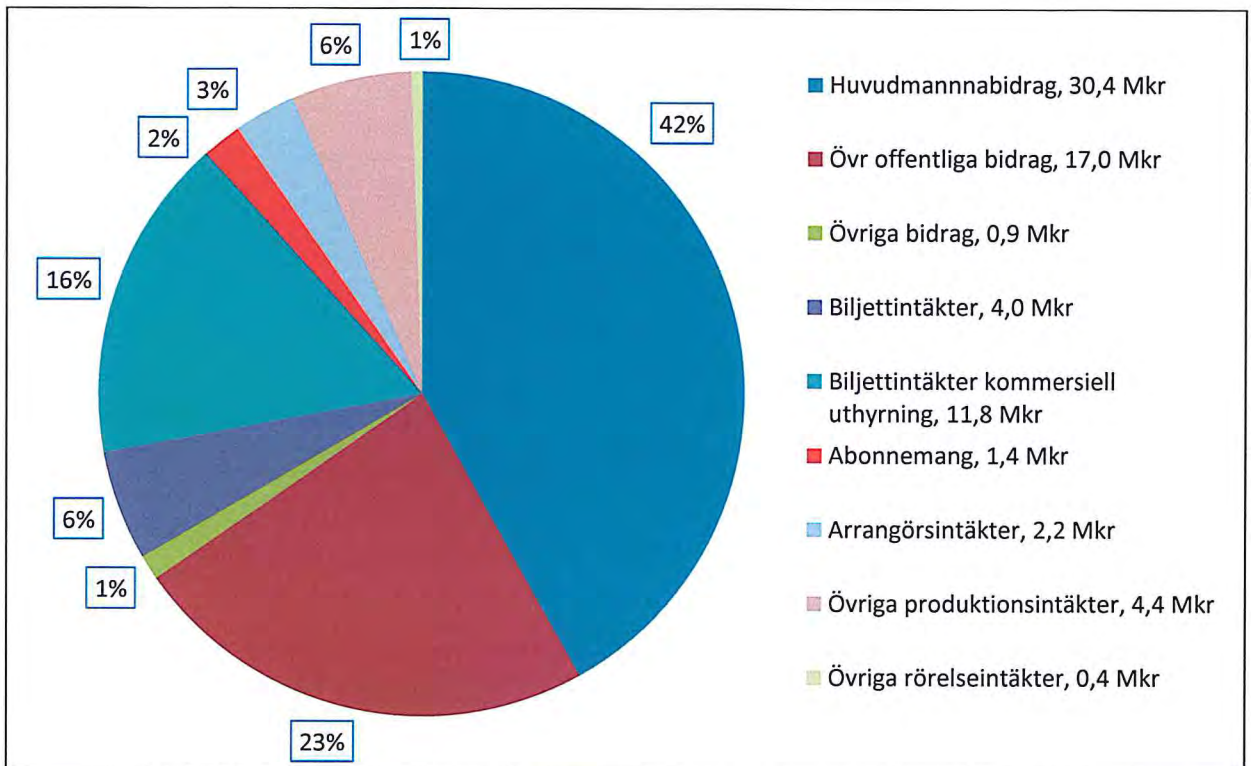
Finansiella nyckeltal i fem års perspektiv

	2014	2013	2012	2011	2010
Eget kapital, Mkr	3,5	3,5	2,4	1,7	1,7
Årets resultat, Mkr	0	1,1	0,8	0	0
Verksamhetens intäkter, Mkr	72,7	68,5	65,9	64,1	61,9
Bidrag från huvudmän, Mkr	30,4	30,0	27,0	25,8	23,7
Verksamhetens kostnader, Mkr	72,8	67,6	65,2	63,8	61,2
Investeringar, Mkr	0,4	0,1	0,3	0,3	0,8
Kassalikviditet, %	108,8	107,9	86,4	76,2	67,0
Soliditet, %	11,5	10,5	8,0	9,8	9,3

Not: *Kassalikviditeten* visar omsättningstillgångar i förhållande till kortfristiga skulder.

Soliditeten visar eget kapital i förhållande till de totala tillgångarna.

Intäktsfördelning 2014

Diagrammet visar fördelning av de totala intäkterna om 72,7 Mkr under år 2014 för Västmanlandsmusiken. De tre största inkomstkällorna är **huvudmannabidrag** från Västerås stad (27,4 Mkr) och Landstinget Västmanland (3,0 Mkr).

Offentliga bidrag om 17 Mkr, varav 14,6 Mkr avser statligt bidrag till Länsmusiken, Västerås sinfonierna samt Dansverksamhet, och 1,6 Mkr avser statligt bidrag till projekt Internationell kammarmusik i Sverige.

Produktionsintäkter uppgår till 23,9 Mkr, varav 11,8 Mkr avser biljettintäkter för kommersiell uthyrning av konserthuset till externa produktionsbolag, 4 Mkr biljettintäkter avseende egen produktion och 2,2 Mkr sålda föreställningar och 1,4 Mkr abonnemangsintäkter (se not 3).

Västmanlandsmusikens verksamhet finansieras med 67 % med bidrag. Egna produktionsintäkter uppgår till ca 17 %. Extern kommersiell uthyrning i samarbete med produktionsbolagen uppgår till 16 %.

Intäkter

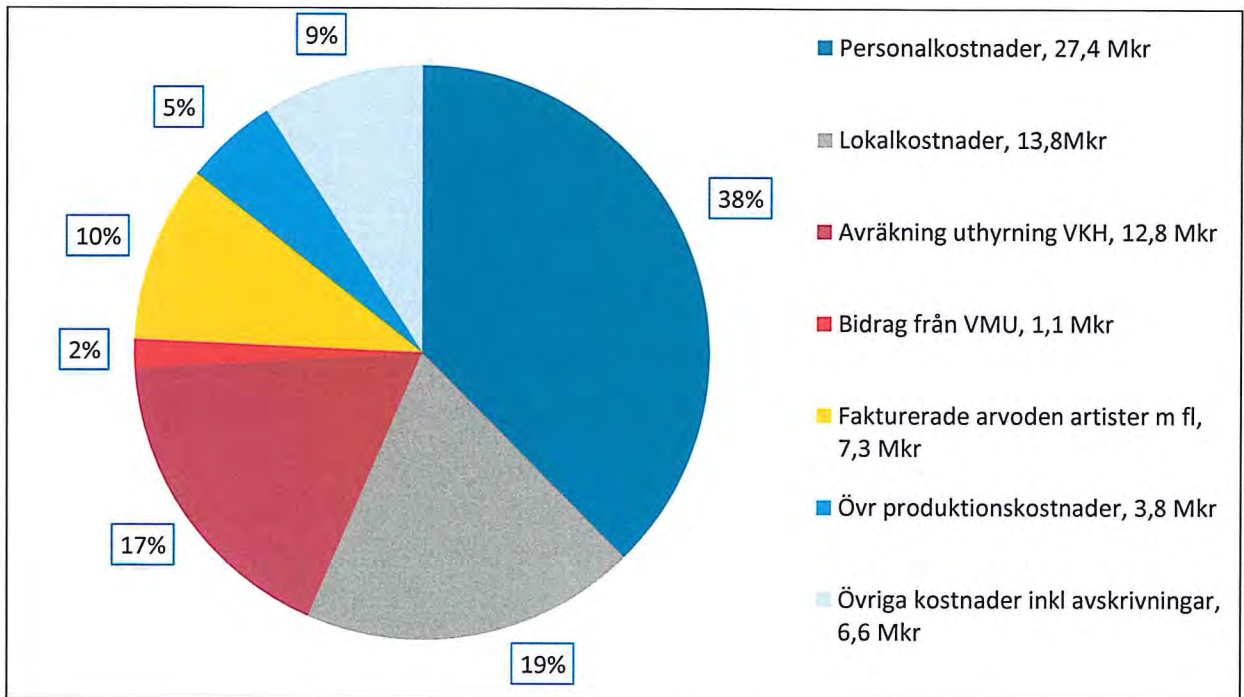
Bidrag från huvudmän har ökat i jämförelse med 2013 med ca 0,4 Mkr.

Statligt bidrag har ökat i jämförelse med 2013 med ca 1,5 Mkr. Bidrag från

Statens Musikverk till projektet Internationell Kammarmusik i Sverige har ökat med ca 1,2 Mkr i jämförelse med 2013. Projektet har gått in i sitt andra år och verksamheten har ökat. Ökad verksamhetsvolym visas även genom i motsvarande grad ökade kostnader.

Produktionsintäkterna har under 2014 ökat i jämförelse med 2013 med ca 2,1 Mkr. De högre produktionsintäkterna beror på ökade biljett- och abonnemangsinträder samt arrangörsintäkter/sålda föreställningar.

Kostnadsfördelning 2014

Diagrammet visar fördelning av de totala verksamhetskostnaderna om 72,8 Mkr under år 2014. Den största kostnaden, ca 27,4 Mkr, utgörs av personalkostnader. I detta ingår personalkostnader avseende anställd personal vid Västmanlandsmusiken samt löner till vikarier, extra musiker och arvoderade artister samt övrig frilans, gager till utländska artister och styrelsearvoden. Fakturerade arvoden till artister m fl uppgår till ca 7,3 Mkr. Totalt uppgår personalkostnaderna och fakturerade arvoden till artister m fl till ca 48 %.

Avräkning av uthyrning av Konserthuset uppgår till ca 12,8 Mkr och avser avräkning av kommersiell uthyrning till producentbolagen och uthyrning till länets lokala arrangörer inom länsmusikens verksamhet.

Lokalkostnaderna avser lokalhyra enl avtal med Västerås stad samt övriga lokalkostnader.

Bidrag till länets föreningar m fl uppgick till 1,1 Mkr.

RESULTATRÄKNING	Not	2014-01-01 -2014-12-31	2013-01-01 -2013-12-31
Verksamhetens intäkter	1		
Offentliga bidrag	2	47 445	45 166
Övriga bidrag		915	1 148
Produktionsintäkter	3	23 870	21 742
Övriga rörelseintäkter		<u>422</u>	<u>439</u>
Summa intäkter		72 652	68 495
Verksamhetens kostnader			
Produktionskostnader	4	- 23 854	- 21 517
Övriga externa kostnader	5,6,7	- 21 229	- 19 480
Personalkostnader	8	- 27 378	- 26 246
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	9	<u>- 350</u>	<u>- 392</u>
Summa kostnader		- 72 811	- 67 635
Verksamhetsresultat		- 159	860
Resultat från finansiella investeringar			
Nedskrivning/återföring av finansiella anläggningstillgångar		0	101
Finansiella intäkter		220	163
Finansiella kostnader		<u>-1</u>	<u>-20</u>
Summa resultat från finansiella investeringar		219	244
Resultat efter finansiella poster		60	1 104
ÅRETS RESULTAT		<u>60</u>	<u>1 104</u>

BALANSRÄKNING

	Not	2014-12-31	2013-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>	9		
Inventarier, verktyg och installationer		<u>1 149</u>	<u>1 143</u>
Summa materiella anläggningstillgångar		<u>1 149</u>	<u>1 143</u>
Summa anläggningstillgångar		1 149	1 143
Omsättningstillgångar			
<u>Kortfristiga fordringar</u>			
Kundfordringar		13 033	12 888
Övriga kortfristiga fordringar		1 780	2 221
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	10	<u>3 027</u>	<u>3 657</u>
		<u>17 840</u>	<u>18 766</u>
<u>Kortfristiga placeringar</u>			
Andra kortfristiga värdepappersinnehav		<u>1 141</u>	<u>10 123</u>
		<u>1 141</u>	<u>10 123</u>
<u>Kassa och bank</u>		<u>11 056</u>	<u>3 360</u>
Summa omsättningstillgångar		30 037	32 249
Summa tillgångar		31 186	33 392

BALANSRÄKNING

	Not	2014-12-31	2013-12-31
Eget kapital och skulder			
<u>Fritt eget kapital</u>			
Balanserade vinstmedel		2 709	2 409
Resultatutjämningsreserv		804	0
Årets resultat		60	1 104
		<u>3 573</u>	<u>3 513</u>
Summa eget kapital		3 573	3 513
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		2 245	5 339
Övriga kortfristiga skulder		3 177	3 064
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	11	<u>22 191</u>	<u>21 476</u>
		<u>27 613</u>	<u>29 879</u>
Summa eget kapital och skulder		31 186	33 392
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

KASSAFLÖDESANALYS

	2014-01-01 -2014-12-31	2013-01-01 -2013-12-31
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat före finansiella poster	- 159	860
Avskrivningar	350	392
Övriga ej likviditetspåverkande poster	0	0
Erhållen ränta	220	163
Justering av anläggningstillgångar	0	-130
Erlagd ränta	<u>-1</u>	<u>-20</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	410	1 265
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Minskning (+)/ökning (-) av kundfordringar	- 145	- 888
Minskning (+)/ökning (-) av övriga kortfristiga fordringar	1 071	416
Minskning (-)/ökning (+) av leverantörsskulder	- 3 094	- 1 719
Minskning (-)/ökning (+) övriga kortfristiga skulder	828	3 916
Kassaflöde från den löpande verksamheten	- 930	2 990
Investeringsverksamheten		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	- 356	- 127
Avyttring av långfristiga värdepappersinnehav	0	5 000
Kassaflöde från investeringsverksamheten	- 356	4 873
Förändring av likvida medel	- 1 286	7 863
Likvida medel vid årets början	13 483	5 620
Likvida medel vid årets slut	12 197	13 483

Tilläggsupplysningar (Noter)

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Kommunalförbundet Västmanlandsmusikens årsbokslut har upprättats enligt Bokföringslagen, Kommunallagen, Kommunal redovisningslag samt god redovisningssed.

Huvudprinciper för värdering av tillgångar, skulder och eget kapital är följande.

Fordringar

Fordringar redovisas till det belopp, som efter individuell bedömning beräknas bli betalt.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan. Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av materiella tillgångar.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Inventarier, verktyg och installationer	5-10 år
Instrument	5-20 år
Datorer	3 år

Likvida medel

Likvida medel är redovisade till nominellt värde.

Skulder

Skulder är redovisade till de faktiska värdena av kända skulder.

Periodisering

Periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Not 2 Offentliga bidrag

	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Huvudmannabidrag, Västerås stad	27 376	27 063
Huvudmannabidrag, Landstinget Västmanland	3 042	2 925
Statligt bidrag	14 624	14 257
Statens Musikverk, Projekt Internationell	1 623	460
Kammarmusik i Sverige		
Kommunbidrag	740	461
Landstingsbidrag	40	0
Summa	<u>47 445</u>	<u>45 166</u>

Not 3 Produktionsintäkter

	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Biljettintäkter	15 800	14 746
Abonnemangsintäkter	1 446	901
Sålda föreställningar	2 228	1 179
Övriga produktionsintäkter	<u>4 396</u>	<u>4 916</u>
Summa	<u>23 870</u>	<u>21 742</u>

Not 4 Produktionskostnader

	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Avräkning extern uthyrning	12 806	11 938
Fakturerade arvoden musiker, dirigenter, solister, administrativ och teknisk personal	7 252	6 716
Resor produktioner	1 981	1 402
Övriga produktionskostnader	<u>1 815</u>	<u>1 461</u>
Summa	<u>23 854</u>	<u>21 517</u>

Not 5 Lokalkostnader

	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Lokalhyra Västerås Konserthus	11 266	11 687
Övriga lokalkostnader	<u>2 487</u>	<u>1 929</u>
Summa lokalkostnader	<u>13 753</u>	<u>13 616</u>

Not 6 Arvode och kostnadsersättningar till revisorer

	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Revisionsuppdrag, E&Y	110	100
Andra uppdrag	<u>0</u>	<u>20</u>
Summa	<u>110</u>	<u>120</u>

Not 7 Övriga externa kostnader

	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Lämnade bidrag till föreningar m fl	1 192	1 100
Annonsering, reklamtrycksaker, övrig reklam	1 621	1 872
Tele, porto, datakommunikation	535	513
Diverse övriga kostnader	<u>4 018</u>	<u>2 259</u>
Summa	<u>7 366</u>	<u>5 744</u>

Not 8 Anställda, personalkostnader och arvoden styrelse

	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Medelantalet anställda	44	57
Könsfördelning i företagsledning		
Kvinnor	2	2
Män	<u>3</u>	<u>3</u>
Totalt	<u>5</u>	<u>5</u>
Styrelse		
Kvinnor	4	4
Män	<u>3</u>	<u>3</u>
Totalt	<u>7</u>	<u>7</u>
	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Löner och ersättningar		
Löner och ersättningar har uppgått till:		
Styrelsen	251	291
Anställda m fl *)	20 198	19 629
Sociala avgifter enl lag och avtal	4 920	4 569
Pensionskostnader (varav för styrelse 0 kr)	<u>1 922</u>	<u>1 473</u>
Summa	<u>27 291</u>	<u>25 962</u>

*) Kostnaderna enl ovan omfattar löner och ersättningar för tillsvidare anställda, visstidsanställda inkl extramusiker och vikarierande musiker, foajépersonal m fl, bidragsanställda samt gage till utländska artister och frilansartister.

	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Sjukfrånvaro		
Total sjukfrånvaro	1,15 %	2,0 %
varav långtidssjukfrånvaro (tid av 60 eller mer)	0	1,1 %
<i>Sjukfrånvaro i könsfördelning</i>		
Kvinnor	3,0 %	4,3 %
Män	1,3 %	0,4 %
<i>Sjukfrånvaro i yrkeskategorier</i>		
Musiker	1,9 %	3,4 %
Kontors- och teknikpersonal	0,4 %	0,9 %
<i>Sjukfrånvaro i åldersfördelning</i>		
Upp till 29 år	0	2,8 %
30 – 49 år	0,3 %	0,5 %
50 år och äldre	2,8 %	3,5 %

Not 9 Inventarier, verktyg och installationer

	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Ingående anskaffningsvärden	5 733	8 585
Årets förändringar		
- Justering ack anskaffningsvärde	0	- 229
- Inköp	356	127
- Utrangering	<u>0</u>	<u>- 2 750</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	6 089	5 733
Ingående ack avskrivningar	- 4 590	- 7 308
Årets förändringar		
- Justering ack avskrivningar	0	370
- Återföring ack avskrivningar utrangering	0	2 740
- Avskrivningar	<u>- 350</u>	<u>- 392</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar	- 4 940	- 4 590
Utgående restvärde enligt plan	<u>1 149</u>	<u>1 143</u>

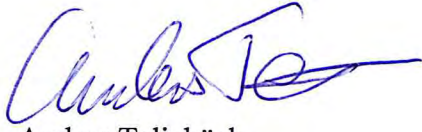
Not 10 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Förutbetalda hyror	2 356	3 087
Övriga förutbetalda kostnader	550	477
Upplupna intäkter	<u>121</u>	<u>93</u>
Summa	<u>3 027</u>	<u>3 657</u>

Not 11 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Upplupna löner	211	588
Upplupna semesterlöner	622	786
Upplupna pensionskostnader	794	982
Upplupna sociala avgifter och särskild löneskatt	716	475
Upplupna kostnader	1 422	695
Förutbetalt bidrag huvudmän	10 139	10 139
Förutbetalda biljett- och abonnemangsintäkter	7 172	6 053
Förutbetalda intäkter	<u>1 115</u>	<u>1 758</u>
Summa	<u>22 191</u>	<u>21 476</u>

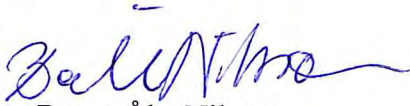
Västerås 2015-03-20

Anders Teljebäck
Ordförande

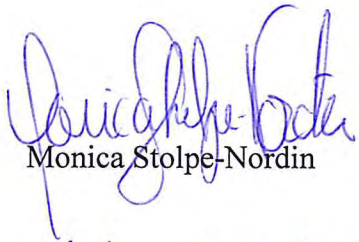
Righor Åkesson
1:e vice ordförande

Bengt-Åke Nilsson
2:e vice ordförande

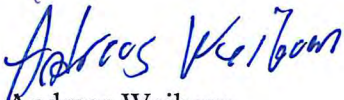
Iréne Englund

Monica Stolpe-Nordin

Petter Krönmark

Andreas Weiborn

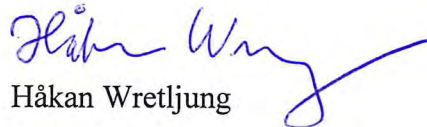

Dag Celsing
Direktör

Vår granskningsrapport har avgivits 2015-03-23

Jörgen Eklund

Håkan Wretljung

Till Landstingsfullmäktige i Västmanland och Kommunfullmäktige i Västerås Stad

Revisionsberättelse 2014

för Kommunalförbundet Västmanlandsmusiken, org.nr 222000-1073

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt förbundsdirektionens/styrelsens förvaltning i Kommunalförbundet Västmanlandsmusiken för år 2014. Vårt ansvar är nu att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Vi har i denna granskning biträtts av Ernst & Young. Rapporten från granskningen bifogas.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisions sed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och förbundsdirektionens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som förbundsdirektionen gjort när den upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i förbundet. Vi har även granskat om någon förbundsledamot på annat sätt handlat i strid med kommunallagen, lag om kommunalredovisning eller förbundsordningen.

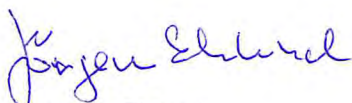
Revisorerna bedömer att det finansiella resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Vi ser det även som positivt att Västmanlandsmusiken nu arbetar med att ta fram en redovisning från år 2015 av de verksamhetsmässiga mål som huvudmännen satt upp.

Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

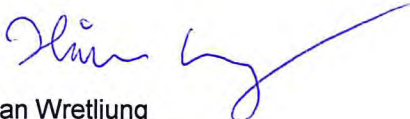
Årsredovisningen har upprättats i enlighet med kommunallagen, lag om kommunal redovisning samt förbundsordningen och ger därmed en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Vi tillstyrker att Landstingsfullmäktige och Kommunfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen och beviljar förbundsdirektionens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Västerås den 23 mars 2015

Jörgen Eklund

Håkan Wrettljung

Bilaga

Ernst & Youngs granskningsrapport 2014

Granskning av årsbokslut och
årsredovisning 2014

Kommunalförbundet
Västmanlandsmusiken

Building a better
working world

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Granskning av årsbokslut och årsredovisning 2014	1
Kommunalförbundet Västmanlandsmusiken.....	1
1 Sammanfattning.....	1
2 Inledning och syfte.....	2
2.1 Syftet med granskningen.....	2
2.2 Omfattning.....	2
3 Förvaltningsberättelsen.....	2
4 Resultat- och balansräkning.....	3
4.1 Resultaträkning	3
4.2 Balansräkningen	4
5 Intern kontroll	5

1 Sammanfattning

I denna rapport redogör vi för våra iakttagelser och synpunkter från granskningen av Kommunalförbundet Västmanlandsmusikens bokslut och årsredovisning för 2014.

I granskningen har vi beaktat att god redovisningssed gällande kommunalförbund har efterföljts.

Väsentliga iakttagelser i 2014 års granskning samt rekommendationer sammanfattas nedan:

- Förbundet redovisar ett positivt resultat på 60 tkr jämfört med 1 104 tkr för år 2013. I delårsbokslutet per 31 augusti prognostiserades ett resultat på 110 tkr. Prognossäkerheten bedöms ha förbättrats jämfört med föregående år.
- Det finansiella målet innebär att resultatet ska uppgå till 1 % av huvudmannabidraget. Huvudmannabidraget uppgår i år totalt till 30 418 tkr, vilket motsvarar ett finansiellt mål på 304 tkr. Målet är härmed inte uppfyllt under år 2014.
- Årets resultat uppgår till 60 tkr och balanskravet är härmed uppfyllt.
- Under året har förbundet jobbat intensivt med att ta fram effektiva finansiella och mätbara verksamhetsmål. Vid bokslutstillfället är arbetet inte ännu slutfört. Under år 2015 är målet att komma fram till ett antal nyckelmått att presentera och följa upp i delårsrapporten och årsredovisningen.
- Vår bedömning är att den interna kontrollen har förbättrats ytterligare jämfört med föregående år.
- Under året har en genomgång gjorts huruvida förbundet är skyldig att redovisa reklamskatt eller inte. Vår bedömning är att hanteringen nu sker på ett korrekt sätt.
- Under året har en ny kontoplan införts som är branschanpassad till scenkonstområdet. Syftet är att få en bättre redovisning samt säkerställa rapportering och öka jämförbarheten i verksamheten. Den ger även en bra grund för att definiera lämpliga nyckeltal.

Västerås den 23-mars 2015

Susann Eriksson
Auktoriserad revisor

2 Inledning och syfte

Vi har på uppdrag av revisorerna i Kommunalförbundet Västmanlandsmusiken granskat förbundets årsredovisning för räkenskapsåret 2014. Rapporten innehåller iakttagelser från bokslutsgranskningen med avseende på väsentliga poster, och för övriga poster endast om det ansetts nödvändigt mot bakgrund av utförda noteringar i samband med granskningsarbetet.

Alla belopp är angivna i tusentals kronor (tkr) om inte annat anges.

2.1 Syftet med granskningen

Granskningens syfte är att pröva om årsredovisningen är upprättad i enlighet med den kommunala redovisningslagen, att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ställning samt att beskrivningen av verksamhetens resultat och måluppfyllelse är fullgod.

Med rättvisande avses:

- ◆ att tillgångar och skulder existerar och avser förbundet,
- ◆ att tillgångar och skulder värderats och klassificerats korrekt,
- ◆ att förbundets samtliga tillgångar och skulder medtagits,
- ◆ att inkomster och utgifter i allt väsentligt periodiserats korrekt, d v s avser verksamhetsåret.
- ◆ att god redovisningssed i övrigt uppfylls, bl. a vad gäller krav på information i förvaltningsberättelse och tilläggsupplysningar (noter)

Vidare är syftet att granska om en tillfredsställande redovisning ges utifrån kommunallagens krav på att mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges.

2.2 Omfattning

Granskningen av årsredovisningen har inriktats mot väsentliga poster och avvikelser samt omfattar även bedömning av förbundets ekonomiska ställning och utveckling. Granskningen omfattar såväl analytisk granskning som substansgranskning av verifierande underlag.

Granskningen har utförts i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag samt god revisionsmedel för kommuner, landsting och kommunala förbund.

3 Förvaltningsberättelsen

Förvaltningsberättelsen ska enligt den kommunala redovisningslagen (kap 4) ge en samlad bild över förbundets utveckling under året samt framtida utveckling. Vidare ska förvaltningsberättelsen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för verksamheten samt ange på vilket sätt ett eventuellt underskott ska regleras. Uppgift om personalförhållanden och sjukfrånvaro skall lämnas.

Förvaltningsberättelsen ska även innehålla en samlad redovisning av förbundets investeringsverksamhet samt en utvärdering av målen för god ekonomisk hushållning.

Förbundets finansiella mål innebär att resultatet ska uppgå till 1 % av huvudmannabidraget. Huvudmannabidraget uppgår i år totalt till 30 418 tkr, vilket motsvarar ett finansiellt mål på 304 tkr. Målet är härmed inte uppfyllt under år 2014.

Årets resultat uppgår till 60 tkr och balanskravet är härmed uppfyllt.

Resultatet som enligt balanskravet överstiger 1 % av huvudmannabidraget ska tillföras resultatutjämningsreserven som en öronmärkt del av det egna kapitalet. Inget sådant utrymme finns i år. Resultatutjämningsreserven uppgår till 804 tkr.

Under året har förbundet jobbat intensivt med att ta fram effektiva finansiella och mätbara verksamhetsmål. Vid bokslutstillfället är arbetet inte ännu slutfört. Under år 2015 är målet att komma fram till ett antal nyckelmått att presentera och följa upp i delårsrapporten och årsredovisningen.

För övrigt bedöms förvaltningsberättelsen ge en tydlig bild av de verksamheter som förbundet bedriver.

4 Resultat- och balansräkning

4.1 Resultaträkning

Förbundet redovisar ett positivt resultat på 60 tkr jämfört med 1 104 tkr för år 2013. I delårsbokslutet per 31 augusti prognostiserades ett resultat på 110 tkr.

Årets verksamhetsintäkter uppgår till 72 652 tkr (föregående år 68 495 tkr) att jämföra med budgeterade intäkter på 73 415 tkr och prognos på 72 112 tkr. Avvikelsen mot budget och prognos förklaras med lägre statliga bidrag.

Vad gäller verksamhetens kostnader så uppgår de till 72 811 tkr (föregående år 67 635 tkr) att jämföra med budgeterade kostnader på 73 565 tkr och prognos på 72 152 tkr. Produktionskostnaderna är lägre än budget men personalkostnaderna högre. Prognosen ligger i nivå med utfallet. Prognossäkerheten bedöms ha förbättrats jämfört med föregående år.

Under året har noterats en felräkning avseende pensioner som härrör från år 2012 och 2013 som en effekt av en återbetalning från Collectum. Vi rekommenderar en justering under kommande år.

Årets totala kostnader för löner och ersättningar uppgår till 27 291 tkr jämfört med föregående år på 25 962 tkr. Antalet anställda har dock minskat från 57 till 44 anställda. Några förklaringar är engångskostnader i samband med uppsägning av personal under år 2014, färre timmar för foajevärdar och vakanser i orkestern. Vi har tagit stickprov på ett antal löner som stämts av mot anställningsavtal, senast fastställda lön samt utbetalning och har inte noterat några väsentliga felaktigheter. Under året har lönetjänsten köpts in från extern part men från och med år 2015 kommer förbundet att ta hem hela lönehanteringen, vilket kommer att innebära en betydligt bättre kontroll över löneprocessen samt bättre kvalitet och kontinuitet.

Under året har en genomgång gjorts huruvida förbundet är skyldiga att betala reklamskatt eller inte. Skattejurister har varit inkopplade för att säkerställa rätt hantering. Vår bedömning är att reklamskatt numera är hanteras på ett korrekt sätt.

4.2 Balansräkningen

Nedan kommenteras iakttagelser från granskning av balansposter.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till ett värde av 1 149 tkr (föregående år 1 143 tkr). Årets investeringar uppgår till 356 tkr.

Vi har granskat aktiveringar och avskrivningar. Vår bedömning är att avskrivningstiderna följer gällande redovisningsprinciper. Aktivering sker vid anskaffningsvärde på minst ett halvt prisbasbelopp och en ekonomisk livslängd överstigande tre år. Vi har även granskat balans- och rörelsegillheten. En analys har gjorts av resultatkontona för bokföring av förbrukningsinventarier. Det finns inga väsentliga anmärkningar.

Kundfordringar

Årets kundfordringar uppgår till 13 033 tkr (föregående år 12 888 tkr). Kundfordringarna har stämts av mot reskontran utan väsentlig anmärkning. Vi har även granskat eventuellt behov av reserveringar och bedömt att det inte finns något behov.

Övriga kortfristiga fordringar

Kortfristiga fordringar uppgår till 1 780 tkr (föregående år 2 221 tkr). De största posterna avser moms som är avstämd mot skattekontoutdrag och inbetalning samt en skattefordran. Förbundets skattefordran är avsedd att täcka upplupen löneskatt på pensioner. Vi rekommenderar att dessa poster bokas mot varandra i framtiden för att på så sätt inte visa för hög balansomslutning. Beloppet anses dock inte vara väsentligt i årets årsredovisning, varför ingen ändring är nödvändig.

Kortfristiga placeringar

Under året har fonder sålts för 9 mkr. En fond på 1,1 mkr kvarstår och ska lösas under nästkommande år. Marknadsvärdet överstiger anskaffningsvärdet med 21 tkr. Avstämt mot värdebesked. Inga noteringar har framkommit.

Kassa och bank

Likvida medel har ökat med 7 696 tkr jämfört med föregående år som till största delen förklaras av försäljning av fonder till ett värde av 9 mkr. Avstämt mot engagemangsbesked.

Upplupna kostnader

Posten består av personalrelaterade kostnader på 2 343 tkr (föregående år 2 831 tkr), förutbetalda bidrag från huvudmännen på 10 139 tkr (föregående år 10 139 tkr), förutbetalda biljett- och abonnemangavgifter på 7 172 tkr (föregående år 6 053 tkr) samt diverse övriga poster på 2 537 tkr (2 453 tkr).

Upplupna löner är drygt 250 tkr lägre jämfört med föregående och beror på en engångskostnad under föregående år till följd av uppsagd personal. Vi har även noterat att några anställda, enligt lag, har för många sparade semesterdagar och vi rekommenderar att detta ses över under kommande år.

5 Intern kontroll

Under året har en ny kontoplan införts som är branschanpassad till scenkonstområdet. Syftet är att få en bättre redovisning samt säkerställa rapportering och öka jämförbarheten i verksamheten. Den ger även en bra grund för att definiera lämpliga nyckeltal.

Vi har vid tidigare års rapportering uppmanat förbundet att förbättra den interna kontrollen. Under 2014 har det pågått ett arbete med att ta fram en ny styrmodell för att säkerställa framtida ekonomiska förutsättningar och långsiktigt åtagande med fortsatt ekonomi i balans. Vi kan genom denna modell se möjligheter till en bättre styrning av verksamheten och ekonomin. Modellen innebär att förbundet tagit fram fem fokusområden som är kopplade till strategiska mål. För varje strategiskt mål formuleras framgångsfaktorer och strategier för att nå målen. För de strategiska målen finns ett antal kortsiktiga mål så kallade nyckelmått. Arbetet är ännu inte helt slutfört. Nästa steg i projektet blir att ta fram och fastställa nyckelmått.

Även skriftliga rutinbeskrivningar till ekonomiprocessen har upprättats för att trygga den interna kontrollen.

**Västmanlands Samtrafikförbund
Revisorerna**

Till kommunfullmäktige i
Hallstahammar kommun
Sala kommun
Surahammar kommun
Västerås stad

Landstingsfullmäktige i
Västmanlands län

Revisionsberättelse för år 2014

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer har granskat Västmanlands Samtrafikförbunds verksamhet som bedrivits av direktionen under år 2014.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorenas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med medlemskommunernas uppdrag, mål och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet, förbundsordningen och förbundets revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer att direktionen har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att balanskravet för 2014 är uppfyllt. Underskott resp. överskott regleras under 2015 med berörda medlemskommuner.

Direktionen har beslutat om mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning för år 2015.

Samtliga mål har kommenterats i årsredovisningen. Alla finansiella mål bedöms som uppfyllda. Redovisning lämnas för åtta verksamhetsmål och sju av dem bedöms uppfyllda. För målet som avser nyckeltal lämnas en analys, men någon be-

Västmanlands Samtrafikförbund
Revisorerna

dömning om målet har uppfyllts lämnas inte. Vi instämmer i direktionens bedömning utifrån den redovisning som lämnas i årsredovisningen.

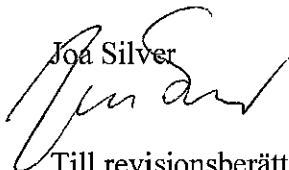
Förbundet har rutiner för den interna kontrollen. Vår bedömning är dock att den interna kontrollen kan utvecklas.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Revisionen har omfattat granskning av kvalitet i resor och skillnader inom länet (bilaga 1), delårsrapport (bilaga 2), bokslut och årsredovisning för 2014 (bilaga 3), samt träffar med företrädare för direktionen och förvaltningsledningen.

Västerås den 31 mars 2015

Joa Silver

Rolf Hahre

Till revisionsberättelsen bifogas bilagorna:

De sakkunnigas rapporter i olika granskningar (nr 1-3)

Revisionsrapport

Kvalitet i resor och skillnader inom länet

Samtrafik i Västmanland

Tobias Bjöörn,
Certifierad kommunal
revisor

16 september 2014

16 september 2014

PwC

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	2
1.1. UPPDRAG	2
1.2. AVGRÄNSNING OCH TILLVÄGAGÅNGSSÄTT	2
1.3. KORT OM SAMTRAFIK I VÄSTMANLAND	2
2. GRANSKNINGSRESULTAT	3
2.1. RUTINER PÅ OMRÅDET	3
2.2. HANTERING AV AVVIKELSER	4
2.3. MEDLEMMARNAS REGELVERK	5
3. SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	6

1. Inledning

Samtrafik (Västmanlands Samtrafikförbund) har fem medlemskommuner (Landstinget Västmanland, Västerås stad, Sala kommun, Hallstahammars kommun och Surahammars kommun) och utgör en gemensam organisation för planering och drift av transporter för sjukresor, färdtjänst, skolskjuts, kompletteringstrafik och andra typer av samhällsbetalda transporter.

Även om förbundet har rutiner för hur resenärerna ska lämnas vid destinationen har dock färdtjänsten olika regler i olika kommuner. T ex gäller i Västerås stad port till port och i Hallstahammar till lägenhetsdörren.

Revisorerna har utifrån sin bedömning av väsentlighet och risk identifierat området som angeläget att granska kvaliteten på resor för vad som händer när resenärer lämnas vid destinationen för resan.

1.1. Uppdrag

Revisionsfråga har varit: Det finns en ändamålsenlig hantering för vad som händer när resenärer lämnas vid destinationen för resan.

Revisionskriterier:

- Det finns rutiner för vad som ska göras när personer skickas hem att bli mött.
- Hur markeras avvikelser?
- Hur många avvikelser rapporteras?
- Vad betyder det att medlemskommunerna har olika regler?

1.2. Avgränsning och tillvägagångssätt

Granskningen avgränsas till hur förbundet styr och följer upp området i fråga.

Granskningen har genomförts genom intervju med central företrädare (förbundsdirektör) och genomgång av relevanta styrdokument, uppföljningar och statistik.

Förbundsdirektören har givits möjlighet att sakgranska innehållet i rapporten.

1.3. Kort om Samtrafik i Västmanland

Samtrafik (Västmanlands Samtrafikförbund) är ett kommunalförbund som utgör en gemensam organisation för planering och drift av transporter för sjukresor, färdtjänst, skolskjuts, kompletteringstrafik och andra typer av samhällsbetalda transporter. I uppgiften ingår också att upphandla transporter. Våra uppdragsgivare är de kommuner och landsting som är medlemmar i förbundet: Landstinget Västmanland, Västerås stad, Sala kommun, Hallstahammars kommun och Surahammars kommun.

Samtrafik styrs av en direktion. Direktionen består av förtroendevalda från förbundets medlemmar. Samtrafik har även ett tjänstemannaråd.

2. Granskningsresultat

2.1. Rutiner på området

Revisionskriterium: Det finns rutiner för vad som ska göras när personer skickas hem att bli mött.

Av Verksamhetsplanen för 2014 framgår att det finns flera mål som på olika sätt fångar individens perspektiv. Ett av inriktningsmålen är t ex att "Samtrafik ska inom ramen för medlemmarnas riktlinjer, gällande bestämmelser och ekonomiska förutsättningar utveckla individuellt anpassade lösningar".¹ Ett av verksamhetsmålen är att andelen nöjda kunder ska uppgå till minst 95% av antalet tillfrågade.²

Det finns inget specifikt mål som rör just vad som ska göras när personer skickas hem för att bli mött; detta fångas i rutinen benämnd "Förarinformation". Rutinen innehåller ett flertal krav som ställs på föraren, bl a ska föraren "vid sjukresor och färdtjänst hjälpa resenären till och från dörr i markplan eller motsvarande. För kund som är berättigad till ytterligare service, till exempel hjälp från/till lägenhet, vårdinrättning/avdelning eller liknande, ska sådan hjälp ges enligt särskild instruktion i körordern". Vidare kan noteras att ett ytterligare skall-krav är följande: "om det i körordern framgår att resenären ska ha ett personligt uppmötande får den resenären aldrig lämnas ensam".³

Förarinformationen innehåller även andra punkter, som bl a behandlar drogfrihet och körorderhantering. Där framgår bl a att föraren alltid ska kontakta beställningscentralen när avvikelse uppstår från körordern. I övrigt kan noteras att förarrutinen saknar datum. Enligt uppgift gäller den sedan maj/juni 2014.

Vi har även inom ramen för granskningen tagit del av internkontrollplanen för 2014 och kan konstatera att den inte innehåller några kontrollpunkter som berör kvalitet i resor utifrån avlämning av resenärer eller avvikelser.⁴

I den genomförda intervjun betonas även att körordern är central. Om någon har behov av att bli uppmött vid transporten framgår sådan information av körordern. Om ingen kommer och möter ska Samtrafiks beställningscentral kontaktas. Detta framgår av rutinen "Förarinformation".

Informationen om rutinen har givits till personal via e-post samt personalträffar och utbildningstillfällen. Informationen skickas även till varje transportör (16 olika transportörer används). Hur informationen förmedlas vidare inom respektive organisation kan inte förbundskansliet redogöra för. Avvikelsehanteringen är sättet att kontrollera hur rutinerna följs.

¹ Verksamhetsplan och budget 2014, Samtrafik i Västmanland, s. 6

² Verksamhetsplan och budget 2014, Samtrafik i Västmanland, s. 7

³ Förarinformation, Samtrafik i Västmanland, s. 1-2

⁴ Befintliga kontrollpunkter är i) kontroll av leverantörer och underleverantör mot Skatteverket, och ii) drogtester av förare.

2.2. Hantering av avvikelser

Revisionskriterier: Hur markeras avvikelser? Hur många avvikelser rapporteras?

Förbundet har framtaga riktlinjer för området, "Riktlinjer för avvikelshantering", daterat 2010-03-26. Riktlinjerna behandlar följande områden:

- Syfte
- Begreppen avvikelse/klagomål och avvikelshantering
- Dokumentering och arkivering
- Ansvarsfördelning
- Förhållningssätt

Syftet med riktlinjerna anges vara "att säkerställa att Samtrafik på ett väl fungerande och ändamålsenligt sätt, samt i enlighet med gällande regelverk hanterar avvikelser/klagomål som riktar sig mot Samtrafik."

När det gäller hur avvikelser hanteras och markeras kan vi konstatera att avvikelser och klagomål ska ses som en reklamation, en upplevelse av missnöje på tjänster och service inom Samtrafik. Skriftliga avvikelseärenden handläggs av trafiksamordnare, ärendena registeras och sammanställs i särskild ordning. Under avsnittet förhållningssätt beskrivs närmare hur avvikelser/klagomål ska behandlas effektivt och omsorgsfullt samt på ett sakligt och korrekt sätt.⁵

Avvikelserna sammanställs i en särskild excelfil, där de förses med löpnummer och kategoriseras efter bland annat orsakande aktör, verksamhet, pass, fordon samt en kort beskrivning av avvikelserna. Per 2014-08-18 hade 293 avvikelser registrerats.

Avvikelser enligt uppgift rapporteras löpande till direktionens möten. Vi har tagit del av rapporteringen per 2014-07-31, där följande framgår:

Antal resor	334 088
Antal avvikelser	561
Andel i procent	0,17 %
Förseningar viten	276
Övriga avvikelser	285

I Samtrafiks verksamhetsplan anges ett antal nyckeltal som förbundets samordningsbara resor mäts med, däribland antal resor, direkt restid per reda och kostnad per resa. Det finns inget nyckeltal som fångar avvikelser.⁶

I förbundets årsredovisning nämns att "avvikelserrapporteringen fungerar tillfredsställande och visar att kvaliteten är jämförelsevis god men visar också att det finns förbättringsområden att jobba med. Ett sådant område är hur förarnas utbildning ska organiseras och förbättras".⁷ Avvikelser kommenteras även under målområde Trafiksäkerhet, där det framgår att "Avvikelserrapportering och uppföljning av avvikelser har utvecklats under året".⁸ Någon statistik över avvikelser eller närmare förklaring finns inte i årsredovisningen.

⁵ Riktlinjer för avvikelshantering, Samtrafik i Västmanland, 2010-03-26

⁶ Verksamhetsplan och budget 2014, Samtrafik i Västmanland, s. 7

⁷ Årsredovisning 2013, Västmanlands Samtrafikförbund, s. 3

⁸ Årsredovisning 2013, Västmanlands Samtrafikförbund, s. 9

2.3. Medlemmarnas regelverk

Revisionskriterium: Vad betyder det att medlemskommunerna har olika regler?

När det gäller medlemskommunerna och eventuella skillnader i deras regelverk visar en genomgång av de olika riktlinjerna att det finns vissa skillnader mellan medlemskommunerna i Samtrafik. Nedan visas funna formuleringar kring detta.

Hallstahammar	Hjälp in i och ut ur fordonet och hjälp med handikapphjälpmedel in i och ut ur fordonet ges av chauffören. Hjälp in i och ut ur fordonet med normalbagage samt till och från husets ytterentré ges av chauffören. Med normalbagage menas max två kassar/väskor. ⁹
Sala	En färdtjänstresa innebär normalt endast en transport från en adress till en annan adress med normal taxiservice utifrån behov, dvs. att chauffören hjälper resenären i och ur bilen, med säkerhetsbältet och till och från entrédörr i markplan samt hjälp med handbagage och hjälpmedel. ¹⁰
Surahammar	Färdtjänstens servicenivå: <ul style="list-style-type: none"> • Hjälp till och från fordon • I och ur fordon • Ledsagning till och från lägenhetsdörr eller motsvarande • Bärhjälp/lyfthjälp avseende rullstol respektive bår • I och urlastning av bagage/hjälpmedel • Bärhjälp med kassar etc. till och från lägenhetsdörr eller motsvarande¹¹
Västerås	Vid färdtjänstresa får två bagage per färdtjänstberättigad resenär medföras, motsvarande vad man kan ta med sig när man åker med lokaltrafikens bussar. Vid större inköp av livsmedel får, i mån av plats och efter särskild förfrågan till Samtrafiks beställningscentral, fyra bagage medföras per färdtjänstberättigad resenär. För bagage utöver två st, vilka får medtagas fritt, erläggs avgift motsvarande medresenär. Medföljer medresenär eller ledsagare har denne skyldighet att hjälpa till vid i- och urstigning och vid lastning av bagage. ¹²
Landstinget Västmanland	(En genomgång av tillämpningsanvisningarna för sjukresor visar att det inte sägs något om vilken service som ska erbjudas vid av och påstigning) ¹³

Förbundet skulle gärna se att de olika medlemskommunerna hade lika regler, eftersom variationer är en tänkbar källa till fel. Uppfattningen är dock att det inte är några stora skillnader och det upplevs inte vara något problem, även om det vore enklare med enhetliga regler. Förbundets uppfattning är att det oftast finns utrymme att hjälpa resenärerna på det sätt de önskar. Ett problem som förbundet istället framför vid hämtning av patienter på en avdelning, vilket kan innebära tid inne på lasarettet medan en annan resenär får vänta. Synpunkten som framförs är att förarna ska vara just förare i första hand och inte ombesörja transporter av personer inne på sjukvårdsinrättningarna.

⁹ Riktlinjer och avgifter för färdtjänst i Hallstahammars kommun fr o m 2008-01-01, s.3

¹⁰ Riktlinjer för handläggning av särskild kollektivtrafik i Sala kommun, 2012-03-21, s.8

¹¹ Färdtjänst, Surahammars kommun, s.2

¹² Riktlinjer för färdtjänst, antagna av Tekniska nämnden 2008-04-15, Västerås Stad, s.11

¹³ Tillämpningsanvisning för sjukresor. Anvisningar för Landstinget Västmanland utarbetad i samråd med Samtrafik, 2013-09-20.

3. Sammanfattande bedömning

Revisorerna i Samtrafik i Västmanland har givit PwC i uppdrag att genomföra en granskning som rör kvalitet i resor och skillnader i länet. Revisionsfråga har varit huruvida det finns en ändamålsenlig hantering för vad som händer när resenärer lämnas vid destinationen för resan. Granskningen är avgränsad till hur förbundet styr och följer upp området i fråga.

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att det på det hela taget finns en ändamålsenlig hantering för styrning och uppföljning av vad som händer när resenärer lämnas vid destinationen av resan, men några förbättringsområden rörande hanteringen har identifierats.

Bedömningen baseras i korthet på följande:

- Det finns framtagna rutiner ("Förarinformation") för hur förarna ska agera som bedöms täcka väsentliga delar. Det finns dock en osäkerhet hur informationen når ut till all personal hos de olika anlidade transportörerna. Avvikelsehanteringen är sättet som området kontrolleras.
- Det finns framtagna rutiner för avvikelsehanteringen. Synpunkter tas emot, kategoriseras, sammanställs och redovisas för direktionen. Det saknas dock nyckeltal som anger ambitionsnivån och någon uppföljning av området görs inte i förbundets årsredovisning. Läsare av årsredovisningen ges ingen möjlighet att erhålla en bild av hur vanligt förekommande avvikelser är. Av erhållen statistik kan vi dock utläsa att 334 088 resor genomförts per 2014-07-31 och där fanns 561 avvikelser noterade, vilket motsvarar 0,17 procent.
- När det gäller regelverken i de olika kommunerna finns det vissa skillnader men detta uppfattas inte som något problem även om enhetliga regler vore önskvärt.

2014-09-29

Tobias Björn

Projektledare

Annika Hansson

Uppdragsledare

16 september 2014

PwC

7 av 7

Granskningsrapport

Annika Hansson, certifierad kommunal revisor

September 2014

Granskning av delårsrapport 2014

Västmanlands Samtrafikförbund

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	1
2	Inledning	3
2.1	Bakgrund	3
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Metod	4
3	Granskningsresultat	5
3.1	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	5
3.2	Resultatanalys	6
3.4	God ekonomisk hushållning	7
3.4.1	Finansiella mål	7
3.4.2	Mål för verksamheten	7

1 Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat förbundets delårsrapport för perioden 2014-01-01 – 2014-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2014.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som direktionen fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till direktionen och medlemskommunernas fullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för perioden är 7,0 mnkr (4,4 mnkr), vilket är 2,6 mnkr högre än motsvarande period föregående år. Prognosen för helåret pekar mot ett resultat om 3,5 mnkr. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- *Har delårsrapporten upprättats i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt?*

Vi bedömer att förbundets delårsrapport är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed. Redovisningen av pensionsåtagandet behöver utvecklas för att uppfylla kraven enligt rekommendationerna RKR 7.1.

Utifrån gjord övergripande granskning av räkenskaperna bedömer vi att förbundets resultat på 7,0 mnkr och ställning per 2014-08-31 i allt väsentligt är rättvisande.

- *Uppfyller resultatet i delårsrapporten de av förbundet fastställda finansiella målen?*

Vi bedömer att utvärderingen av de finansiella målen som redovisas i delårsrapporten ger en rättvisande bild av måluppfyllelsen och att förbundet kommer att uppfylla de finansiella målen för helåret 2014.

- *Uppfyller resultatet i delårsrapporten de av förbundet fastställda målen för verksamheten?*

Vår bedömning är att redovisningen av måluppfyllelsen avseende verksamheten är förenlig med de av direktionen fastställda målen i budget 2014. Samtliga mål följs upp i delårsrapporten och redovisningen görs utifrån prognos för helårsutfallet. Vi delar direktionens samlade bedömning att målen för verksamheten kommer att kunna uppnås. Målet om andelen nöjda resenärer kommer att mätas i en enkät avseende färdtjänstens och sjukresornas kvalitet att genomföras under hösten och målet avseende väntetider i beställningscentralen nås inte under vissa tider.

Vi noterar dock att några av målen samt där till kopplade nyckeltal behöver tydliggöras och konkretiseras för att direktionen ska ges möjlighet att bättre förstå och kunna bedöma måluppfyllelsen.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början. Detta gäller även kommunalförbund

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av direktionen fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av direktionen fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3 Revisionskriterier

Direktionen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22 samt god redovisningssed i övrigt
- Direktionsbeslut avseende god ekonomisk hushållning

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av relevanta dokument
- Översiktlig granskning och analys av det siffermässiga bokslutet per 2014-08-31 samt av resultatprognosen för året
- Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av direktionen fastställda målen

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Rapporten är faktagranskad av personal på förbundet.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti. Resultatet för perioden uppgår till 7,0 mnkr.

Förbundets delårsrapport består förutom förvaltningsberättelse inkl. driftredovisning av resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys.

I förvaltningsberättelsen redovisas även om viktigare händelser, driftredovisning och uppgifter om resor och kostnader för samtliga medlemskommuner. Information lämnas här i tillräcklig omfattning.

Direktionen har inte upprättat några egna särskilda anvisningar till delårsrapporten och man följer Västerås stads tidplan.

Förvaltningsberättelsen innehåller ett kortare avsnitt om medarbetare (personalekonomisk redovisning). Information om sjukfrånvaron lämnas i enlighet med KRL 4:1 a.

Redovisningen av pensioner och pensionsförpliktelser behöver utvecklas för att uppfylla kraven i enlighet med rekommendationerna RKR 7.1.

Några investeringar har inte gjorts under perioden.

Vi har granskat ett urval poster bl.a. avseende periodiseringar som är gjorda i samband med delårsrapporten.

Bedömning

I vår översiktliga granskning har det inte framkommit några omständigheter som tyder på att förbundets delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Redovisningen kan förbättras avseende pensionsåtagandet genom att upplysning lämnas även i förvaltningsberättelsen om att hela åtagandet är försäkrat, i enlighet med kraven enligt RKR 7.1.

Utifrån gjord övergripande granskning av räkenskaperna bedömer vi att förbundets ekonomiska resultat på 7,0 mnkr och ställning per 2014-08-31 i allt väsentligt är rättvisande.

Vi har granskat ett urval poster bl.a. periodiseringar som är gjorda i samband med delårsrapporten och konstaterar att väsentliga poster har periodiserats korrekt.

Vi bedömer att verksamhetsmått och jämförelser finns i tillräcklig omfattning.

Vår samlade uppfattning är att delårsrapporten i allt väsentligt uppfyller syftet att ge direktionen möjlighet att använda den som underlag för styrning, ledning och kontroll av förbundets verksamhet.

3.2 Resultatanalys

Prognosen för helåret pekar på ett positivt resultat på 3,5 mnkr. Det budgeterade resultatet var 0 mnkr. Avvikelsen beror på nedanstående prognos per medlemskommun:

- Landstinget Västmanland ett överskott med 3,7 mnkr
- Västerås ett överskott med 0,3 mnkr
- Sala ett underskott på -0,3 mnkr
- Hallstahammar ett underskott på - ,035 mnkr
- Surahammar ett underskott på -,180 mnkr.

Driftbidraget föreslås vara oförändrat per augusti eftersom överskottet för Landstinget Västmanland är relativt litet på helårsbasis.

I nedanstående tabell redovisas utfallet för de första åtta månaderna 2014, prognos för utfallet för året samt avvikelsen mot budget.

<i>Resulträkning mnkr</i>	<i>Utfall delår 2013</i>	<i>Utfall delår 2014</i>	<i>Prognos 2014</i>	<i>Avvikelse mot budget</i>
Verksamhetens intäkter	7,8	8,5	12,2	1,1
Verksamhetens kostnader	-110,1	-111,3	-170,6	2,3
Avskrivningar	-0,0	-0,0	-0,0	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-	-	-158,4	3,4
Medlemsbidrag	106,6	109,8	161,9	0,0
Finansiella intäkter	0,2	0,1	0,1	0,1
Finansiella kostnader	0,0	-0,0	-0,0	0,0
Årets resultat	4,5	7,0	3,5	3,5

Resultatet enligt avstämningen mot balanskravet uppgår till 3,5 mnkr enligt prognosen.

3.4 God ekonomisk hushållning

3.4.1 Finansiella mål

I delårsrapporten görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2014:

<i>Finansiellt mål, fastställt av direktionen i budget 2014</i>	<i>Prognos 2014</i>	<i>Måloppfyllelse, förbundets bedömning</i>
Avkastning på totalt kapital, målet är att nyckeltalet ska vara positivt.	Avkastningen uppgår under perioden till 16,8 %. Prognosen för årets resultat är ett överskott på 3,5 mnkr, vilket ger avkastning.	Målet bedöms uppnås.
Soliditet, målet är att nyckeltalet ska vara positivt.	Soliditeten uppgår till 16,8 % i delårsrapporten. Prognosen för perioden är ett positivt resultat och soliditeten kan därmed också bli positiv för årets resultat.	Målet bedöms uppnås
Kassalikviditet, målet är att nyckeltalet ska överstiga 100 procent.	Kassalikviditeten uppgår till 119,3 % i delårsrapporten. Prognosens positiva resultat ger bedömning att nyckeltalet kommer att överstiga 100 % i årsredovisningen.	Målet bedöms uppnås

Vi delar direktionens samlade bedömning att de finansiella målen kommer att kunna uppnås.

Bedömning

Vår översiktliga granskning visar på att prognostiserade resultat är förenliga med de finansiella målen som direktionen fastställt i budget 2014.

3.4.2 Mål för verksamheten

Direktionen har fastställt inriktningsmål för verksamheten i Verksamhetsplan och budget 2014. Dessa är:

- Samtrafik ska genom samordning, planering och upphandling erbjuda kostnadseffektiva transportlösningar
- Samtrafik ska inom ramen för medlemmarnas riktlinjer, ekonomiska förutsättningar och gällande bestämmelser utveckla individuellt anpassade lösningar.
- Samtrafiks beställningscentral ska vara bemannad med kompetent personal och vara lättillgänglig för individen.
- Samtrafik ska vara en föregångare inom området miljövänliga transporter.

- Samtrafik ska arbeta för att samtliga Västmanlands kommuner ansluter sig till förbundet.

I delårsrapporten lämnas en kort redogörelse för hur förbundet arbetar för att nå respektive inriktningsmål.

Dessa mål för verksamheten avseende god ekonomisk hushållning beskrivs och utvärderas i delårsrapporten.

Mål, fastställt av direktionen i budget 2014	Prognos 2014	Måloppfyllelse, förbundets bedömning
Andelen nöjda resenärer skall uppgå till minst 95 % av antalet tillfrågade. Mätningen utförs genom enkätundersökning.	Mätning sker genom enkätundersökning vartannat, vartannat år för resenärer inom skolskjutsar och vartannat år för färdtjänst- och sjukreseresenärer. Enkät ska genomföras under hösten avseende färdtjänstens och sjukresornas kvalitet att genomföras.	Målet bedöms uppnås.
Den genomsnittliga väntetiden per dag i beställningscentralen ska inte överstiga 5 minuter 60 % ska erhålla svar inom 90 sekunder 50 % ska erhålla svar inom 60 sekunder	56 % av inkomna samtal är expedierade inom 60 sekunder, 64 % av inkomna samtal är expedierade inom 90 sekunder. Medelvärde för väntetid i beställningscentralen har under perioden januari-augusti varit 2:26 minuter	Målet bedöms uppnås på helårsbasis.
Handläggningstid för utbetalning av sjukreseersättning skall inte överstiga fyra veckor	Handläggningstiden har varit mellan två och fem veckor under perioden januari – augusti. Den genomsnittliga handläggningstiden har varit tre veckor.	Målet bedöms uppnås på helårsbasis.
Nyckeltal Förbundets samordningsbara resor mäts med nyckeltal för: Total kostnad kr Antal resor st Direkt restid tim Direkt restid per resa min/resa Kostnad per resa kr/resa Nyckeltalen ska tas fram varje år i samband med delårs- och årsbokslut, och ligga till grund för en analys av förbundets kostnadsutveckling.	Nyckeltal redovisas och analyseras i delårsrapporten.	
Miljöpåverkan Hela reskedjan i ett helhetsperspektiv, inklusive beställning och samordning samt transporterna, bör utvecklas mot en så liten negativ miljöpå-	Genom att följa upp de miljökrav som ställs i förbundets upphandlingar samt genom att arbeta för att uppnå rätt nivå av	Målet har uppnåtts

verkan som möjligt, förutsatt att det är ekonomiskt hållbart	samordning anser förbundet sig ha uppfyllt målet kring miljöpåverkan.	
Trafiksäkerhet Hela reskedjan bör utvecklas i ett så trafiksäkert perspektiv som möjligt. Säkerheten i trafiken liksom i fordonen ska ha hög prioritet i verksamheten. Barn och rullstolsburnas situation bör särskilt beaktas i detta avseende	Målet bedöms ha uppnåtts genom att förbundet under 2014 fortsatt arbetet med uppföljning av de trafiksäkerhetskrav som ställs i förbundets upphandlingar för att utveckla hela reskedjan ur ett trafiksäkerhetsperspektiv.	Målet har uppnåtts
Kvalitetssäkring System för uppföljning och säkring av den beslutade kvaliteten i samtliga avseenden ska utvecklas.	Förbundet bedömer att målet har uppnåtts genom att under 2014 har arbetet med att upprätta rutiner kring kvalitets-säkring och internkontroll fortsatt.	Målet har uppnåtts
Information/marknadsföring Enhetliga och ändamålsenliga informationsinsatser riktade till målgruppen ska genomföras.	Förbundet har under 2014 utfört informationsinsatser till de målgrupper som berörs av förbundets verksamheter.	Målet är uppfyllt

Vi konstaterar att samtliga mål som direktionen fastställt följs upp i delårsrapporten. Redovisningen görs utifrån prognos för helårsutfallet.

Vi delar direktionens samlade bedömning att målen för verksamheten kommer att kunna uppnås.

Vi noterar dock att några av målen samt där till kopplade nyckeltal behöver tydliggöras och konkretiseras för att fullmäktige ska ges möjlighet att bättre förstå och kunna bedöma måluppfyllelsen.

4 Bedömning

Vår översiktliga granskning visar på att måluppfyllelsen avseende verksamheten är förenlig med de av direktionen fastställda målen i budget 2014.

2014-09-23

Annika Hansson
Projektledare/Uppdragsledare

Annika Hansson, certifierad kommunal revisor

mars 2015

*Granskning av
årsredovisning
2014
Västmanlands
Samtrafikförbund*

pwc

all

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	1
2.	Inledning	2
2.1.	Bakgrund	2
2.2.	Revisionsfråga och metod	2
2.3.	Revisionskriterier	3
3.	Granskningsresultat	4
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	4
3.1.1.	Förvaltningsberättelse	4
3.1.1.1.	Översikt över utvecklingen av verksamheten	4
3.1.1.2.	Investeringsredovisning.....	5
3.1.1.3.	Driftredovisning	5
3.1.2.	Balanskrav	5
3.1.3.	God ekonomisk hushållning	5
3.1.3.1.	Finansiella mål	5
3.1.3.2.	Mål för verksamheten	6
3.2.	Rättvisande räkenskaper	8
3.2.1.	Resultaträkning	8
3.2.2.	Balansräkning	9
3.2.3.	Kassaflödesanalys.....	10
3.2.4.	Tilläggsupplysningar	10

1. **Sammanfattning**

Vi bedömer att årsredovisningen huvudsakligen redogör för **utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen**.

Förbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5 a-b). Årets resultat uppgår till 5 893 tkr. Det finns inte några reavinster att justera för eller underskott från tidigare år att täcka. Underskott respektive överskott för respektive medlemskommuns verksamhet regleras under 2015 innan förbundet likvideras och verksamheten övergår i annan organisation.

Förvaltningsberättelsen innehåller en uppföljning och bedömning av måluppfyllelsen av de åtta verksamhetsmål och tre finansiella mål som medlemskommunernas fullmäktige har angivit i 2014 års budget som mål för god ekonomisk hushållning. Dessutom kommenteras de fem inriktningsmål som direktionen har fastställt.

Vi bedömer den finansiella måluppfyllelsen som mycket god.

Vi bedömer verksamhetsmålen uppfyllelse som mycket god. För målet som avser nyckeltal lämnas ingen bedömning av om detta har uppfyllts, men nyckeltalen redovisas och en analys av utvecklingen redovisas.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på **rättvisande räkenskaper** och är upprättad enligt god redovisningssed. Mindre avvikelser finns främst avseende att det inte finns någon utvärdering av förbundets ekonomiska ställning.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering. Denna gäller också för kommunalförbund

Revisionsobjekt är Direktionen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

2.2. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål medlemskommunernas fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt förbundets ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som medlemskommunernas fullmäktige beslutat om.

Granskningen har utförts enligt god revisionsd för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma. Vårt uppdrag omfattar inte en granskning och prövning om den interna kontrollen som görs är tillräcklig.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med förbundets personal. Granskningen har utförts enligt god revisionsd med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing). Som framgår av vägledningen kan implementeringen ske successivt varför tillämpliga ISA helt eller delvis har följts beroende på om vägledningen har beaktas i årets revisionsplan. Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som presenterades 2015-03-06. Avseende yttrande om redovisning av pensioner har hänsyn tagits till den version som direktionen fastställt. Direktionen fastställer årsredovisningen 2015-03-17.

Rapportens innehåll har sakgranskats av personal på förbundet.

2.3. Revisionskriterier

Direktionen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen som enligt 8 kap 18 § KL ska godkännas av medlemskommunernas fullmäktige.

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen
- Kommunal redovisningslag
- Rekommendationer från rådet för kommunal redovisning
- Medlemskommunernas fullmäktiges beslut om god ekonomisk hushållning

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Förvaltningsberättelse

3.1.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Enligt kommunala redovisningslagen 4 kap 5 § skall förvaltningsberättelsen innehålla en utvärdering av kommunens ekonomiska ställning. Årsredovisningen innehåller inte någon tydlig utvärdering av förbundets ekonomiska ställning.

Händelser av väsentlig betydelse

I förvaltningsberättelsen redovisas på ett tydligt sätt väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret.

Förväntad utveckling

Av årsredovisningen framgår i viss omfattning den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter.

Väsentliga personalförhållanden

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas enligt KRL 4:1 a, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. Den personalekonomiska redovisningen lämnar information i tillräcklig omfattning.

Pensionsredovisning

En mycket kort kommentar lämnas i förvaltningsberättelsen om att förbundet har försäkrat hela pensionsåtagandet och hänvisning görs till avsnittet. Tillämpade redovisningsprinciper. Det är en förbättring jämfört med tidigare år. Det finns ingen ansvarsförbindelse, då förbundet har bildats efter det att intjänande skedde till denna del. Upplysning lämnas i redovisningsprinciperna om att det inte finns några visstidspensioner. Se även avsnitt 3.2.2 om balansräkningen.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten

Detta område avser information och analys rörande prestationer, kvalitet och mål. Förvaltningsberättelsen lämnar bra information om förbundets mål. För samtliga inriktningsmål lämnas kommentarer av hur arbetet bedrivits utifrån målet under året. Samtliga verksamhetsmål redovisas på ett tydligt sätt. Dessa mål har i allt vä-

sentligt uppnått. Redovisning lämnas också för de finansiella målen och hur dessa nås. Samtliga har uppnått.

3.1.1.2. Investeringsredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Förbundet har inte gjort några investeringar under året, vilket vi bedömer som rättvisande. Föregående år uppgick investeringarna till 96 tkr.

3.1.1.3. Driftredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till direktionens budget. Redovisning och analys lämnas både för förbundet totalt och för respektive medlemskommun samt landstinget. Kommentarer lämnas till utfallet.

3.1.2. Balanskrav

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i förbundets bedömning av att balanskravet har uppfyllts och att förbundets totala resultat uppgår till 5 893 tkr. Det finns inget underskott från tidigare år att täcka. Förbundet föreslår att hela det egna kapitalet återbetalas till medlemmarna i samband med likvidationen av förbundet under första halvåret 2015.

3.1.3. God ekonomisk hushållning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer den finansiella måluppfyllelsen som mycket god.

Vi bedömer verksamhetsmålen uppfyllelse som mycket god utifrån den åiterrapportering som lämnas i årsredovisningen. För målet som avser nyckeltal lämnas ingen bedömning av om detta har uppfyllts, men de fem nyckeltalen redovisas och utvecklingen analyseras.

Förbundet har i sin verksamhetsplan och budget för 2014 redovisat verksamhetsmål och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Samtliga mål följs upp och direktionen gör den övergripande bedömningen för god ekonomisk hushållning att förbundet i stort har klarat av att uppfylla ställda mål i verksamhetsplanen.

3.1.3.1. Finansiella mål

I årsredovisningen görs en överskådlig avstämning mot förbundets finansiella mål som fastställts i budget 2014:

Finansiellt mål, fastställt av direktionen i budget 2014	Utfall 2014-12-31	Måluppfyllelse, förbundets bedömning
Avkastning på totalt kapital, målet är att nyckeltalet ska vara positivt.	Avkastningen uppgår under perioden till 21,3 %.	Målet bedöms uppfyllt.
Soliditet, målet är att nyckeltalet ska vara positivt.	Soliditeten uppgår till 21,3 %	Målet bedöms uppfyllt.
Kassalikviditet, målet är att nyckeltalet ska överstiga 100 procent.	Kassalikviditeten uppgår till 125,7 %.	Målet bedöms uppfyllt.

3.1.3.2. Mål för verksamheten

Inriktningsmål

Direktionen har fastställt inriktningsmål för verksamheten i Verksamhetsplan och budget 2014. Dessa är:

- Samtrafik ska genom samordning, planering och upphandling erbjuda kostnadseffektiva transportlösningar.
- Samtrafik ska inom ramen för medlemmarnas riktlinjer, ekonomiska förutsättningar och gällande bestämmelser utveckla individuellt anpassade lösningar.
- Samtrafiks beställningscentral ska vara bemannad med kompetent personal och vara lättillgänglig för individen.
- Samtrafik ska vara en föregångare inom området miljövänliga transporter.
- Samtrafik ska arbeta för att samtliga Västmanlands kommuner ansluter sig till förbundet.

Inriktningsmålen kommenteras på ett tillräckligt sätt.

Verksamhetsmål

I årsredovisningen görs en avstämning av verksamhetsmålen som fastställts i verksamhetsplan och budget för 2014 och där hänvisning sker till god ekonomisk hushållning: Redovisning lämnas i tabellen nedan.

Mål, fastställt av direktionen i budget 2014	Utfall 2014	Måluppfyllelse, förbundets bedömning
Andelen nöjda resenärer skall uppgå till minst 95 % av antalet tillfrågade. Mätningen utförs genom enkätundersökning.	Mätning sker genom enkätundersökning vartannat, vartannat år för resenärer inom skolskjutsar och vartannat år för färdtjänst- och sjukreserevenyer. Enkät avseende färdtjänstens och sjukresors kvalitét har genomförts under hösten. 95 % av svaranden har angett 3 eller högre på en skala av 1-6 (där 6 motsvarar mycket nöjd). Genomsnittligt betyg var 4,98 (2012 var motsvarade 5,23).	Målet bedöms som uppfyllt.
Den genomsnittliga väntetiden per dag i beställningscentralen ska inte överstiga 5 minuter 60 % ska erhålla svar inom 90 sekunder 50 % ska erhålla svar inom 60 sekunder	60 % av inkomna samtal är expedierade inom 60 sekunder, 68 % av inkomna samtal är expedierade inom 90 sekunder. Den genomsnittliga kötiden på inkomna samtal är 141 sekunder.	Målet bedöms som uppfyllt.
Handläggningstid för utbetalning av sjukreseersättning skall inte överstiga fyra veckor	Handläggningstiden har varit mellan två och fem veckor under 2014. Sett över hela perioden har den genomsnittliga handläggningstiden varit tre veckor.	Målet bedöms som uppfyllt.
Nyckeltal. Fem nyckeltal ska mätas varje år Förbundets samordningsbara resor mäts med nyckeltal för: Total transportkostnad i Planet kr Antal resor st Direkt restid tim Direkt restid per resa min/resa Transportkostnad per resa kr/resa Nyckeltalen ska tas fram varje år i samband med delårs- och årsbokslut, och ligga till grund för en analys av förbundets kostnadsutveckling.	Nyckeltal redovisas och analyseras i årsredovisningen.	Förbundet gör ingen bedömning.
Miljöpåverkan Hela reskedjan i ett helhetsperspektiv, inklusive beställning och samordning samt transporter, bör utvecklas mot en så liten negativ miljöpåverkan som möjligt, förutsatt att det är ekonomiskt hållbart.	Genom att följa upp de miljökrav som ställs i förbundets upphandlingar samt genom att arbeta för att uppnå rätt nivå av samordning anser förbundet sig ha uppfyllt målet kring miljöpåverkan.	Målet bedöms som uppfyllt.

Trafiksäkerhet Hela reskedjan bör utvecklas i ett så trafiksäkert perspektiv som möjligt. Säkerheten i trafiken liksom i fordonen ska ha hög prioritet i verksamheten. Barn och rullstolsburnas situation bör särskilt beaktas i detta avseende	Målet bedöms ha uppnåtts genom att förbundet under 2014 fortsatt arbetet med uppföljning av de trafiksäkerhetskrav som ställs i förbundets upphandlingar för att utveckla hela resekedjan ur ett trafiksäkerhetsperspektiv.	Målet bedöms som uppfyllt.
Kvalitetssäkring System för uppföljning och säkring av den beslutade kvaliteten i samtliga avseenden ska utvecklas.	Förbundet bedömer att målet har uppnåtts genom att under 2014 ha arbetet med att upprätta rutiner kring kvalitets-säkring och internkontroll fortsatt.	Målet bedöms som uppfyllt.
Information/marknadsföring Enhetliga och ändamålsenliga informationsinsatser riktade till målgruppen ska genomföras.	Förbundet har under 2014 utfört informationsinsatser till de målgrupper som berörs av förbundets verksamheter.	Målet är uppfyllt

3.2. Rättvisande räkenskaper

3.2.1. Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

På nästa sida redovisas resultaträkningens utfall jämfört med föregående år och prognos.

<i>Resultaträkning 2014-12-31 jämfört med föregående år</i>	<i>Utfall föreg år</i>	<i>Utfall 2014</i>	<i>Prognos delår</i>	<i>Avvikelse mot budget</i>	<i>Ökn/Minsk. % jmf föreg år</i>
Verksamhetens intäkter	12 410	12 869	12 227	1 749	3,70%
Verksamhetens kostnader	-171 122	-168 864	-170 552	4 045	-1,32%
Avskrivningar	-64	-70	-60	-10	9,38%
Verksamhetens nettokostnader	-158 776	-156 065	-158 385	5 784	-1,71%
Driftbidrag	165 470	161 850	161 850	0	-2,19%
Finansiella intäkter	257	128	0	128	-50,19%
Finansiella kostnader	-15	-19	0	-19	26,67%
Årets resultat	6 936	5 894	3 465	5 893	15,02%

Antalet resor som redovisas i systemet Planet har ökat med två procent jämfört med 2013 och transportkostnaderna är tre procent högre än föregående år (när landsbygdens skolskjuts som endast finns med halva året 2014 rensats bort). Kostnadsökningen uppges vara i nivå med de indexuppräknningar av förbundets olika avtal som skett under året.

Förbundet har fått återbetalning av avgifter för avtalsförsäkringar från FORA för 2005-2006 med 228 tkr. Någon motsvarande återbetalning erhöll inte förbundet under 2013.

För en av medlemskommunerna har driftbidraget inte riktigt räckt och tilläggsdebitering kommer att göras. För en medlemskommun har driftbidraget räckt precis och för de andra tre medlemskommunerna har det blivit överskott och återbetalning kommer att ske.

3.2.2. Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättning, skulder och eget kapital.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter.

Bilagor och specifikationer finns i tillräcklig omfattning.

Från och med 2014 finns ett specifikt krav på komponentavskrivning av kommunens materiella anläggningstillgångar (RKR 11.4). Förbundets materiella anläggningstillgångar uppgår till 300 tkr och avser immateriella anläggningstillgångar samt maskiner och inventarier. Förbundet ska likvideras efter utgången av 2014 och verksamheten övergå i annan organisation. Vi bedömer därmed att det inte finns något behov av uppdelning i komponenter i förbundet.

Förbundet har försäkrat pensionsåtagandet till den del det inte direkt betalas ut till de anställdas val av placering. Det finns ingen ansvarsförbindelse då förbundet bil-

dades efter den tidpunkt då detta tjänades in och respektive medlemskommun svarar för detta åtagande. Upplysning lämnas i not.

Vår bedömning är att tillgångarna, avsättningarna och skulderna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar förbundets finansiering och investeringar. Noter finns i tillräcklig omfattning. Delar av uppställningen avviker något från RKR 16.2, men detta är inte väsentligt. Överensstämmelse finns med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

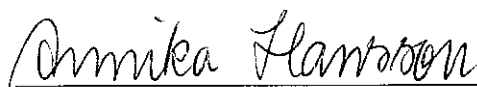
3.2.4. Tilläggsupplysningar

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att årsredovisningens tilläggsupplysningar uppfyller KRL:s krav och i övrigt lämnas i enlighet med god redovisningssed, innebärande att:

- Tillämpade redovisningsprinciper beskriver varje särskild redovisningsprincip och eventuella förändringar av dessa som årsredovisningens intressenter måste känna till för att rätt förstå årsredovisningens innehåll.
- Viktiga uppgifter och poster i förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt kassaflödesrapport specificeras och preciseras i notupplysningar som krävs i KRL respektive RKR:s rekommendationer samt god redovisningssed i övrigt utom att utvärdering av förbundets ekonomiska ställning saknas.

2015-03-26

Annika Hansson
Projektledare/Uppdragsledare

Västmanlands Samtrafikförbund

2015-04-01

Dot. LTV 150442-3

Årsredovisning

2014

Samtrafik

i Västmanland

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

DIREKTIONENS ORDFÖRANDE OCH FÖRBUNDSDIREKTÖR HAR ORDET	3
FÖRBUNDETS ORGANISATION OCH LEDNING	4
<i>ORGANISATION</i>	4
<i>DIREKTIONENS SAMMANSÄTTNING</i>	5
<i>FÖRTROENDEVALDA REVISORER</i>	5
<i>TJÄNSTEMANNARÅDETS SAMMANSÄTTNING</i>	5
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	6
<i>FÖRSLAG TILL RESULTATDISPOSITION</i>	7
<i>FÖRVÄNTAD UTVECKLING</i>	8
<i>INVESTERINGSREDOVISNING</i>	8
<i>PENSIONER</i>	8
MÅLUPPFYLLELSE	9
<i>GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING</i>	9
<i>INRIKTNINGSMÅL</i>	9
<i>VERKSAMHETSMÅL</i>	10
<i>FINANSIELLA MÅL</i>	15
VIKTIGA HÄNDELSE	16
MEDARBETARE	18
<i>UTBILDNING</i>	18
<i>FRISK- OCH PERSONALVÅRD</i>	18
<i>SJUKFRÅNVARO</i>	18
ADMINISTRATION SJUKRESEERSÄTTNING/FAKTURERING	20
DRIFTREDOVISNING	21
<i>LANDSTINGET VÄSTMANLAND</i>	23
<i>VÄSTERÅS STAD</i>	25
<i>SALA KOMMUN</i>	28
<i>HALLSTAHAMMARS KOMMUN</i>	30
<i>SURAHAMMAR KOMMUN</i>	32
<i>ÖVRIG VERKSAMHET</i>	34
EKONOMISK REDOVISNING	35
<i>RESULTATRÄKNING</i>	35
<i>BALANSRÄKNING</i>	35
<i>KASSAFLÖDESANALYS</i>	36
<i>NOTER</i>	37
TILLÄMPADE REDOVISNINGSPRINCIPER	40
<i>REDOVISNINGSMODELL</i>	40

Direktionens ordförande och förbundsdirektör har ordet

Västmanlands Samtrafikförbund redovisar sitt fjortonde verksamhetsår. Förbundet har en strategisk och målinriktad verksamhet med en kontrollerad och stabil ekonomi.

Från 2015-01-01 har förbundets verksamhet och personal att överförts till Landstinget Västmanlands Kollektivtrafikförvaltning. Förbundet kommer under våren 2015 att likvideras.

Viktiga områden som varit i fokus under året är förbättringar av miljö- och trafiksäkerhetsarbetet. Det har även pågått ett arbete med att förbättra svarstiderna i beställningscentralen. I samband med verksamhetsövergången har en flytt genomförts till större lokaler som möjliggör att fler beställningsoperatörer kan anställas, och därmed kan svarstiderna kortas.

Avslutningsvis tillägnas direktionen och personalen ett stort tack för betydande engagemang och väl utförda arbetsinsatser under den tid som förbundet har verkat.

Ett varmt lycka till inför framtida utmaningar riktas också till ledning och personal på Landstinget Västmanlands kollektivtrafikförvaltning.

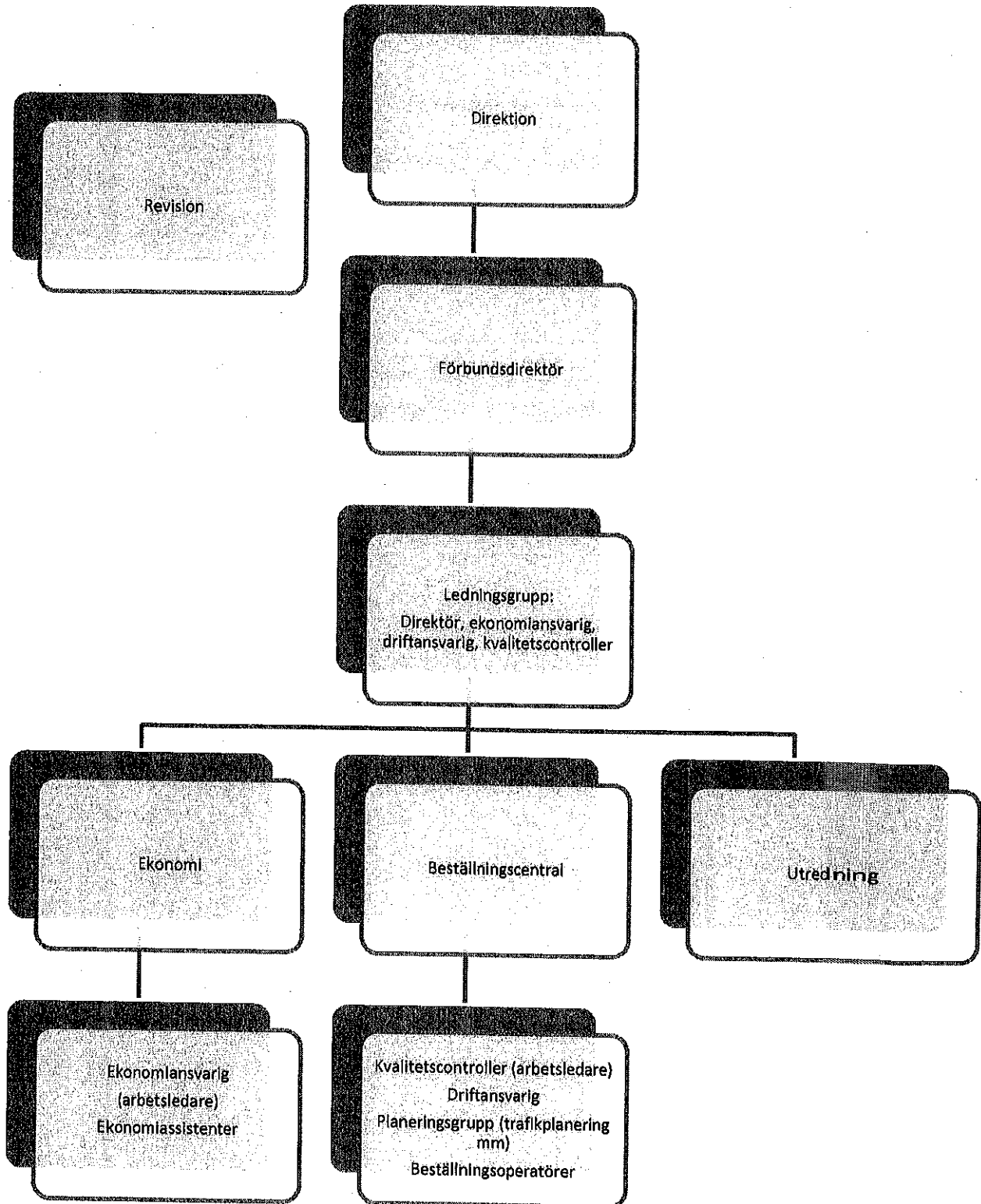
Tommy Levinsson
Direktionens ordförande

Lena Zachrisson
Tillförordnad förbundsdirektör

Förbundets organisation och ledning

Organisation

Västmanlands Samtrafikförbund (organisationsnummer: 222000-1347)

Direktionens sammansättning

Beslutande från landstinget

Tommy Levinsson (ordf)
Gunnar Anell

Ersättare

Karin Thorborg
Barbro Larsson

Beslutande från Västerås kommun

Dorine Snäckerström (vice ordf)
Anna Hård af Segerstad

Ersättare

Carl-Johan Norström
Bengt-Åke Nilsson

Beslutande från Surahammars kommun

Anders Rydell

Ersättare

Therese Nordlander

Beslutande från Hallstahammars kommun

Mariette Sjölund

Ersättare

Reijo Tarkka

Beslutande från Sala kommun

Viktor Kärvinge

Ersättare

Carola Gunnarsson

Förtroendevalda revisorer

Rolf Hahre
Joa Silver

Tjänstemannarådets sammansättning

Ledamöter

Anders Åkerström
Ragnhild Victorin
Hasse Engstrand
Kristina Eriksson
Thomas Wolcan

Kommun

Landstinget Västmanland
Hallstahammar
Surahammar
Sala
Västerås stad

Förbundsdirektör

Torbjörn Winberg (januari – oktober)
Lena Zachrisson, tillförordnad (november – december)

Förvaltningsberättelse

Direktionen och förbundsledningen för Västmanlands Samtrafikförbund får härmed avge förvaltningsberättelse för räkenskapsåret 2014. Förvaltningsberättelsen avser förbundets fjortonde räkenskapsår. Västmanlands Samtrafikförbund bildades den första juni 2001. Medlemmar är Landstinget Västmanland, Västerås, Surahammar, Hallstahammar och Sala kommuner.

Förbundet har till ändamål att utgöra en gemensam organisation för planering och drift av transporter för sjukresor, som åvilar landstinget enligt lag om resekostnadsersättning vid sjukresor, och för färdtjänst, som åvilar primärkommunerna enligt lag om färdtjänst. I uppgiften ingår att upphandla transporttjänster för utförandet.

Förbundet har för Landstinget Västmanlands räkning fått ansvar att besluta om rätt till sjukresor, handlägga och administrera utbetalningar av ersättning för resenärens egna utlägg samt att utfärda frikort. För Västerås stads räkning sköter förbundet utöver färdtjänst även hanteringen av skol- och särskolesresor samt resor till daglig verksamhet och omsorgsresor. För Sala kommuns räkning sköter förbundet utöver färdtjänst även viss del av kommunens skolskjutsar.

Dessutom utför förbundet kompletteringstrafik på uppdrag av Landstinget Västmanlands kollektivtrafikförvaltning. Kompletteringstrafiken är till för länsinvånare som har längre avstånd än 1 200 meter till närmaste kollektivtrafiklinje.

Förbundets målsättning är att tillgodose medlemmarnas behov av samhällsbetalda transporter och skapa ett transportsystem som är långsiktigt hållbart, avseende såväl ekonomi, resurshushållning och miljöpåverkan. Verksamheten skall bedrivas kostnadseffektivt med optimal samordning och en god arbetsmiljö och anda i hela organisationen. Direktionen och förbundsledningen anser att förbundet har uppfyllt medlemmarnas önskemål med verksamheten under verksamhetsåret.

Årets resultat

Förbundet redovisar ett överskott om 5 893 tkr (överskott om 6 937 tkr 2013), vilket innebär att balanskravet har uppfyllts.

Resultatet fördelar sig per medlem enligt följande:

Årets resultat

Tkr	2014	2013	2012	2011	2010
Landstinget Västmanland	4 245	5 217	5 231	3 727	2
Västerås	1 696	2 107	4 406	2 613	115
Sala	157	-395	659	372	76
Hallstahammar	0	49	558	325	132
Surahammar	-206	-41	344	-23	162
Årets resultat	5 893	6 937	11 198	7 014	488

Resultatanalys

Västmanlands Samtrafikförbund ökar varje räkenskapsår sitt egna kapital med ett tusen kronor. Resterande överskott eller underskott återbetalas respektive tilläggsfaktureras berörd medlem efter varje räkenskapsår, efter det att direktionen har fastställt bokslutet. Justering av driftbidragen kan även ske i samband med delårsbokslut per april och augusti, om det finns anledning till detta.

Förbundet redovisar 2014 ett överskott på 5,89 Mkr (överskott om 6,94 Mkr 2013). Medlemmarnas driftbidrag har under året varit oförändrade. Antal resor är totalt sett ökat med två procent jämfört med 2013. Den genomsnittliga reselängden har minskat något per resa jämfört med 2013. Se vidare kommentarer kring respektive medlems resultat, sidorna 23-33.

Transportintäkterna uppgår till 11,20 Mkr (10,56 Mkr 2013) varav 8,69 Mkr (8,78 Mkr 2013) avser förbundets övriga verksamhet, exempelvis landstingets övriga taxiresor och kompletteringstrafik som utförs på uppdrag av Landstinget Västmanlands kollektivtrafikförvaltning. Dessa intäkter har i motsvarande omfattning genererat transportkostnader. I transportintäkterna ingår även fakturerade egenavgifter.

De administrativa intäkterna består av ersättning för kostnad för kommunikation mellan fordon och beställningscentral, ränteintäkter, samt försäljning av tjänster. En sådan tjänst är mottagning av beställningar för kompletteringstrafiken.

Förslag till resultatdisposition:

Till medlemmarnas förfogande står följande medel:

Tkr	
Balanserat resultat	6 948
Medel återbetalt till medlemmarna	-6 936
Årets resultat	5 893
	5 905

Förbundets ansamlade överskott uppgår till 5 905 tkr. Direktionen föreslår att det ansamlade överskottet balanseras i ny räkning. I samband med förbundets likvidation under första halvåret 2015 kommer hela det egna kapitalet att återbetalas till medlemmarna.

Förväntad utveckling

Förbundet befinner sig kring årsskiftet 2014/2015 i en situation då en verksamhetsövergång till Landstinget Västmanland ska ske den första januari 2015. I årsredovisningen beskrivs förbundets framtida verksamhet såsom den skulle fortgå på samma sätt som tidigare, vilket också i stort sett är tanken vid verksamhetsövergången.

Utvecklingen av verksamheten är tätt förknippad med i vilken fas olika transportavtal befinner sig. Under 2015 kommer fokus vara på att genomföra en ny upphandling för anropsstyrda transporter. Nytt avtal för resor till skola, särskola, daglig verksamhet och dagvård trädde i kraft i augusti 2013. Under året har ett fortsatt arbete skett för att säkerställa att allting fungerar på ett lämpligt sätt och att säkerställa kvaliteten i transporterna. Avtalen för färdtjänst- och sjukresor (som trädde i kraft 2011-11-01) är inarbetade och kommer under de närmaste åren att förvaltas för att uppnå så kostnadseffektiva transportlösningar som möjligt.

Kvalitetsfrågor är i fokus, både vad gäller transporter och beställningscentral samt administrativa verksamheter. Uppföljningen av kvalitetskrav i olika avtal kommer att underlättas av kvalitetsledningssystemet FRIDA.

Ett fortsatt arbete kommer att göras för att erbjuda medlemmarna flexibla transportlösningar. En del i detta är att delta i utveckling av planeringssystemet Planet. Syftet är att få ett mer effektivt och användarvänligt system, anpassat för att kunna hantera samtliga transporttyper i samma system. På längre sikt är det rimligt att möjligheten att beställa resor över Internet kommer att bli allt mer använd både av resenärer och av vårdpersonal. Andra intressanta områden är vilka möjligheter som finns till nya betalningslösningar för att på sikt minska kontanthantering hos transportörerna.

Miljöfrågor kommer att vara i fokus både på kort och på lång sikt. I transportavtal framförs fyrtio procent av samtliga fordon med biogas. Från och med 2012 är alla personbilar som utför transporttjänster miljöfordon enligt regeringens definition. Under 2013 och framåt i tiden kommer andelen biogasfordon i den särskilda skolskjutstrafiken att uppgå till cirka nittio procent.

Investeringsredovisning

Under året har förbundet inte gjort några nya investeringar. 2013 uppgick investeringarna till 96 tkr.

Årets totala avskrivningar uppgår till 70 tkr (64 tkr 2013). För vidare information kring förbundets investeringar, se not 3 och not 6.

Pensioner

Förbundet har försäkrat hela pensionsåtagandet. Se vidare Tillämpade redovisningsprinciper, s 40.

MÅLUPPFYLLELSE

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska mål och riktlinjer av betydelse för god ekonomisk hushållning tas fram i budgetdokumentet. Målen ska dels ha ett finansiellt perspektiv, dels ett verksamhetsperspektiv. En utvärdering ska finnas i årsredovisningens förvaltningsberättelse om i vilken utsträckning målen för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts. Vidare ska revisorerna bedöma om resultaten i delårsrapporten och årsboks slutet är förenliga med de mål direktionen beslutat om i budgeten och planen för ekonomi under perioden.

Samtrafiks mål för att uppnå god ekonomisk hushållning kan delas in i verksamhetsmål och finansiella mål. Bedömningen för 2014 är att förbundet i stort har klarat av att uppfylla ställda mål i verksamhetsplanen.

Inriktningsmål

Samtrafik har fyra inriktningsmål.

Mål: Samtrafik ska genom samordning, planering och upphandling erbjuda kostnadseffektiva transportlösningar för förbundets medlemmar.

Kommentar:

Samtrafik har under 2014 fortsatt med arbetet att effektivisera planeringen efter tidigare års upphandlingar. Syftet är att så långt det är möjligt med behållande av rätt kvalitet uppnå kostnadseffektiva lösningar för förbundets medlemmar.

Mål: Samtrafik ska inom ramen för medlemmarnas riktlinjer, ekonomiska förutsättningar och gällande bestämmelser utveckla individuellt anpassade lösningar.

Kommentar:

Organisationen för hantering av Sala kommuns skolresor och resor till dagvård och daglig verksamhet, som byggdes upp under hösten 2013, har effektiviserats fortlöpande i takt med att kunskapen om dessa resor ökat. En del i att utveckla individuella lösningar har varit att inom ramarna planera särskilda lösningar utan att göra avkall på samåkningen.

Mål: Samtrafiks beställningscentral ska vara bemannad med kompetent personal och vara lättillgänglig för individen.

Kommentar:

Beställningscentralens bemanning har under flera år kontinuerligt anpassats för att minska kötiderna, en förstärkning av personalstyrkan har skett. Förbundet har tillsammans med planeringssystemets övriga användare arbetat för en ökad tillgänglighet för individen, exempelvis via beställningar på Internet. Samtlig personal i beställningscentralen har året fått en uppföljningsutbildning i aktivt kundbemötande.

Mål: Samtrafik ska vara en föregångare inom området miljövänliga transporter.

Kommentar:

Sedan år 2012 skall alla personbilar i trafik i förbundets olika avtal vara miljöfordon enligt regeringens definition. I 2011 års upphandling av bland annat färdtjänst- och sjukresor har miljökraven höjts och tio fordon upphandlats med krav på biogas som bränsle. Ytterligare ett fyrtiotal fordon framförs med biogas utan att förbundet krävt så, vilket visar på att biogasfordon är konkurrenskraftiga prismässigt samt att transportleverantörerna själva ser fördelar med miljövänliga fordon. Från och med augusti 2013 utförs skolskjuts och flexresor till 90 procent med fordon som drivs med biogas.

Mål: Samtrafik ska arbeta för att samtliga Västmanlands läns kommuner ansluter sig till förbundet.

Kommentar:

Under 2014 har fokus varit att förbereda för förbundets verksamhetsövergång till Landstinget Västmanland. Förhoppningen är att fler av länets kommuner ska välja att samordna sin särskilda kollektivtrafik i den nya organisationsformen.

Verksamhetsmål

Ur ett verksamhetsperspektiv innebär en god ekonomisk hushållning att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt. Förbundet ska med rätt kvalitet utföra och anpassa verksamheten för att uppnå följande mål:

Mål: Fem nyckeltal ska enligt verksamhetsplanen mätas varje år enligt nedan.

Nyckeltalen ska tas fram varje år i samband med delårs- och årsbokslut. Syftet är att ge medlemmarna en övergripande beskrivning av förbundets kostnadsutveckling, och nyckeltalen ska ligga till grund för en analys av utvecklingen. Då det finns ett flertal faktorer som ligger utanför förbundets kontroll som har en betydelsefull påverkan på utvecklingen är det inte relevant att ha mätbara mål för respektive nyckeltal.

Uppgifter om resor och kostnader (kr)

Totalt Samtrafik

	2014	2013	2012	2011	2010
Total transportkostnad i Planet (tkr)	129 152	124 461	117 731	126 477	123 367
Totalt antal resor i Planet *)	628 777	618 062	597 429	601 690	603 670
Direkt restid (timmar)	202 667	203 669	188 616	188 008	185 731
Direkt restid per resa (minuter)	19,34	19,77	18,94	18,75	18,46
Transportkostnad per resa (kr)	205	201	197	210	204

*) exkl bomresor och bärhjälpsupdrag

Den totala transportkostnaden ökar från 2013 till 2014 främst beroende på att resorna har blivit fler i Sala kommun. Transportkostnaden per resa är 2,0 procent högre än föregående år. Kostnadsutvecklingen kan jämföras med den indexjustering på 1,2 procent som gjordes per 2013-11-01. Direktrestiden per resa har minskat något jämfört med 2013, vilket motsvarar 2,2 procent kortare resor. Singelresandet ligger på samma nivå som 2013, 13 procent. Sett över en femårsperiod är kostnadsutvecklingen (transportkostnad/resa) lägre än de indexjusteringar som gjorts. En indexuppräknig av

2010 år transportkostnad per resa skulle ge en beräknad kostnad per resa motsvarande 214 kr 2014. Faktisk transportkostnad per resa 2014 är 205 kr, ca fyra procent lägre än om kostnaden skulle följt indexjusteringarna.

Uppgifter om resor och kostnader (kr)

2014-12

	Landstinget ²⁾	Västerås ³⁾	Västerås skol/oms ⁴⁾
Antal resor ¹⁾	179 203	119 003	262 029
Nettokostn drift och adm/resa	43	43	9
Nettokostn transporter/resa	221	152	164
Total nettokostn/resa	264	195	173
Direkt restid (tim)	97 136	30 690	52 159
Direkt restid/resa (min)	32,52	15,47	11,94

	Hallstahammar	Sala	Surahammar
Antal resor i Planet ¹⁾	8 262	33 485	3 680
Nettokostn drift och adm/resa	42	35	43
Nettokostn transporter/resa	176	190	258
Total nettokostn/resa	218	225	301
Direkt restid (tim)	2 515	8 746	1 435
Direkt restid/resa (min)	18,26	15,67	23,40

1) exkl bomresor och bärhjälpuppdrag

2) här redovisas Landstingets samtliga sjukresor

3) här redovisas Västerås färdtjänst och flexresor

4) här redovisas Västerås skol- och omsorgsresor i Planet

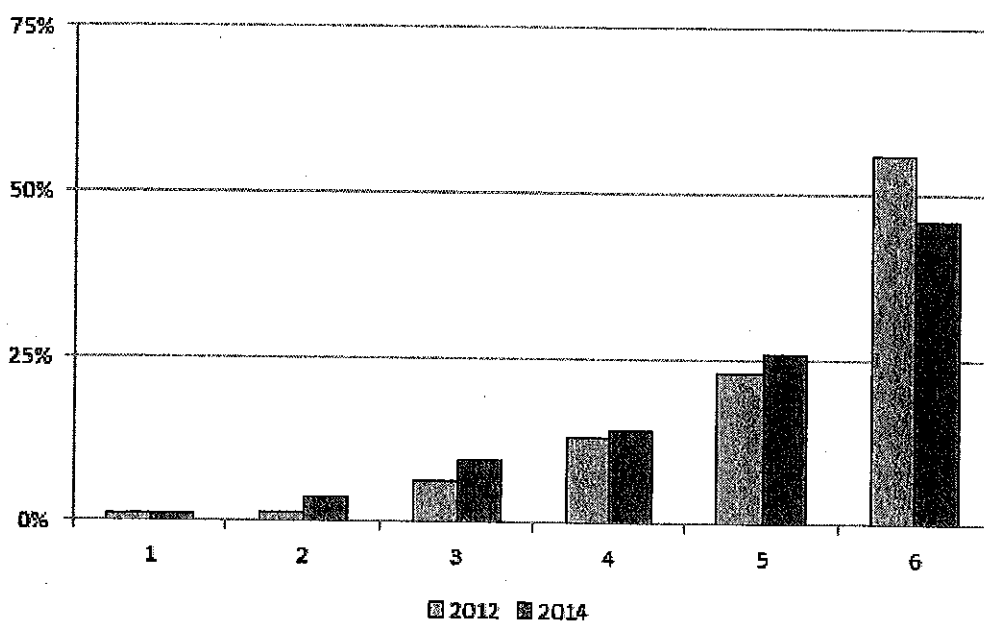
Mål nöjdhet: Andelen nöjda resenärer skall uppgå till minst 95 procent av antalet tillfrågade. Mätningen utförs genom enkätundersökning, vartannat år för resenärer inom skolskjutsresor, vartannat år för färdtjänst- och sjukresoresenärer.

Kommentar

Den enkät som under slutet av 2014 skickades ut och besvarades av färdtjänst- och sjukresenärer uppvisar goda resultat, med utrymme för förbättring. En viss försämring har skett sedan enkäten 2012. 2014 års enkät skickades ut till 1 000 resenärer med en svarsfrekvens på 53 procent, eller 524 till antalet. Resultaten finns i tillgå i sin helhet i en sammanställning.

På frågan ”Anser du att du får den kvalitet på färdtjänst- eller sjukresan som du har rätt till?” har 95 % av svaranden angett 3 eller högre på en skala av 1 – 6 (där 6 motsvarar mycket nöjd). Genomsnittligt betyg var 4,98 (2012 var motsvarande 5,23).

Anser du att du får den kvalitet på färdtjänst- eller sjukresan som du har rätt till?

Målet anses vara uppfyllt. Materialet från enkäten kommer att användas fortlöpande i verksamheten, i syfte att hitta möjliga förbättringsområden.

Mål väntetid: Väntetiden per dag i beställningscentralen ska inte överstiga 5 minuter. Minst 50 procent av samtalen ska besvaras inom 60 sekunder och minst 60 procent av samtalen ska besvaras inom 90 sekunder.

Väntetid i beställningscentralen januari - december 2014

	Medelväntetid (min)	Svar 60 s %	Svar 90 s %
Januari	02:56	58	67
Februari	03:23	56	64
Mars	02:58	56	65
April	02:23	57	66
Maj	01:49	62	70
Juni	04:05	49	57
Juli	03:25	50	58
Augusti	02:19	57	66
September	01:43	60	68
Oktober	02:06	53	63
November	02:15	53	62
December	02:39	50	59
Medelvärde	02:21	55	64

Kommentar

Under juni och juli har svarstiderna varit längre än önskvärt. En anledning till detta är förändringen i teknisk lösning avseende verksamhetssystemet Planet som skett under sommaren och som inledningsvis gav problem av teknisk karaktär. Detta är nu åtgärdat.

Statistik

55 procent av inkomna samtal är expedierade inom 60 sekunder (60 procent 2013)

64 procent av inkomna samtal är expedierade inom 90 sekunder (68 procent 2013)

Den genomsnittliga kötiden på inkomna samtal är 141 sekunder (182 sekunder 2013).

Vid några tillfällen har väntetiden överstigit 5 min. Med de statistikuppgifter som finns att tillgå görs bedömningen att förbundet har lyckats besvara 88 procent av inkommande samtal inom 5 minuter (88 procent 2013). Vid alla inkommande samtal erbjuds möjlighet att bli uppringda av Samtrafik.

Helhetsbedömningen är att målen har uppfyllts på helårsbasis.

Mål handläggningstid: Handläggningstiden för utbetalning av sjukreseersättning skall inte överstiga fyra veckor.

Kommentar

Under 2014 har handläggningstiden varit mellan två och fem veckor. Sett över hela perioden är den genomsnittliga handläggningstiden tre veckor. Ett arbete pågår för att säkerställa att handläggningstiden inte blir för lång. Helhetsbedömningen är att målet är uppfyllt.

Mål miljöpåverkan: Hela reskedjan i ett helhetsperspektiv, inklusive beställning och samordning samt transporterna, bör utvecklas mot en så liten negativ miljöpåverkan som möjligt, förutsatt att det är ekonomiskt hållbart.

Kommentar

Genom att följa upp de miljökrav som ställs i förbundets upphandlingar samt genom att arbeta för att uppnå rätt nivå av samordning har förbundet uppfyllt målet kring miljöpåverkan.

Mål trafiksäkerhet: Hela reskedjan bör utvecklas i ett så trafiksäkert perspektiv som möjligt. Säkerheten i trafiken liksom i fordonen ska ha hög prioritet i verksamheten. Barn och rullstolsburnas situation bör särskilt beaktas i detta avseende.

Kommentar

Målet har uppnåtts genom att förbundet under 2014 fortsatt arbetet med uppföljning av de trafiksäkerhetskrav som ställs i förbundets upphandlingar för att utveckla hela reskedjan ur ett trafiksäkerhetsperspektiv.

Mål kvalitetssäkring: System för uppföljning och säkring av den beslutade kvaliteten i samtliga avseenden ska utvecklas.

Kommentar

Förbundet har uppnått målet kring kvalitetssäkring genom att under 2014 fortsätta arbetet med att upprätta rutiner kring kvalitetssäkring och internkontroll.

Mål information/marknadsföring: Enhetliga och ändamålsenliga informationsinsatser riktade till målgruppen ska genomföras.

Kommentar

Förbundet har under 2014 utfört informationsinsatser till de målgrupper som berörs av förbundets verksamheter. Målet är uppfyllt.

Finansiella mål

Samtrafik har inte som mål att generera avkastning, utan målsättningen är istället att ge en hög kostnadseffektivitet samt en så låg kostnad för drift och administration som möjligt. Samtrafiks finansiella mål ska därför visa på en positiv avkastning och soliditet, samt att förbundet har en kassalikviditet som innebär att korta skulder kan betalas.

Samtrafik följer upp tre finansiella nyckeltal.

Avkastning på totalt kapital: resultat efter finansnetto plus finansiella kostnader dividerat med balansomslutningen. Mål att nyckeltalet ska vara positivt.

Soliditet: eget kapital dividerat med balansomslutningen. Mål att nyckeltalet ska vara positivt.

Kassalikviditet: omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder. Mål att nyckeltalet ska överstiga 100 procent.

	2014	2013	2012	2011	2010
Avkastning på totalt kapital	21,3%	22,2%	22,5%	23,4%	2,5%
Soliditet	21,3%	22,2%	22,5%	23,4%	2,5%
Kassalikviditet	125,7%	127,0%	128,2%	128,9%	100,3%

Nyckeltalen är positiva för 2014, förbundet har uppfyllt sina finansiella mål.

VIKTIGA HÄNDELSER

Verksamhetsövergång

I februari beslutade Samtrafiks direktion att, i enlighet med den utredning som gjorts, rekommendera förbundets medlemmar att besluta om verksamhetsövergång till Landstinget Västmanland. I slutet av april hade samtliga medlemmar beslutat om verksamhetsövergång. Därmed är det klart att Samtrafik blir en del av Landstinget Västmanlands regionala kollektivtrafikförvaltning från första januari 2015. Ett förberedande arbete inför verksamhetsövergången intensifierades under hösten. Exempel på samordningsbara verksamhetsområden är trafikupplysning, anropsstyrd kollektivtrafik, skolskjuts, IT-stöd och administration.

Sala skol- och omsorgsresor

I augusti 2013 fick Samtrafik ansvar för en större del av Sala kommuns särskilda kollektivtrafik. Det rör sig om resor till grundskola, särskola, gymnasiesärskola och daglig verksamhet. Under 2014 har ett fortsatt arbete pågått i samråd med Sala kommun, för att hantera dessa transporter effektivt och med god kvalitet.

Avvikelsehantering

	2013	2014
Antal resor Planet	617 549	617 785
Antal avvikelser	1 021	719
Antal i %	0,16	0,12

Förbundet har under 2014 arbetat för att ytterligare förbättra avvikelshantering. Avvikelserna består främst av förseningar, vilka har resulterat i viten till transportören. Antalet allvarliga avvikelser, exempelvis att resenären lämnats ensam trots instruktion om personligt bemötande, uppgår endast till en handfull.

Utbildning kundbemötande

Under 2014 har en uppföljningsutbildning skett rörande den utbildning i kundbemötande som skedde hösten 2013. Fokus har varit på att få ett samtal där operatören är den styrande parten samtidigt som kunden upplever en god service. Syftet med detta är först och främst att operatör och kund ska känna sig trygga i samtalet, och i andra hand nå en ökad effektivitet. Utbildning har genomförts i grupp och enskilt.

IT-drift och support av verksamhetssystem

Tillsammans med Landstinget Västmanland har en utredning gjorts rörande hur förbundets servrar som hanterar verksamhetssystemet Planet bäst hanteras. Beslut har fattats och avtal tecknats med systemleverantören som har tagit över drift och support från och med juni. Säkrare it-miljö och bättre tillgång till support är de största fördelarna med den nya lösningen.

Byte ekonomisystem

Vid årsskiftet bytte förbundet ekonomisystem till Agresso (Landstinget Västmanlands system). De större flödena i systemet (kund- och leverantörsfakturor) har fungerat på ett bra sätt sedan bytet gjordes, och vid delårsbokslutet per augusti fanns full funktionalitet i det nya systemet. I samband med bytet av ekonomisystem bytte förbundet också kontoplan från Kommun-Bas till L-bas.

Utredning flextrafik Västerås

Förbundet deltar i ett pågående projekt att utreda hur flextrafiken i Västerås ska se ut i framtiden.

Landbygdens skolskjuts

Från och med augusti 2014 har AB VL tagit över ansvaret för lansbygdens skolskjuts i Västerås kommun.

Utveckling av ny teknik

Förbundet deltar i ett projekt för utveckling av en självbetjäningsportal till verksamhetssystemet Planet. Tanken är att kunden själv på ett enkelt sätt ska kunna på- och avboka sina resor, via dator eller mobiltelefon.

Information

Handikapporganisationer, dagvård, anhörigföreningar, samt andra organisationer har besökts och informerats om verksamheten. Samtrafik har tillsammans med Landstinget Västmanlands kollektivtrafikförvaltning regelbundet ett brukarråd, där representanter från länets pensionärs- och handikapporganisationer deltar. I samråd med landstinget pågår förbättringsarbete för informationen om sjukresornas regler.

Medarbetare

Den 31 december 2014 hade kommunalförbundet 29 personer tillsvidareanställda (28 personer 2013). 28 personer hade heltids tjänstgöringsgrad, en person hade 60 procent tjänstgöringsgrad. Visstidsanställda beställningsoperatörer har varit sju personer, varav tre personer på längre vikariat och fyra timanställda.

Yrkesgrupp	Antal anställda
Administrativ assistent	4
Beställningsoperatör	19
Trafiksamordnare	1
Skolskjutssamordnare	1
Utredare/planerare	1
Kvalitetscontroller	1
Driftansvarig	1
Ekonomiansvarig	1
Förbundsdirektör	0

Medelåldern hos de anställda är 44 år.

Könsfördelningen är 25 (86 procent) kvinnor och 4 (14 procent) män.

Utbildning

Samtlig personal i beställningscentralen har under året fått en uppföljningsutbildning i aktivt kundbemötande, det ingick även individuell coaching i utbildningen. Under året har medarbetarna också deltagit i konferenser och kurser i för förbundet relevanta ämnen, exempelvis administrations- och systemutbildningar.

Frisk- och personalvård

Förbundets frisk- och personalvård syftar till att öka personalens hälsa och arbetsglädje. Förbundet ger personalen möjlighet till att få ersättning för friskvård på fritiden med upp till 1 200 kr per år och anställd. Utöver friskvårdspengen har medarbetarna möjlighet att nyttja Landstinget Västmanlands personalgym. Personalen har även möjlighet till promenader på arbetstid under 30 min/vecka.

Personalen har erbjudits att göra en hälsokontroll inklusive konditionstest genom Landstingets företagshälsovård. Personalen har erhållit massage.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron under året uppgick till 10,4 procent (9,2 procent 2013) av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid, varav för kvinnor 11,5 procent (10,3 procent 2013) och för män 4,5 procent (3,1 procent 2013).

Fördelat i åldersgrupper

I gruppen 29 år eller yngre var sjukfrånvaron 5,3 procent (10,2 procent 2013). I gruppen 30-49 år var sjukfrånvaron 10,6 procent (11,1 procent 2013) och i gruppen 50 år eller äldre 12,0 procent (5,8 procent 2013). Långtidsfrånvaron (över 60 dagar) uppgick till 60,0 procent (42,4 procent 2013) av den totala sjukfrånvaron.

Den ökning av sjukfrånvaron som finns bedöms härröra från främst långtidssjukfrånvaro

som inte är arbetsrelaterad. Förbundet tar ökningen av sjukfrånvaron på allvar och kommer fortsätta analysera vad ökningen beror på för att komma tillrätta med problemet.

Administration sjukreseersättning/fakturering

Fyra personer (3 heltidstjänster) har under 2014 arbetat med att handlägga ärenden kring sjukreseersättning, utfärda frikort samt övrig administration såsom information via telefon, kundfakturering, hantering av leverantörsfakturor och posthantering.

Handläggningstiden för sjukreseärenden har under 2014 varit i genomsnitt tre veckor. (målsättningen är högst fyra veckors handläggningstid). Förbundet arbetar aktivt för att handläggningstiden och arbetsbelastningen för förbundets personal ska vara på en rimlig nivå. Under våren har upplärning av två personer skett, samtidigt som förbundet bytt ekonomisystem, vilket inneburit en hög arbetsbelastning för personalen.

	2014	2013	2012	2011	2010	Förändring
<i>Utbetalningar</i>						
Antal ärenden	27 578	32 411	32 409	31 058	28 382	-14,9%
Antal resor	74 851	91 716	89 814	90 289	84 701	-18,4%
Belopp i tkr	4 290	5 108	5 046	5 383	5 227	-16,0%
<i>Antal frikort</i>	1 898	1 712	1 392	1 806	1 755	10,9%
<i>Antal kundfakturor</i>	10 149	7 707	6 773	5 473	5 422	31,7%
Varav ej betalt egenavgift	7 496	5 131	4 444	3 374	3 186	46,1%
Varav övriga fakturor	2 653	2 576	2 329	2 099	2 236	3,0%
<i>Antal leverantörsfakturor</i>	923	1 025	1 056	1 001	1 069	-10,0%
<i>Inkomna handlingar</i>	21 908	24 015	25 584	24 918	24 408	-8,8%

I juni 2013 ändrades ersättningsreglerna för sjukresa i egen bil, till att bara den del av enkelresan som överskrider fyra mil ersätts (tidigare tre mil). Detta har inneburit att antalet utbetalningar och utbetalt belopp har minskat i storleksordningen 15 procent. Antalet kundfakturor fortsätter öka, jämfört med 2013 uppgår ökningen till 32 procent. Antalet fakturor avseende egenavgift för sjukresor står för den större andelen av fakturorna. Ökningen förklaras till viss del av att summan innehåller fakturor för tretton månader mot det normala tolv. Antalet leverantörsfakturor är något färre än 2013.

Taket för högkostnadsskyddet för sjukresor höjdes första januari 2012, vilket ledde till att antalet frikort minskade under året. 2013 ökar antalet frikort igen, en ökning som fortsätter 2014. Detta beror på att egenavgiften för sjukresor höjdes i juni 2013 (från 85 kr till 100 kr), samtidigt som taket för högkostnadsskyddet var oförändrat. Vid en jämförelse med föregående år ökar antalet frikort med 11 procent 2014. Att utfärda ett automatiskt frikort är ungefär lika tidskrävande som det var innan automatiken infördes 2006, vinsten med automatiska frikort ligger hos patienten som inte behöver hantera och skicka in kvitton till Samtrafik.

Driftredovisning**Västmanlands Samtrafikförbund**

Tkr	Samtrafik totalt			Utfall 2013-12-31
	Utfall 2014-12-31	Budget	Avvikelse	
Intäkter				
Driftbidrag	161 850	161 850	0	165 471
Transportintäkter	11 203	9 500	1 703	10 563
Drift- o adm intäkt	1 793	1 620	173	2 104
Summa intäkter	174 846	172 970	1 876	178 138
Kostnader				
Drift- o adm kostnad	21 896	20 310	-1 586	18 348
Transporter mm	147 057	152 660	5 603	152 852
Summa kostnader	168 953	172 970	4 017	171 200
Netto	5 893	0	5 893	6 938

Västmanlands Samtrafikförbund redovisar ett överskott på 6,9 Mkr (överskott 6,9 Mkr 2013). Driftbidragen har varit oförändrade under året.

Antalet resor i Planet har ökat med 2 procent jämfört med 2013, transportkostnaden är 3 procent högre än föregående år (när landsbygdens skolskjuts som endast finns med halva året 2014 rensats bort). Kostnadsökningen är i nivå med de indexuppräknningar av förbundets olika avtal som skett under året.

Förbundets avtal avseende samhällsbetalda anropsstyrda transporter gäller från och med 2011-11-01 till och med 2016-10-31 utan möjlighet till förlängning. Avtal är tecknat med fjorton stycken transportleverantörer. Den första november 2013 indexjusterades avtalen med 1,2 procent. Samhällsbetalda transporter för främst skolskjuts samt resor till daglig verksamhet och dagvård upphandlades av förbundet under 2012/2013. Avtal tecknades med fem transportleverantörer. Avtalen gäller perioden 2013-08-01 --2016-10-31 utan möjlighet till förlängning. Dessa avtal indexjusterades i augusti 2014, med 1,6 procent.

Se även förvaltningsberättelsen sidan 7.

Nyckeltal, resor i Planet						
År	2014		2013	2012	2011	2010
Kategori	Antal resor	Del av total	Antal resor	Antal resor	Antal resor	Antal resor
Tot antal resor	627 549		617 785	597 122	601 690	603 670
Singelresor	83 755	13,35%	82 557	90 123	83 479	81 591
Resor i slinga	196 244	31,27%	197 205	184 713	186 583	182 021
Samåkningsresor	362 286	57,73%	352 670	336 324	344 704	352 482
Antal rullstolsresor	119 103	18,98%	115 218	112 562	110 188	106 422
Antal bom	12 058	1,92%	12 228	11 819	10 452	10 130
Bärhjälp	2 928	0,47%	2 898	2 770	2 800	2 518
Medresenärer	20 713	3,30%	22 278	23 755	25 992	27 450
Ledsagare	76 685	12,22%	71 381	66 891	64 182	58 678

Landstinget Västmanland

Tkr	Landstinget Utfall 2014-12-31	Budget	Avvikelse	Utfall 2013-12-31
Intäkter				
Driftbidrag	70 680	70 680	0	69 000
Transportintäkt	1 636	700	936	1 000
Drift- o adm intäkt	992	900	92	1 172
Summa intäkter	73 308	72 280	1 028	71 172
Kostnader				
Drift- o adm kostnad	11 995	10 900	-1 095	9 658
Transporter mm	57 068	61 380	4 312	56 297
Summa kostnader	69 063	72 280	3 217	65 955
Netto	4 245	0	4 245	5 217

Förbundet redovisar för **Landstinget Västmanlands** räkning ett överskott om 4,2 Mkr 2014 (5,2 Mkr 2013). Driftbidraget har varit oförändrat under året.

Automatiska frikort för sjukresor infördes 2006, antalet frikort ökade under 2014 med 11 procent jämfört med 2013 till 1 898 st. Antalet frikortsresor har ökat marginellt, med 1 procent (från 55 548 resor 2013 till 57 923 resor 2014).

I och med att automatiska frikort infördes 1/1 2006 har antalet frikort ökat fram till årsskiftet 2011-2012. Under 2012 minskade antalet frikort, eftersom frikortsbeloppet höjdes från 1400 kr till 1800 kr from 2012-01-01. Vid en jämförelse med föregående år har nu antalet frikort åter ökat. Detta beror på att egenavgiften för sjukresa med taxi har höjts från 85 kr till 100 kr per 2013-06-01, vilket innebär att resenären når frikortstaket med färre resor än tidigare. Sedan automatiska frikort infördes har antalet frikort ökat med 172 procent och antalet frikortsresor har ökat med 26 procent.

En genomsnittlig resa varar 32,52 minuter, något kortare än 2013 (32,85 minuter). Andelen singelresor är på 16 procent, något lägre än 2013. Det totala antalet resor minskar med fem procent jämfört med 2013, störst förändring återfinns för sjukresor med egen bil som minskat med 20 procent jämfört med 2013 (på grund av ändrade ersättningsregler), samt för sjukresor i liggande transport som minskat med 11 procent jämfört med 2013. Vad gäller sjukresor med taxi var ökningen av antalet resor 1 procent.

Samtrafik utför liggande transporter åt Landstinget. Kostnaden för detta uppgick till 2,86 Mkr 2013 (2013 3,16 Mkr), Antalet liggande transporter är 11 procent färre än 2013. Antalet resor var 3 525 st (3 960 st 2013). Dessa transporter är dyra, transportkostnaden är 811 kr/resa (797 kr /resa 2013) jämfört med snittransportkostnaden för sjukresor som 2013 är 221 kr/resa (206 kr/resa 2013).

Nyckeltal, resor i Planet Landstinget						
År	2014		2013	2012	2011	2010
Kategori	Antal resor	Del av total	Antal resor	Antal resor	Antal resor	Antal resor
Tot antal resor	179 203		177 675	175 971	175 786	171 401
Singelresor	28 485	15,90%	29 427	31 305	29 198	27 667
Resor i slinga	68 196	38,06%	68 465	64 225	61 178	55 783
Samåkningsresor	90 413	50,45%	87 756	87 796	92 139	93 933
Antal rullstolsresor	36 557	20,40%	35 670	35 438	34 066	32 151
Antal bom	5 565	3,11%	5 668	5 300	4 585	4 171
Bärhjälp	2 431	1,36%	2 421	2 128	2 220	1 926
Medresenärer	2 540	1,42%	2 739	3 132	4 268	5 292
Ledsagare	56 112	31,31%	53 736	51 496	48 907	44 334

Produktion sjukresor

	2014	2013	2012	2011	2010
Egen bil	66 406	82 507	82 656	82 399	77 547
Taxi beställningscentralen	165 439	163 043	161 871	162 325	157 578
Taxi ej samordnade	211	367	346	473	500
Taxi bårtransport	3 525	3 960	4 595	4 360	4 354
Taxi sjukresor totalt	169 175	167 370	166 812	167 158	162 432
Lt:s Sjukreselinjer	3 530	3 251	3 392	3 325	3 947
Flextrafik	6 709	6 253	6 113	5 776	5 522
Kollektivtrafik	8 445	9 209	7 158	7 890	7 154
Sjukresor totalt	254 265	268 590	266 131	266 548	256 602
Antal utfärdade frikort	1 898	1 712	1 392	1 806	1 755

Uppgifter om resor och kostnader (kr)

Landstinget Västmanland

	2014	2013	2012	2011	2010
Antal resor i Planet*)	179 203	177 675	175 971	175 786	171 401
Nettokostn drift och adm/resa	43	32	29	26	26
Nettokostn transporter/resa	221	206	200	221	219
Total nettokostn/resa	264	237	229	247	245
Direkt restid (tim)	97 136	97 276	93 400	91 420	87 515
Direkt restid/resa (min)	32,52	32,85	31,85	31,20	30,64

*) exkl bomresor och bärhjälpuppdrag

Västerås stad

Tkr	Västerås Utfall 2014-12-31	Budget	Avvikelse	Utfall 2013-12-31
Intäkter				
Driftbidrag	80 790	80 790	0	88 250
Transportintäkter	639	400	239	557
Drift- o adm intäkt	660	600	60	724
Summa intäkter	82 089	81 790	299	89 531
Kostnader				
Administration ftj/oms	6 582	6 000	-582	5 300
Adm skola/särskola	1 519	2 070	551	1 851
Transporter ftj	18 745	19 120	375	18 370
Transporter omsorg	18 570	18 600	30	17 504
Transp skola/särskola	34 977	36 000	1 023	44 399
Summa kostnader	80 393	81 790	1 397	87 424
Netto	1 696	0	1 696	2 107

Förbundet redovisar för Västerås stads räkning ett överskott på 1,7 Mkr (2,1 Mkr 2013). Driftbidraget har inte justerats under året. Färdtjänst inklusive flexresor visar ett överskott på 1,2 Mkr, omsorgsresor visar ett underskott på -1,1 Mkr och skolresor visar ett överskott på 1,6 Mkr.

Nettotransportkostnaden per färdtjänstresa uppgår till 152 kr per resa (153 kr 2013). Nettotransportkostnaden för traditionell färdtjänst (exklusive färdtjänstresor med flextrafiken) är 143 kr (142 kr 2013). Nettokostnaden för en flexresa för färdtjänstresenär uppgår till 239 kr (241 kr 2013).

Antalet färdtjänstresor har ökat med 2 procent jämfört med 2013 för Västerås del. Andelen singelresor ligger på 15 procent 2014.

Flextrafiken i Västerås utförs av VL. De bussar som köpts in framförs med biogas som drivmedel. Samtrafik kommer även fortsättningsvis att bedriva beställningscentral för flextrafiken. Flextrafiken är en trafikform med bussar anpassade främst för äldre och funktionshindrade. Även sjukresor utförs med flextrafiken. Bussarna trafikerar ett förutbestämt område med flexibel linjesträckning. Trafiken är anropsstyrd med bokning enligt färdtjänstens och sjukresornas regler. Under 2014 ökade antalet flexresor i Västerås med 1 procent och uppgick till 33 139 stycken (32 699 stycken 2013) varav 31 procent avsåg färdtjänstresenärer, 49 procent resenärer över 65 år utan färdtjänst samt 20 procent sjukresenärer. Den totala transportkostnaden för flextrafiken i Västerås uppgick till 6,48 Mkr 2014 (Västerås del 5,55 Mkr och Landstingets del 0,93 Mkr). Transportkostnad för flexlinjen för personer över 65 år som inte har färdtjänststillstånd (men har möjlighet att utnyttja flexlinjen) uppgår till 3,09 Mkr som ingår i färdtjänstkostnaden.

Nyckeltal, färdtjänstresor i Planet Västerås						
År	2014		2013	2012	2011	2010
Kategori	Antal resor	Del av total	Antal resor	Antal resor	Antal resor	Antal resor
Tot antal resor	119 003		116 246	114 226	115 937	121 528
Singelresor	17 536	14,74%	17 144	18 904	17 321	17 706
Resor i slinga	55 081	46,29%	55 394	50 400	50 642	53 457
Samåkningsresor	50 533	42,46%	47 691	48 977	51 160	53 867
Antal rullstolsresor	26 097	21,93%	24 118	23 307	22 137	22 478
Antal bom	3 898	3,28%	3 686	3 614	2 775	3 159
Bärhjälp	276	0,23%	319	454	414	351
Medresenärer	14 438	12,13%	15 356	15 590	17 175	18 246
Ledsagare	14 065	11,82%	11 470	10 357	10 077	9 322

Uppgifter om resor och kostnader (kr)

Västerås färdtjänst

	2014 ^r	2013 ^r	2012 ^r	2011 ^r	2010
Antal resor (färdtjänst)*)	119 003	116 246	114 226	115 937	121 528
Nettokostn drift och adm/resa	43	32	29	28	28
Nettokostn transporter/resa	152	153	148	155	154
Total nettokostn/resa	195	185	177	183	182
Direkt restid (tim)	30 690	30 306	27 880	28 482	29 368
Direkt restid/resa (min)	15,47	15,64	14,64	14,74	14,50

*) exkl bomresor och bärhjälpuppdrag

Avseende särskilda samhällsbetalda transporter (särskoleresor och resor till daglig verksamhet samt resor för hemspråkselever och elever med särskilda skäl) har 262 000 resor genomförts, jämfört med 257 000 resor 2013. Cirka 950 elever och brukare åker denna typ av transporter. Under första halvåret har Samtrafik utfört skolskjutsar för landsbygden omfattande cirka 1 300 elever. Skolskjuts på landsbygden utförs från och med höstterminen 2014 av VL.

Uppgifter om resor och kostnader (kr)

Västerås skol- och omsorgsresor i Planet

	2014 ^r	2013 ^r	2012 ^r	2011 ^r	2010
Antal resor (skol- och omsorg)*)	262 029	257 186	250 734	254 896	255 230
Nettokostn drift och adm/resa	9	11	10	11	12
Nettokostn transporter/resa	164	163	161	170	170
Total nettokostn/resa	173	174	171	181	181
Direkt restid (tim)	52 159	52 225	48 559	49 648	50 080
Direkt restid/resa (min)	11,94	12,18	11,62	11,69	11,77

*) exkl bomresor och bärhjälpuppdrag

Antal resor särskilda samhällsbetalda transporter

	2014	2013	2012	2011	2010
Särskola, -gymnasium och -förskola	64 198	64 714	69 375	78 172	79 920
Skolresor särskilda skäl grundskolan	60 171	64 460	54 816	61 312	68 183
Skolresor särskilda skäl gymnasieskolan	2 386	3 135	3 015	3 083	3 262
Modersmålsundervisning	10 216	8 546	9 611	12 545	15 358
Summa skolresor	136 971	140 855	136 817	155 112	166 723
Resor till daglig verksamhet	87 880	86 509	82 498	79 427	75 082
Resor till dagvård	10 827	10 954	10 723	9 443	8 616
Summa omsorgsresor	98 707	97 463	93 221	88 870	83 698
Landsbygdsresor i Planet	2 124				
Övriga resor	6 687	9 336	11 279		
TOTALT	244 489	247 654	241 317	243 982	250 421

Nyckeltal, resor i Planet Skol- och omsorgsresor						
År	2014		2013	2012	2011	2010
Kategori	Antal resor	Del av total	Antal resor	Antal resor	Antal resor	Antal resor
Tot antal resor	262 029		257 186	250 734	254 896	255 230
Singelresor	21 308	8,13%	19 505	23 052	21 109	19 931
Resor i slinga	51 394	19,61%	52 112	52 648	56 784	54 275
Samåkningsresor	190 334	72,64%	186 614	176 244	178 579	182 403
Antal rullstolsresor	43 547	16,62%	44 011	45 833	46 883	44 702
Antal bom	1 064	0,41%	1 091	1 270	1 607	1 403
Bärhjälp	0	0,00%	0	0	0	0
Medresenärer	231	0,09%	287	484	976	1 529
Ledsagare	34	0,01%	61	70	191	219

Sala kommun

Tkr	Sala			Utfall 2013-12-31
	Utfall 2014-12-31	Budget	Avvikelse	
Intäkter				
Driftbidrag	7 680	7 680	0	5 680
Transportintäkter	121	50	71	97
Drift- o adm intäkt	82	70	12	145
Summa intäkter	7 883	7 800	83	5 922
Kostnader				
Drift- o adm kostnad	1 238	840	-398	1 113
Transporter mm	6 488	6 960	472	5 204
Summa kostnader	7 726	7 800	74	6 317
Netto	157	0	158	-395

Förbundet redovisar för Salas räkning ett positivt resultat på 0,16 Mkr (-0,40 Mkr 2013). Antalet resor har ökat med 20 procent (ökning om 41 procent 2013). I augusti 2013 fick Samtrafik ansvar för en större del av Sala kommuns särskilda kollektivtrafik. Det rör sig om resor till grundskola, särskola, gymnasiesärskola och daglig verksamhet.

Nettotransportkostnaden per resa har ökat från 183 kr till 190 kr. Andelen singelresor har minskat från 16 procent av resorna 2013 till 15 procent 2014. Andelen rullstolsresor har ökat från 19 procent till 20 procent.

För färdtjänsten minskade antalet resor med 11 procent. Samtrafik utför sedan hösten 2009 transporter till dagvård för resenärer som inte har färdtjänstillstånd. Dessa resor till dagvård för resenärer utan färdtjänstillstånd minskade med 12 procent jämfört med 2013 (transportkostnad för dessa resor var cirka 0,24 Mkr).

Nyckeltal, resor i Planet Sala						
År	2014		2013	2012	2011	2010
Kategori	Antal resor	Del av total	Antal resor	Antal resor	Antal resor	Antal resor
Tot antal resor	33 485		27 893	19 772	21 121	20 235
Singelresor	5 073	15,15%	4 556	4 695	4 721	4 543
Resor i slinga	9 466	28,27%	8 079	6 726	6 369	5 663
Samåkningsresor	19 532	58,33%	15 984	9 115	10 649	10 619
Antal rullstolsresor	6 611	19,74%	5 230	3 366	2 707	2 467
Antal bom	548	1,64%	717	741	589	571
Bärhjälp	41	0,12%	12	24	30	24
Medresenärer	289	0,86%	187	274	137	206
Ledsagare	1 159	3,46%	1 322	1 028	1 018	987

Uppgifter om resor och kostnader (kr)

Sala

	2014	2013	2012	2011	2010
Antal resor *)	33 485	27 893	19 772	21 121	20 235
Nettokostn drift och adm/resa	35	35	23	24	23
Nettokostn transporter/resa	190	183	190	178	167
Total nettokostn/resa	225	218	213	202	191
Direkt restid (tim)	8 746	8 462	6 155	6 205	5 971
Direkt restid/resa (min)	15,67	18,20	18,68	17,63	17,71

*) exkl bomresor och bärhjälpuppdrag

Hallstahammars kommun

Tkr	Hallstahammar			Utfall 2013-12-31
	Utfall 2014-12-31	Budget	Avvikelse	
Intäkter				
Driftbidrag	1 800	1 800	0	1 700
Transportintäkter	110	40	70	111
Drift- o adm intäkt	41	30	11	47
Summa intäkter	1 951	1 870	81	1 858
Kostnader				
Drift- o adm kostnad	387	360	-27	313
Transporter mm	1 564	1 510	-54	1 496
Summa kostnader	1 951	1 870	-81	1 809
Netto	0	0	0	49

Förbundet redovisar för **Hallstahammars** räkning ett nollresultat (0,05 Mkr 2013). Driftbidraget har inte justerats under året. Antalet resor har minskat med 8 procent jämfört med 2013 (+5 procent 2013). Hallstahammars kommun erbjuder sina invånare transporttjänster i annan regi sedan 2009. Samtrafik utför även skol- daglig verksamhetsresor åt Hallstahammars kommun, motsvarande cirka 1,5 Mkr på helårsbasis. Dessa faktureras i särskild ordning, men kommer från och med 2015 att ingå i driftbidraget.

Andelen singelresor är på samma nivå som 2013, 36 procent av det totala antalet resor. Rullstolsresor svarar för 24 procent av antalet resor, en ökning från 20 procent 2013. Nettotransportkostnaden per resa har ökat till 176 kr (154 kr 2013). Direktresetiden per resa har ökat från 17,77 min 2013 till 18,26 min 2014.

Nyckeltal, resor i Planet Hallstahammar						
År	2014		2013	2012	2011	2010
	Antal resor	Del av total				
Tot antal resor	8 262		9 018	8 595	8 710	9 133
Singelresor	2 967	35,91%	3 274	3 429	3 025	3 169
Resor i slinga	2 806	33,96%	3 196	3 062	3 171	3 355
Samåktningsresor	2 792	33,79%	2 841	2 355	2 744	2 876
Antal rullstolsresor	1 991	24,10%	1 813	1 743	1 614	1 836
Antal bom	221	2,67%	223	193	190	206
Bärhjälp	85	1,03%	72	60	41	61
Medresenärer	339	4,10%	319	332	200	214
Ledsagare	1 924	23,29%	1 836	1 587	2 041	2 063

Uppgifter om resor och kostnader (kr)

Hallstahammar

	2014 [▼]	2013 [▼]	2012 [▼]	2011 [▼]	2010
Antal resor *)	8 262	9 018	8 595	8 710	9 133
Nettokostn drift och adm/resa	42	29	24	24	24
Nettokostn transporter/resa	176	154	155	187	194
Total nettokostn/resa	218	183	179	211	218
Direkt restid (tín)	2 515	2 671	2 356	2 200	2 380
Direkt restid/resa (min)	18,26	17,77	16,45	15,16	15,64

*) exkl bomresor och bärhjälpsupdrag

Surahammar kommun

Surahammar				
Tkr	Utfall 2014-12-31	Budget	Avvikelse	Utfall 2013-12-31
Intäkter				
Driftbidrag	900	900	0	840
Transportintäkter	5	10	-5	16
Drift- o adm intäkt	18	20	-2	17
Summa intäkter	923	930	-7	873
Kostnader				
Drift- o adm kostnad	175	140	-35	114
Transporter mm	954	790	-164	800
Summa kostnader	1 129	930	-199	914
Netto	-206	0	-206	-41

Förbundet redovisar för Surahammars räkning ett negativt resultat på -0,21 Mkr (-0,04 Mkr 2013). Driftbidraget har inte justerats under året. Resorna har ökat med 15 procent under året (ökning 6 procent 2013). Samtrafik utför även skolresor åt Surahammars kommun, motsvarande cirka 480 tkr på helårsbasis. Dessa faktureras i särskild ordning, men kommer från och med 2015 att ingå i driftbidraget.

Nettotransportkostnaden per resa ökar till 258 kr (245 kr 2013). Andelen singelresor har minskat från 43 procent 2013 till 40 procent 2014. 43 procent av resorna var rullstolsresor, en ökning från 40 procent 2013. Direktresetiden per resa har minskat något till 23,40 min/resa, jämfört med 23,50 min/resa 2013. Att nettotransportkostnaden och direktrestiden är relativt hög för kommunen kan bero på att de resor som utförs med Surahammars flextrafik (utanför Samtrafiks organisation) är kortare och har ett lägre servicebehov. Längre resor och resor med högre servicebehov (exempelvis rullstolsresor) finns kvar i Samtrafiks verksamhet.

Nyckeltal, resor i Planet Surahammar						
År	2014		2013	2012	2011	2010
	Antal resor	Del av total				
Kategori	Antal resor	Del av total	Antal resor	Antal resor	Antal resor	Antal resor
Tot antal resor	3 680		3 199	3 022	3 589	3 346
Singelresor	1 489	40,46%	1 372	1 366	1 435	1 400
Resor i slinga	1 485	40,35%	1 267	1 130	1 553	1 361
Samåkningsresor	801	21,77%	661	606	701	675
Antal rullstolsresor	1 590	43,21%	1 236	1 281	1 554	1 113
Antal bom	77	2,09%	86	60	86	59
Bärhjälp	20	0,54%	15	24	14	32
Medresenärer	46	1,25%	73	63	58	38
Ledsagare	1 321	35,90%	1 144	913	873	626

Uppgifter om resor och kostnader (kr)

Surahammar

	2014 [†]	2013 [†]	2012 [†]	2011 [†]	2010
Antal resor *)	3 680	3 199	3 022	3 589	3 346
Nettokostn drift och adm/resa	43	30	24	25	25
Nettokostn transporter/resa	258	245	220	249	240
Total nettokostn/resa	301	275	244	274	265
Direkt restid (tim)	1 435	1 253	1 054	1 189	1 132
Direkt restid/resa (min)	23,40	23,50	20,93	19,88	20,30

*) exkl bomresor och bärhjälpsuppdrag

Övrig verksamhet

Tkr	Förbundet			Utfall 2013-12-31
	Utfall 2014-12-31	Budget	Avvikelse	
Intäkter				
Driftbidrag	0	0	0	0
Transportintäkter	8 692	8 300	392	8 782
Drift- o adm intäkt	0	0	0	0
Summa intäkter	8 692	8 300	392	8 782
Kostnader				
Drift- o adm kostnad	0	0	0	0
Transporter mm	8 692	8 300	-392	8 782
Summa kostnader	8 692	8 300	-392	8 782
Netto	0	0	0	0

Här redovisas tjänster som Samtrafik utför åt bland annat VL och Landstinget Västmanland. Utförda transporter faktureras respektive beställare utifrån faktisk transportkostnad, i vissa fall tas en administrativ avgift ut. Tjänsterna avser bland annat kompletteringstrafik med 4,28 Mkr (4,10 Mkr 2013) och landstingets permissions- och överflyttningsresor (kontoresor) med 2,67 Mkr (2,62 Mkr 2013). Direktrestid per resa för förbundets övriga resor var 2014 26,68 minuter (25,80 minuter 2013).

Nyckeltal, resor i Planet Förbundet (konto, komplettering etc)						
År	2014		2013	2012	2011	2010
	Antal resor	Del av total				
Kategori	Antal resor	Del av total	Antal resor	Antal resor	Antal resor	Antal resor
Tot antal resor	21 887		26 568	24 802	21 651	22 797
Singelresor	6 897	31,51%	7 279	7 372	6 670	7 175
Resor i slinga	7 816	35,71%	8 692	6 522	6 886	8 127
Samåkningsresor	7 881	36,01%	11 123	11 231	8 732	8 109
Antal rullstolsresor	2 710	12,38%	3 140	1 594	1 227	1 675
Antal bom	685	3,13%	757	641	620	561
Bärhjälp	75	0,34%	59	80	81	124
Medresenärer	2 830	12,93%	3 317	3 880	3 178	1 925
Ledsagare	2 070	9,46%	1 812	1 440	1 075	1 127

Uppgifter om resor och kostnader (kr)

Förbundets övriga resor

	2014	2013	2012	2011	2010
Antal resor *)	21 887	26 568	24 802	21 651	22 797
Nettokostn transporter/resa	397	331	298	309	264
Direkt restid (tim)	9 732	11 425	9 238	8 863	9 284
Direkt restid/resa (min)	26,68	25,80	22,35	24,56	24,44

*) exkl bomresor och bärhjälpuppdrag

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

Tkr	Not	2014-12-31	2013-12-31	Budget	Budgetavvikelse
Verksamhetens intäkter	1	12 869	12 410	11 120	1 749
Verksamhetens kostnader	2	-168 864	-171 122	-172 970	4 106
Avskrivningar	3	-70	-64	0	-70
Verksamhetens nettokostnader		-156 066	-158 776	-161 850	5 784
Driftbidrag	4	161 850	165 470	161 850	0
Finansiella intäkter	5	128	257	0	128
Finansiella kostnader	5	-19	-15	0	-19
Årets resultat		5 893	6 936	0	5 893

Balansräkning

Tkr	Not	2014-12-31	2013-12-31
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	6	31	63
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	6	269	308
Summa anläggningstillgångar		300	371
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Kortfristiga fordringar	7	4 521	5 147
Kassa och bank	8	22 889	25 763
Summa omsättningstillgångar		27 410	30 910
Summa tillgångar		27 710	31 281
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Summa eget kapital	9	5 905	6 948
Eget kapital		5 905	6 948
Varav årets resultat		5 893	3 937
AVSÄTTNINGAR			
Andra avsättningar		0	0
Summa avsättningar		0	0
SKULDER			
Kortfristiga skulder	10	21 805	24 333
Summa skulder		21 805	24 333
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		27 710	31 280
ANSVARSFÖRBINDELSER	11	106	3 304

Kassaflödesanalys

Tkr				
	Not	2014-12-31	2013-12-31	
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Verksamhetens intäkter	1	12 869	12 410	
Verksamhetens kostnader	2	-168 864	-171 121	
Verksamhetens nettokostnader		-155 995	-158 711	
Driftbidrag	4	161 850	165 470	
Finansiella intäkter	5	128	257	
Finansiella kostnader	5	-19	-15	
Justering av rörelsekap förändr	12	-1 903	803	
Kassaflöde från den löpande verksamheten		4 061	7 804	
INVESTERINGAR				
Inköp av immateriella anläggningstillgångar	6	0	0	
Inköp av maskiner och inventarier	6	0	-96	
Försäljning av maskiner och inventarier	6	0	0	
Kassaflöde från investeringsverksamheten		0	-96	
FINANSIERING				
Återbetalning av eget kapital	13	-6 936	-11 198	
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-6 936	-11 198	
ÅRETS KASSAFLÖDE				
		-2 874	-3 490	
Likvida medel vid årets början		25 763	29 253	
Likvida medel vid årets slut		22 889	25 763	

Noter**Not 1**

Verksamhetens intäkter	2014-12-31	2013-12-31
Taxor och avgifter	5 351	4 875
Hyror och arrenden	0	0
Bidrag (lönebidrag AMS)	136	176
Försäljning av verksamhet och entreprenad	7 116	6 511
Övriga intäkter	266	849
Summa verksamhetens intäkter	12 869	12 411

Not 2

Verksamhetens kostnader	2014-12-31	2013-12-31
Transportkostnader, varav	147 057	152 852
<i>kostnader Landstinget Västmanland</i>	<i>57 068</i>	<i>56 297</i>
<i>kostnader Västerås stad</i>	<i>72 292</i>	<i>80 273</i>
<i>kostnader Sala kommun</i>	<i>6 488</i>	<i>5 204</i>
<i>kostnader Hallstahammar kommun</i>	<i>1 564</i>	<i>1 496</i>
<i>kostnader Surahammar kommun</i>	<i>954</i>	<i>800</i>
<i>kostnader förbundet</i>	<i>8 692</i>	<i>8 782</i>
Löner och sociala avgifter	13 738	11 475
Hyra och fastighetsservice	675	674
Material, avgifter, tjänster mm	7 395	6 120
Summa verksamhetens kostnader	168 864	171 121

Not 3

Avskrivningar	2014-12-31	2013-12-31
Avskrivningar enligt plan, immateriella anl tillg	31	31
Avskrivningar enligt plan, maskiner o inv	39	33
Summa avskrivningar	70	64

Not 4

Driftbidrag	2014-12-31	2013-12-31
Driftbidrag, varav	161 850	165 470
<i>Landstinget Västmanland</i>	<i>70 680</i>	<i>69 000</i>
<i>Västerås stad</i>	<i>80 790</i>	<i>88 250</i>
<i>Sala kommun</i>	<i>7 680</i>	<i>5 680</i>
<i>Hallstahammar kommun</i>	<i>1 800</i>	<i>1 700</i>
<i>Surahammar kommun</i>	<i>900</i>	<i>840</i>
Summa driftbidrag netto	161 850	165 470

Not 5

Finansiella intäkter och kostnader	2014-12-31	2013-12-31
Ränteintäkter	128	257
Räntekostnader	-3	-1
Övriga finansiella kostnader	-16	-14
Summa finansnetto	109	242

Not 6

Immateriella anläggningstillgångar	IB 2014	Periodens inköp	Periodens avskrivning	Bokfört restvärde
Kvalitetsledningssystem FRIDA	63		32	31
Summa immateriella anläggningstillgångar	63	0	32	31

	2014-12-31	2013-12-31
Akkumulerat anskaffningsvärde	2 170	2 170
Akkumulerade avskrivningar	-2 138	-2 107
Bokfört restvärde	31	63

Maskiner och inventarier	IB 2014	Periodens inköp	Periodens avskrivning	Bokfört restvärde
Kontorsmöbler mm	109		15	94
Ombyggnad BC	199		24	175
Summa maskiner och inventarier	308	0	39	269

	2014-12-31	2013-12-31
Akkumulerat anskaffningsvärde	3 020	3 020
Akkumulerade avskrivningar	-2 751	-2 712
Bokfört restvärde	269	308

Not 7

Kortfristiga fordringar	2014-12-31	2013-12-31
Kundfordringar	2 394	2 068
Diverse kortfristiga fordringar	0	1
Momsfordran skattekonto	76	262
Momsfordran skattefri vht (Jönköping)	1 245	912
Interinsfordringar	806	1 903
Summa kortfristiga fordringar	4 521	5 146

Not 8

Kassa och bank	2014-12-31	2013-12-31
Bankmedel Swedbank	22 889	25 763
Summa kassa och bank	22 889	25 763

Not 9

Eget kapital	2014-12-31	2013-12-31
Ingående eget kapital, varav	6 947,5	11 208,8
Landstinget Västmanland	5 221,5	5 235,8
Västerås stad	2 112,5	4 411,5
Sala kommun	-304,7	659,3
Hallstahammar kommun	49,1	558,1
Surahammar kommun	-40,9	344,1
Återbetalning eget kapital (not 13)	-6 935,5	-11 197,7
Periodens resultat, varav	5 893	6 937
Landstinget Västmanland	4 245	5 217
Västerås stad	1 696	2 107
Sala kommun	157	-395
Hallstahammar kommun	0	49
Surahammar kommun	-206	-41
Förbundet	0	0
Summa eget kapital	5 905	6 948

Not 10

Kortfristiga skulder	2014-12-31	2013-12-31
Leverantörs skulder	12 951	11 543
Övriga kortfristiga skulder	292	568
Semesterlöneskuld	744	701
Övertidsskuld	69	102
Pensionsskuld	846	672
Interimsskulder	6 903	10 747
Summa kortfristiga skulder	21 805	24 333

Not 11

Ansvarsförbindelser	2014	Inom ett år	Två - fem år
Samtrafiks åtaganden för operationell leasing			
Lokal	640	106	0
Summa ansvarsförbindelser	640	106	0

För pensionsåtaganden intjänade före förbundets bildande svarar respektive huvudman. Förbundet har således inga ansvarsförbindelser avseende pensioner.

Not 12

Justering för rörelsekapitalförändringar avseende

den löpande verksamheten	2014-12-31	2013-12-31
Förändring rörelsens kortfristiga fordringar	625	15 029
Förändring rörelsens kortfristiga skulder	-2 528	-14 226
Summa	-1 903	803

Not 13

Återbetalning eget kapital till förbundets

medlemmar	2014-12-31	2013-12-31
Landstinget Västmanland	-5 217	-5 231
Västerås stad	-2 106	-4 406
Sala kommun	-395	-659
Hallstahammar kommun	-49	-558
Surahammar kommun	41	-344
Summa	-6 936	-11 198

Tillämpade redovisningsprinciper

Västmanlands Samtrafikförbund följer den kommunala redovisningslagen. Förbundet tillämpar också i tillämpliga delar de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning eller dess företrädare.

Investeringar klassificeras som anläggningstillgång om värdet överstiger 0,5 prisbasbelopp och livslängden är minst tre år. Avskrivningar beräknas på tillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärden. Avskrivningar av anläggningstillgångar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod, viss vägledning finns i Rådet för kommunal redovisnings skrift om avskrivningar. Avskrivningarna påbörjas när tillgången tas i bruk. Bruttoredovisning tillämpas.

Förbundet har ett antal licenser till olika programvaror som klassificeras som immateriell anläggningstillgång. Dessa skrivs av utifrån bedömd nyttjandeperiod, nuvarande immateriella anläggningstillgångar skrivs av på fem år.

Investeringar med ett värde som understiger 0,5 prisbasbelopp och har en livslängd kortare än tre år klassificeras som korttidsinventarie och kostnadsförs det år det införskaffas.

Förbundet premiebetalar hela det årliga intjänandet av pensionen för individuell avsättning. Det finns inga åtaganden för visstidspensioner i förbundet. För pensionsåtaganden intjänade före förbundets bildande svarar respektive huvudman. Semesterlöneskulden avser ej uttagna semesterdagar. Semesterlöneskulden och därpå upplupen arbetsgivaravgift redovisas som en kortfristig skuld.

Fordringar som förfallit till betalning för mer än sex månader sedan bedöms som osäkra och skrivs ner med femtio procent. Ett år efter att fordringen förfallit till betalning skrivs den ner med ett hundra procent. Denna hantering görs i samband med delårs- och årsbokslut.

Redovisningsmodell

- Resultaträkningen är en sammanfattning av årets redovisade intäkter och kostnader. Överstiger intäkterna periodens kostnader avsätts överskottet för respektive medlems räkning.
- Balansräkningen beskriver den ekonomiska ställningen vid bokslutstillfället och utgör därmed en förbindelselänk mellan åren. Den visar det bokförda värdet av förbundets tillgångar och hur dessa har finansierats – externt med främmande kapital (skulder) och internt med eget kapital. Förbundet ökar varje räkenskapsår sitt egna kapital med ett tusen kronor. Resterande överskott eller underskott återbetalas respektive tilläggsfaktureras berörd medlem efter varje räkenskapsår, efter det att fullmäktige har fastställt bokslutet. Justering av driftbidragen kan även ske i samband med delårsbokslut per april och augusti, om det finns anledning till detta.
- Kassaflödesanalysen ger upplysning om hur medel har tillförts och hur dessa har använts.
- Driftredovisningen redovisar hur respektive medlems inbetalda driftbidrag har använts och jämför utfall i förhållande till budget.

Till

Norra Västmanlands samordningsförbund
Kommunfullmäktige i Fagersta kommun
Kommunfullmäktige i Hallstahammars kommun
Kommunfullmäktige i Norbergs kommun
Kommunfullmäktige i Sala kommun
Kommunfullmäktige i Skinnskattebergs kommun
Kommunfullmäktige i Surahammars kommun
Landstingsfullmäktige i Landstinget Västmanland
Försäkringskassan
Arbetsförmedlingen

REVISIONSBERÄTTELSE för år 2014

Norra Västmanlands samordningsförbund
Organisationsnummer 222000-1974

Vi har granskat räkenskaperna, årsredovisningen och förbundsstyrelsens förvaltning i Norra Västmanlands samordningsförbund, org nr 222000-1974, för verksamhetsåret 2014.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen och förvaltningen

Det är förbundsstyrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Styrelsen ansvarar också för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen är upprättad i enlighet med kommunallagen samt pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med Lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser och förbundsordningen på grundval av vår granskning.

Vi har utfört vår granskning enligt Lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser, kommunallagen, förbundsordningen samt god revisionsred i kommunal verksamhet.

Vår granskning innefattar att genom olika åtgärder inhämta underlag om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur förbundet upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i förbundets interna kontroll. Granskningen innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de

redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår granskning av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i förbundet för att kunna bedöma verksamheten i förhållande till gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har styrelsen i Samordningsförbundet bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisksynpunkt tillfredsställande sätt.

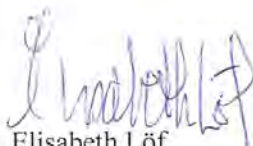
Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, att den interna kontroll har varit tillräcklig, att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda enligt förbundsordning och verksamhetsplanen samt att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och tillämpliga delar av lagen om kommunal redovisning.

Vi tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2014.

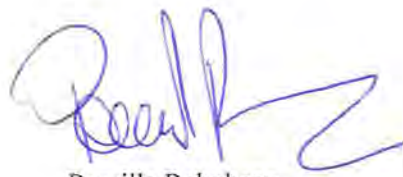
Fagersta den 23 mars 2015

Helmut Hoffmann
Revisor, ordf, utsedd av Fagersta
kommun

Elisabeth Löf
Revisor utsedda av Landstinget
Västmanland

Pernilla Rehnberg
Auktoriserad revisor
Deloitte AB
Utsedd av staten

Bilaga:
De sakkunnigas rapport

Revisionsrapport

Granskning av årsredovisning 2014

Sanna Hellblom-Björn
23 mars 2015

Norra Västmanlands
Samordningsförbund

Innehållsförteckning

	Sammanfattning	1
1	Inledning	2
1.1	Bakgrund	2
1.2	Revisionsfråga och metod	2
2	Granskningsresultat	3
2.1	Förvaltningsberättelse.....	3
2.1.1	Översikt över utvecklingen av verksamheten	3
2.2	Resultaträkning	4
2.3	Balansräkning.....	5
2.4	Finansieringsanalys.....	5
2.5	Fördjupade granskningar	5

Sammanfattning

De förtroendevalda revisorerna i Norra Västmanlands Samordningsförbund (förbundet) har PwC i uppdrag att granska räkenskaperna, årsredovisningen och förbundsstyrelsens förvaltning 2014.

Vi bedömer att årsredovisningen huvudsakligen redogör för **utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.**

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på **rättvisande räkenskaper** och är upprättad enligt god redovisningssed.

Förbundsmedlemmar har betalt in 7 000 tkr till Norra Västmanlands Samordningsförbund. Medlen är fördelat enligt följande: staten 3,5 mnkr, landstinget Västmanland 1,75 mnkr och kommunerna 1,75 mnkr. Medverkande kommuner är Fagersta, Hallstahammar, Norberg, Sala, Skinnskatteberg och Surahammar. Förbundet redovisar ett resultat på -1 179 tkr (föregående år redovisades ett underskott på -1 865 tkr). Förbundet har ett eget kapital på 1 264 tkr.

Årsredovisningens verksamhetsberättelse redovisar insatserna och utbildningsinsatserna under året på ett översiktligt och tydligt sätt.

Vi har granskat verksamhetsplanen översiktligt.

Har även genomfört en stickprovsgranskning av inkomna fakturor för att se att delegationsordningen följs som den ska.

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser gäller fr. o m den 1 januari 2005. Den hänvisar till kommunallagen och den kommunala redovisningslagen (KRL). KRL gäller fr.o.m. 1998 och reglerar externredovisningen. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering. Samordningsförbundets styrelse ansvarar för årsredovisningen.

1.2 Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bland annat till uppgift att pröva om räkenskaperna och årsredovisningen är rättvisande och granska styrelsens förvaltning. Inom ramen för denna uppgift är syftet med granskningen av årsredovisningen att bedöma om den är uppriktad i enlighet med lag om kommunal redovisning och i enlighet med normgivning, främst från Rådet för kommunal redovisning. Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, skall besvara följande revisionsfråga:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?

Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.

- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Med rättvisande räkenskaper avses fullständighet, riktighet, existens, tillhörighet, periodisering, värdering, äganderätt och förpliktelser samt innehåll och presentation.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som presenterades 2015-03-03.

Rapportens innehåll har sakgranskats av samordnare och ekonomiansvarig för förbundet.

2 Granskningsresultat

2.1 Förvaltningsberättelse

I KRL kap 4 framgår det att förbundet skall upprätta en förvaltningsberättelse. Förvaltningsberättelsen skall innehålla:

- en översikt över utvecklingen av förbundets verksamhet (KRL 4:1)
- en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten (KRL 4:3)

2.1.1 Översikt över utvecklingen av verksamheten

Vi har granskat att förvaltningsberättelsen lämnar tillräckliga uppgifter om:

- obligatorisk information i enlighet med KRL och RKRs rekommendationer
- sådana förhållanden, som inte skall redovisas i balansräkning eller resultaträkning, men som är viktiga för bedömning av ekonomin
- händelser av väsentlig betydelse som har inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut
- förväntad utveckling
- annat av betydelse för styrning och uppföljning

Bedömning och iakttagelser

I förvaltningsberättelsen redogörs för följande:

- Syftet med samordningsförbundets verksamhet
- Styrelsens arbete
- Återkoppling till verksamhetsplan, budget och beslut om insatser under året

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL. Vi anser att förvaltningsberättelsen är informativ och ger en tydlig redogörelse till händelserna under året, de olika insatserna, samt för förbundets utveckling under året.

Förbundet presenterar utfallet för sina mål och det konstateras att av de 21 målen som finns inom 4 olika målområden är samtliga uppfyllda. De redovisar även utfallet för insatser som genomförts under året. Förbundet har inga finansiella mål.

Styrelsen har beslutat att det egna kapitalet inte får understiga 400 tkr. Prognosen under hösten var att det egna kapitalet skulle uppgå till 680 tkr vid årsskiftet men efter en mycket stram hållning av kostnaderna kunde stora kostnadsbesparingar göras vilket medförde att det egna kapitalet per 141231 uppgår till 1 264 tkr. Större delen av kostnadsbesparingen kom från att ett samordningsteam under halva året haft en heltidsvakans på grund av sjukdom.

2.2 Resultaträkning

Resultaträkningen skall redovisa samtliga intäkter och kostnader och hur det egna kapitalet har förändrats under året (KRL 5:1).

Nedan redovisas resultaträkningens utfall i jämförelse med föregående år och budget:

Resultaträkning tkr	Utfall 2014	Utfall 2013	Budget 2014
Verksamhetens intäkter	7 002	7 163	7 000
Verksamhetens kostnader	- 8 208	- 9 082	- 9 176
Verksamhetens nettokostnader	- 1 206	- 1 920	- 2 176
Finansiella intäkter	31	80	
Finansiella kostnader	- 4	- 25	-2
Årets resultat	- 1 179	- 1 865	-2 178

Intäkterna är till störst del medlemsmedel och fördelade enligt följande:

Staten	3 500 tkr
Landstinget Västmanland	1 750 tkr
Fagersta kommun	321 tkr
Hallstahammars kommun	388 tkr
Norbergs kommun	140 tkr
Sala kommun	544 tkr
Skinnskattebergs kommun	110 tkr
Surahammars kommun	246 tkr
Totalt:	7 000 tkr

Vi har granskat att:

- resultaträkningen är uppställd enligt KRL
- resultaträkningen i allt väsentligt redovisar årets samtliga externa intäkter och kostnader
- noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster samt möjliggör avstämning mot balanskravet
- resultaträkningens innehåll är rätt periodiserat

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild över årets resultat. Vi bedömer vidare att resultaträkningen är uppställd enligt KRL och att noter finns i tillräcklig omfattning.

Årets resultat uppgår till -1 179 tkr (-1 865 tkr). Det egna kapitalet uppgår till 1 264 tkr (2 443 tkr). Verksamhetens intäkter består till störst del av medlemsbidrag, 7 000 tkr, vilket är oförändrat mellan åren. Kostnaderna har under året minskat med ca 900 tkr, som kan förklaras till störst del av att kostnaderna för insatserna har minskat sedan föregående år.

2.3 Balansräkning

Balansräkningen skall i sammandrag redovisa förbundets samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen).

Vi har granskat att:

- balansräkningen är uppställd enligt KRL
- noter finns i tillräcklig omfattning
- upptagna tillgångar, avsättningar och skulder existerar, tillhör förbundet och är fullständigt redovisade och rätt periodiserade
- tillgångar, avsättningar och skulder har värderats enligt principerna i KRL
- föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser
- specifikationer till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning
- årets resultat överensstämmer med resultaträkningen

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättning, skulder och eget kapital.

Vi bedömer att balansräkningen är uppställd enligt KRL och noter finns i tillräcklig omfattning. Även underlag till balansposterna finns i tillräcklig omfattning.

2.4 Finansieringsanalys

Vi bedömer att finansieringsanalysen redovisar förbundets förändring av likvida medel på ett korrekt sätt.

2.5 Fördjupade granskningar

Verksamhetsplan

Har översiktligt gått igenom verksamhetsplanen för 2014. Samtliga målområden, mål och aktiviteter som redovisas i årsredovisningen finns med i verksamhetsplanen. Det finns fyra övergripande målområden som har brutits ner i ett antal aktiviteter som anger årets arbete. Enligt årsredovisningen har samtliga aktivitetsmål uppfyllts under året.

Delegationsordning

Det finns för förbundet en framtagen delegationsordning från 2010-11-01. Där framgår att samordnaren har delegerad beslutsrätt av inköp upp till 5 tkr/tillfälle och belopp över 5 tkr är det samordnaren i samråd med ordförande som har beslutanderätt. Beslutsattest för bland annat inkomna fakturor har styrelsen, delegerat till ordföranden, och mottagningsattest har samordnaren. Efter stickprovsgranskning kan konstateras att delegationsordningen följs enligt ovan.

Uppföljning

Det finns ett flertal rutiner på hur styrelsen kontinuerligt ska få information om och uppföljningar av förbundets samordningsinsatser. Två gånger per år sker formell rapportering till styrelsen med hel- och delårsrapporter som presenteras.

Styrelsen har sammanträden fyra gånger per år, Ann rapporterar vid varje tillfälle vad som hänt i samordningsförbundet och vad som planeras framöver. En ekonomisk uppföljning presenteras även på styrelsemötena, då är Ulf med och redogör för det ekonomiska läget. Han gör även prognoser som styrelsen får ta del av och som är uppskattade.

Vi bedömer att styrelsen kontinuerligt får information om och följer upp förbundets samverkansinsatser på ett tillfredsställande sätt.

Ann och Ulf har satt en ny tidsgräns för varje samordningsteam att lämna in rekvisitioner, från tidigare två månader till en månad. Då flera av teamen ofta lämnar rekvisitionerna sent har det medfört viss eftersläpning i redovisningen, förhoppningen är nu att detta ska undvikas.

Samordningsförbundets egna kapital får inte understiga 400 tkr, årets utgående balans per 141231 uppgår till 1 264 tkr.

2015-03-23

Sanna Hellblom-Björn

Projektledare

ÅRSREDOVISNING

Januari – december 2014

"Vilken nytta har teamet gjort för dig?

- Att jag har fått kommit hemifrån, att jag har fått en arbetsträning, fått in rutiner i vardagen.

- Jag har fått samma bemötande när jag kommit till teamet oavsett hur jag har mått. Alltid känt mig välkommen."

Ur Samordningsteam FNS helårsrapport 130114–140630

"Hos de tre samordningsteamerna avslutade 77 personer. 36 av dessa (46 %) når resultat arbete, studier eller arbetslivsinriktad rehab utan behov av samordnat stöd. Tid i snitt med bidragsförsörjning är 4,9 år. Genomströmningstiden är 13,1 månader."

Samordningsförbundets årsredovisning 2014

"Höstens stora experiment - Något helt nytt som provades under hösten var att bjuda in teamets deltagare till en planerings- och utvecklingsdag. Det var en mycket inspirerande dag där våra deltagare var mycket engagerade och kom med många bra idéer..."

Ur Helårsrapport Samordningsteam Hallsta/Sura 130701 - 140630

Sammanfattning

Norra Västmanlands Samordningsförbund redovisar utfall för perioden 1 januari till 31 december 2014. Denna årsrapport innehåller en översiktlig redogörelse över utvecklingen av samordningsförbundets verksamhet.

2014 varit ett år som kan sammanfattas i följande punkter:

- Alla mål och aktiviteter i styrelsens verksamhetsplan har uppfyllts.
 - Tre pågående samordningsteam (med stöd och finansiering från förbundet) har arbetat under året med sammanlagt 152 deltagare. 77 personer avslutade insatsen, varav 46 % gick till arbete, studier eller arbetslivsinriktad rehabilitering utan behov av samordnat stöd. Dessa personer hade i snitt 4,9 år i bidragsförsörjning innan start i teamet. Genomströmningstiden för gruppen var i snitt 13,1 månader.
 - 13 utbildningsinsatser riktade mot personal hos myndigheter med sammanlagt 462 deltagare.
 - Tre utvärderingsinsatser har pågått under 2014. Insatsen extern medbedömning av samordningsteamerna visar att teamen har utvecklat deltagarnas eget inflytande över inskrivningsprocessen.
 - Ett originellt arbete med att ta fram indikatorer för finansiell samordning har genomförts.
 - Det ekonomiska resultatet per den 31 december 2014 är -1 179 kkr. (Budgeterat resultat -2 178 kkr). Tillsammans med årets resultat uppgår det egna kapitalet till 1 264 kkr vid ingången av 2015.
-

Ordförande har ordet

Ett händelserikt år är till ända.

Det har varit berikande och lärorikt att leda Norra Västmanlands Samordningsförbund. Att vi huvudmän genom samverkan i våra tre samordningsteam har uppnått överraskande goda resultat är glädjande och legitimerar Samordningsförbundets fortsatta viktiga uppdrag.

En lärande och lösningsfokuserad organisation med engagerade medarbetare, som med äkta glädje, entusiasm och respekt fått deltagarna att fullfölja sin rehabilitering. Med social träning, utbildning och praktik kan de få nycklarna till eget liv och förbättrad förmåga till egenförsörjning. Samtalsstöd är ett viktigt verktyg och våra tre team har stärkts med en kuratorsresurs. Jag känner glädje och stolthet över teamens arbete och det goda resultat deltagarna når.

Jag såg fram emot ett spännande och händelserikt 2014 och det blev händelserikt i överkant. Redan i januari blev vår framgångsrike samordnare erbjuden en ny tjänst på nationell nivå och det kunde han inte motstå. Intensivt arbete med rekrytering av ny samordnare inleddes och 9 juni kunde vi hälsa Ann Åkerlund välkommen. Det har varit kreativt och intressant att samarbeta med Ann och lärorikt för oss alla med ny samordnare i förbundet.

Vi är en liten organisation, sårbara vid oplanerad frånvaro men flexibla och hittar lösningar vid akuta situationer. Samordnares backup har varit ordföranden med administrationen och de tre teamens medarbetare har ansvarat för ca 25-30 deltagare med aktiv rehabilitering.

Ekonomi är en osäkerhetsfaktor framöver, statsbidragen och regelverket för dessa är under utredning. Antalet Samordningsförbund i landet har ökat kraftigt men statsbidragen på 280 miljoner kronor har varit oförändrade. Det är olyckligt med rådande ovisshet kring långsiktiga ekonomiska förutsättningar. En PayOff studie som samordningsteamet i Sala har låtit göra visar att verksamhetens goda resultat även ger en betydande samhällsvinst. Genom våra insatser kan vi minska besöken inom sjukvården, minska behovet av försörjningsstöd, bredda och synliggöra våra deltagares kompetens och arbetsförmåga. För 2015 har Landstinget beviljat ett bidrag som täcker kostnaden för kuratorstjänsten (ur Sjukskrivningsmiljarden) men det finns ingen säker fortsatt finansiering.

Inom förbundet pågår det kontinuerligt arbete med utveckling och utvärdering. Även arbetet med samlokalisering med huvudmännen visar effektivisering och ger bättre förutsättningar för samverkan. I årsredovisningen kan vi se positiva resultat och även i utbildningsinsatserna är vi i framkant och uppmärksammas även nationellt. Förbundet har, tillsammans med två andra samordningsförbund, tagit initiativet till att ta fram instrument för att följa upp och utvärdera hur finansiell samordning fungerar. Förbundet har medverkat i ett nationellt projekt med syfte att ta fram indikatorer för framgångsrik finansiell samordning samt mått och mätmetoder för dessa. Projektet har beviljats medel från Socialdepartementet, och har genomförts med stöd av NNS, Socialstyrelsen, Nationella Rådet, Örebro Universitet samt ett 15-tal samordningsförbund.

Men vi har flera viktiga frågor och områden att jobba vidare med. Kommunikation ut till samhället och arbetsmarknaden är ett viktigt område att ta nya steg och utvecklas i. Hur ser våra huvudmän på vårt uppdrag och behov av utveckling för att möta nya behov?

Våra samordningsteam ser behov av riktiga arbetsplatser, ex affär där våra deltagare kan arbetsträna på vägen till ett eget oberoende liv. Sala kommun har beviljat bidrag för projekt i socialt företagande i tre år. Vi önskar dem lycka till.

Jag vill och styrelsens vägnar tacka alla våra samverkanspartner och speciellt tack till vår samordnare, styrgrupperna samt utvecklingsgruppen och personalen i alla tre samordningsteamerna, som brinner för att hitta lösningar för deltagarna även i komplicerade fall, att hitta en väg till ett meningsfullt liv och vägen till egen försörjning. Mina varmaste lyckönskningar till den nya ordföranden och styrelsen!

Linnéa Landerstedt
Ordförande för Norra Västmanlands Samordningsförbund 2014

Syftet med samordningsförbundets verksamhet

Norra Västmanlands Samordningsförbund är ett fristående organ för möjliggörande av samordnade rehabiliteringsinsatser, både operativt och strukturellt, samt för utveckling av samarbetet mellan parterna inom rehabiliteringsområdet. Enligt förbundsordningen och lagstiftningen (2003:1210) ska den finansiella samordningen underlätta eller förbättra möjligheterna för individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser så att dessa ska kunna förbättra sin förmåga att utföra ett förvärvsarbete och därigenom stärka sin möjlighet till egen försörjning. Förbundet ska också sträva efter en effektiv användning av gemensamma resurser och främja en positiv utveckling av verksamheten.

Förarbetena till lagstiftningen betonar två syften:

- Det strukturövergripande arbetet
- Det individ- och personalinriktade arbetet

I det strukturövergripande arbetet betonas samordningsförbundet som en motvikt till samhällets sektorisering. En finansiell samordning samt en gemensam och självständig beslutsfunktion tillhör de mest basala delarna i det strukturövergripande arbetet. Det svenska välfärdssamhället är sektoriserat med bl.a. en lång tradition av självständiga myndigheter. Detta har varit framgångsrikt för uppbyggnaden av välfärden i Sverige och organiseringen av den. Sektoriseringen har dock en baksida för dem som är beroende av att samhällets stöd är samordnat och sammanhållet. Det gäller t.ex. individer med neuropsykiatriska funktionshinder, unga vuxna med diffus psykosocial problematik, utrikesfödda med ohälsoproblematik samt individer som har varit sjukskrivna och/eller arbetslösa under lång tid.

Samordningsförbundet har en viktig roll att vara med att identifiera och stödja arbetet att hitta mer effektiva lösningar för dessa grupper i det lokala samhället. Även personalriktade insatser är viktiga för den finansiella samordningen. För att lyckas behövs insatser för att stimulera nytänkande och innovation, samordnad ledning och styrning samt gemensamma förhållnings-, arbetssätt och teamsamarbete.

Styrelsens arbete

Styrelsen är samordningsförbundets högsta beslutande och förvaltande organ som har ansvar för förbundets utveckling och ekonomi. Styrelsens arbete regleras dels i förbundsordningen och dels i ett av styrelsen fastställt reglemente. Styrelsen består av nio ordinarie ledamöter och nio ersättare utsedda av medlemmarna. Nedan följer styrelsens sammansättning under 2014:

Ordinarie	Ersättare	Utsedd av
Linnéa Landerstedt, ordförande	Anders Rydell	Landstinget Västmanland
Henry Komulainen, vice ordf. (tom juli 2014)	Hans Söderström (tom juli 2014)	Försäkringskassan
Hans Söderström, vice ordf, (fr o m augusti 2014)	Monica Augustsson (fr o m augusti 2014)	
Lars Ahlstrand	Lena Wallin (tom juli 2014) Anna-Maria Magnusson (fr o m augusti 2014)	Arbetsförmedlingen
Sven Danielsson	Anita Lilja-Stenholm	Fagersta kommun
Mariette Sjölund	Reijo Tarkka	Hallstahammars kommun
Eva Pålsson	Torsten Jansson	Norbergs kommun
Karin Karlsson	Peter Molin	Sala kommun
Roger Ingvarsson	Pernilla Danielsson	Skinnskattebergs kommun
Britt-Inger Fröberg	Richard With	Surahammars kommun

Styrelsen har sammanträtt fem gånger under året (ett extra telefonmöte och fyra ordinarie möten). Den har dessutom haft ett planeringsmöte under hösten.

Under vårens första möte 2014-01-27 (telefonmöte) avhandlades frågan om ersättningsrekrytering för förbundets samordnare som sagt upp sig. En arbetsgrupp utsågs att bereda och handlägga rekryteringen (Linnea Landerstedt, Henry Komulainen och Lars Ahlstrand). Styrelsen beslutade också om en tilläggsfinansiering för en grundutbildning i lösningsfokuserat arbetssätt. Detta föranleddes av att avgående samordnare skulle ha varit utbildningsledare, men efter uppsägningen behövdes en extern utbildningsledare.

Vid vårens första ordinarie styrelsemöte 2014-03-12 behandlades och godkändes årsredovisningen för 2013, liksom samordningsteamens halvårsrapporter och den externa

medbedömarens (Marita Mossberg) slutrapport. Styrelsen godkände rapporten *En kartläggning med fokus på utlandsfödda med språkhinder, ohälsoproblematik och behov av samordnad rehabilitering*, vilken förbundet beställt från Folkhälsobyrå, och var en gemensam beställning mellan Norra Västmanlands samordningsförbund och Samordningsförbundet Västra Mälardalen. Styrelsen godkände också rapporten *Utvärdering av metod: Lösningfokuserat arbetssätt (LF) och Motiverande samtal (MI)*. Styrelsen beslutade vidare att göra en framställan till Landstinget Västmanland för kostnader för kurator i samordningsteam 2015. Avgående samordnare Jonas Wells tackades av efter att sedan 2005 ha tjänstgjort i förbundet på ett förtjänstfullt sätt.

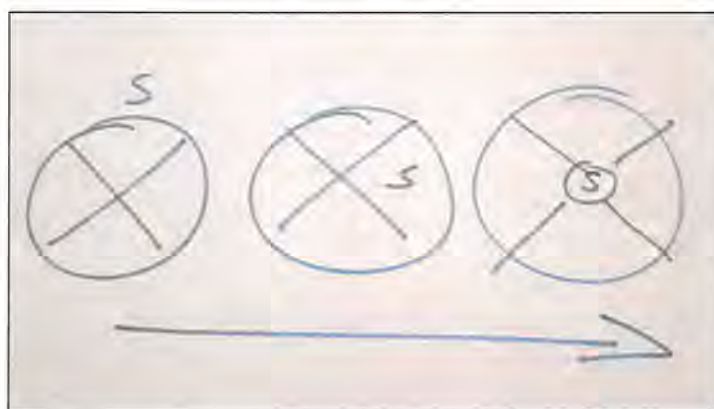
Vid vårens andra ordinarie möte 2014-05-27 presenterades förbundets nya samordnare, Ann Åkerlund, som skulle tillträda tjänsten i juni 2015. Styrelsen konstaterades att ägarna vid ägarmötet den 8 april, varit överens om ett budgetäskande för 2015 på 9 000 000 kr. På nationell nivå arbetar man med att ta fram en ny fördelningsmodell för Finsam-medel, vilket skulle kunna innebära en minskad tilldelning till Norra Västmanlands samordningsförbund. Det ekonomiska utfallet per 2014-05 redovisades, och styrelsen diskuterade tänkbara konsekvenser av att det egna kapitalet troligen skulle vara, i det närmaste, förbrukat vid årets slut. Samordnaren gavs i uppdrag att göra en konsekvensbeskrivning utifrån en eventuell minskad budgettilldelning 2015-2016. Förbundet har varit med att initiera ett arbete för att, i samverkan med två andra samordningsförbund, utveckla indikatorer för framgångsrik integrerad samverkan. Styrelsen uppdrog åt den nya samordnaren att arbeta vidare med frågan. Styrelsen beviljade medel, efter ansökan från Försäkringskassan, till workshops för *"Ökade kunskaper i försäkringsmedicin för professionella i kommuner och Arbetsförmedling"*. Utvecklingsgruppen föreslog till styrelsen att förbundet skulle finansiera ytterligare en kartläggning avseende gruppen utlandsfödda med omfattande behov av samordnad rehabilitering, men med inriktning att söka efter framgångsrika arbetssätt och organiseringar i Sverige. Kartläggningen skulle finansieras gemensamt av de tre samordningsförbunden i Västmanland, och styrelsen godkände förslaget. Avslutningsvis tackades Henry Komulainen av som förbundets vice ordförande, och hans ersättare Hans Söderström valdes till ny vice ordförande.

Vid höstens möte 2014-09-18 redovisades en ekonomisk halvårsavstämning samt en prognos för året. Prognosen pekade på att det egna kapitalet vid året slut skulle vara 590 000 kr. Förutsättningar för budget 2015 diskuterades, och det fanns signaler från staten (Försäkringskassan) att det inte skulle bli någon utökad tilldelning av medel för 2015, varför förbundet troligen skulle få oförändrad intäkt (7 000 000 kr) för nästa år, men inte ha tillgång till eget kapital i samma utsträckning som de senaste åren. (ca 2 000 000 kr/år). Styrelsen gav presidiet och samordnaren i uppdrag att kontakta huvudmännen för en diskussion om det ekonomiska läget, samt att uppdra åt samordningsteam 2015 att ta fram en konsekvensbeskrivning utifrån framtida minskade budgetramar. Förslag till ny förbundsordning hade skickats ut till ägarna efter vårens ägarmöte, men efter att det inkommit synpunkter från några av ägarna, beslutade styrelsen att justera förbundsordningen och åter skicka ut den till ägarna för beslut. Styrelsen godkände också samordningsteamens årsrapporter (2013-07 -- 2014-06) samt delrapport från extern medbedömare. Under året har ett förstudiearbete avseende nya programperioden för Europeiska Socialfonden (ESF) pågått i Östra Mellansverige ("Spår 2") men även inom Västmanland ("Spår 1"). Styrelsen fattade ett principbeslut att förbundet inte kan och ska ta på sig rollen som projektägare i ESF-projekt, men kan ha en roll att inventera behov för olika målgrupper samt en roll att sprida information/utgöra lärplattform vid projekt och dess resultat. Avslutningsvis godkände styrelsen det remissvar som förberetts till Försäkringskassan avseende förslag till ny fördelningsmodell av medel till samordningsförbunden.

På årets sista möte 2014-11-26 godkändes en budetuppföljning per 2014-10-31 samt en ny prognos för året. Prognosen pekade på att det egna kapitalet vid årets slut skulle vara 680 000 kr. Samordningsteamerna var efter sommaren extra återhållsamma med utgifter, eftersom budgeten för kommande år varit osäker. Vid mötet hade beskedet om medelstildelningen för 2015 kommit. Tildelningen ökade med 200 000 kr, d.v.s. totalt 7 200 000 kr. Landstinget hade också beviljat förbundets ansökan om medel för kurator till samordningsteamerna för 2015, vilket var mycket glädjande. Styrelsen fattade beslut om budget 2015, vilken innebar en minskad tilldelning till samordningsteamerna. Styrelsen var också överens om fortsatt satsning på sektorsövergripande utbildningar (framför allt lösningsfokuserade grund- och vidarebildningar) som en viktig röd tråd i arbetet med att skapa en god och effektiv samverkanskultur, men att en deltagaravgift (för lokal, fika och lunch till självkostnadspris) skulle införas, samt att avsätta medel för länsgemensamma utbildningsinsatser tillsammans med de två andra samordningsförbunden i länet. Den beslutade budgeten var nära i balans, och endast 81 000 kr skulle behöva tas av det egna kapitalet. Verksamhetsplanen godkändes, med tillägg att planen är mycket ambitiös och att tillträdade styrelsen därför kan behöva göra prioriteringar i planen. EU-strateg Åsa Fichtel informerade om senaste nytt avseende ESF, och de prioriteringar som kommer att ligga till grund för kommande utlysningar (2015). Samordnaren fick i uppdrag att undersöka intresset hos medlemsmyndigheterna och vid behov bjuda in till dialog om intresse för ESF-projekt och eventuell gemensam ansökan. Styrelsen godkände rapporten från den samhällsekonomiska utvärdering (Payoff) som samordningsteamet i Sala har låtit göra. Resultaten pekar på att verksamheten har använt samhällets resurser på ett effektivt sätt, och att Landstinget har haft den allra största ekonomiska nyttan av verksamheten, men även kommuner och Försäkringskassan.

Mot integrerad samverkan

Sedan några år tillbaka har Norra Västmanlands Samordningsförbund valt att lämna projektfinansiering som huvudsaklig strategi för att finansiera och stödja samverkan kring personer som har samordnade rehabiliteringsbehov. Den nya strategin har, i efterhand, döpts till "integrerad samverkan" och åskådliggörs med följande bild:

I bilden kan "S" stå för samverkansinsatser men det kan också stå för en person med samordnade rehabiliteringsbehov. Till vänster visas hur samverkansinsatser och personer med samordnade behov tenderar att marginaliseras eller hamna i periferin i förhållande till praxis, uppdrag och engagemang. Till höger har istället samverkan och individer med samordnade behov hamnat i centrum i myndigheternas gemensamma arbete. Både organisatoriskt och förhållningsmässigt är här alla delar av systemet aktiva och engagerade för målgruppen. Pilen understryker att bilden anger en önskad riktning.

Integrerad samverkan är inte en färdig destination utan en färdriktning. Den signalerar en önskan om ett fördjupat tillstånd av samverkan mellan myndigheterna, både kulturellt och strukturellt. Det är en uttalad samordningsstrategi. Den kännetecknas av organiseringar som utgår från individens behov, där myndigheter och samhälle anpassar sina insatser tillsammans med den enskilde. Konkret har detta lett till bl.a. en långsiktig satsning på de tre samordningsteamerna inom samordningsförbundets geografiska område. Samordningsteamerna är en plattform, en stadigvarande verksamhet, som drivs av myndigheterna gemensamt och som ständigt anpassar sig till rådande behov hos deltagarna och samhällets krav.

Röst från en deltagare i samordningsteam Sala

"Det är som att komma till en arbetsplats. Dels är det grupper som anordnas som exempelvis sömngruppen och samtalsgruppen. Men också föreläsningar som jag varit på. De spontana samtalen i kaféet har varit värdefullt. Vi kommer in på djupare ämnen som berör. Också har jag fått mycket hjälp av Anna-Cari med fokus och spår framåt. Fått insikter. Alla prova-på-aktiviteter har också givit mycket. När man är sjuk så tror man inte att man klarar av något. Så när man provar aktiviteter och klarar av det så stärks man inifrån. Så det är ju sjukdomen som sätter hindren och inte oförmågan.

Sedan är det en trygg plats och ni finns här och har ett lugn. Det blir mycket lättare med alla på samma ställe så att man slipper fara runt. Och även om man inte blir bästis med andra deltagare så får man ett nätverk som känns gott. Vi finns för varandra och det öppnar för vänskap. Och till sist så tycker jag att jag får den tid jag behöver. Tid att lära sig att hantera de nya insikterna och verktygen jag får. I en takt som är min." Ur Samordningsteamet Salas helårsrapport 130114–140630

Ett annat uttryck för integrerad samverkan är den systematiska satsningen på gemensamma utbildningar med lösningsfokuserad arbetssätt som en sammanhållande röd tråd i rehabiliteringsarbetet.

Det ökade engagemanget och intresset för integrerad samverkan har märkts bland annat genom det fortsatta och utökade nätverket mellan ett femtontal samordningsförbund. En särskild sida på hemsidan samlar resurser kring den framväxande strategin. Flera förbund i Sverige tar liknande steg och förändrar sin strategiska inriktning för den finansiella samordningen. Mycket av det framväxande arbetet kring detta begrepp redovisas löpande på en särskild sida på förbundets hemsida

Återkoppling till verksamhetsplan, budget och beslut om insatser under året

Verksamhetsplanen anger huvudinriktningen för samordningsförbundets verksamhet för 2014 inom fyra målområden. Dessa fyra målområden förtydligar samordningsförbundets roll gentemot parterna, både dess utvecklande och stödjande roll, samt att bygga vidare på det förbundet har lärt sig vara framgångsfaktorer för effektivt samordningsarbete. De fyra målområden är långsiktiga och strategiska till sin karaktär. De innehåller, nedbrutet inom var och en, mål och aktiviteter för årets arbete.

Målområde 1: Att utveckla samverkanskultur och helhetstänkande

En utvecklad samverkanskultur och helhetstänkande är antagligen den viktigaste förutsättningen för en effektiv samverkan.

Mål och aktiviteter enligt 2014-års verksamhetsplan för målområde 1	Måluppfyllelse och kommentarer
1:1 Att aktivt stödja, både formella och informella, nätverk mellan sektorerna	Uppfyllt. Förbundet är aktiv i flera olika arbetsgrupper och nätverk lokalt, regionalt och nationellt.
1:2 Att stödja och arrangera gemensamma metod- och kompetensutvecklingsinsatser samt 1:3 Att arrangera, och ge möjlighet för, seminarier och konferenser där myndighetsföreträdare och andra kan träffas för att diskutera och vidareutveckla samarbetet runt gemensamma behovsgruppers behov	Uppfyllt. Under året arrangerade samordningsförbundet 13 samfinansierade metod- och kompetensutvecklingsinsatser. Alla med fokus att, på olika sätt, fånga upp, diskutera och vidareutveckla samarbetet för individer med samordnade behov. Även i år har förbundet satsat på att sprida det lösningsfokuserade arbetssättet som en röd tråd i rehabiliteringsarbetet. Lösningsfokuserat arbetssätt fungerar som ett myndighetsgemensamt förhållningssätt och en gemensam "metod" som med framgång kan användas för klienter (enskilt och/eller i grupp), men också i samverkan på olika nivåer. Speciellt kan också nämnas konferensen "Lösningsfokuserade ledtrådar 2014" som förbundet arrangerade tillsammans med de andra två samordningsförbunden i Västmanland, vilken rönt mycket stort intresse. Förbundet har också via Försäkringskassan genomfört tre seminarier om sjukintyg och försäkringsmedicin för handläggare inom socialtjänsten och Arbetsförmedlingen. Syftet var att öka förståelsen för Försäkringskassans försäkringsmedicinska bedömningar och beslut samt för att öka förmågan att bedöma sjukintyg relaterat till aktiviteter inom socialtjänsten och inom de arbetsmarknadspolitiska programmen.

<p>1:4 Att ge och sprida information till myndigheterna om bl.a. hur deras gemensamma ansträngningar har lett till resultat och lärande</p>	<p>Uppfyllt. Förbundet har varit aktivt i att sprida information på hemsidan, via nyhetsbrev samt via sociala medier. Försörjningsmålet är ett led i att beskriva hur myndigheterna lyckas motarbeta utanförskap. Ett seminarium om samhällsekonomisk utvärdering av samordningsteamet Sala, s.k. Payoff. Dessutom har resultatet från den av samordningsteamens externa medbedömarens utvärdering presenterats i samband med en sektorsgemensam utvecklingsdag.</p>
---	---

Målområde 2: Att utveckla struktur för samordning och innovation

För att samordning ska utvecklas behövs arenor och resurser som kan förvalta och utveckla goda idéer. Formellt utgör samordningsförbundets styrelse en sådan arena och resurs. Informellt, då det ligger utanför samordningsförbundets linjeorganisation, är utvecklingsgruppen också en resurs för att stödja arbetet med utveckling av insatser. För båda är det viktigt att utveckla kapacitet som kan svara på nya utmaningar och möjligheter.

Mål och aktiviteter enligt 2014-års verksamhetsplan för målområde 2	Måluppfyllelse och kommentarer
<p>2:1 Att vidareutveckla former för att fånga upp och sprida brukarperspektivet på samordnad rehabilitering</p>	<p>Uppfyllt. I samband med att Samordningsteamerna har haft planeringsdagar har deltagare medverkat för att ge sitt perspektiv på hur verksamhetens/rehabiliteringen kan utvecklas. Under året har rekryteringsprocessen till samtliga tre samordningsteam förändrats, så att den presumtive deltagaren deltar och "för sin egen talan" i samband med beredning till teamen. Deltagare inom Samordningsteamens verksamhet har också medverkat genom att dela med sig av sina perspektiv personligen under olika möten. Den externa medbedömarens av samordningsteamerna har intervjuat ett antal deltagare. Utvärderings-/uppföljningsinstrumentet SRS/ORS som användas av teamen bygger också på brukarmedverkan.</p>
<p>2:2 Att se över och utveckla samordningsförbundets utvärderingsstrategi</p>	<p>Uppfyllt. Ett intensivt arbete har pågått tillsammans med Nationella nätverket för samordningsförbund (NNS) och ett 15-tal andra samordningsförbund att utveckla utvärdering via indikatorer på framgångsrik finansiell samordning, samt mått och mätmetoder för dessa.</p>
<p>2:3 Att arrangera planeringsdag för styrelse där även utvecklingsgrupp och verksamhetsledarna i samordningsteamerna är välkomna</p>	<p>Uppfyllt. En gemensam planeringsdag har arrangerats i oktober, där styrelse, utvecklingsgrupp och verksamhetsledare från samordningsteamerna har medverkat. Planeringen har bland annat legat till grund för verksamhetsplanen för 2015.</p>

<p>2:4 Att fortsättningsvis arbeta med omvärldsbevakning och nätverk med andra samordningsförbund för att utveckla/stödja samverkan på tre nivåer: inom Västmanlands län, regionalt i Östra Mellansverige och nationellt genom Nationella Nätverket för Samordningsförbunden (NNS) och Pacta</p>	<p>Uppfyllt. Förbundet har medverkat aktivt i nätverk, lokalt i länet, regionalt i Östra Mellansverige och nationellt både via NNS och med enskilda förbund. Ordförande och vice ordförande deltog vid årets FINSAM-konferens i Uppsala. Förbundets ESF-strateg har genom kontakter mellan förbunden i Västmanland, Uppsala och Sörmland, samt genom sin medverkan i förstudiearbetet (ESF) inom Östra Mellansverige, bidragit till att omvärldsbevaka och återföra kunskap och idéer till förbundets tjänsteman och styrelse.</p>
<p>2:5 Att vidareutveckla samarbetet med Västmanlands Kommuner och Landsting (VKL)</p>	<p>Uppfyllt. De tre samordningsförbunden i Västmanland har regelbundna träffar med VKL, och ett gemensamt arrangemang av seminarium om "Sociala investeringsfonder i praktiken" har genomförts.</p>
<p>2:6 Att stödja utvecklingsgruppen i arbetet med gemensamma analyser och kartläggningar i syfte att utveckla samverkansinsatser</p>	<p>Uppfyllt. Förbundet är sammankallande i utvecklingsgruppen och aktivt stödjande för denna grupps utveckling. Utvecklingsgruppen har, utifrån en kartläggning av utlandsfödda med omfattande samordnade rehabiliteringsbehov som genomförts med hjälp av Folkhälsobyran (2013), dragit slutsatsen att välfärdssystemet fungerar dåligt för denna målgrupp. Det behövs särskilda åtgärder för att möta behovet. Som ett resultat av detta beviljade förbundsstyrelsen medel för en ny kartläggning för att hitta och beskriva goda exempel på framgångsrika metoder, arbetssätt och sätt att organisera som varit till hjälp för stöd till utlandsfödda med omfattande samordnade rehabiliteringsbehov. Rapporten "Samverkande framgångsfaktorer - Exempel på framgångsrika insatser och organiseringar kring behovsgruppen utlandsfödda med omfattande samordnade rehabiliteringsbehov" kommer att presenteras i början på 2015.</p>
<p>2:7 Att jobba fram indikatorer för integrerad samverkan som fångar förändringar på individ-, organisations- och samhällsnivå.</p>	<p>Uppfyllt. Förbundet har tidigare varit med att ta initiativet till att ta fram instrument för att följa upp och utvärdera hur integrerad samverkan/finansiell samordning fungerar. Förbundet har under 2014 medverkat i ett nationellt projekt med syfte att ta fram indikatorer för framgångsrik finansiell samordning samt mått och mätmetoder för dessa. Projektet har genomförts med stöd av Nationella Nätverket för Samordningsförbud (NNS), Nationella Rådet, Örebro Universitet samt ett 20-tal samordningsförbund i landet. Förbundets samordnare har varit engagerad i projektets styrgrupp.</p>

<p>2:8 Att vidareutveckla ett samarbete med närliggande samordningsförbund i EU-programns frågor</p>	<p>Uppfyllt. Förbundet har ingått ett formellt samarbete med fyra andra samordningsförbund om finansiering av en gemensam ESF-strategistjänst under åren 2014-2016. ESF-strategen började sitt arbete i januari, och har inneburit att, på samordningsförbundens uppdrag medverka i styrgrupperna för de förstudier som Länsstyrelsen i Västmanland (spår 1) och regionen Östra Mellansverige (spår 2) genomfört under 2014. Hon har också varit behjälplig med omvärldsbevakning kopplat till EU:s strukturfondsarbete. I februari arrangerades, tillsammans med de två andra samordningsförbunden i länet och VKL, ett länsgemensamt seminarium om EU och den Europeiska socialfonden, "Mot EU2020 – med små steg".</p>
<p>2:9 Att fortsätta arbetet med kommunikationsplanen och jobba vidare med att presentera förbundets resultat till huvudmän och andra inför att förbundet fyller tio år 2015.</p>	<p>Uppfyllt. Rapportering har skett via hemsidan, delårsrapport samt årsredovisning, där förbundet har medverkat i fullmäktigesammanhang.</p>

Målområde 3: Att stödja myndigheters arbete med nya arbetssätt och metoder

Detta målområde handlar om att stödja gemensam ledning av insatser, nya arbetssätt och metoder i samverkan samt samlokalisering. Ett intresse som utvecklats under senare år är att stödja utvecklingen för en mer inkluderande arbetsmarknad för personer med funktionsnedsättningar, särskilt unga vuxna. En väg kan vara via sociala företag eller i andra företag/organisationer. Att utveckla det befintliga stödet till myndigheterna i detta arbete är viktigt för att lyckas med rehabilitering.

Mål och aktiviteter enligt 2014-års verksamhetsplan för målområde 3	Måluppfyllelse och kommentarer
<p>3:1 Att fortsättningsvis, både finansiellt och processinriktat, stödja och utveckla styrgrupper och samarbetet i de av samordningsförbundet finansierade insatserna</p>	<p>Uppfyllt. Den största delen av förbundets medel används för att finansiera de tre samordningsteamerna i Sala, Hallsta-Sura respektive FNS (Fagersta/Norberg/Skinnskatteberg). Därutöver finansierar förbundet en kurator på heltid för att stödja och stärka teamens deltagare, eftersom ca 75 % av deltagarna har kontakt med psykiatri. Teamen fortsätter sitt arbete med att stödja personer som har behov av stöd från flera av våra medlemsmyndigheter och som har behov av en sammanhållen rehabilitering. Teamen drivs av medlemsmyndigheterna gemensamt, och under ledning av en styrgrupp och en verksamhetsledare per team. Samordningsteamerna</p>

	<p>har lämnat rapporter för perioden 2013-07–2014-06, vilka finns att läsa på förbundets hemsida</p> <p>Förbundet är aktiv som adjungerad i styrgrupper i insatser finansierade av samordningsförbundet samt är processledare vid planeringsdagar och för erfarenhetsutbyte mellan styrgrupperna.</p>
<p>3:2 Att stödja medlemmarnas arbete med gemensamma behovsanalyser som utgår från individens behov. Behovsanalysen ska fördjupas så att den fångar både kvantitativa och kvalitativa variabler samt</p> <p>3:3 Att kartlägga och utreda samverkan via ett samarbete i utvecklingsgruppen. En viktig del av kartläggningen är att analysera brister/möjligheter i samarbetet mellan de fyra samverkande parterna.</p>	<p>Uppfyllt. Löpande i samordningsteamerna och dess styrgrupper görs analyser om det är rätt målgrupp som remitteras till teamen. Särskild kartläggning av behoven görs i teamens årsrapporter, både kvalitativt och kvantitativt. Den externa medbedömaren har löpande följt samordningsteamens och myndigheternas arbete under 2014. Via utvecklingsgruppen beställdes och genomfördes en kartläggning av goda exempel i landet på framgångsrika insatser och organiseringar kring behovsgruppen utlandsfödda med omfattande samordnade rehabiliteringsbehov.</p>
<p>3:4 Att stödja utvecklingen av en mer inkluderande arbetsmarknad</p>	<p>Uppfyllt. Samordningsteamerna, framför allt via arbetsförmedlaren, har många kontakter med ett stort antal arbetsgivare där möjligheter till såväl arbetstränings-, praktik- och anställningsmöjligheter diskuteras. Förbundet har också medverkat till ett seminarium om socialt företagande i praktiken, där såväl myndigheter, närings- och föreningsliv bjöds in.</p>

Målområde 4: Att stödja myndigheternas arbete med gemensam resultatredovisning och incitament för samverkan

Partsgemensam rapportering och utvärdering är grundläggande för att utveckla samverkan långsiktigt. Gemensamma mål, överenskomna uppfattningar av vad ett gott resultat/utfall kan vara samt förhöjda incitament för samverkan är viktigt för samordningsförbundet att stödja.

Mål och aktiviteter enligt 2014-års verksamhetsplan för målområde 4	Måluppfyllelse och kommentarer
<p>4:1 Att fortsättningsvis bevaka, sprida och analysera försörjningsmättet.</p>	<p>Uppfyllt. Försörjningsmättet sammanställs och redovisas varje kvartal på hemsidan samt via nyhetsbrev.</p>
<p>4:2 Att stödja uppföljnings- och utvärderingsarbetet hos medlemsorganisationerna, särskilt för samordningsteamens verksamhet</p>	<p>Uppfyllt. Samordningsförbundet har varit aktiv som stöd till samordningsteamens rapporter. En samhällsekonomisk utvärdering av samordningsteamet Sala, via Payoff, har slutförts och redovisats via hemsida och vid ett seminarium.</p> <p>Flera av förbundets utbildningar är strategiska kompetensutvecklingsinsatser för utvärdering.</p>

<p>4:3 Att aktivt beställa utvärdering och, om möjligt, utveckla vidare möjligheterna till samfällda beställningar av utvärderingar med andra samordningsförbund eller myndigheter</p>	<p>Uppfyllt. Samordningsförbundet har under året finansierat extern medbedömning av samordningsteamerna. Förbundet har medverkat i ett nationellt projekt (Indikatorprojektet”) för att ta fram instrument för att följa upp och utvärdera hur integrerad samverkan/finansiell samordning fungerar. Projektet har genomförts med stöd av Nationella Nätverket för Samordningsförbud (NNS), Nationella Rådet, Örebro Universitet samt ett 20-tal samordningsförbund i landet.</p>
<p>4:4 Att främja arbetet för implementering av framgångsrika arbetssätt och metoder i den ordinarie verksamheten</p>	<p>Uppfyllt. Implementering är mer av en process numera då förbundets stöd och finansiering huvudsakligen sker via Samordningsteamens insatser och via utbildningsinsatser. Genom samordningsteamerna utvecklas nätverk med professionella och här har förbundet utvecklat stöd som förstärker implementeringen.</p>

Insatsredovisning, individinriktade insatser

Under 2014 har fyra insatser finansierats med stöd från samordningsförbundet. Samordningsteamerna är en gemensam plattform, ett myndighetsövergripande samarbete som hanterar individer med samordnade rehabiliteringsbehov, deras steg mot arbetsmarknaden samt koordinering av myndigheters insatser. Samordningsteamerna är stadigvarande insatser gemensamt drivna av de ingående myndigheterna. Mer information om samordningsteamerna finns på hemsidan. Under 2014 har 152 personer omfattats av dessa insatser. Resultaten varierar men är totalt sett imponerande, med 46% positivt utfall (dvs arbete, studier eller arbetslivsinriktad rehabilitering utan behov av samordnat stöd) trots hög grad av bidragsförsörjning (4,9år) innan inskrivning i teamet och relativt kort genomströmningstid (13,1 månader). Skillnaderna mellan teamens resultat har säkerligen flera orsaker, men framgångsfaktorer som kan nämnas är samlokalisering, stabilitet i teamets personalgrupp och det lösningsfokuserade arbetssättet. Statistiken redovisas i nedanstående tabell:

Insatser	Deltagare totalt	Varav kvinnor	Varav män	Resultat (Helår)
Samordningsteam FNS	38	26	12	20 avslut, 9 (45 %) når resultat arbete, studier eller arbetslivsinriktad rehab utan behov av samordnat stöd. Tid i snitt med bidragsförsörjning är 4,1 år. Genomströmningstiden är 11,8 månader.
Samordningsteam Sala	60	31	29	31 avslut, 20 (65 %) når resultat arbete, studier eller arbetslivsinriktad rehab utan behov av samordnat stöd. Tid i snitt med bidragsförsörjning är 5,6 år. Genomströmningstiden är 13,3 månader.
Samordningsteam Hallsta/Sura	54	27	27	26 avslut, 7 (27 %) når resultat arbete, studier eller arbetslivsinriktad rehab utan behov av samordnat stöd. Tid i snitt med bidragsförsörjning är 4,6 år. Genomströmningstiden är 14,6 månader.
Kurator till samordningsteamerna	-			Antal deltagare och resultat är integrerade i samordningsteamens tre redovisningar ovan
Totalt (antal samt i procent)	152	84 (55 %)	68 (45 %)	Hos de tre samordningsteamerna avslutade 77 personer. 36 av dessa (46 %) når resultat arbete, studier eller arbetslivsinriktad rehab utan behov av samordnat stöd. Tid i snitt med bidragsförsörjning är 4,9 år. Genomströmningstiden är 13,1 månader.

Insatsredovisning, personalinriktade insatser

Under 2014 har tretton utbildningsinsatser finansierats. I dessa utbildningsinsatser har 462 personer deltagit

En röd tråd genom utbildningarna är det lösningsfokuserade arbetssättet som både utvecklar ett gemensamt förhållningssätt och en evidensbaserad metodik. En annan tråd är att erbjuda en plattform för dialoger om hur samverkan kan utvecklas mellan myndigheterna och hur kunskap och relationer kan främjas avseende varandras arbete, roller och resurser. Utbildningar och seminarier är en viktig del av förbundets strategiska arbete att utveckla samverkanskultur och helhetstänkande i alla delar av organisationerna.

Nedanstående tabell redovisar deltagarantalet per utbildningsinsats samt totalen.

Utbildningsinsatser	Deltagare
Utbildningsdag SRS/ORS ¹	45
Grundutbildning i LF ² för professionella och arbetsledare 12	29
Grundutbildning i LF för professionella och arbetsledare 13	28
Repetition LF för professionella och arbetsledare – tema bemötande	28
Konsensuskonferens – Indikatorprojektet	11
LGU 14 ³ : Mot EU 2020 – med små steg	21
LGU 14: Existentiell hälsa i praktiken	29
LGU 14: Seminarium Sociala investeringar i praktiken	26
LGU 14: Konferens Lösningsfokuserade ledtrådar	165
LGU 14: SUS – Användbarhet och nytta	5
Seminarium samhällsekonomisk utvärdering Samordningsteam Sala (Pay-off)	26
Sjukintygshops (3 st)	16
Utvecklingsdag: Professionella runt samordningsteam	33
Totalt	462

¹ SRS = Session Rating Scale, ORS = Outcome Rating Scale. SRS/ORS är exempel på uppföljningsmått som följer hur individen upplever dels ett bemötande eller ett fördjupat samtal (SRS) och förändringar i sin livssituation (ORS).

² LF = Lösningsfokuserat arbetssätt

³ LGU = Läns gemensam utbildning

Bilden nedan är från konferensen Lösningssökande ledtrådar hösten 2014, som arrangerades av de tre samordningsförbunden i Västmanland, och som lockade många engagerade medarbetare inom våra samverkande myndigheter i länet.

Några röster från konferensdeltagare

"Vad tänker du på när jag säger 'lösningssökande arbetssätt'?"

- Komma vidare, inte fastna – utgå från individen.

- Det goda samtalet.

- Att deltagarna själv styr lösningen.

- Deltagarna äger sin egen process och vi är med vid sidan."

Insatsredovisning, utvärderingsinsatser

Under året har tre utvärderingsinsatser beviljats medel.

Utvärderingsinsatser	Resultat
Extern medbedömning av samordningsteamerna	En delårsrapport (jan-juni) redovisades i september för styrelsen och vid en utvecklingsdag för de professionella runt samordningsteamerna, hösten. En helårsrapport för 2014 lämnades i december.
Utvärdering LF/MI	Slutrapport inkom januari 2014. Tre seminarier arrangerades under våren för redovisning av resultatet.
Utvärdering av finansiell samordning	I december presenterades en slutrapport med definitioner av 15 kärmindikatorer samt mått och mätmetoder av dessa.

Extern medbedömning av samordningsteamerna

Marita Mossberg, tidigare anställd hos Försäkringskassan, har under flera år haft uppdraget som extern medbedömare av samordningsteamerna. Under 2014 var uppdraget att dokumentera och analysera utvecklingsarbetet med att brukar Anpassa teamens inskrivningsprocess. Att stärka deltagares medverkan och inflytande över sina insatser är en viktig del på vägen till en evidensbaserad praktik i socialt arbete. De erfarenheter den enskilde har är en ovärderlig kunskapskälla för att utveckla verksamheten.

I delårsrapporten (jan-juni) skriver Marita Mossberg: "En hypotes är att man med ökat deltagarinflytande vid rekryteringen ska kunna minska risken för dropouts tidigt i rehabiliteringsprocessen samt att arbetet med att finna mer motiverade 'rätt' deltagare i 'rätt tid' ska underlättas, något som skulle effektivisera arbetsprocessen i samordningsteamerna."

I slutrapporten för 2014 skriver Marita Mossberg: "Från och med januari 2014 har alla tre teamen de presumtiva deltagarna med vid sina beredningsmöten... Jag har inte deltagit i de tidigare beredningsgrupperna, där klienterna inte deltog, så att jag kan säga att dessa inte fungerade, men jag har klart sett skillnaden i informationsutbudet och den bild som förmedlas då personen själv är med och berättar sin historia gentemot om handläggaren enbart föredrar ärendet utifrån sina dokument. Det blir ett betydligt fylldare underlag för beslutet ifall personen ska antas till teamets verksamhet eller inte. Detta har personalen i teamen också märkt och jag tror ingen är beredd att återgå till det tidigare sättet att rekrytera deltagare... Hypotesen att ökat deltagarinflytande vid rekryteringen skulle kunna minska

riskerna för drop-outs, samt att arbetet med att finna mer motiverade 'rätt' deltagare i 'rätt tid' skulle underlättas, kan inte sägas vara verifierad. Det kan bero på att HS- och FNS-teamet bara hållit på ett år med det nya arbetssättet och det kan vara för kort tid för att se sådana resultatet. Sala har hållit på betydligt längre med deltagarmedverkan och där har man heller inga stora problem med dropouts. Bedömningsunderlaget bör dock bli bättre då man har den tilltänkta deltagaren närvarande och kan ställa kompletterande frågor. Därmed ökar chansen för att hitta 'rätt' deltagare i 'rätt tid'.

Mossberg skriver också om intervjuer med presumtiva deltagare: "Kvinnan kände att mötet blev bra. Hon hade väntat och hoppats på att få komma med i teamets verksamhet och hade på eget initiativ bett att få till stånd detta möte. Hon kände sig inte nervös för hennes handläggare hade förberett henne på hur mötet gick till. Rätt frågor ställdes, tyckte hon, det räckte i det här läget det fick bli mer information senare. Hon kände att de närvarande lyssnade på henne och att rätt personer var med på mötet. Det var skönt att ha stöd av handläggaren som kände henne och som hon kände sig trygg med. Denna kunde fylla i sådant som hon p.g.a. sitt försämrade minne missade. Hon hade inga förväntningar när hon kom till mötet, ville bara kolla läget, men var positivt inställd till verksamheten och trodde att det var något för henne. Denna känsla fanns kvar efter mötet. ."

Utvärdering Lösningsfokuserat arbetssätt (LF) och Motiverande samtal (MI)

I det geografiska området har myndigheterna, med samordningsförbundet som arrangör och möjliggörare, under lång tid satsat på gemensamma arbetssätt och metoder, framförallt lösningsfokuserat arbetssätt och motiverande samtal. Detta har bland annat uttrycks i gemensamma utbildningsinsatser sedan 2002. Under hand har frågor väckts om metodernas likheter och skillnader. Ett arbete, tillsammans med Landstinget Västmanland, med att jämföra metoderna ur en mängd olika perspektiv inleddes hösten 2012 och avslutades under 2014. I slutrapporten beskrivs hur jämförelse mellan metoderna har skett"

- Personalperspektivet genom djupintervjuer
- Personalperspektivet genom en webenkät
- Kartläggning av allmänna likheter mellan metoderna
- Analys av förantaganden och teoretiska utgångspunkter genom en studie av instruktionsvideon
- Genomgång av forskningsläge genom studie av metaanalyser kopplade till respektive metod (med stöd av Örebro universitet)
- Fördjupad studie av forskningsläget för lösningsfokuserat arbetssätt för effekter på brukarnivå

Utvärderingsarbetet har mynnat ut i en omfattande rapport publicerad på hemsidan och en seminarieserie under våren 2014.

Utvärdering integrerad samverkan/finansiell samordning

Under hösten 2012 inleddes ett samarbete med samordningsförbunden i Huddinge/Botkyrka/Salem och Östra Östergötland utifrån att de tre samordningsförbunden hade växlat spår strategiskt från projektnivå till att samverka mer integrerat för långsiktighet och hållbarhet. Samarbetet tog fasta på att detta kunde bidra till ett gemensamt utvärderingsarbete som både kunde underlätta lärande inom och mellan förbunden men också kunde skapa förutsättningar att aggregera data på regional/nationell nivå. Förbunden beskrev hur de hade växlat strategiska spår och vad de hoppades skulle vara bättre/annorlunda utifrån detta. Detta ledde till en nyfikenhet att

utforska indikatorer för framgångsrik integrerad samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet. En så kallad konsensuskonferens genomfördes under våren 2014, med stöd från professor Bert Danemark, där syftet var att välja ut 15 kärnindikatorer (av totalt 137) att arbeta vidare med. Utvärderingsarbetet väckte stort intresse från nationella aktörer och från andra samordningsförbund. Detta resulterade i att Nationella nätverket för samordningsförbund (NNS) med stöd av Nationella rådet ansökte om, och blev beviljade medel, från Socialdepartementet, för ett utvecklingsarbete att göra indikatorerna mätbara – att ta fram mått och mätmetod för varje indikator. Det är första gången samordningsförbund samarbetar så konkret i utvärderingsfrågan. Norra Västmanlands samordningsförbund har medverkat aktivt i detta arbete och har också ingått i projektets styrgrupp. I december 2014 presenterades en slutrapport, där mått och mätmetoder/mätpunkter presenterades. Nästa steg blir att testa måtten och mätningen av indikatorerna ”på riktigt” och ett pilotprojekt planeras för 2015, dock utan finansiering från departementet.

(Slutrapporten finns att läsa på <http://nnsfinsam.se/media/116275/Rapport-bilaga-Indikatorprojektet-kopia.pdf>)

Förändring av försörjningsmättet

Försörjningsmättet är ett samlat mått på den totala offentliga försörjningen för ohälsa och arbetslöshet för åldrarna 16-64 år, nedbrutet till kr/dag. I försörjningsmättet ingår kostnader för kommunernas försörjningsstöd, försäkringskassans ohälsotal samt arbetsförmedlingens a-kassa och aktivitetsstöd samt etableringsersättning i en stapel. I Västmanland har myndigheterna följt försörjningsmättet sedan 1997. Förändring av försörjningsmättet i varje kommun syns i nedanstående tabell:

Försörjningsmättet, kr/dag per individ 16-64 år	Fagersta	Norberg	Skinn- skatteberg	Sala	Hallsta- hammar	Sura- hammar	Länet
Kvartal 3, 2013	56	54	60	55	55	58	54
Kvartal 3, 2014	54	53	57	53	54	57	52
Förändring på ett år	-2	-1	-3	-2	-1	-1	-2

Det är viktigt att understryka att resultatet i försörjningsmättet inte primärt är en följd av samordningsförbundets arbete utan det är till största del beroende på omvärldsfaktorer och interna processer hos de enskilda myndigheterna. De samspelar på ett komplext sätt vilket gör det svårt att analysera förändringarna. Däremot är det troligt att faktorn effektiv samverkan mellan myndigheterna spelar en bidragande roll för resultatet. Detta eftersom flera individer med långtidsersättning från försörjningssystemen ofta är beroende av kvalificerad samverkan och att flera av dessa individer har fått professionellt stöd, direkt eller indirekt, genom, eller till följd av, insatser finansierade av samordningsförbundet. Även den samverkan som har utvecklats inom det förebyggande arbetet spelar med stor sannolikhet en bidragande roll för utvecklingen.

Mer om försörjningsmättets utveckling över tid samt fördelningen mellan olika stödsystem i Sala, Fagerstabygden och Hallstahammar/Surahammar finns på samordningsförbundets hemsida www.samordningvastmanland.se/nv/statistik/statistik_forsorjningsmattet.shtml

Analys av det ekonomiska resultatet

Norra Västmanlands Samordningsförbund redovisar utfall för perioden 1 januari till 31 december 2014. Årsrapporten innehåller en översiktlig redogörelse över utvecklingen av samordningsförbundets verksamhet. De tilldelade medlen för året var 7 000 000 kr. Resultatet per den 31 december 2013 är -1 179 kkr. Tillsammans med årets resultat uppgår det egna kapitalet till 1 264 kkr vid ingången av 2015.

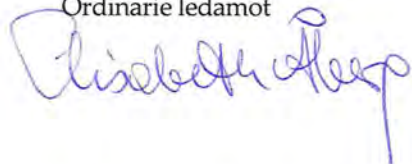
Samordningsförbundet minskar successivt sitt eget kapital. Prognosen under hösten 2014 var att det egna kapitalet skulle vara 680 kkr vid årsskiftet, men höstens intensiva diskussioner om osäkerheten om medelstilldelning och finansiering av de myndighetsgemensamma samordningsteamerna, har medfört att förbundets styrelse, samordnare samt samordningsteamerna och dess styrgrupper har haft en mycket stram hållning avseende kostnader. I ett av samordningsteamerna har det dessutom under halva året varit en heltidsvakans på grund av sjukdom. Samordningsteamerna har därför förbrukat ca 6% mindre än vad som prognosticerades under hösten och ca 13% mindre än de budgeterade medlen.

Undertecknat
Skinskatteberg den 5 mars 2015

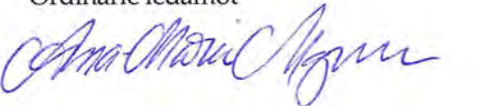

Mariette Sjölund
Styrelseordförande

Hans Söderström
Vice ordförande

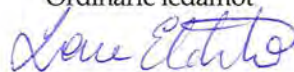

Patrik Boström
Ordinarie ledamot

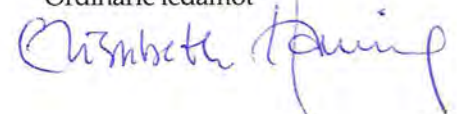
Elisabeth Åberg
Ordinarie ledamot

Christer Eriksson
Ordinarie ledamot

ANNA-MARIA MAGNUSSON
~~Lars Ahlstrand~~
Ordinarie ledamot

Annika Hedberg Roth
Ordinarie ledamot

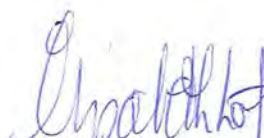
Lena Eldstahl
Ordinarie ledamot

Elisabeth Hanning
Ordinarie ledamot

Ann Åkerlund
Samordnare

Vår revisionsberättelse har avgivits 2015-

Helmut Hoffmann
Revisor

Elisabeth Löf
Revisor

Pernilla Rehnberg
Revisor
Auktoriserad revisor

Redovisningsprinciper

Redovisningsmallens dokument

Resultaträkningen

Sammanfattar kostnader och intäkter samt visar årets förändring av det egna kapitalet.

Balansräkningen

Visar samordningsförbundets ekonomiska ställning på bokslutsdagen.

Värdering

Övergripande värderingsprincip är försiktighetsprincipen, vilket medför att skulder inte får undervärderas respektive att tillgång inte får övervärderas.

Leverantörsfakturor och utställda fakturor

Periodisering har gjorts av leverantörsfakturor och utställda fakturor med väsentligt belopp.

Leasingavtal

Rekommendation nr 13.1.2006 gällande Redovisning av leasingavtal innebär att klassificering ska göras av leasingavtal, antingen finansiellt eller operationellt. Leasingavtal inom Norra Västmanlands Samordningsförbund är klassificerade som operationella.

Resultaträkning

Belopp i kkr.	Not	Bokslut	Budget	Bokslut
		2013	2014	2014
Verksamhetens intäkter	1	7 163	7 000	7 002
Verksamhetens kostnader	1	-9 082	-9 176	-8 208
Verksamhetens nettokostnader		-1 920	-2 176	-1 206
Finansiella intäkter	2	80		31
Finansiella kostnader	2	-25	-2	-4
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto		-1 865	-2 178	-1 179
Årets resultat		-1 865	-2 178	-1 179

Finansieringsanalys

(kkkr.)	Not	131231	141231
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		-1 865	-1 179
Justering för ökning av pensionsavsättning		137	5
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		-1 728	-1 174
+/- Minskning/ökning övriga kortfristiga fordringar	3	1 284	220
+/- Ökning/Minskning övriga kortfristiga skulder	6	-694	-424
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-1 138	-1 378
Årets kassaflöde		-1 138	-1 378
Likvida medel vid årets början	4	5 604	4 466
Likvida medel vid årets slut	4	4 466	3 088
<i>Specifikation till årets kassaflöde</i>			
+/- Ökning/minskning kassa och bank	4	-1 138	-1 378
Årets kassaflöde		-1 138	-1 378

Balansräkning

Kkr	Not	131231	141231
Tillgångar			
<i>Omsättningstillgångar</i>			
Kortfristiga fordringar	3	261	41
Kassa och bank	4	4 466	3 088
Summa omsättningstillgångar		4 727	3 129
Summa tillgångar		4 727	3 129
Skulder och eget kapital			
<i>Eget kapital</i>			
Eget kapital	5	2 443	1 264
därav årets resultat		-1 865	-1 179
Summa eget kapital		2 443	1 264
Skulder			
Avsättningar			
Avsättning pensioner	6	137	142
Summa avsättningar		137	142
Kortfristiga skulder	7	2 147	1 723
Summa kortfristiga skulder		2 147	1 723
Summa skulder och eget kapital		4 727	3 129

Noter

Noter (kkr)	2013	2014
1 Verksamhetens intäkter och kostnader		
Intäkter enligt redovisning	7 163	7 002
Kostnader enligt redovisning	-9 082	-8 208
Verksamhetens nettokostnader	-1 920	-1 206
Medlemsbidrag Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen	3 500	3 500
Medlemsbidrag Landstinget Västmanland	1 750	1 750
Medlemsbidrag Fagersta kommun	318	321
Medlemsbidrag Norbergs kommun	142	140
Medlemsbidrag Skinnskattebergs kommun	110	110
Medlemsbidrag Sala kommun	545	544
Medlemsbidrag Hallstahammars kommun	387	388
Medlemsbidrag Surahammars kommun	249	246
Övriga intäkter		2
Summa	7 000	7 002
I verksamhetens kostnader ingår		
Administrativa kostnader	1 098	1 199
Kurskostnader	33	28
Arvoden	122	167
Kostnader för insatser	7 829	6 814
Summa	9 082	8 208
2 Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	80	31
Finansiella intäkter	80	31
Bankkostnader	1	2
Finansiell kostnad avsättning pensioner	1	2
Finansiell kostnad sänkt diskonteringsränta avsättning pensioner	23	
Finansiella kostnader	25	4
3 Kortfristiga fordringar		
Interimsfordringar	6	8
Kundfordringar	158	
Övriga fordringar	97	32
Summa kortfristiga fordringar	261	41

Noter (kkkr) forts	2013	2014
4 Kassa och bank		
Bank/plusgiro	4 466	3 088
Summa plusgiro	4 466	3 088
5 Eget kapital		
Ingående eget kapital	4 307	2 443
Årets resultat	-1 865	-1 179
Summa eget kapital	2 443	1 264
Avsättningar		
Avsättning pensionskuld	110	114
Avsättning löneskatt pensionskuld	27	28
Summa avsättningar	137	142
Anläggningsskapital utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder/avsättningar	-137	-142
Rörelsekapitalet utgör skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder	2 580	1 406
Summa eget kapital	2 443	1 264
7 Kortfristiga skulder		
Interimsskulder	21	9
Semesterlöneskuld	17	28
Leverantörsskulder	2 034	1 624
Prelskatt löner	15	16
Lagstadgad arbetsgivaravgift	14	15
Pensionskostnad individuell del	28	20
Upplupen särskild löneskatt individuell del	18	12
	2 147	1 723

Driftsredovisning

(kr)				
Delprogram	Bokslut 2013	Budget 2014	Bokslut 2014	Nettoavvikelse
1000 Styrelsens intäkter	-7 080 070	-7 000 000	-7 000 004	4
Styrelsens kostnader	221 110	335 000	264 696	70 304
1001 Administration, intäkter	-4 931		- 32 356	32 356
Administration, kostnader	1 061 453	1 143 000	1 087 929	55 071
1003 Bilkonto, intäkter	-4 289		- 638	638
Bilkonto, kostnader		58 000	45 600	12 400
1024 Sjukintygssworkshop			23 576	-23 576
1026 Läns gemensamma utb insatser	97 869	100 000	99 760	240
1027 Utvärdering LF/MI, intäkter	-20 000			
Utvärdering LF/MI, kostnader	588 269		49 522	-49 522
1029 Ung Kraft	265 929			
1031 Stöd till socialt företagande	20 000			
1033 Seminarium Extern medbedömning	7 080			
1034 GULF 12	12 589	72 000	49 064	22 936
1035 Handledarutbildning Grön Kvist	21 000			
1036 Vidareutbildning LF		25 000	20 399	4 601
1039 GULF 11	150 349			
1045 GULF 7 Ungdom			19 260	-19 260
1049 GU LF, prof/arbetsledare 10	22 114			
1063 Samordningsteamet FNS	2 008 988	2 252 000	1 752 983	499 017
1064 Samordningsteam Sala	1 882 133	2 098 000	1 891 030	206 970
1065 Samordningsteamet Hallsta/Sura	1 763 860	2 187 000	2 036 517	150 483
1066 Extern medbedömning samordningsteam	204 806	93 000	82 659	10 341
1067 Kurator till samordningsteam	566 065	654 000	611 664	42 336
1068 Utvärdering Integrerad samverkan	22 500	80 000	52 997	27 003
1069 GULF 12	14 303	71 000	122 062	-51 062
1072 Utbildningsdag SRS/ORS		10 000	2 236	7 764
1073 Utb KUR-projektet	25 223			
1074 Utb Motiverande samtal i samarbete	18 440			
	1 864 792	2 178 000	1 178 954	

KÖPINGS KOMMUN Social & Arbetsmarknad	
2015 -04- 0 1	
Diarie nr:	
Aktbil nr	

Till
 Västra Mälardalens samordningsförbund
 Kommunfullmäktige i Arboga kommun
 Kommunfullmäktige i Kungsörs kommun
 Kommunfullmäktige i Köpings kommun
 Landstingsfullmäktige i Landstinget Västmanland
 Försäkringskassan
 Arbetsförmedlingen

REVISIONSBERÄTTELSE för år 2014

Västra Mälardalens samordningsförbund
Organisationsnummer 222000-2816

Vi har granskat räkenskaperna, årsredovisningen och förbundsstyrelsens förvaltning i Västra Mälardalens samordningsförbund, org nr 222000-2816, för verksamhetsåret 2014.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen och förvaltningen

Det är förbundsstyrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Styrelsen ansvarar också för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen är upprättad i enlighet med kommunallagen samt pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med Lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser och förbundsordningen på grundval av vår granskning.

Vi har utfört vår granskning enligt Lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser, kommunallagen, förbundsordningen samt god revisionssed i kommunal verksamhet.

Vår granskning innefattar att genom olika åtgärder inhämta underlag om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur förbundet upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i förbundets interna kontroll. Granskningen innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår granskning av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i förbundet för att kunna bedöma verksamheten i förhållande till gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har styrelsen i Samordningsförbundet bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisksynpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, att den interna kontrollen har varit tillräcklig, att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda enligt förbundsordning och verksamhetsplanen samt att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och tillämpliga delar av lagen om kommunal redovisning.

Vi tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2014.

Västerås den 30 mars 2015

Georg Löveli
Revisor, utsedd av Köpings
kommun och representerar
samtliga kommuner

Kristina Östman
Revisor, utsedd av Landstinget
Västmanland

Pernilla Rehnberg
Auktoriserad revisor
Deloitte AB,
utsedd av staten

Bilaga:
De sakkunnigas rapport

Årsredovisning 2014

 Arbetsförmedlingen

 LANDSTINGET
VÄSTMANLAND

 Försäkringskassan

 ARBOGA KOMMUN

Kungsör

 KÖPINGS
KOMMUN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING.....	4
INSATSER PÅ INDIVIDNIVÅ.....	4
INSATSER FÖR EFFEKTIVARE ARBETSSÄTT OCH METODER	4
INSATSER PÅ STRUKTURELL NIVÅ	4
1 SAMORDNINGSFÖRBUNDET VÄSTRA MÄLARDALEN	5
ORGANISATION.....	5
SAMORDNINGSFÖRBUNDETS SYFTE	6
2. BESKRIVNING AV KAK ENLIGT FÖRSÖRJNINGSMÅTTET.....	7
3. MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE.....	10
MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE 2014	10
4 INDIVIDINRIKTADE INSATSER UNDER 2014.....	13
VILKA PERSONER FINNS I DE INDIVIDINSATSER SOM FÖRBUNDET STÖDJER?	13
KUNSKAP-ARBETE-KVALITET	13
5 ÖVRIGA STÖRRE STYRELSEBESLUT UNDER 2014	15
KARTLÄGGNINGAR.....	15
6 BOKSLUTSKOMMENTAR.....	16
7 REDOVISNINGSPRINCIPER	17
8 RESULTATRÄKNING	18
9 BALANSRÄKNING.....	19
10 NOTER.....	20
11 EKONOMISK REDOVISNING AV PROJEKT	21
12 DRIFTREDOVISNING I DETALJ ÅR 2014.....	22
UNDERSKRIFTER.....	23

Sammanfattning

Insatser på individnivå

KAK-projektet riktar sig mot personer som har försörjningsstöd i de tre kommunerna i KAK (Köping-Arboga-Kungsör). 31 dec 2014 var 42 kvinnor och 63 män inskrivna, totalt 105 personer. Projektet fortsätter under 2015.

Insatser för effektivare arbetssätt och metoder

Utbildningar, nätverksträffar och seminarier har genomförts både på länsnivå och i KAK. Lunchföreläsningarna i KAK har varit välbesökta. Intresset för lösningsfokuserat arbetssätt har ökat och en stor konferens genomfördes under hösten. Grönkvistutbildning (folkhälsointervention kring vardagsekonomi) erbjöds samtliga parter och förbundet skickade kommunanställda från KAK.

I slutet av 2014 beviljade styrelsen tre projekt som alla syftar till att stödja integrationsarbetet i KAK. Projekten kommer att göra skillnad både på strukturell nivå och vad gäller arbetssätt och metoder. De genomförs under hela 2015.

- Myndighetsgemensam mobilisering inför ESF-ansökan: Språkmetoder, hälsa och samverkan
- Samhällsinformation och kommunikatörer: Mer och bredare samhällsinformation på hemspråk och utbildning av egna kommunikatörer
- Validering och praktiksamordning: Validera praktiken och utveckla samarbetet mellan myndigheterna

Insatser på strukturell nivå

Samarbetet mellan förbunden i Västmanland, Sörmland och Uppsala län har fördjupats under 2014 och man har en gemensam ESF-strategi. Samordnaren är de tre förbundens representant i länet i Länsstyrelsens styrgrupp för ESF förstudie steg 1, som är gemensam för länet.

De tre förbunden i länet har gemensamt beställt en kartläggning av metoder för arbete med språksvaga utlandsfödda som genomfördes under hösten 2014. Resultatet av den kartläggningen presenteras i olika sammanhang under våren 2015.

Kartläggning av behov och förutsättningar för socialt företagande i KAK har genomförts och fortsätter med en genomförandefas under 2015.

Förbundet har börjat involvera vuxenutbildning, civilsamhälle och näringslivet i diskussionen kring hur vi tillsammans minskar utanförskapet. Kontakterna med näringslivsutvecklare/-chefer, studieförbund, SFI (svenska för invandrare), Västra Mälardalen i Samverkan och Hushållningssällskapet, har fortsatt.

1 Samordningsförbundet Västra Mälardalen

Samordningsförbundet Västra Mälardalen bildades 1 maj 2010 och är ett politiskt och finansiellt förbund inom rehabiliteringsområdet. Samordningsförbundet verkar med stöd av Lag om finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet (SFS 2003:1210). Medlemmarna är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Landstinget Västmanland, Köpings kommun, Arboga kommun och Kungsörs kommun.

Organisation

Styrelsen

Förbundet leds av en styrelse, som består av sex ledamöter och sex ersättare. I styrelsen ingår politiskt valda representanter från vardera medlem, förutom Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen som företräds av tjänstemän. Styrelsen är högsta beslutande och förvaltande organ som har ansvar för utveckling och ekonomi.

Styrelsen har sammanträtt fem gånger under året.

Samordnare, ekonom och sekreterare

Samordnaren är styrelsens verkställande tjänsteman. Tjänstemannen är föredragande i styrelsen, finns med som adjungerad i styrgrupper, verkställer styrelsens beslut samt utarbetar förslag till beslut för styrelsen. Hon har sin anställning i Köpings kommun.

Tjänsterna ekonom och sekreterare köps av Köpings kommun.

Beredningsgrupp

Som stöd i sitt arbete har samordnaren en beredningsgrupp, där det ingår tjänstemän från alla parter. Gruppen finns egentligen inte i förbundets organisation och har inget formellt ansvar i förhållande till styrelsen, utan är ett stöd till styrelsens tjänsteman vid förankring och förberedelser av förslag till styrelsen.

Revisorer

Revisorer väljs av vardera medlem. De tre kommunerna och landstinget har utsett en gemensam revisor. Revisionen för medlemmarna Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan förordnas av Riksrevisionen.

Samordningsförbundets syfte

Syftet med förbundet är att genom finansiell samordning:

- underlätta och förbättra möjligheterna för de individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser så att dessa ska kunna förbättra sin förmåga att utföra ett förvärvsarbete och därigenom stärka sin egen försörjning
- underlätta en effektiv resursanvändning inom rehabiliteringsområdet mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Kommun och Landsting.

Förbundet ska stödja och utveckla samverkan mellan parterna inom rehabiliteringsområdet genom finansiell samordning. Åtgärderna anpassas efter lokala förhållanden.

Målgruppen för samordningsförbundet är personer som är 16–64 år, i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser från flera av de samverkande parterna. Samordningsförbundet har valt att fokusera på tre prioriterade grupper (ingen rangordning):

- Unga personer med komplex/diffus problematik.
- Invandrare med stora språkhinder (och ofta psykosociala åkommor).
- Dokumenterat sjuka (fysiskt eller psykiskt) personer som är utförsäkrade eller som aldrig arbetat.

Enligt förbundsordningen 6§ har förbundet till uppgift att:

1. besluta om mål och riktlinjer för verksamheten inom den finansiella samordningen,
2. **stödja samverkan mellan samverkansparterna,**
3. besluta på vilket sätt de medel som står till förfogande för finansiell samordning skall användas,
4. **finansiera insatser som avser individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser,**
5. svara för uppföljning och utvärdering av beslutade åtgärder,
6. upprätta budget och årsredovisning för den finansiella samordningen

2. Beskrivning av KAK enligt försörjningsmättet

Ett övergripande mål med finansiell samordning är att beroendet av offentlig försörjning ska minska (sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning, aktivitetsstöd, försörjningsstöd samt arbetslöshetsersättning) och att den enskilde medborgarens hälsa, livskvalitet och möjlighet till egenförsörjning ska öka.

Försörjningsmättet är en sammanställning av data om offentlig försörjning från Försäkringskassan (sjuk- och rehabiliteringspenning, sjuk- och aktivitetsersättning), Arbetsförmedlingen (A-kassa och aktivitetsstöd) samt kommuner (försörjningsstöd) och bryter ned dem på utbetalt belopp per invånare 16-64 år och dag.

KAK-kommunerna visar alla på en minskning sedan 2013 års nivå, men ligger ändå högre än många andra av länets kommuner.

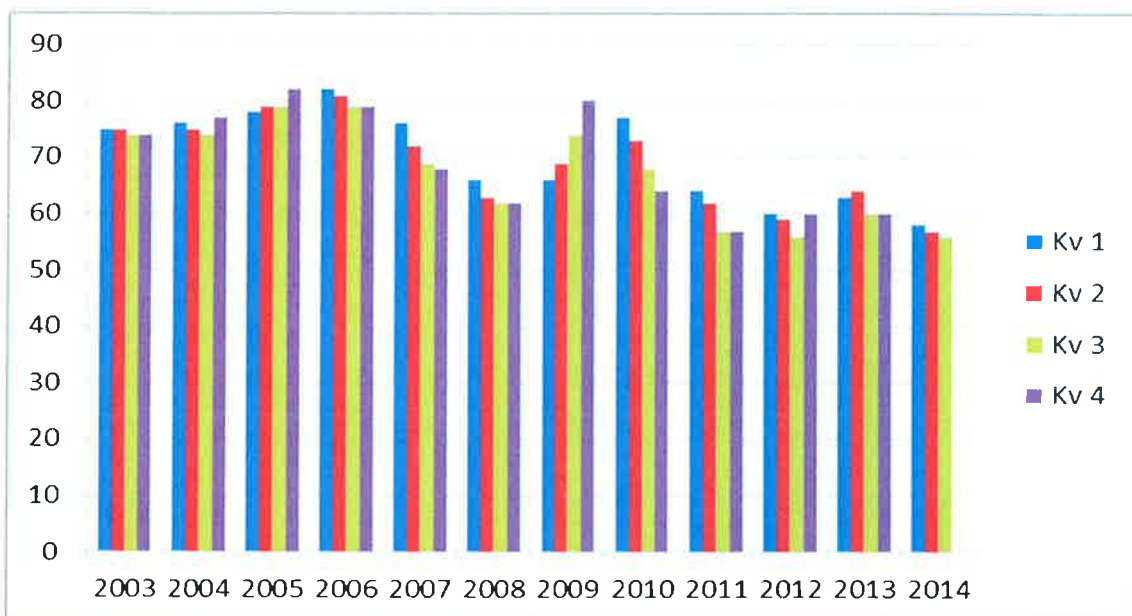

Fig 1: Köpings försörjningsmätt

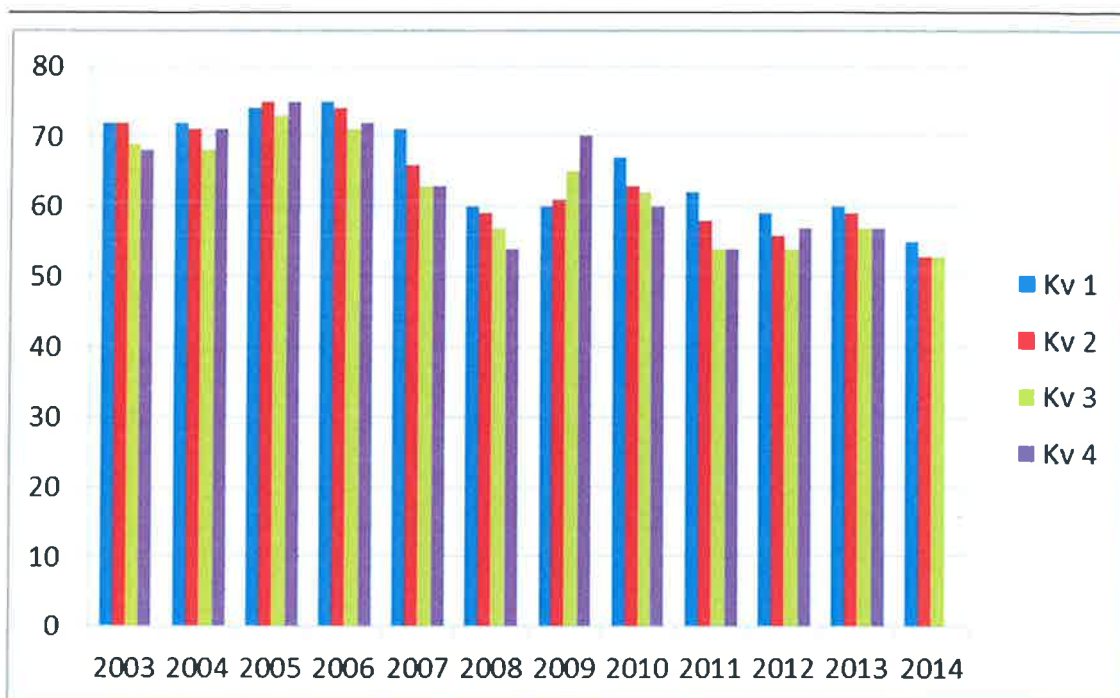

Fig 2: Arbogas försörjningsmått

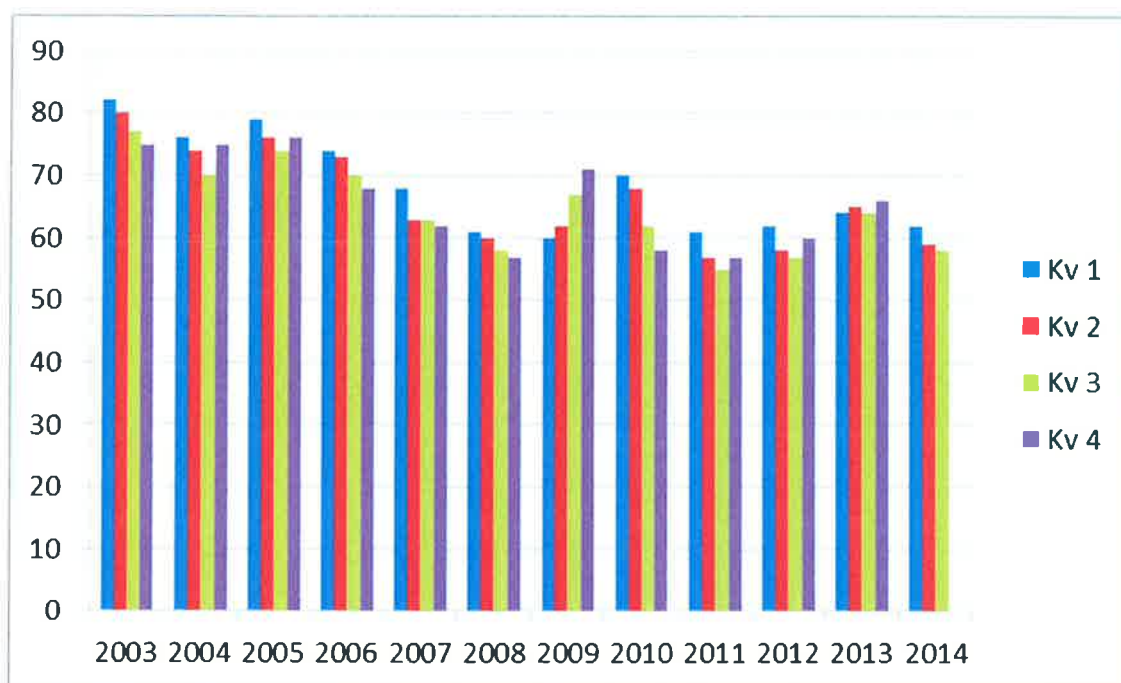

Fig 3: Kungsörs försörjningsmått

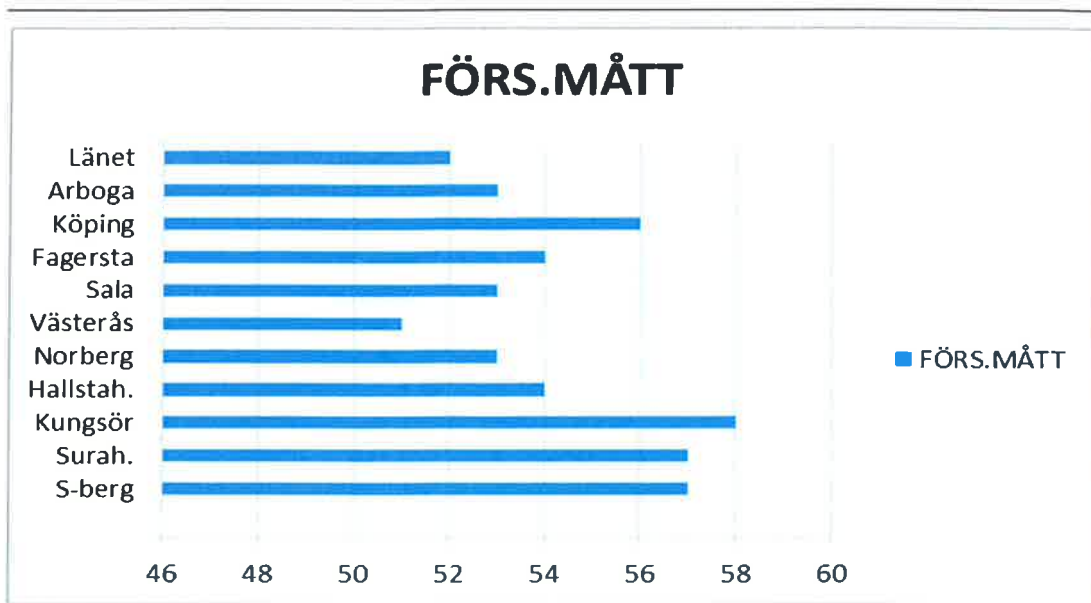

Fig 4: Västmanlands län, en jämförelse av försörjningsmått 2014 kvartal 3. Köping och framför allt Kungsör, har höga siffror.

3. Mål och måluppfyllelse

Under 2013 gjordes en kartläggning över hur förbundets myndigheter upplever att samverkan fungerar kring de tre målgrupperna. Det resulterade i att man såg två huvuduppgifter för förbundet under 2014:

1. **Stödja insatser för individer i de tre prioriterade målgrupperna.**
Insatserna ska vara långsiktiga, ska implementeras om de är verksamma och de ska leda till ökad effektivisering och förbättrad samverkan mellan myndigheterna. Bedömningsteam ska stödjas och utvecklas. Förbundet ska även följa upp insatserna.
2. **Stärka strukturer och legitimitet för samverkan, samt föra fram och stödja idéer och kreativitet för målgruppernas bästa.**
Individens egen delaktighet och resurser ska lyftas fram. Förbundet kan erbjuda myndighetsgemensamma träffar, arbetsgrupper, kartläggningar av gemensamma behov och processer, samt utbildningar som förbundet bjuder in till. Här kan näringsliv och vuxenutbildning vara viktiga aktörer.

I verksamhetsplanen för 2014 konkretiserades förslagen i mål.

Mål och måluppfyllelse 2014

Mål:	<i>Stödja samverkan mellan myndigheterna</i>
Aktivitet	Arrangera myndighetsgemensamma metod- och kompetensutvecklingsinsatser i KAK och på länsnivå, samt stödja nätverket för lösningsfokuserat arbetssätt
Måluppfyllelse	Uppfyllt
Aktivitet:	Bidra till tillgängligheten genom att ta fram samlad information med kontaktuppgifter och uppdrag av respektive myndighet. Det blir samtidigt en kartläggning av vilka resurser som finns i KAK.
Måluppfyllelse:	Påbörjat.
Aktivitet:	Stödja ett ledarskap för samverkan
Måluppfyllelse:	Påbörjat. En länsgemensam ledarutbildning i samverkan och lösningsfokuserat arbetssätt planerades. Utbildningen genomförs dock under 2015.

Mål:	<i>Bidra till en effektivisering av myndigheternas resurser kring individer i behov av samordnad rehabilitering</i>
Aktivitet:	<p>Arrangera arbetsgrupper kring:</p> <p>Unga – vad kan förbundet göra för det kommunala informationsansvaret efter SOU 2013:74?</p> <p>Utlandsfödda – hur jobbar vi vidare efter resultatet av den specifika kartläggningen av den målgruppen?</p> <p>0-placerade – Vilket behov av samverkan finns för denna målgrupp?</p>
Måluppfyllelse:	<p>Delvis uppfyllt.</p> <p>Förbundet har skrivit remissvar på Regionala utvecklingsplanen (RUP). Samordnaren har deltagit i Länsstyrelsens ESF-förstudie och har lyft de tre gruppernas behov i den länskartläggningen. Förbundet har arrangerat lunchföreläsning om Unga i KAK. Kring målgruppen Ulandsfödda har förbundet bidragit till att tre projekt kring integration kom till stånd och fick medel genom förbundet. En kartläggning kring metoder för utlandsfödda, beställdes av de tre förbunden i länet. Inga specifika insatser har gjorts kring 0-placerade.</p>
Mål:	<i>Stödja insatser för individer i behov av samordnad rehabilitering</i>
Aktivitet:	Stimulera parterna till att skapa verksamhet för de medel som är budgeterade som sökbara under 2014.
Måluppfyllelse:	<p>Delvis uppfyllt.</p> <p>Socialt företagande ansökte och fick medel till en kartläggning. Tre projekt sökte och beviljades medel inför 2015.</p>
Aktivitet:	Bidra till arbetssätt som stärker individens delaktighet i sin egen rehabilitering.
Måluppfyllelse:	<p>Uppfyllt.</p> <p>Lösningfokusnätverket och en stor läns gemensam lösningfokus konferens. Stöd till Grönkvist.</p>
Mål:	<i>KAK ska finnas med i någon av de insatser som blir föremål för ansökan om medel från EU programperiod 2014-2020.</i>
Aktivitet:	EU-strategen ska få ta del av det behov som finns i just KAK för att matcha det mot behov i regionen och de utlysningar av medel som kommer från EU.
Måluppfyllelse:	<p>Delvis uppfyllt</p> <p>En process under 2014 ledde fram till att ett projekt sökte och</p>

fick medel inför 2015. Ett av målen med det projektet är att skriva en ESF-ansökan för KAK.

Mål utifrån genomförd kartläggning om upplevd samverkan

- Mål:** *Utveckla bedömningsteamet*
- Aktivitet:** Göra en uppföljning av teamets arbete under våren 2014 och utifrån det ge förslag på stöd för fortsatt arbete.
- Måluppfyllelse:** Ledningen för bedömningsteamet gjorde en egen uppföljning och såg inte behov av fortsatt stöd av samordningsförbundet.
- Aktivitet:** Underöka primärvårdens intresse för att delta i myndighetsgemensamma bedömningar.
- Måluppfyllelse:** **Ej uppfyllt**
Information, frågor och inbjudningar som skickats direkt till primärvårdens chefer, har inte gett något större gensvar.
- Mål:** *Engagera folkhögskola, vuxenutbildning, gymnasieskola och näringsliv i diskussionen om insatser för individer*
- Aktivitet:** Bjuda in till gemensamma träffar för att belysa behov och möjligheter till samverkan
- Måluppfyllelse:** **Uppfyllt, men kan utvecklas.**
Samordnaren har informerat om förbundet på skolledarträff i Köping. Inbjudan till lunchföreläsningar osv går alltid till skolcheferna och Västra Mälardalen i samverkan (ViS).

Mål enligt Kommunikationsplan 2014 och Internkontroll 2014

Primära målgrupperna för kommunikation är myndigheterna som omfattas av lagstiftningen, med näringsliv och utbildningssektorn som nya dialogparter.

Samordnaren erbjöd alla parter att komma och informera om förbundets uppdrag, möjligheter och pågående insatser. Alla som antog erbjudandet, har samordnaren besökt. Samordnaren har gjort utskick av en bearbetad sammanställning av försörjningsmättet. Självvärderingarna redovisas två gånger per år till styrelsen, samt läggs ut på hemsidan. SUS-statistik redovisas på styrelsemöten.

Internkontrollen har uppfyllts genom en rutin för SUS-rapportering, en genomgång av utbetalda arvoden, samt kontinuerlig uppföljning av projektmedel.

4 Individinriktade insatser under 2014

Vilka personer finns i de individinsatser som förbundet stödjer?

Genom att ta ut deltagarstatistik från uppföljningssystemet SUS, kan man se vilka personer som finns i de individinsatser som förbundet stödjer

- Under perioden 2010-2012 var det dubbelt så många kvinnor som män i insatserna. Under 2013 och 2014 var det fler män än kvinnor.
- 2010-2012 hade deltagarna en ersättning från förbundets alla parter. Under 2013 och framför allt 2014 har deltagarna nästan uteslutande försörjningsstöd (och remitteras från kommunerna).

Kunskap-Arbete-Kvalitet

Projektägare	Socialtjänstförvaltningarna inom kommunerna Arboga, Kungsör och Social och arbetsmarknad i Köping
Projektid	2012—2015 (tiden förlängd efter beslut av styrelsen 2014)
Medel från förbundet	4 650 kkr
Utfall tom året	2 355 kkr
Målgrupp	Personer utan arbete som är aktuella inom någon av kommunerna Köping, Arboga och Kungsör och som riskerar, eller är i långvarigt beroende av försörjningsstöd.
Syfte	Ökad samordning och effektivisering av befintliga resurser inom det offentliga som matchas med individens faktiska hjälpbehov och önskemål för en fungerande rehabilitering och arbetsliv. Ge deltagarna en tydlig och realiserbar målbild i form av arbete inom kommunala förvaltningar. Metodutveckla och kvalitetssäkra innehållet och stödet för praktik- och arbetsplatser. Öka deltagarnas möjligheter till arbete eller studier efter deltagande i projekt.
Mål	Antal personer som är aktuella för projektet beräknas till ca 160 personer och ca 75 % av deltagarna beräknas genomgå hela projektets program och ca 75 % av deltagarna väntas bryta eller minska behovet av försörjningsstöd
Antal deltagare fördelat män o kvinnor	31 dec 2014 var 42 kvinnor och 63 män inskrivna, totalt 105 personer.

Projektets resultat	31 dec 2014 hade projektet 105 personer inskrivna, av dem var 16% i åldern 16-24 år och 84% i åldern 25-65. 47% var utlandsfödda. 87 deltagare var i anställning; resten i praktik eller kartläggningsfas. 43 hade genomfört sin anställning och 32 personer hade hoppat av projektet av olika anledningar (ex.flytt/studier/arbete/föräldraledighet).
Uppföljning	Det ska göras en samhällsekonomisk utvärdering av externa utvärderare (företaget Pay Off). Med stöd av förbundet genomförs självvärdering enligt 9-fältaren två gånger per år.

5 Övriga större styrelsebeslut under 2014

Kartläggningar

Socialt företagande

På styrelsemötet 2014-06-12 beviljade styrelsen 140 000 kr till projektet Stöd till socialt företagande i KAK etapp 1; kartläggning. Detta innebar en projektjänst på halvtid under 5 månader 2014. Projektet ägdes av Köpings kommun och är uppdelat i tre etapper varav del 1 nu är avslutad.

Målet för första delen av detta projekt var att kartlägga vilka arbetsintegrerade sociala företag (ASF) som är på gång i KAK och behovet hos myndigheter att köpa deras arbetsträningsplatser. Kartläggningen skulle också visa vilket stöd sociala företag behöver för att starta och leva vidare.

Del två av projektet under 2015 kommer att inriktas på

1. Fortsatt dialog mellan ASF och de myndigheter som har behov av dem
2. Kunskapsutveckling i frågor kring ASF och företagande i allmänhet
3. Visa hur socialt företagande kan vara en möjlighet för utlandsfödda
4. Kontakt och nätverksbyggande med fungerande ASF på andra orter
5. Utredda det lokala näringslivets intresse för att stötta ASF
6. Öka kunskapen om regelverken kring ASF hos berörda myndigheter och företag

Metoder för utlandsfödda med behov av samordnad rehabilitering

Uppdraget gavs av de tre Samordningsförbunden i Västmanland och handlade om att söka efter goda exempel och organiseringar som varit och är till hjälp i arbetet med behovsgruppen utlandsfödda i behov av omfattande samordnade rehabiliteringsinsatser.

Tre slutsatser framträder som var och en, men framförallt tillsammans, ger goda förutsättningar för framgång i arbetet med behovsgruppens stegförflyttning framåt:

Insatser för individens egen hälsoutveckling – att tidigt tillhandahålla hälsoinsatser för behovsgruppen är en framgångsfaktor på alla plan. Den egna hälsoutvecklingen fungerar som en katalysator för övriga processer som medför stegförflyttning framåt. En god hälsa är en förutsättning för övriga processer.

Delaktighet och påverkan – här spelar förhållningssätt och bemötande en avgörande roll. Samarbetsalliansen skapas i mötet med den enskilde.

Bygga på långsiktighet och befintliga strukturer – trygghet och långsiktighet påverkar förutsättningarna för stegförflyttning framåt. Här spelar grundstrukturer en stor roll. Mer permanenta strukturer är till hjälp för utvecklingen av samverkansprocesser, personalutveckling och metodutveckling.

6 Bokslutskommentar

2014 års verksamhets- och aktivitetsplan byggde på den budgetram, 3,8 miljoner kronor, som huvudmännen tidigare fattat beslut om. Utöver detta har förbundet, efter beslut i styrelsen, tillgång till de medel som inte tidigare förbrukats. Totalt belopp att disponera under året uppgick därmed till 5,8 miljoner kronor.

Resultatet för 2014-års intäkter och kostnader blev ett överskott om 791 kkr.

Utfall och budget för 2014 är i god balans.

Det egna kapitalet uppgår till 2 761 kkr vid ingången av 2015.

Intecknade medel

För 2015 är redan, efter beslut i styrelsen, nästan allt av förbundets intäkter från medlemmarna in-tecknat i insatser och administration. Nedanstående tabell redovisar hur mycket styrelsen har tagit beslut om för närvarande avseende projekt. En del av projekten är beviljade utifrån förutsättningarna om med-finansiärer. För att finansiera ytterligare insatser kommer det egna kapitalet att användas.

Intecknade medel till projekt 2015

Benämning belopp i kkr	Beviljade medel till projekt 2015
Länsgemensamma utbildningar	150
KAK-projektet	2 294
EU-plattform	72
Förstudie utrikesfödda	670
Valideringsprojekt	560
Samhällsorientering	390
Sociala företag	603
Summa	4 739

7 Redovisningsprinciper

Resultaträkningen – sammanfattar kostnader och intäkter samt visar årets förändring av det egna kapitalet.

Balansräkningen – visar samordningsförbundets ekonomiska ställning på bokslutsdagen.

Noter, övergripande värderingsprincip är försiktighetsprincipen, vilket medför att skulder inte får undervärderas respektive att tillgångar inte får övervärderas.

Leverantörsfakturor och utställda fakturor. Periodisering har gjorts av leverantörsfakturor och utställda fakturor med väsentligt belopp.

8 Resultaträkning

Belopp i kkr	Not	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2014	Bokslut 2014
Verksamhetens intäkter	1	4 000	4 000	3 800	3 800
Verksamhetens kostnader	1	-3 384	-4 549	-3 850	-3 026
Verksamhetens nettokostnad		616	-549	-50	774
Finansiella intäkter/kostnader	2	71	42	50	15
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader		687	-507	0	791
Årets resultat		687	-507	0	791

9 Balansräkning

Belopp i kkr	Not	121231	131231	141231
Tillgångar				
<i>Omsättningstillgångar</i>				
Kortfristiga fordringar	3	32	103	17
Kassa och bank	4	3 515	3 051	3 336
Summa omsättningstillgångar		3 547	3 154	3 353
Summa tillgångar		3 547	3 154	3 353
Skulder och eget kapital				
Eget kapital	5	2 476	1 969	2 761
<i>därav årets resultat</i>		687	-507	791
Kortfristiga skulder	6	1 072	1 185	592
Summa skulder		1 072	1 185	592
Summa skulder och eget kapital		3 547	3 154	3 353

10 Noter

Not	Benämning (belopp i kkr)	121231	131231	141231
1	Verksamhetens intäkter och kostnader			
	Intäkter enligt redovisning	4 000	4 000	3 800
	Kostnader enligt redovisning	-3 384	-4 549	-3 025
	Verksamhetens nettokostnad	616	-549	775
	I verksamhetens intäkter ingår			
	Driftbidrag från Försäkringskassa och Arbetsförmedling	2 000	2 000	1 800
	Driftbidrag från Landstinget	1 000	1 000	950
	Driftbidrag från Arboga kommun	300	300	285
	Driftbidrag från Kungsörs kommun	200	200	190
	Driftbidrag från Köpings kommun	500	500	475
	Summa	4 000	4 000	3 800
	I verksamhetens kostnader ingår			
	Administration, samordnare och revision	697	880	974
	Styrelsearvoden, resekostnader	102	117	142
	Möteskostnader	24	32	31
	Utbildning/kompetensutveckling	15	50	26
	Kringkostnader (lokal, förbrukning, föreningsavgift)	23	93	84
	Kostnader för projekt	2 569	3 377	1 769
	Summa	3 384	4 549	3 026
2	Finansiella intäkter och kostnader			
	Ränteintäkter	71	42	15
	Räntekostnader	0	0	
	Summa	71	42	15
3	Kortfristiga fordringar			
	Kundfordringar	0	61	0
	Övriga fordringar (skattekonto o moms)	32	42	17
	Summa kortfristiga fordringar	32	103	17
4	Kassa och bank			
	Bank	3 515	3 051	3 336
	Summa kassa och bank	3 515	3 051	3 336
5	Eget kapital			
	Ingående eget kapital	1 789	2 476	1 969
	Årets resultat	687	-507	791
	Summa eget kapital	2 476	1 969	2 760
6	Kortfristiga skulder			
	Interimsskuld	15	25	30
	Leverantörsskulder	1 053	1 153	560
	Prelskatt arvoden	3	4	1
	Upplupna sociala avgifter	1	3	1
	Summa kortfristiga skulder	1 072	1 185	592

11 Ekonomisk redovisning av projekt

Pågående projekt under 2014

Benämning Belopp i kkr	Beviljat belopp totalt	Ack utfall tom 2013	Utfall 2014	Kvarstår att få
KAK-projektet Beslut 120907 Projektid 2012-2014 Förlängd 2015	4 650	949	1 406	2 295
Summa	7 110	0	3 085	3 701

12 Driftredovisning i detalj år 2014

Samordningsförbundet Västra Mälardalen 2014

	Budget 2014	Bokslut 2014	Avvikelse
Intäkter			
Försäkringskassan	950 000	950 000	0
Arbetsförmedling	950 000	950 000	0
Landstinget	950 000	950 000	0
Arboga kommun	285 000	285 000	0
Kungsörs kommun	190 000	190 000	0
Köpings kommun	475 000	475 000	0
Ränteintäkter	50 000	15 749	34 251
Summa intäkter	3 850 000	3 815 749	34 251
KOSTNADER			
Lön samordnare	672 000	679 052	-7 052
Resekostnader samordnare	15 000	13 203	1 797
EU-strateg	70 000	52 440	17 560
Möteskostnader	15 000	31 065	-16 065
Material (trycksaker, dataprogram, telefon, dator, bank)	18 000	37 967	-19 967
Föreningsavgift	9 000	7 800	1 200
Lokalhyra	36 000	38 400	-2 400
Arvoden styrelse	120 000	138 795	-18 795
Resekostnader styrelse	7 000	2 905	4 095
Revisionsarvode	40 000	55 173	-15 173
Ekonomi/administration	228 000	226 354	1 646
Utbildning /konferens	0	25 776	-25 776
Diverse kostnader	5 000	0	5 000
Buffert	75 000	0	75 000
Summa kostnader verksamhet	1 310 000	1 308 930	1 070
Projekt / insatser 2014			
Vägen In, fortsättning	0	32 842	-32 842
KAK-projektet	2 100 000	1 406 483	693 517
KAK-gemensamma utbildningar	100 000	32 442	67 558
Länsgemensamma	60 000	72 633	-12 633
Socialt företagande		140 000	-140 000
Kur-projektet		32 000	-32 000
Sökbara medel	280 000		280 000
Summa projektkostnader	2 540 000	1 716 400	823 600
RESULTAT	0	790 419	-790 419

Tillgängliga medel 14-12-31: 3 335 940,58 kr

2015-01-23

Sirpa Järvenpää

Underskrifter

Köping 26 februari 2015

Andreas Trygg,
Styrelseordförande, Köpings kommun

Shpetim Pirraku
Vice ordförande, Landstinget Västmanland

Kerstin Rosenkvist
Ordinarie ledamot, Arboga kommun

Karin Olovson,
Ersättare, Arbetsförmedlingen

Håkan Nordin
Ordinarie ledamot, Försäkringskassan

Yvonne Ericsson
Ersättare, Kungsörs kommun

Linda Anderfjäll
Samordnare/verkställande tjänsteman

Revisionsrapport

Granskning av årsredovisning 2014

Sanna Hellblom-Björn
30 mars 2015

Västra Mälardalens
Samordningsförbund

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
1. Inledning	2
1.1. Bakgrund	2
1.2. Revisionsfråga och metod	2
2. Granskningsresultat	3
2.1. Förvaltningsberättelse.....	3
2.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten	3
2.2. Resultaträkning	4
2.3. Balansräkning.....	5
2.4. Finansieringsanalys/kassaflödesanalysen	5
2.5. Fördjupad granskning	5

Sammanfattning

Revisorerna i Västra Mälardalen Samordningsförbund har gett PwC i uppdrag att granska räkenskaperna, årsredovisningen och förbundsstyrelsens förvaltning 2014.

Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för **utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen**.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på **rättvisande räkenskaper** och är upprättad enligt god redovisningssed.

Samverkande parter har betalat in 3 800 tkr (4 000 tkr) till Västra Mälardalens Samordningsförbund för 2014. Förbundet redovisar ett resultat på 791 tkr (-507 tkr). Förbundet har ett eget kapital som uppgår till 2 761 tkr (1 969 tkr).

Vi har, utöver årsbokslutet, även granskat ett projekt som planerades avslutas 2014 men som har förlängts till 2015, KAK-projektet, samt gjort stickprov och kontrollerat att delegationsordningen följs.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser gäller fr o m den 1 januari 2005. Den hänvisar till kommunallagen och den kommunala redovisningslagen (KRL). KRL gäller fr o m 1998 och reglerar externredovisningen. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering. Samordningsförbundets styrelse ansvarar för årsredovisningen.

1.2. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har till uppgift att pröva om räkenskaperna och årsredovisningen är rättvisande och granska styrelsens förvaltning. Inom ramen för denna uppgift är syftet med granskningen av årsredovisningen att bedöma om den är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning och i enlighet med normgivning, främst från Rådet för kommunal redovisning. Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, skall besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Med rättvisande räkenskaper avses fullständighet, riktighet, existens, tillhörighet, periodisering, värdering, äganderätt och förpliktelser samt innehåll och presentation.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse
- resultaträkning
- balansräkning

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som presenterades 2015-03-03.

Rapportens innehåll har sakgranskats av samordnare och ekonomiansvarig för förbundet.

2. Granskningsresultat

2.1. Förvaltningsberättelse

I KRL kap 4 framgår det att förbundet skall upprätta en förvaltningsberättelse. Förvaltningsberättelsen skall innehålla:

- *en översikt över utvecklingen av förbundets verksamhet (KRL 4:1)*
- *en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten (KRL 4:3)*

2.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Vi har granskat att förvaltningsberättelsen lämnar tillräckliga uppgifter om:

- obligatorisk information i enlighet med KRL och RKRs rekommendationer
- sådana förhållanden, som inte skall redovisas i balansräkning eller resultaträkning, men som är viktiga för bedömning av ekonomin
- händelser av väsentlig betydelse som har inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut
- förväntad utveckling
- annat av betydelse för styrning och uppföljning

Bedömning och iakttagelser

I förvaltningsberättelsen redogörs för följande:

- Förbundets verksamhet
- Måluppfyllelse
- Individinriktade insatser under 2014
- Övriga större styrelsebeslut under 2014

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL. Vi anser att förvaltningsberättelsen är informativ och att den på ett tydligt sätt redogör för händelser under året, de olika projekten samt förbundets utveckling under året och hur in-tecknade medel för 2015 ska fördelas

Samordnaren är anställd av Köpings kommun, men hyrs ut till samordningsförbundet. Det är förbundet som betalar samordnarens lön efter fakturan som kommunen skickar. På grund av detta behövs ingen redovisning av personalförhållandena och sjukfrånvaron.

Förbundet har två övergripande huvuduppgifter som har delats upp i 6 mål med tillhörande 10 aktiviteter. Förbundet har även mål i kommunikationsplanen 2014 samt internkontrollplanen 2014. I måluppfyllelsen för de 10 aktiviteterna görs en beskrivning på vad som gjorts under året. Det framgår att 3 aktiviteter uppfyllt målet varav 1 med utvecklingspotential, 2 aktiviteter har påbörjats, 3 aktiviteter har delvis uppfyllda mål och 1 aktivitet har ej uppfyllt målet, det återstår då en aktivitet där ledningen gjorde en egen uppföljning och då inte såg behov av fortsatt stöd av samordningsförbundet. Inget av de 6 huvudmålen har alltså uppfyllts fullt ut.

Det framkommer under avsnittet ”Individinriktade insatser under 2014” att deltagarna under året nästan uteslutande hade försörjningsstöd och var remitterade från kommunen.

Förbundet har under året finansierat ett projekt, Kunskap-Arbete-Kvalitet (KAK). Projektet KAK skulle avslutas 2014 men har förlängts till 2015, projektet har en budget på 4 650 tkr och årets utfall är 1 406 tkr.

2.2. Resultaträkning

Resultaträkningen skall redovisa samtliga intäkter och kostnader och hur det egna kapitalet har förändrats under året (KRL 5:1).

Nedan redovisas resultaträkningens utfall i jämförelse med föregående år och budget:

Resultaträkning	Utfall 2014	Utfall 2013	Budget 2014
Verksamhetens intäkter	3 800 000,00	4 000 000,00	3 800 000,00
Verksamhetens kostnader	- 3 025 330,00	- 4 548 946,50	- 3 850 000,00
Verksamhetens nettokostnader	- 774 670,00	548 946,50	- 50 000,00
Finansiella intäkter	15 749,00	42 142,00	50 000,00
Årets resultat	- 790 419,00	506 804,50	0

Vi har granskat att:

- resultaträkningen är uppställd enligt KRL
- resultaträkningen i allt väsentligt redovisar årets samtliga externa intäkter och kostnader
- noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster samt möjliggör avstämning mot balanskravet
- resultaträkningens innehåll är rätt periodiserat

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen är uppställd enligt KRL.

Intäkterna mellan åren har minskat med 200 tkr, kostnaderna har minskat med 1 523 tkr. Efter analys kan konstateras att det är kostnaderna för projekt som står för den största minskningen med 1 432 tkr. Det är hänförligt till att projektet Vägen In, som avslutades 131231, hade nedlagda kostnader som uppgick till 2,3 mkr föregående år och i år endast 32 tkr.

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild över årets resultat. Årets resultat uppgår till 791 tkr (-507 tkr). Budgeterat resultat 2014 uppgick till 0 kr, anledning till skillnaden mellan budgeterat resultat och årets resultat är hänförligt till att KAK-projektet ansökt om mer medel än de använt. Det egna kapitalet uppgår till 2 761 tkr (1 969 tkr).

2.3. Balansräkning

Balansräkningen skall i sammandrag redovisa förbundets samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen).

Vi har granskat att:

- balansräkningen är uppställd enligt KRL
- noter finns i tillräcklig omfattning
- upptagna tillgångar, avsättningar och skulder existerar, tillhör förbundet och är fullständigt redovisade och rätt periodiserade
- tillgångar och skulder har värderats enligt principerna i KRL
- föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser
- specifikationer till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning
- årets resultat överensstämmer med resultaträkningen

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, skulder och eget kapital.

Enligt vår bedömning är balansräkningen uppställd enligt KRL och noter finns i tillräcklig utsträckning. Vi bedömer även att underlag till balansposterna finns i tillräcklig omfattning.

2.4. Kassaflödesanalys

Årsredovisningen saknar kassaflödesanalys. Vi bedömer att, även om lagstiftningen kräver en kassaflödesanalys, detta inte är nödvändig för förbundet då investeringar normalt inte görs i samordningsförbunden.

2.5. Fördjupad granskning

Kunskap-Arbete-Kvalitet (KAK)

Personer utan arbete som är aktuella inom någon av kommunerna Köping, Arboga och Kungsör samt riskerar eller är i långvarigt beroende av försörjningsstöd. Målet är att 75 % av deltagarna beräknas genomgå hela programmet, och ca 75 % av deltagarna väntas bryta eller minska behovet av försörjningsstöd.

Syftet med projektet är en ökad samordning och effektivisering av befintliga resurser inom det offentliga som matchas med individens faktiska hjälpbehov och önskemål för en fungerande rehabilitering och ett fungerande arbetsliv. Samt att öka deltagarnas möjligheter till arbete eller studier efter deltagande projekt.

31 december 2014 var 105 personer inskrivna, 42 kvinnor och 63 män. 87 deltagare var i anställning och resten i praktik eller i kartläggningsfas. 43 personer hade genomfört sin anställning och 32 personer hade hoppat av projektet av olika anledningar, exempelvis flytt, studier, arbete eller föräldraledighet.

Budgeten för projektet mellan perioden 2012 till och med 2014 var 4 650 tkr, då projektet försenades förs återstående medel över till 2015, det nya slutdatumet för projektet är 2015-12-31. Per 31 december 2014 har kostnader som uppgår till 1 406 tkr lagts ner, återstående del uppgår då till 2 295 tkr. Budgeterade kostnader för 2014 uppgår till 2 100 tkr och utfall uppgår till 1 406 tkr.

Rapportering har gjorts på styrelsemöten där bland annat förbättringsåtgärder presenteras, samt hur projektet löper på. Vid två tillfällen har projektledarna deltagit på styrelsemöten och rapporterat. Vi anser att uppföljningen till styrelsen av projektet KAK skett kontinuerligt och på ett tillfredsställande sätt.

Delegationsordning

Delegationsordningen finns att tillgå på förbundets hemsida, den är beslutad av styrelsen 2012-06-15. Det framgår att samordnaren har inköpsrätt upp till 5 tkr, över detta belopp ska det vara i samråd med ordförande. Enligt samordnaren och ekonomen görs det sällan köp över 5 tkr. De flesta köp som görs av samordnaren sker med ett kreditkort med kreditgränsen på 5 tkr. Efter genomgång av samtliga fakturor från kreditkortet under året kan konstateras att samordnaren tillsammans med ekonomen attesterar, även ordförande attesterar samordnarens utlägg. Kvitto finns med på samtliga köp och även i vissa fall förklaring till varför inköpet gjorts, t.ex. möte.

En uppdaterad version av delegationsordningen har antagits av styrelsen i november 2014.

Samordnaren mottagningsattesterar samtliga fakturor som sedan beslutsattesteras av ekonomen, stämmer enligt stickprov av fakturor.

I internkontrollplanen för 2014, finns med att samordnaren ska göra stickprov och granska att rätt arvoden betalas ut till rätt person, vilket enligt årsredovisningen har gjorts.

2015-03-30

Sanna Hellblom-Björn

Projektledare

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman för Västmanlands tolkservice, ekonomisk förening

Vi har granskat årsbokslutet och räkenskaperna samt styrelsens förvaltning i Västmanlands tolkservice ekonomisk förening för räkenskapsåret 2014-01-01 – 2014-12-31.

Det är styrelsens som har ansvaret räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om förvaltningen och årsredovisningen. Vi vill även understryka att det är revisionens uppgift att både granska förvaltningen och att främja en utveckling av verksamheten.

Vi kan konstatera att såväl verksamheten som omsättningen har ökat väsentligt under senare år i Västmanlands tolkservice. Från räkenskapsåret 2011 har omsättningen ökat med 11 700 tkr, vilket är en ökning med mer än 50 procent från 22 076 tkr år 2011 till 32 776 tkr år 2014.

Mycket pekar på att både verksamhet och omsättning kommer att fortsätta öka åren framöver.

Utifrån detta vill vi uppmärksamma föreningsstämman och styrelsen på följande frågor:

- En auktoriserad revisor med anknytning till en av huvudmännen bör kopplas till Västmanlands tolkservice som sakkunnigt biträde till de förtroendevalda revisorerna. I en snabbväxande verksamhet av den omfattning som gäller för Tolkservice kan förtroendevalda revisorer inte ensamma klara att både granska och främja verksamheterna.
- Det är positivt att resultatet år 2014 möjliggör en förstärkning av det egna kapitalet. En fortsatt förstärkning det egna kapitalets storlek i relation till den ökade omsättningen bör planeras för kommande år för att säkerställa Tolkservice möjligheter att lösa sina uppgifter.
- Riktlinjer för kort- och långsiktiga placeringar av det egna kapitalet bör tas fram. Målsättningen bör vara att säkra det egna kapitalet samtidigt som placeringarna leder till en viss avkastning.
- En internkontrollplan med riskbedömning och riskhantering bör utarbetas. Målsättningen bör vara att förebygga risker och att minimera möjligheten att problem uppstår.
- En tydlig delegationsordning såväl inom styrelsen som från styrelsen till verksamhetsledaren och vidaredelegation från denne bör utarbetas och fastställas.
- Firmateckning och attesträtter bör förtydligas.

Vad gäller förvaltningsberättelsen och räkenskaperna bedömer vi att de är upprättade i enlighet med god revisionssed.

Vi tillstyrker att ansvarsfrihet beviljas för styrelsen för ledamöterna i styrelsen för Västmanlands tolkservice för räkenskapsåret 2014.

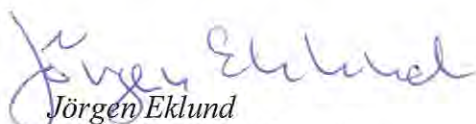
Västerås 18 mars 2015

Dan Moberg
Utsedd av Stämman

Göran Sonesson
Utsedd av Landstinget Västmanland

Jörgen Eklund
Utsedd av Västerås stad

Till
Samordningsförbundet Västerås
Kommunfullmäktige i Västerås stad
Landstingsfullmäktige i Landstinget Västmanland
Försäkringskassan
Arbetsförmedlingen

REVISIONSBERÄTTELSE för år 2014

Samordningsförbundet Västerås
Organisationsnummer 222000-2824

Vi har granskat räkenskaperna, årsredovisningen och förbundsstyrelsens förvaltning i Samordningsförbundet Västerås, org nr 222000-2824, för verksamhetsåret 2014.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen och förvaltningen

Det är förbundsstyrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Styrelsen ansvarar också för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen är upprättad i enlighet med kommunallagen samt pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med Lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser och förbundsordningen på grundval av vår granskning.

Vi har utfört vår granskning enligt Lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser, kommunallagen, förbundsordningen samt god revisionssed i kommunal verksamhet.

Vår granskning innefattar att genom olika åtgärder inhämta underlag om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur förbundet upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i förbundets interna kontroll. Granskningen innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår granskning av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i förbundet för att kunna

bedöma verksamheten i förhållande till gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har styrelsen i Samordningsförbundet bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisksynpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, att den interna kontroll har varit tillräcklig, att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda enligt förbundsordning och verksamhetsplanen samt att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och tillämpliga delar av lagen om kommunal redovisning.

Vi tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2014.

Västerås den 30 mars 2015

Börje Hultin Revisor, utsedd av Västerås stad	Barbro Hillring Revisor, utsedd av Landstinget Västmanland	Pernilla Rehnberg Auktoriserad revisor Deloitte AB, utsedd av staten
---	--	---

Bilaga:
De sakkunnigas rapport

Revisionsrapport

Granskning av årsredovisning 2014

Sanna Hellblom-Björn
30 mars 2015

Samordningsförbundet
Västerås

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
1 Inledning	2
1.1 Bakgrund	2
1.2 Revisionsfråga och metod	2
2 Granskningsresultat	3
2.1 Förvaltningsberättelse.....	3
2.1.1 Översikt över utvecklingen av verksamheten	3
2.2 Resultaträkning	4
2.3 Balansräkning.....	5
2.4 Finansieringsanalys/kassaflödesanalysen	5
2.5 Fördjupade granskningar	5

Sammanfattning

De förtroendevalda revisorerna i Samordningsförbundet Västerås (förbundet) har gett PwC i uppdrag att granska räkenskaperna, årsredovisningen och förbundsstyrelsens förvaltning 2014.

Vi bedömer att årsredovisningen huvudsakligen redogör för **utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen**.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på **rättvisande räkenskaper** och är upprättad enligt god redovisningssed.

Förbundsmedlemmar har betalt in 11 000 tkr till Samordningsförbundet Västerås. Medlen är fördelat enligt följande: staten 5 500 tkr, landstinget Västmanland 2 750 tkr och Västerås Stad 2 750 tkr. Förbundet redovisar ett resultat på -1 993 tkr (-2 888 tkr). Förbundet har ett eget kapital på 1 273 tkr (3 266 tkr).

Årsredovisningens verksamhetsberättelse redovisar insatserna och utbildningsinsatserna under året på ett översiktligt och tydligt sätt.

Har genomfört en stickprovsgranskning av inkomna fakturor för att se att delegationsordningen följs som den ska.

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser gäller fr. o m den 1 januari 2005. Den hänvisar till kommunallagen och den kommunala redovisningslagen (KRL). KRL gäller fr.o.m. 1998 och reglerar externredovisningen. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering. Samordningsförbundets styrelse ansvarar för årsredovisningen.

1.2 Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bland annat till uppgift att pröva om räkenskaperna och årsredovisningen är rättvisande och granska styrelsens förvaltning. Inom ramen för denna uppgift är syftet med granskningen av årsredovisningen att bedöma om den är uppriktad i enlighet med lag om kommunal redovisning och i enlighet med normgivning, främst från Rådet för kommunal redovisning. Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, skall besvara följande revisionsfråga:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?

Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.

- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Med rättvisande räkenskaper avses fullständighet, riktighet, existens, tillhörighet, periodisering, värdering, äganderätt och förpliktelser samt innehåll och presentation.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på beslutad årsredovisning som presenterades 2015-03-20.

Rapportens innehåll har sakgranskats av samordnare för förbundet.

2 Granskningsresultat

2.1 Förvaltningsberättelse

I KRL kap 4 framgår det att förbundet skall upprätta en förvaltningsberättelse. Förvaltningsberättelsen skall innehålla:

- en översikt över utvecklingen av förbundets verksamhet (KRL 4:1)
- en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten (KRL 4:3)

2.1.1 Översikt över utvecklingen av verksamheten

Vi har granskat att förvaltningsberättelsen lämnar tillräckliga uppgifter om:

- obligatorisk information i enlighet med KRL och RKR:s rekommendationer
- sådana förhållanden, som inte skall redovisas i balansräkning eller resultaträkning, men som är viktiga för bedömning av ekonomin
- händelser av väsentlig betydelse som har inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut
- förväntad utveckling
- annat av betydelse för styrning och uppföljning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL. Vi anser att förvaltningsberättelsen är informativ och ger en tydlig redogörelse till händelserna under året, de olika insatserna, samt för förbundets utveckling under året.

Har översiktligt gått igenom verksamhetsplanen för 2014, förbundet har enligt verksamhetsplanen och budget för 2014 fem verksamhetsmål:

- självförsörjningen öka
- anställningsbarheten öka
- kunskapen om samverkan öka
- samverkan öka mellan samverkansparterna
- kompetensen inom samverkan öka

I årsredovisningen framkommer att samtliga av dessa mål är uppfyllda genom den samverkan och de insatser förbundet haft under året.

I verksamhetsplanen och budget 2014 framkommer även att förbundet har ett finansiellt mål som lyder:

- Samordningsförbundets verksamhet skall ha en effektiv och ansvarsfull användning av de medel som ställs till förbundets förfogande. Förbundet skall sträva efter en balanserad budget.

Detta är dock inget som tydligt följts upp i årsredovisningen.

Samordningsförbundet har i verksamhetsplanen och budget 2014 tagit fram fem verksamhetsinriktningar som följs upp i årsredovisningen. Det är svårt att utifrån tabellen avgöra om målen är uppfyllda eller inte. Detta då det under rubriken ”Måluppfyllelse 2014” endast anges vad som gjorts inom respektive inriktning under året, och inte tydligt anger om målet är uppfyllt eller ej.

I förvaltningsberättelsen redovisas även utfallet för insatserna som genomförts under året, **en utförligare information om insatserna finns i bilaga ”Insatsredovisning”**.

Det redovisas en tabell där det framgår hur mycket som återstår av de beslutade medlen, totalt till samtliga insatser återstår 11 514 tkr. Anledningen till att det är så pass mycket medel som ännu inte betalats ut är att flertalet projekt sträcker sig till och med 2015 och 2016.

Samordningsförbundet bedöms följa den antagna förbundsordningen.

2.2 Resultaträkning

Resultaträkningen skall redovisa samtliga intäkter och kostnader och hur det egna kapitalet har förändrats under året (KRL 5:1).

Nedan redovisas resultaträkningens utfall i jämförelse med föregående år:

Resultaträkning tkr	Utfall 2014	Utfall 2013
Verksamhetens intäkter	11 600	11 000
Verksamhetens kostnader	- 13 655	- 14 027
Verksamhetens nettokostnader	- 2 055	- 3027
Finansiella intäkter	63	139
Finansiella kostnader	-	-
Årets resultat	- 1 993	- 2 888

Intäkterna består till största del av medlemsmedel och är fördelade enligt följande:

Staten	5 500 tkr
Landstinget Västmanland	2 750 tkr
Västerås Stad	2 750 tkr
Totalt:	11 000 tkr

600 tkr kommer från Landstingets rehab-miljard.

Vi har granskat att:

- resultaträkningen är uppställd enligt KRL
- resultaträkningen i allt väsentligt redovisar årets samtliga externa intäkter och kostnader
- noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster samt möjliggör avstämning mot balanskravet
- resultaträkningens innehåll är rätt periodiserat

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild över årets resultat. Vi bedömer vidare att resultaträkningen är uppställd enligt KRL och att noter finns i tillräcklig omfattning.

Årets resultat uppgår till -1 993 tkr (-2 888 tkr). Det egna kapitalet uppgår till 1 273 tkr (3 266 tkr). Verksamhetens intäkter består till störst del av medlemsbidrag, 11 000 tkr, vilket är oförändrat mot föregående år. Kostnaderna har ökat med ca 372 tkr mot föregående år, nytt avtal har tecknats med Konsult och service som har medfört något ökade administrationskostnader.

2.3 Balansräkning

Balansräkningen skall i sammandrag redovisa förbundets samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen).

Vi har granskat att:

- balansräkningen är uppställd enligt KRL
- noter finns i tillräcklig omfattning
- upptagna tillgångar, avsättningar och skulder existerar, tillhör förbundet och är fullständigt redovisade och rätt periodiserade
- tillgångar, avsättningar och skulder har värderats enligt principerna i KRL
- föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser
- specifikationer till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning
- årets resultat överensstämmer med resultaträkningen

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättning, skulder och eget kapital.

Vi bedömer att balansräkningen är uppställd enligt KRL.

2.4 Kassaflödesanalys

Årsredovisningen saknar kassaflödesanalys. Vi bedömer att, även om lagstiftningen kräver en kassaflödesanalys, detta inte är nödvändig för förbundet då investeringar normalt inte görs i samordningsförbunden.

2.5 Fördjupade granskningar

Delegationsordning

En reviderad version av delegationsordningen finns fastställd av styrelse 2013-03-15. Det framgår att samordnaren har inköpsrätt upp till 5 tkr, över detta belopp ska det vara i samråd med ordförande. Enligt kontrollerade fakturor framgår det att köp

över 5 tkr sällan görs. Efter genomgång av några fakturor från kreditkortet kan konstateras att delegationsordningen följs.

Pilotmodell- Samordningsteam Västerås

Målgruppen är deltagare 16 – 64 år med fysiska, psykiatriska, sociala samt arbetsmässiga behov samt har offentlig försörjning. Målet är att 30 % ska gå till arbete eller studier, minst 80 % ska uppleva att de kommer närmare arbetsmarknaden och 10 % förväntan gå till arbete ett år efter avslut.

Syftet med projektet har varit att öka rehabiliteringspotentialen hos personer i förvärvsaktiv ålder som annars har stor risk att fastna i utanförskap. Långsiktigt är målet att deltagarna genom eget arbete ska kunna försörja sig själva.

Under den period Pilotmodell: Samordningsteam varit igång har 94 deltagare skrivits in, 44 män och 50 kvinnor. Av dem har 7 deltagare gått till anställning eller studier, 14 deltagare har gått till Förstärkt samarbete, 21 deltagare gått till annan planering eller praktik och 4 deltagare har avbrutit insatsen.

Budgeten för projektet mellan perioden 2013-11-01 till och med 2016-06-30 uppgår till 11 740 tkr. Projektet planeras pågå till 2016-06-30 och hittills har kostnaderna uppgått till 4 126 tkr. Budgeterad kostnad för 2014 uppgår till 3 430 tkr, det innebär att ytterligare 696 tkr har lagts ner under året. Ökningen är hänförlig till ytterligare bidrag från Landstinget Västmanland om 600 tkr erhållits, varav 300 tkr har använts under 2014, samt att kostnaderna för projektets första två månader under 2013 har belastat 2014.

Enligt Ann-Kristin Ekman får styrelsen varje månad i samband med styrelsemöte en ekonomisk rapport för samtliga insatser, inklusive Pilotmodell: Samordningsteam Västerås. Varje halvår sker även en verksamhetsrapportering. Vi anser att uppföljningen till styrelsen av projektet Pilotmodell- Samordningsteam har skett på ett tillfredsställande sätt,

Enligt Ann-Kristin Ekman går projektet enligt förväntan. Ann-Kristin uppger även att samordningsförbundet kommer satsa på den här typen av verksamhet permanent framöver.

2015-03-30

Sanna Hellblom-Björn

Projektledare

2014

Verksamhetsberättelse och
ekonomisk redovisning

**SAMORDNINGS
FÖRBUNDET**
Västerås

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
Syftet med samordningsförbundets verksamhet	4
Verksamhetsidé.....	4
Vision	4
Organisation Samordningsförbundet Västerås 2014:.....	5
Styrelsens arbete	5
Administrationens arbete - utdrag	6
Återkoppling till verksamhetsplan, budget och beslut.....	7
Insatser/projekt och samverkansinsatser	13
Ekonomisk redogörelse	15
Ekonomisk redovisning för räkenskapsåret 2014.....	15
Underskrifter.....	21

Bilaga: Insatsredovisning

Dnr: 8015/4-SFV

VÄSTERÅS

Sammanfattning

Samordningsförbundet Västerås utvecklas fortfarande starkt. Sex insatser har varit igång under året. Pilotmodell: Samordningsteam Västerås har startat upp med en fusion mellan två framgångrika insatser samt ett tredje ben; Salix, med tyngdpunkt på motivationsarbete, även ett fjärde ben Tilia har startat under hösten för behovsgruppen utmattade/utbrända som har behov av en mycket försiktig och mjuk start. Alla insatser har en tydlig inriktning mot uppdraget, dvs befrämja vägen till arbetsmarknaden.

En avsiktförklaring har antagits under hösten gällande att förbundet satsar under 2015 på att genomföra en mobiliseringsfas inför kommande utlysning av ESF-medel i syfte att främja integration och motverka utanförskap och en social och ekonomisk hållbar utveckling av staden. En EU-strateg har anställt i Västmanland tillsammans med Sörmlands och Uppsala län i syfte underlätt genomförandet.

1389 personer har deltagit i insatser/projekt samt lokala- och länsgemensamma utbildningsinsatser genom förbundet under året, i syfte att minska utanförskapet och främja möjligheten till välfärd genom egen försörjning och en ökad psykisk och fysisk hälsa, och inte minst, att minska de samhällsekonomiska kostnaderna.

Ett ekonomiskt utfall i balans med 13 655 495 i omsättning med goda förutsättningar inför 2015 med ingående eget kapital med 1 272 600 tkr.

Förbundets ändamål anges i förbundsordningen § 5.

•Förbundets ändamål är att genom finansiell samordning underlätta eller förbättra möjligheterna för individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser så att dessa ska kunna förbättra sin förmåga att utföra ett förvärvsarbete och därigenom stärka sin möjlighet till egen försörjning.

•Förbundet ska också sträva efter en effektiv användning av gemensamma resurser och främja en positiv utveckling av verksamheten.

Uppgifter för förbundet anges i § 7.

Förbundet har till uppgift att:

1. Besluta om mål och riktlinjer för den finansiella samordningen

2. Stödja samverkan mellan samverkansparterna

3. Finansiera sådana insatser som ligger inom de samverkande parternas samlade ansvarsområde

4. Besluta på vilket sätt de medel som finns för finansiell samordning ska användas

5. Besluta om förbundets arbetsordning

6. Upprätta verksamhetsplan, budget och årsredovisning för förbundet

7. Svara för uppföljning och utvärdering av rehabiliteringsinsatserna

Varje insats ska vara dokumenterad så att den är möjlig att följa upp och värderas i förhållande till uppställda mål för insatsen.

Insatserna ska dokumenteras på ett sådant sätt att det är möjligt att återanvända vunna kunskaper och erfarenheter i parternas ordinarie verksamhet.

Alla insatser som finansieras av förbundet ska registreras och följas i uppföljningssystemet SUS.

Samordningsförbundet Västerås bildades i maj 2010, och är ett politiskt och finansiellt förbund inom rehabiliteringsområdet vars medlemmar består av Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Landstinget Västmanland samt Västerås stad. I kommunen bor cirka 143 000 invånare.

Syftet med förbundet är att genom finansiell samordning:

- att underlätta och förbättra möjligheterna för de individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser så att dessa ska kunna förbättra sin förmåga att utföra ett förvärvsarbete och därigenom stärka sin egen försörjning
- att underlätta en effektiv resursanvändning inom rehabiliteringsområdet mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Kommun och Landsting
- att stödja och utveckla den finansiella samordningen mellan parterna efter lokala förhållanden
- att bl a genomföra fördjupade samverkansinsatser och kompetensutveckling.

Rehabiliteringsansvaret är exempelvis uppdelat på flera sektorer där varje aktör bedriver insatser utifrån egna uppdrag och ansvar. Samtidigt är de olika aktörernas insatser beroende av varandra för att en väl fungerande rehabilitering ska komma till stånd. Att ansvaret för den enskilde är fördelat på flera aktörer kan annars utgöra hinder för en effektiv rehabilitering. Det kan vara särskilt problematiskt att rehabilitera människor som har en kombination av medicinska, psykiska, sociala och arbetsmarknadsrelaterade problem, för att hjälpa dessa människor är det nödvändigt att aktörerna samordnar sina insatser.

Det finns enligt lagstiftningen (lag 2003:1210 om finansiell samordning i rehabiliteringsinsatser) även samhällsekonomiska skäl för en finansiell samordning. Att samordna resurser i ett gemensamt organ väntas leda till samhällsekonomiskt kostnadseffektiva lösningar.

Verksamhetsidé

Samordningsförbundet Västerås ska genom att finansiera en gränsöverskridande samverkan mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Landstinget Västmanland och Västerås stad möjliggöra en snabbare återgång till arbete och etablering på arbetsmarknaden.

Vision

Ge samordnade insatser till de Västeråsare som har behov av ett samordnat stöd från flera myndigheter, för en snabbare återgång till arbete och etablering på arbetsmarknaden.

Styrelsens arbete

Styrelsen är samordningsförbundets högsta beslutande och förvaltande organ som har ansvar för utveckling och ekonomi. Styrelsens arbete regleras dels i förbundsförordningen och dels i ett av styrelsen fastställt reglemente. I styrelsen ingår politiskt valda representanter från vardera medlemmen Landstinget och Västerås Stad samt Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan som företräds av cheftjänstemän.

Styrelsen skall

- besluta om mål och riktlinjer för den finansiella samordningen
- stödja samverkan mellan de i förbundet ingående parterna
- finansiera sådana rehabiliteringsinsatser som ligger inom de samverkande parternas samlade ansvarsområde
- besluta om på vilket sätt de medel som står till förfogande för finansiell samordning ska användas
- besluta om förbundets arbetsorganisation
- upprätta verksamhetsplan för förbundet gällande budget och årsredovisning
- svara för uppföljning och utvärdering av rehabiliteringsinsatserna

Styrelsen, och övriga organ i samordningsförbundet, får inte besluta i frågor om förmåner eller rättigheter för den enskilde, eller i övrigt vidta åtgärder som innefattar myndighetsutövning, eller i frågor som avser tillhandahållande av tjänster avsedda för enskilda.

Samordnaren är styrelsens verkställande tjänsteman och är till styrelsens förfogande i enlighet med styrelsens delegationsordning. Tjänstemannen är föredragande i styrelsen, verkställer styrelsens beslut samt utarbetar förslag till beslut för styrelsen vad gäller insatser. Samordnaren tjänstgör på heltid och har sin anställning i Västerås stad och redovisningstjänster köps in av PricewaterhouseCoopers AB (PwC) i Västerås.

Beredningsgruppen består av en (1) tjänsteman, med beslutsmandat, från respektive huvudman. Gruppen utreder ansökningar till projekt och förbereder därefter underlag till styrelsen. Gruppen finns inte i förbundets linjeorganisation och har inget formellt ansvar i förhållande till styrelsen utan är ett stöd till styrelsens tjänsteman vid förankring och förberedelser av förslag till styrelsen vad gäller insatser.

Revisorerna är tre till antalet och väljs av vardera medlemmen. Revisionen för medlemmarna Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan förordnas av Riksrevisionen.

Styrelsen har sammanträtt vid 8 tillfällen under året.

Styrelsen 2014:

Ledamöter

Ordförande Staffan Jansson (S), Västerås stad
Vice ordf. Barbara Conte (MP) Landstinget Västmanland
Kauko Leppälä, Arbetsförmedlingschef Arbetsförmedlingen
Ingrid Strandman, Områdeschef Försäkringskassan

Ersättare

Signild Mörlin (MP), Västerås stad
Tommy Levinsson (S) Landstinget Västmanland
Anne-Charlotte Silvano, Arbetsförmedlingen
Catharina G-Hemmingsson, Försäkringskassan, tom aug. 2014
Sonja Jernberg, Försäkringskassan, from sep. 2014

Protokollen publiceras på Samordningsförbundets hemsida: www.samordningvasteras.se och är därmed tillgängliga för samverkansaktörer och allmänhet.

Förbundet är medlem i Nationella Nätverket för Samordningsförbund, NNS.

Administrationens arbete - utdrag

- Utvecklingsgruppen har sammanträtt 10 gånger under året för beredning inför styrelsen.
- Samordnaren har deltagit vid sammanlagt 32 styrgruppsmöten i insatser/projekt samt EU/ESF-strategi under året samt vid nio processdagar utifrån självvärderingsmodellen, 9-fältaren
- Samverkan med Västmanlands kommuner och Landsting (VKL) har skett vid 12 mötestillfällen varav sex möten med samverkansparter (VKL, MDH, Svenska Kyrkan, Studieförbundet Vuxenskolan) gällande Existentiell hälsa
- Samordnarna i Samordningsförbunden i länet har sammanträtt varannan månad i Västerås.
- Två gånger har Beställar-/utförarforum för enhetschefer utförarorganisation Västerås stad samt Samordningsförbundet Västerås sammanträtt
- Deltagande i fem av Länsstyrelsens workshops gällande ESFs program område 2014-2020
- Regional Nätverksträff i Södertälje för Samordningsförbund i regionen
- Spridningskonferens för insatsen Socialt företag
- Nätverket för Integrerad samverkan träffades i Motala
- Arbetsgruppen för Lösningfokuserat arbete har sammanträtt sex gånger
- Information om förbundet för gemensamma nämnden (Landstinget Västmanland/Västerås stad) nämndens syfte är att samverka kring hjälpmedelshanteringen i länet) gällande psykiskt ohälsa och sjukdom
- Möte med Arbetsförmedlingens och dess samverkande aktörer
- Information om förbundet för Nämnden för funktionshindrade i Västerås stad
- Studieresa till Samordningsförbundet Östra Södertörn gällande erfarenheter av ESF-projekt inom samordningsförbund
- Initiering av samverkan med Frälsningsarméns biståndsarbete samt Svenska Kyrkans och Västerås stadsmission arbetslivsinriktade rehabilitering

- Förbundscheferdag i Stockholm
- Beställar-/utförarforum, BUF, för enhetschefer i utförarorganisation i Västerås stad samt Samordningsförbundet Västerås har haft sammanträde två gånger.

Aterkoppling till verksamhetsplan, budget och beslut

Verksamhetsplan för 2014	Måluppfyllelse 2014
Verksamhetsinriktning	
<p>Initiering mot Integrerad VästeråsSamverkan gjordes 2013. En fortsatt ökad Integrerad VästeråsSamverkan ska genomföras 2014</p> <p>Integrerad VästeråsSamverkan är inte en färdig destination utan en färdriktning. Den visar på en önskan om ett fördjupat tillstånd av samverkan mellan myndigheterna, både kulturellt och strukturellt. Det är en uttalad samordningsstrategi. Den kännetecknas vidare av organiseringar som utgår från att individens fokus är i fokus där myndigheter och samhälle anpassar sina insatser tillsammans med den enskilde.</p> <p>Pilotmodell: Samordningsteam Västerås startar upp, och integreringsgraden samt samverkan mellan parterna ska öka, i syfte att skapa bättre förutsättning att lyckas med den arbetslivinriktade rehabiliteringen och dess försteg. Målet är att öka den Integrerade VästeråsSamverkan genom utökning av Samordningsteam Västerås om satsningen visar sig framgångsrikt.</p>	<p>Pilotmodell: Samordningsteam Västerås - Naturunderstödd och kognitiv metodik med existentiell grund Projektägare: Västerås stad, AMA Arbetsmarknad Projektid: 2013-11-01–2016-06-30 Budgetram: 11 118 506 kr</p> <p>Pilotmodell: Samordningsteam Västerås är en plattform, en stadigvarande verksamhet, som drivs av myndigheterna gemensamt och som ständigt anpassar sig till rådande behov hos deltagarna och samhällets krav. Ett annat uttryck för Integrerad VästeråsSamverkan är den systematiska satsningen på gemensamma utbildningar med lösningsfokuserat arbetssätt som en sammanhållande röd tråd i rehabiliteringsarbetet</p> <p>Under året har Pilotmodell: Samordningsteam Västerås har startat upp med en fusion mellan två framgångrika insatser samt ett tredje ben; <i>Salix</i>, där behovsgruppen är bla <i>drop outs</i> från skolan, personer som idag inte har en anknytning till någon myndighet men är i behov av en samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering, eller har behov av att ytters försiktig närma sig denna. Teamet har arbetat ihop sig och metoden har effektiviserats.</p> <p>Även ett fjärde ben <i>Tilia</i> har startat under hösten för behovsgruppen utmatade/utbrända som har behov av en mycket försiktig och mjuk start. Framgångsfaktorerna i projektet är den varierande naturunderstödda verksamheten, samverkan mellan de fyra ingående myndigheterna, att personalen är samlokaliserad och att personalens resurser är tillgängliga för deltagarna.</p> <p>Under året har styrelsen tagit ett inriktningsbeslut att förstärkning av utslussningen av deltagarna samt en fördjupad satsning mot integrering av utrikesfödda i utvecklingsprocessen (se större bild bilaga Insatsredovisning)</p>

[Handwritten signatures and initials]

Förbundet skall även fortsättningsvis, både finansiellt och processinriktat, stödja och utveckla styrgrupper och samarbetet i de av samordningsförbundet finansierade insatserna (se även bilaga) och målet är att:

- stödja medlemmarnas arbete med gemensamma behovsanalyser som utgår ifrån individens fokus i fokus. Behovsanalysen ska fördjupas så att den fångar både kvalitativa och kvantitativa variabler.
- stödja utvecklingen av en mer inkluderande arbetsmarknad.
- processkartlägga och följa upp samverkan enligt "9-fältaren". En viktig del av processkartläggningen är att analysera brister/möjligheter i samarbetet mellan de fyra samverkande parterna.

Under året har flera insatser påbörjat socioekonomiska utvärderingar (payoff AB) och även användandet av mätinstrument som påvisar deltagarnas stegförflyttningar samt upplevt mående.

Alla insatser har en tydlig inriktning mot uppdraget, dvs befrämja vägen till arbetsmarknaden. Stödandet av utvecklingen av en inkluderande arbetsmarknaden har skett bl a genom att *Supported Employment* metoden används i de insatser som det låter göras.

En avsiktsförklaring har antagits under hösten gällande att Samordningsförbundet Västerås satsar under 2015 på att genomföra en mobiliseringsfas inför kommande utlysning av ESF-medel i syfte att främja integration och motverka utanförskap och en social och ekonomisk hållbar utveckling av staden.

Avsikten är att genomföra en mobiliseringsfas inför kommande utlysning av Europeiska Socialfondens (ESF)-medel. Målgruppen är utrikesfödda boende inom Västerås som har ett behov av samordnat finansiellt och politiskt stöd.

Alla insatser processkartläggs varje halvår enligt *9-fältaren*. Där analyseras brister/möjligheter i samarbetet mellan de fyra samverkande parterna.

Gemensamma utbildningar

En bra metod för att få igång diskussioner mellan parterna när det gäller hur man bäst skall samverka runt individens fokus i fokus är gemensamma utbildningar. Under 2014 undersöks möjligheterna till att utveckla fler liknande utbildningar lokalt och regionalt. När det gäller de lokala utbildningarna kommer även inbjudan till privata företag och ideella föreningar att initieras, i syfte att öppna upp för ett gemensamt förhållningssätt gällande rehabilitering och möjligheten samt öka möjligheterna för deltagarna att arbetsträna och komma ut i praktik och vidare ut på arbetsmarknaden.

Ett lösningsfokuserat arbetssätt (LF) kännetecknas av ett framtids-perspektiv, där våra deltagare och organisationers resurser och kvaliteter utgör grunden för att utveckla och förändra.

Grund 2 + 1 dagar vår och höst

Konkreta metoder erbjuds som ger dig en rad olika verktyg och tekniker att använda i olika sammanhang. Två interna utbildare. 52 deltagare

Gruppledarutbildning 2 + 1 dagar vår och höst

Syftet med utbildningen är att utifrån egna erfarenheter, kunskaper, styrkor, och färdigheter ska få möjlighet till nya upptäckter, inspiration och kunskaper att designa just ditt bästa koncept för just de deltagandes klienter och arbetssituation.

Kursen vänder sig till de som redan har genomgått grundutbildning i lösningsfokus och vill starta grupper eller redan är igång men önskar att utveckla rollen som lösningsfokuserad gruppledare. Två interna utbildare. 36 deltagare.

LF Nätverksutväxlar 2 st

Syftade till att ge möjlighet till att träffas och *underhålla och utveckla* Lösningsfokuserat arbetssätt både med lokala och nationella programpunkter.

Grönkvist Handledarutbildning i Nya Grönkvist hösten 2014

Grönkvistprogrammet med sina 7 veckovisa träffar syftar till förbättrad livskvalitet och hälsa genom att inspirera västmanlänningar till att få koll på sin privatekonomi och bli en mer medveten konsument. utbildare från Västerås stad och Landstinget. 10 deltagare.

	<p>KUR en kunskapssatsning om rehabilitering för personer med psykisk diagnos-funktionsnedsättning initierat av Försäkringskassan.</p> <p>Erbjöd verksamma som handläggare inom de fyra parterna en processinriktad utbildning för ökad kunskap inom psykiska diagnoser och funktionshinder samt ett kunnigt bemötande av dessa personer.</p> <p>Steg 1 24 deltagare Steg 2 24 deltagare</p> <p>Chefsvidareutbildning under våren 2015</p> <p>Likheter och skillnader mellan Lösningafokuserat arbete (LF) och Motiverande samtal (MI)</p> <p>Syftade till att möjligheten att lära sig mer om likheter och skillnader mellan metoderna LF och MI. 62 deltagare.</p> <p>Ideella föreningar, trossamfund samt privata företag har möjlighet att delta.</p>
<p>Fortsatt fördjupat samarbetet med olika aktörer</p> <p>Information och förmedla vunna erfarenheter till parterna och andra aktörer, såsom andra myndigheter, privata företag och ideella föreningar som medverkar till att främja arbetslivsinriktad rehabilitering och dess försteg. Ambitionerna höjs under 2014 genom riktade insatser och utbildningar mot professionella hos parterna och andra aktörer, men också genom gemensamma insatser med andra samordningsförbund, exempelvis genom samverkan gällande Europeiska socialfonden (ESF) programperiod 2014-2020 genom en rekryterad EU-strateg.</p>	<p>Stödjande samverkan Länsgemensamma seminarier och utbildningar</p> <p>Möt EU/ESF 2020- med små steg, feb samverkan med <i>Västmanlands kommuner och landsting, VKL</i> Syftet: Möjlighet till bra verksamhet för kommande utlysta medel till behovsgrupper. 24 deltagare.</p> <p>Spridningskonferens: Existentiell hälsa i praktiken, april samverkan med <i>VKL, Landstinget Västmanland, Studieförbundet Vuxenskolan, Mälardalens högskola samt Svenska kyrkan i Västerås stift.</i> Syftet: Att visa på olika arbetsmetoder kring existentiell hälsa som kan bidra till ett bättre allmänt hälsotillstånd för den enskilda människan, gruppen och för befolkningen. 260 deltagare</p> <p>Länsgemensam halvdag om SUS, maj Syftet: Att öka säkerheten för att rätt data registreras i SUS samt att få kunskap om möjligheten till att ta ut rapporter från SUS. 13 deltagare</p> <p>Konferens: Lösningafokuserade ledtrådar 2014 2 dagar Syftet med konferensen är dels att främja mötet mellan deltagare från olika organisationer i och runt det lösningafokuserade arbetssättet, dels att utöka och fördjupa nätverk för främjande av kunskapsspridning och erfarenhetsutbyte som kommer individer med samordnade behov till del. 300 deltagare</p> <p>Ökad samhällsorientering och utbildning av kommunikatörer för övanlända samarr. med Länsstyrelsen Syfte: Ta del av hur Ömsköldsvik arbetar med samhällsorientering och kommunikatörsutbildning med framgång. 51 deltagare.</p> <p>Spridning och inspiration om social investering! Syftet: Inspiration tillsammans med andra med erfarenhet av sociala investeringar. Samarr. med <i>VKL</i>. 37 deltagare.</p> <p>Möten tillsammans med EU/ESF-strateg Åsa Fichtel, Länsstyrelsen i Västmanland och de tre samordningsförbunden i Västmanland samt Sörmland och Uppsala län och dess regionförbund har skett löpande under året.</p>

Dialog mellan de fyra parterna

Dialogen mellan parterna skall ständigt utvecklas genom att:

- aktivt stödja, både formella och informella, nätverk för samverkan på tre nivåer: inom Västmanlands län, regionalt i Östra Mellansverige och nationellt genom Nationella Nätverket för Samordningsförbunden (NNS)
- stödja och arrangera gemensamma metod- och kompetensutvecklingsinsatser
- arrangera, och ge möjlighet för, seminarier och konferenser där myndighetsföreträdare och andra kan träffas för att diskutera och vidareutveckla samarbetet runt gemensamma behovsgruppers behov
- ge och sprida information till myndigheterna om bl.a. hur deras gemensamma ansträngningar har lett till resultat och lärande.
- hitta en struktur för innovation
- arrangera uppföljning- och planeringsdagar för styrelse och Utvecklingsgrupp samt återkommande ägarmöten.

Varje månad träffas de tre samordnarna i samordningsförbunden i syfte att utveckla samverkan genom bla Läns-gemensamma utbildningar och seminarier (se sid 9). Möten med Västmanlands kommuner och landsting (VKL) har skett vid 12 tillfällen under året i syfte att öka möjligheten till samverkan över myndighetsgränserna.

Samordningsförbunden i Västmanland län, Uppsala län samt Sörmland län har gemensamt anställt en EU/ESF-strategi i syfte att ge ökade möjligheter till finansiella resurser genom ESF i regionen.

Ett nätverk av samordnare/förbundschefer i i östra Mellansverige träffas minst en gång per år i syfte att stödja varandra samt utbildning genom externa föreläsare.

Deltagande i NNS utbildningar och seminarier i syfte att öka möjligheten för samverkan på nationell nivå samt gehör för utveckling tillsammans med riksdag och regering.

Bra exempel är KUR-projektet för dem som i sitt arbete möter personer med psykisk diagnos och funktionsnedsättning. Syftet är att skapa en gemensam kunskapsbas som grundas på evidens och beprövad erfarenhet. KUR underlättar samarbetet organisationerna emellan genom att förtydliga begrepp och ansvarsområden, utveckla metoder samt skapa samsyn om rehabiliteringens ramar och förutsättningar. Fortsatta utbildningar i Lösning-fokuserat arbete (LF) på olika nivåer under året.

Frukostmöten, utbildningar på olika nivåer i Lösning-fokuserat arbete, läns-gemensamma utbildningar och seminarier Samarbete med bla Västmanlands kommuner och landsting (VKL), Länsstyrelsen och gemensamma nämnden för inbjudningar till dialoger gällande integration, sociala investeringar, näringslivs utveckling och brukarinflytande.

Insatserna rapporterar genom processverktyget *nio fältaren* varje halvår hur insatsen har utvecklats, samt vilka framgångsfaktorer vs hinder som uppstår i processen, i syfte att underlätta för deltagarna i insatserna, såväl i de befintliga som även i de kommande insatserna.

De flesta insatser erbjuder en spridningskonferens i syfte att just sprida idéer, strategier och framgångsfaktorer samt att peka vidare, dvs vad kan göras bättre.

Innovationsintentionen ligger i att bygga vidare på den integrerade VästeråsSamverkan genom Samordningsteam Västerås i syfte att optimera möjligheterna för de personer (16-64) som har ett behov av ett samordnat stöd för att närma sig arbetsmarknaden.

Uppföljning- och planeringsdagarna förlades detta år till Ramnäs den 23-24 oktober.

Styrelsen bjöd in Stadsdirektören och Landstingsdirektören till lunchsamtal om förbundets vision och utveckling den 25 mars.

Inget ägarmöte har ägt rum i år.

Implementering

Aktiviteterna som finansieras av samordningsförbundet skall för enskild individ ha en tydlig inriktning mot arbetslinjen och där även stegförflyttningar mot arbetsmarknaden räknas. Det är viktigt för samordningsförbundet att framgångsfaktorer tillvaratas och införlivas i det dagliga arbetet

Implementeringen av den avslutade insatsen *MEDVIND*, har till viss del skett i Landstingets regi då vårdcentralernas personal har möjlighet att boka en samhälls/kulturtolk som tolkar även kontexten i flerpartsamtal med bla Västerås stads handläggare.

Insatsen *Coachning som rehabiliteringsmetod* som avslutades under hösten ges möjlighet att implementeras i Försäkringskassans och Landstingets ordinarie arbete genom ett bidra till utbildning av personal samt en samhällsekonomisk utvärdering.

När det gäller den avslutade insatsen Romane Droma Under försommaren så fattades beslut i Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och Individ- och familjenämnden att permanenta insatsen i ordinarie verksamhet och kommer att drivas vidare inom AMA Arbetsmarknad under 2015.

Den fortsatta satsningen på Integrerad VästeråsSamverkan med insatsen Pilotmodell: Samordningsteam Västerås, (se insatsredovisning) kommer att utvecklas genom en förstärkning av den arbetslivsinriktade rehabiliteringen genom en förstärkning av utslussningen i verksamheten. Det sker genom en fusion tillsammans med insatsen MAC under 2015 beslutade styrelsen under Uppföljning- och planeringsdagarna.

Försörjningsmättet 2014

I Västmanland finns sedan 1997 det så kallade försörjningsmättet. I det ingår flera olika former av offentlig försörjning inom rehabiliterings- och habiliteringsområdet: Sjuk- och rehabiliteringspenning, sjuk- och aktivitetsersättning, arbetslöshetskassa, aktivitetsstöd och kommunernas försörjningsstöd. Under 2014 bevakas utvecklingen löpande under året med rapporter och analyser.

Jämfört med 2013

Läs mer på:

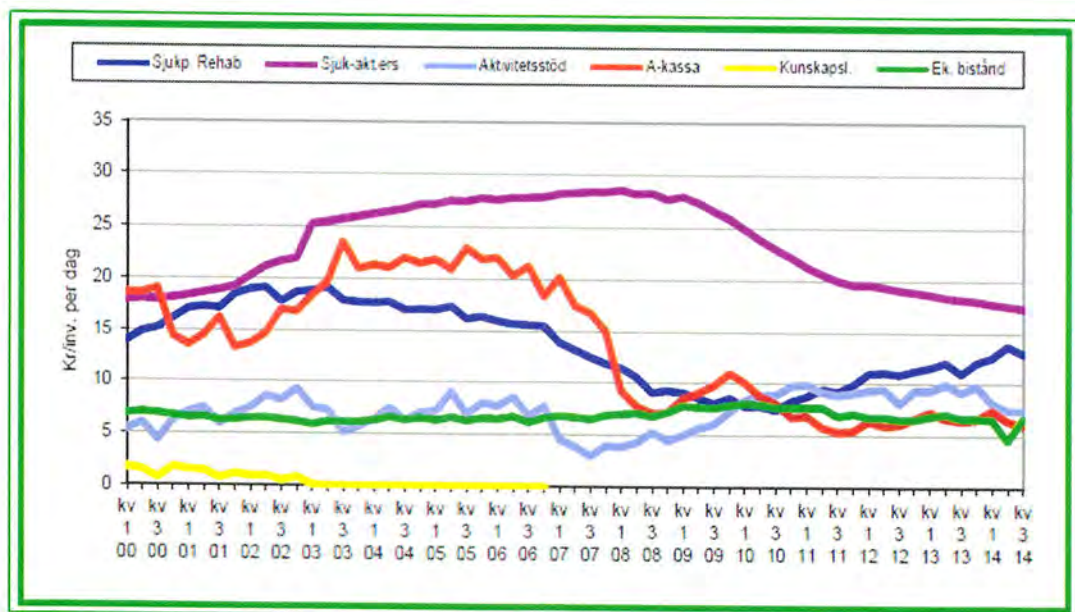
<http://www.samordningvasteras.se/statistik-analys/forsorjningsmattet.shtml>

Inga uppgifter

Västerås 2014	Befolkning 89 163 16 -64 år			
	kv. 1	kv. 2	kv. 3	kv. 4
Sjukpenning	101 463 211	110 070 533	104 201 217	
per dag	12,6	13,7	13,0	
SA	142 609 085	141 296 543	139 979 286	
per dag	17,8	17,6	17,4	
Aktivitetsstöd*	66 058 219	60 200 687	60 498 754	
per dag	8,2	7,5	7,5	
A-kassa	60 542 539	52 317 137	49 009 818	
per dag	7,5	6,5	6,1	
Ek bistånd	53 363 143	37 062 549	53 909 356	
per dag	6,6	4,6	6,7	
Summa ers.	424 036 197	400 947 449	407 598 431	
Försörjningsmätt/dag	54	50	51	
*Varav etableringsersättning	8 616 092 1,1	9 989 377 1,2	11 262 003 1,4	

Västerås 2013	Befolkning 88 848 16 -64 år			
	kv. 1	kv. 2	kv. 3	kv. 4
Sjukpenning	93 077 780	97 088 499	87 634 292	96 740 042
per dag	11,6	12,1	11,0	12,1
SA	149 380 462	147 160 384	145 237 713	144 844 558
per dag	18,7	18,4	18,2	18,1
Aktivitetsstöd*	75 515 151	79 598 067	73 351 822	78 421 390
per dag	9,4	10,0	9,2	9,8
A-kassa	58 343 950	53 875 674	52 006 624	52 468 140
per dag	7,3	6,7	6,5	6,6
Ek bistånd	55 404 267	56 485 953	53 363 245	53 192 773
per dag	6,9	7,1	6,7	6,7
Summa ers.	431 721 610	434 208 577	411 593 696	425 666 903
Försörjningsmätt/dag	54	54	51	53
*Varav etableringsersättning	3 911 860 0,5	5 432 003 0,7	6 667 761 0,8	7 748 333 1,0

Försörjningsmått Västerås, utbetalt belopp per innevånare 16-64 och dag 2000- 2014 kv.3

Verksamhetsmål.

Genom den samverkan och de insatser samordningsförbundet bidragit till har:

- Självförsörjningen ökat
- Anställningsbarheten ökat
- Kunskapen om samverkan ökat
- Samverkan ökat mellan samverkansparterna
- Kompetensen inom samverkan ökat

Insatser/projekt och samverkansinsatser

Syftet med Samordningsförbundet är att medlemmarna genom samverkan ska optimera nyttan av insatser för såväl enskilda som samhället. Samordningsförbundet skall inte bedriva egna rehabiliterande insatser, dessa utförs av medlemsorganisationerna eller annan aktör som de utser i form av projekt vilka finansieras av förbundet. Den finansiella samordningen mellan olika huvudmän inom det arbetslivsinriktade rehabiliteringsområdet skall underlätta en effektiv resursanvändning. De disponibla resurserna ska användas för samordnade insatser som syftar till att den enskilda individen ska uppnå och förbättra sin förmåga till förvärsarbete, vilket främjar samhällsekonomin.

Nedan följer en redovisning på insatser/projekt: projekttid, beslutade medel, budgeterad insatskostnad, utbetalade medel, förbrukning i procent mot budget, förväntade medel totalt för 2014 samt differens mot budget totalt, d v s redovisade siffror för insatserna. Insatsutveckling och processutvärdering samt resultat i insatserna finns i bilaga då insatserna ägs av projektägarna.

Resultaten av samtliga samverkansinsatser skall:

- ge effekt för individ och samhälle
- vara utvärderingsbart
- följas upp både lokalt och regionalt

Samordningsförbundet gör i samtliga avtal mellan huvudmännen om samverkansprojekt överenskommelse om att projekten ska rapportera insatser för deltagare och verksamhet i SUS (sektorsövergripande System för Uppföljning av Samverkan inom rehabiliteringsområdet) samt tillämpa Självvärderingsmodellen (metod framtagen vid Handelshögskolan i Göteborg).

Stöd till insatser/projekt 2014

INSATSER	Insattstid	Beslutade medel totalt	Budgeterad insatskostnad 2014	Avtalad rekvisitionsplan	Förväntade utbetalade medel totalt* per dec. 2014	Hittills utbetalade medel/inkomna rekvisitioner totalt*	Hittills förbrukning % av projektbudget	Differens hittills utbetalade medel mot budget totalt (röda siffror ej utbetalda budgeterade medel)	Återstår av beslut
Vägen In-forsättning 2013	2013-01-01-2013-12-31	2 536 000	168 000	Kvartal	2 536 000	2 369 978	94%		166 022
Pilotmodell: Samordningsteam Västerås	2013-11-01-2016-06-30	11 739 681	3 430 000	kvartal	4 164 232	4 125 957	35%	38 275	7 613 724
Gröna Arenor	2012-01-01-2014-03-31	3 190 898	65 000	kvartal	2 607 721	3 143 726	98,5%		47 172
Socialt företag- fortsättning	2012-07-01-2014-12-31	5 191 868	2 032 000	kvartal	5 191 868	5 069 041	98%	122 827	122 827
Utveckling av Hälsocenter Västerås	2012-02-01-2014-03-31	2 181 000	100 000	kvartal	2 181 000	1 638 482	75%		542 518
MAC-projektet	2012-09-01-2015-10-31	4 119 000	1 309 000	kvartal	3 010 165	2 894 891	70%	115 274	1 224 109
Romane Drama	2012-09-01-2014-03-31	2 628 936	826 000	kvartal	2 628 936	2 406 469	92%		220 467
Coaching som rehabiliteringsmodell	2012-09-01-2014-12-31	1 148 000	423 000	kvartal	1 148 000	1 100 474	96%		47 526
Chance 2 Change 3.0	2013-01-01-2015-12-31	6 280 000	2 260 000	kvartal	4 220 030	3 726 245	59%	493 785	2 553 755
EU-plattform SUV 2020 EU-strateg	2014-2016	710 000	230 000	kvartal	230 000	168 186	24%	61 814	
			10 843 000					831 975	11 514 415

Mer om insatserna finns i bilaga: *Insatsredovisning*

Kommentarer

Finansiering av projekten har som regel ett underskott i början då det oftast har en längre startsträcka än vad som projekteras. Eftersläpning av fakturering till insatserna är även det en förklaring till att ett underskott uppstår i rekvisering av medel från samordningsförbundet. Uppstår ett underskott av förväntade rekviserade medel med totalt ca 500 000 kr ställer styrelsen frågan till projektägaren om projektplanen och dess budget behöver revideras. Insatsernas årsbudget delas i regel på fyra kvartalsrekvisitioner. Årets resultat i form av insatser, erfarenheter samt rapporter ger en stabil grund för att vidare utveckla förbundet.

Stödjande insatser i samverkan

297 deltagare (182 kv, 61 % /115 m 39 %) har tagit del av insatser under året. Tillsammans med läns gemensamma utbildningar och lokala utbildningar är det samlagt **1389¹** deltagande i Samordningsförbundets insatser. Se beskrivning av utbildningarna och seminarierna på sidan 8-9.

Länsgemensam utbildning 2014	Budgeterad kostnad	Utfall	Budgeterat	Utfall	Diff.
Mot EU/ESF 2020- med små steg	5 000	2 136	40	24	-16
Existentiell Hälsa - i praktiken	40 000	32 502	260	245	-25
SUS- användbarhet och nytta	5 000	3 467	40	13	-27
Samordningsförbund 2.0	30 000				inställt
Lösningsfokuserade ledtrådar 2014	100 000	221 608	200	300	100
Samverkansledarskap	40 000				Sker våren 2015
Utökad samhällsorientering och utbild av kommunikatörer för nyanlända Länsstyrelsen	-	-	-	51	51
Spridning och inspiration om social investering VKL	40000	10649	100	37	-63
Summa Samordningsförbundet Västerås	260 000/ 100 000	110 362	400	670	
Västerås utbildningar/seminarier					
LF utbildning att coacha/leda klienter i grupp		39 578	18	18	-
Lösningsfokuserat arbetssätt grund våren och hösten 2014		72 668	50	50	-
KUR-2014		98 000			
Frukostmöten		4 898	60	60	-
Soppfunch LtV		1 750	50	26	-24
LF Nätverksträffar 3st		36 756	190	200	10
Grönkvist 2014		61 634	18	10	-8
Utbildning Samtalskort Existentiell hälsa		4 375			
Skilnader/likheter LF/MI		9 406	62	62	
Konsulttjänst Sussan Öster		148 320			
Summa lokal utbildning	600 000 kr	477 385 kr	368	354	
Utvecklingsmedel enl budget	1 600 000 kr				
Kartläggning EX. hälsa 2013		100 000			
Utbildning och utvärdering Payoff AB		54 000			
Summa Utveckling		159 000			

¹ Här kan samma personer ha deltagit i flera utbildningar/seminarier

Ekonomisk redogörelse

Samordningsförbundets intäkter

Samordningsförbundet Västerås intäkter består av de finansiella ramar som de fyra medlemmarna i Samordningsförbundet sätter in i förbundet och föregås av ett äskande. Lag (2003:1210) om finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet fastställer andelen per medlem på följande sätt: 50 % kommer från staten, dvs. Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan, och 25 % från Landstinget Västmanland och 25 % från Västerås stad.

För år 2014 innebar det att staten bidrog med 5 500 tkr och 2 750 tkr vardera från Landstinget Västmanland och Västerås stad. Totalt hade Samordningsförbundet Västerås 11 miljoner kronor i finansiell ram under förra året samt kvarstående medel från 2013 3 265 593 samt ränteintäkter 62 505 kr. Pilotmodell: Samordningsteam Västerås har fått del av Landstinget Västmanlands rehabiliteringsmedel 2014-2015 en summa på 600 000kr som förbundet har förvaltat under året.

Insatser/projekt som har balanserat sina medel vid uttaget av slutrekvisition påverkar utvecklingsmedlen samt att kostnaderna för Pilotmodell: Samordningsteam Västerås första två månader 2013 belastar 2014.

Ett nytt avtal med Konsult och service som arbetsgivare har tecknats och ökat kostnaden för administrationen.

Ekonomisk redovisning för räkenskapsåret 2014

PwC i Västerås har varit Samordningsförbundet Västerås behjälpliga med den ekonomiska redovisninge

Resultaträkning	Not	2014	2013
Nettoomsättning	2	11 000 000	11 000 000
Landstinget Rehab-miljard		<u>600 000</u>	=
		11 600 000	11 000 000
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	3	<u>-13 655 496</u>	<u>-14 027 164</u>
Summa rörelsens kostnader		-13 655 496	-14 027 164
Rörelseresultat		-2 055 496	-3 027 164
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	4	<u>62 505</u>	<u>139 035</u>
Summa resultat från finansiella poster		62 505	139 035
Resultat efter finansiella poster		-1 992 991	-2 888 129
Årets resultat		<u>-1 992 991</u>	<u>-2 888 129</u>

Balansräkning	Not	2014-12-31	2013-12-31
Tillgångar			
Omsättningstillgångar			
<u>Kortfristiga fordringar</u>			
Kundfordringar		153 246	-
Övriga kortfristiga fordringar		166 311	66 078
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		-	47 396
		<u>319 557</u>	<u>113 474</u>
<u>Kortfristiga placeringar</u>			
Kortfristiga placeringar	5	-	2 500 000
<u>Kassa och bank</u>			
		4 567 137	4 557 427
Summa omsättningstillgångar		<u>4 886 694</u>	<u>7 170 901</u>
Summa tillgångar		<u>4 886 694</u>	<u>7 170 901</u>
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
<u>Fritt eget kapital</u>			
Balanserat resultat		3 265 593	6 153 723
Årets resultat		-1 992 991	-2 888 129
		<u>1 272 602</u>	<u>3 265 594</u>
Summa eget kapital		<u>1 272 602</u>	<u>3 265 594</u>
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		694 493	1 219 579
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	6	2 919 599	2 685 728
Summa kortfristiga skulder		<u>3 614 092</u>	<u>3 905 307</u>
Summa eget kapital och skulder		<u>4 886 694</u>	<u>7 170 901</u>
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga
Finansiering av projekt/insatser	7		

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Resultaträkningen - sammanfattar kostnader och intäkter samt visar årets förändring av det egna kapitalet.

Balansräkningen - visar samordningsförbundets ekonomiska ställning på bolsslutsdagen.

Värdering

Övergripande värderingsprincip är försiktighetsprincipen, vilket medför att skulder inte får undervärderas respektive att tillgång inte får övervärderas.

Resultat efter finansiella poster i förhållande till eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt).

Not 2 Intäkternas fördelning

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Medel från Huvudmännen avs Projektkostnader		
Försäkringskassan	5 500 000	5 500 000
Landstinget Västmanland	2 750 000	2 750 000
Västerås Stad	<u>2 750 000</u>	<u>2 750 000</u>
Summa	<u>11 000 000</u>	<u>11 000 000</u>
Landstinget Rehab-miljard	<u>600 000</u>	-
Summa	600 000	0

Not 3 Rörelsens kostnader

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Administration och Styrelse	1 200 461	937 419
Utvecklingsmedel	159 000	253 899
Projekt Vägen In	168 396	2 424 549
Projekt Samordning för arb.återgång	-	69 269
Projekt Länsgem utb o seminarium	110 362	97 877
Projekt Socialt företag	2 232 662	2 115 767
Projekt Gröna Arenor	63 630	1 734 066
Projekt Medvind	-	555 216
Projekt Hälsocenter	136 482	1 003 964
Projekt Romane Droma	1 037 751	814 828
Projekt Coachning som rehab	399 068	662 185
Projekt MAC	1 250 568	1 368 643
Projekt Chance 2 Change 3,0	2 125 589	1 600 626
Projekt Pilotmodell Samordn.team	4 125 956	-
Projekt EU-plattform SUV 2020	168 186	-

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Projekt Lokala utbildningsinsatser Västerås	477 385	388 856
Summa	<u>13 655 496</u>	<u>14 027 164</u>

Not 4 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Ränteintäkter	-62 505	-139 035
Summa	<u>-62 505</u>	<u>-139 035</u>

Not 5 Finansiella omsättningstillgångar

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Placeringskonto	-	2 500 000
Summa	<u>0</u>	<u>2 500 000</u>

Not 6 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Kostnader projekt Coachning som rehab modell	58 156	-
Kostnader projekt MAC	305 556	293 460
Kostnader projekt Gröna Arenor	-	773 033
Kostnader projekt Socialt företagande	632 364	530 320
Kostnader projekt Chance 2 Change 3,0	523 188	402 691
Kostnader projekt Romana Droma	-	40 231
Kostnader projekt Pilotmodell Samordn.team	1 358 764	-
Kostnader PwC	40 000	40 000
Kostnader Administration	1 571	5 993
Förutbetalda intäkter Landstinget Västmanland	-	600 000
Summa	<u>2 919 599</u>	<u>2 685 728</u>

Not 7 Finansiering av projekt/insatser

	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Utvecklingsmedel:		
Finns ej definierad i verksamhetsplan och budget 2014		
Integrerad VästeråsSamverkan	-	62 464
Frukostmöten	-	6 334
Rekrytering av EU-strateg	-	14 903
Existentiell Hälsa	-	115 000
Individuell kartläggning utifrån projekt SAM	-	35 000
Seminarium gällande likheter och skillnader med LF/MI	-	20 000

	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Gåva	-	198
Kartläggning	100 000	-
Existentiell Hälsa - del av utvärderingen från 2013	5 000	-
Utbildning payoff AB	24 000	-
Utvärdering payoff AB	<u>30 000</u>	-
Summa	<u>159 000</u>	<u>253 899</u>
Utbildning lokalt:		
Grönkvist	61 634	26 357
CLUES LF	-	131 007
KUR	98 000	182 667
LF Grund	72 668	30 479
Nätverksträff Integrerad Samverkan	-	6 750
Övrigt	-	11 599
LF utbildning att coacha/leda klienter i grupp vår/höst	39 578	-
Frukostmöten	4 898	-
Sopplunch LtV	1 750	-
LF Nätverksträffar	36 756	-
Utbildning samtalskort Existentiell Hälsa	4 375	-
Seminarium gällande likheter och skillnader FL/MI	9 406	-
Konsulttjänst Sussan Öster	<u>148 320</u>	-
Summa	<u>477 385</u>	<u>388 857</u>

Kommentar not 7

Insatser/projekt som har balanserat sina medel vid uttaget av slutrekvisition påverkar utvecklingsmedlen samt att kostnaderna för Pilotmodell: Samordningsteam Västerås första två månader 2013 belastar 2014

Samordningsförbundet Västerås

Utfall 2013 Budget 2014 Utfall 2014

INTÄKTER

Medel från huvudmännen	11 000 000	11 000 000	11 000 000
Landstinget Rehab-miljard	0	0	600 000
Ränteintäkter från bank	139 035	140 000	62 505
Kvarstående medel / resultat	6 153 724	3 265 000	3 265 593
Summa intäkter och kvarstående medel/resultat	17 292 759	14 405 000	14 928 098

KOSTNADER

Styrelsen

Revision	34 623	40 000	46 673
Politikerarvode	21 814	30 000	7 920
Konferenser	18 795	25 000	31 222
Livsmedel	3 510	5 000	4 762
Övrigt	30 275	27 000	1 321
Summa tkr	109 017	127 000	91 898
Utvecklingsmedel Not 7	253 899	1 600 000	159 000
Summa tkr	253 899	1 600 000	159 000

Administration

Administrativa tjänster	26 417	70 000	54 079
Redovisningskostnader	78 090	100 000	97 900
Köp av samordnartjänst	641 652	830 000	871 994
Livsmedel	11 138	15 000	11 732
Resekostnader	6 291	15 000	3 536
Hemsida och nyhetsbrev	10 162	13 000	16 785
Bankkostnader	2 494	5 000	2 138
Trycksaker, böcker	4 900	10 000	5 452
Utbildning konferenser	14 837	25 000	1 550
Reserv moms	0	0	0
Serviceavgift NNS	22 200	22 000	22 200
Lämnade bidrag och gåvor	0	0	672
Övrigt	10 220	30 000	20 525
Summa tkr	828 401	1 135 000	1 108 563

Finansiering av projekt/insatser

Projekt Vägen in 2010 -2012	202 967	0	0
Projekt Vägen in 2013-	2 221 582	168 000	168 396
Länsgemensamma utbildningsinsatser och seminarier	97 878	100 000	110 362
Projekt SAM-Samordning för arbetsåtergång	69 269	0	0
Utbildning lokalt Not 7	388 857	600 000	477 385
Projekt MAC- motiverande, aktiverande, coachande	1 368 643	1 309 000	1 250 568
Gröna Arenor för samordnadsrehabilitering i Västerås	1 734 066	65 000	63 630
MEDVIND-Samordning genom brobyggande informatörer	555 216	0	0
Utveckling av Hälsocenter Västerås	1 003 964	100 000	136 481
Romane Droma	814 828	826 000	1 037 751
Coaching som rehabiliteringsmodell	662 185	423 000	399 068
Socialt företag - en väg till egenförsörjning, fortsättning	2 115 767	2 032 000	2 232 662
Chance 2 Change 3.0	1 600 626	2 260 000	2 125 589
Pilotmodell Samordn.team		3 430 000	4 125 956
EU-plattform SUV 2020		230 000	168 186
Summa tkr	12 835 848	11 543 000	12 296 034
Summa intäkter och kvarstående medel	17 292 759	14 405 000	14 928 098
Summa Kostnader	14 027 165	14 405 000	13 655 495
Ej förbrukade medel utfall 2010-2014	3 265 594	0	1 272 603

Underskrifter

Verksamhetsberättelse samt resultat- och balansräkningen föreläggs styrelsen den 20 mars 2015 för fastställelse.

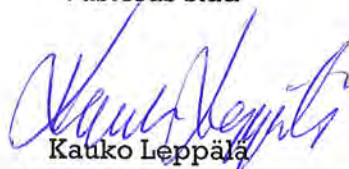
Samordningsförbundet Västerås Styrelse

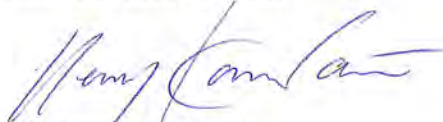
Ordförande Pernilla Rinsell (MP)
Landstinget Västmanland

Ann-Louise Molin Östling
1:e vice ordförande (S)
Västerås stad

Katko Leppälä
Arbetsförmedlingen

Henry Komulainen
Försäkringskassan

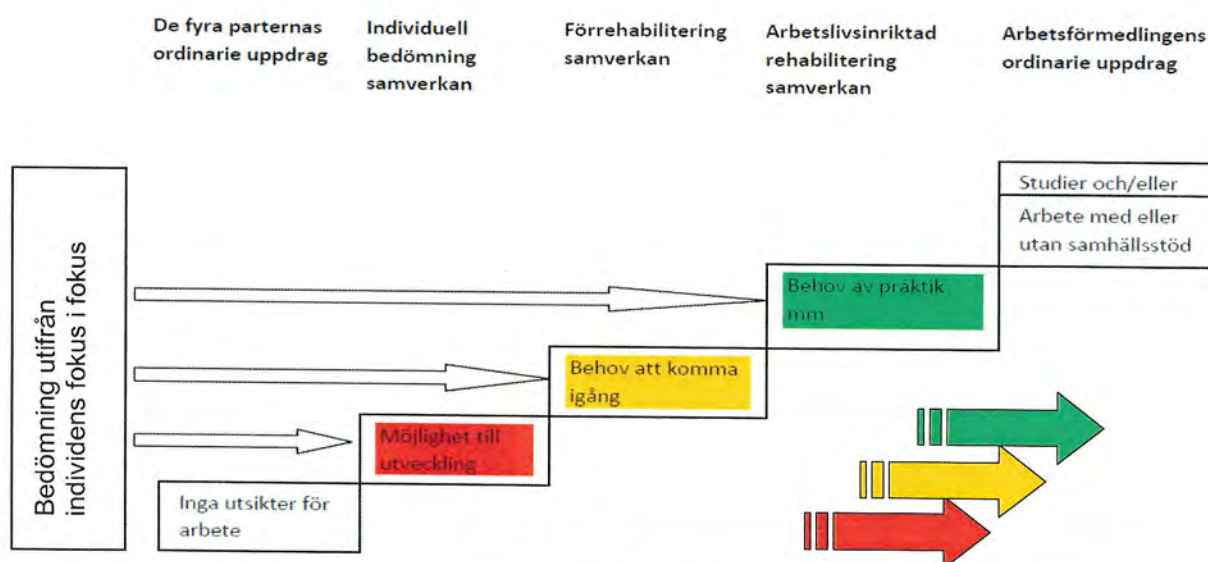
Ann-Kristin Ekman
Samordnare/verkställande tjänsteman

Tillhör verksamhetsberättelse 2014 Samordningsförbundet Västerås

Insatsredovisning

Insatsintention i Samordningsförbundet Västerås

Behov av	Passa tider, basala funktioner	Komma igång, träna upp förmåga	Arbetsutbildning/prövning, vägledning
Klarar	Kunna lämna hemmet	Passa tider, basala funktioner	Vara igång några timmar/vecka
Samverkansteam	Individuell funktionsförmågebedömning	Förrehabilitering i grupp och individuellt	Vägledning grupp/individuell arbetsplats
Mål	Sysselsättning egna villkor/förrehabilitering	Samverkan med AF	Arbete med/utan samhällsstöd
Tid i åtgärd	Minst sex månader	Upp till tre månader	Upp till tre månader

	Syfte	Behovsgrupp	Mål	Gemensamt prioriterade grupper/Prioriterade i Västerås
<p>Socialt företag - en väg till egen försörjning - fortsättning</p> <p>Projektägare: Verksamhetsområde AMA Arbetsmarknad, Västerås Stad</p> <p>Projektid: 2012-07-01 - 2014-12-31</p> <p>Beviljade medel: 5 191 868 kr</p> <p>Antal: 40</p>	<p>Att genom projektet undersöka om sociala företag kan vara en ny väg till ökad egen försörjning för våra deltagare som står långt ifrån den öppna arbetsmarknaden.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Att undersöka om sociala företag kan vara en lösning för att undvika rundgången i systemet . •Att utveckla nya samarbetsformer med olika myndigheterna som arbetar med rehabiliterings/ arbetsmarknadsfrågor. •Att få människor att känna gemenskap och delaktighet genom att vara aktiva som kooperatörer i ett socialt företag . På sikt kan det medföra ett bättre mående för deltagarna och minskade sjukskrivningstider. •Att genom sociala företag kunna erbjuda och utveckla nya arbetsuppgifter inom nya verksamheter där även arbetsutbildning, arbetsprövning och rehabilitering kan ske. 	<p>Kvinnor och män/unga vuxna (16-64 år) med behov av samordnat stöd och som står långt från arbetsmarknaden samt där andra insatser redan är prövade, och individen trots insatser inte kommit i arbete eller studier.</p> <p>Till att börja med är det deltagare inskrivna på AMA som är aktuella för projektet dvs. de som är anvisade från arbetsförmedlingen och socialtjänsten.</p> <p>I förlängningen när sociala företag är etablerade kan det bli aktuellt med direkt anvisningar från t.ex. arbetsförmedlingen, socialtjänsten, försäkringskassan eller landstinget. Samtliga deltagare på AMA är aktuella.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Att det inom 3 år har startats ett socialt företag i form av t.ex. ett (bed and breakfast) i Västerås där AMA finns med i början. •Att det genomförts 4 stycken utbildningar/studiecirkel i att starta och driva ett socialt företag, där •40 personer ska ha genomgått utbildningen och 50 % av dessa ska ha en hållbar affärsplan efter genomförd utbildning. 50 % av de som har en hållbar affärsplan ska ha startat processen i att starta sociala företag. •90 % av deltagarna i projektet ska uppleva att de mår bättre. •80 % ska uppleva att de kommit närmare arbete eller studier. •25 % ska under projekttiden uppnå egen försörjning genom arbete, studier eller eget företagande 	<p>Målgrupperna utgörs av personer i förvärsaktiv ålder (vanligtvis 16-64)</p> <p>Nysvenskar med svårighet att komma ut på arbetsmarknaden</p> <p>Personer med fysiska (t.ex. muskelsmärta) och/eller psykiatriska diagnoser</p> <p>Personer med neuropsykiatrisk problematik (18-64 år)</p> <p>Personer med psykiska funktionshinder (18-64 år)</p> <p>Personer med lindrig utvecklingsstörning (gått särskola och där planeringen inte är daglig sysselsättning</p>

<http://www.samordningvasteras.se/insatser-i-samverkan/Socialt-foretag-insatser-i-samverkan.shtml>

Sammanfattning slutrapport

Under projektiden har ett socialt företag (Nya Camera) i form av en ideell förening startats av projektets deltagare själva. Föreningen har fem olika verksamhetsområden under samma och erbjuder även medlemskap för människor som är intresserade av att pröva att driva en egen verksamhet. Alla verksamheter som är igång, café, foto, musik, hunddagis och naturlag, har kunder från företag, offentliga verksamheter och privatpersoner. Föreningen är även godkänd för att ta emot personer i sysselsättningsfasen och har haft fyra personer inskrivna varav en har gått vidare till en anställning i föreningen. Under projektiden har en modell utvecklats för hur man kan arbeta i en social företagsinkubator för att kunna starta sociala företag med projektets målgrupp och hur stödet skulle kunna se ut som de kan komma att behöva för att driva sina företag fortsättningsvis.

Mål	Resultat
Att det inom 3 år har startats minst ett socialt företag i Västerås där AMA finns med i början.	Deltagarna har startat och driver nu det sociala företaget Nya Camera.
Att det genomförts minst 4 stycken utbildningar/studiecirkel i att starta och driva ett socialt företag.	4 stycken utbildningar/studiecirkel i att starta och driva ett socialt företag genomfördes.
40 personer ska vara inskrivna i projektet	44 personer har varit inskrivna i projektet (ytterligare åtta har tagit del av projektets resurser då de varit inskrivna som praktikanter/sysselsättningsplatser i föreningen)
90 % av deltagarna i projektet ska uppleva att de mår bättre.	75 % av deltagarna i projektet har upplevt att de mår bättre.
80 % ska uppleva att de kommit närmare arbete eller studier.	75 % har upplevt att de kommit närmare arbete eller studier.
25 % ska under projektiden uppnå egen försörjning genom arbete, studier eller eget företagande	32 % har under projektiden uppnått egen försörjning genom arbete, studier eller eget företagande

Resultatet för projektet:

- Totalt sett har 44 personer deltagit i projektet samt ytterligare åtta har tagit del av projektets resurser då de varit inskrivna som praktikanter/sysselsättningsplatser i föreningen.
- 14 deltagare har avslutats från projektet då de har fått arbete varav fyra i det sociala företaget.
- 6 månader efter avslut har ytterligare två deltagare fått arbete och en studerar.
- Deltagarna driver det sociala företaget Nya Camera där det finns en representant för varje verksamhet i styrelsen. De har haft flera styrelsemöten under perioden. Intäkterna i föreningen har ökat stadigt sedan starten.
- Det finns nu fem olika verksamheter (foto, musik, café, hunddagis, natur) i projektet där alla har kunder och arbetar med sina uppdrag och en ny affärsidé inom textil är på gång
- En samhällsekonomisk utvärdering av projektet på individnivå (Pay off) kommer att utföras efter projektets avslutats och redovisas i mars 2015.

	Syfte	Behovsgrupp	Mål	Gemensamt prioriterade grupper/Prioriterade i Västerås
<p>MAC</p> <p>Motiverande</p> <p>Aktiverande</p> <p>Coachande</p> <p>Projektägare</p> <p>Arbetsförmedlingen</p> <p>Projekttid: 2012-09-01 – 2015-10-31</p> <p>Tilldelade medel: 4 119 000 kr</p> <p>Antal: 132</p>	<p>Syftet med projektet är att via nya metoder skapa förutsättning för målgruppen att i ett tidigt skede ta tillvara sin arbetsförmåga och på sikt bli självförsörjande genom arbete.</p> <p>Samtidigt ökar vi hos alla samordningsförbundets parter kunskapen och kompetensen om målgruppens behov och förutsättningar. Projektet har ett individuellt, samhällsekonomiskt och ett organisatoriskt syfte.</p> <p>Projektet skall betraktas som länk i en kedja av insatser som bidrar till att bryta målgruppens långvariga utanförskap.</p>	<p>Projektet riktar sig till personer som är aktuella från samtliga representerade myndigheter inom samordningsförbundet i åldern 18-64 år och som har behov av arbetslivsinriktad rehabilitering, utifrån psykiatriska och/eller fysiska diagnoser.</p> <p>Gruppen unga med aktivitetsersättning ska prioriteras.</p> <p>För att gruppaktiviteter ska kunna bedrivas bör deltagarna inledningsvis klara minst 6-8 timmars närvaro/vecka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Av alla deltagare som genomgår sammanlagt 6 månaders arbetsförberedande och motivationshöjande gruppcoachning, fortsätter 50 % med individuellt anpassade arbetsinriktade aktiviteter ex. arbetsträning i ytterligare 6 månader upp till totalt max 12 månader. • 50 % av dem som gått vidare i ordinarie program på Arbetsförmedlingen, kommer ut i hel eller deltidarbete med eller utan arbetsmarknadsstöd alternativt i studier, senast 6 månader efter avslutad deltagande i insatsen. 	<p>Målgrupperna utgörs av personer i förvärsaktiv ålder (vanligtvis 16-64)</p> <p>Ungdomar som uppbär eller riskerar att beviljas aktivitetsersättning</p> <p>Nysvenskar med svårighet att komma ut på arbetsmarknaden</p> <p>Personer med fysiska (t.ex. muskelsmärta) och/eller psykiatriska diagnoser</p> <p>Personer med neuropsykiatrisk problematik (18-64 år)</p> <p>Personer med psykiska funktionshinder (18-64 år)</p> <p>Personer med lindrig utvecklingsstörning (gått särskola och där planeringen inte är daglig sysselsättning)</p>

Läs mer på: <http://www.samordningvasteras.se/insatser-i-samverkan/MAC-Motiverande-Aktiverande-Coachande-insatser-i-samverkan.shtml>

Sammanfattning

Under perioden för den här delrapporten har två gruppstarter skett.

I augustigruppen startade 10 kvinnor och 2 män med en medelålder på 48 år.

I novembergruppen startade 12 kvinnor och 1 man, medelåldern är 41 år.

Personerna har varit i behov av offentlig försörjning 4,3 år.

Ovanligt många av deltagarna i denna grupp har sin arbetsgivare kvar.

De psykiatriska diagnoserna är övervägande för båda grupperna och då många med utmattningssyndrom, social fobi, depression och ångest.

Nytt för periodens gruppstarter är att vi redan under vecka två hade sociala aktiviteter, för augustigruppen bangolf och fika, novembergruppen bowling med fika. Det resulterade att det snabbt blev en tydlig gruppkänsla i båda grupperna.

Mixade grupper utifrån kön, ålder, yrkesbakgrund och funktionshinder är en framgångsfaktor då det ger en ökad dynamik i grupperna.

Resultat under perioden:

- 1 anställd på heltid som taxichaufför med stöd av lönebidrag.
- 1 anställd på halvtid som studiehandledare med stöd av NYJ.
- 1 anställd på heltid som undersköterska.
- 2 personer har genomfört Starta Eget utbildning.
- 2 personer har genomfört lärlingsutbildning, varav en påbörjade en heltidsanställning och en har en planerad anställning under våren 2015.
- 1 person påbörjat reguljär utbildning till kock.
- 1 person påbörjat ekonomiassistent utbildning.

Försämrat samarbete med Hälsocenter har skett under perioden då de inte kunnat erbjuda allmänna informationer och föreläsningar för deltagarna.

Under perioden har ett fortsatt samarbete med projektet Nya Camera skett för de deltagare som är i behov av arbetsförberedande insatser.

Det ekonomiska utfallet visar att projektets kostnader har uppgått till 2 894 891 kronor, vilket betyder att den planerade budgeten har haft god överensstämmelse med planerade insatser.

Projektet har förbrukat 70 % av projektbudgeten som totalt uppgår till 4 119 000 kronor.

	Syfte	Behovsgrupp	Mål	Gemensamt prioriterade grupper/ Prioriterade i Västerås
<p>Coachning som rehabiliteringsmetod</p> <p>Projektägare Landstinget Västmanland/ KCH</p> <p>Projekttid: 2012-09-01 2014-12-31</p> <p>Tilldelade medel: 1 148 000 kr</p> <p>Antal ca 150</p>	<p>Det övergripande syftet med denna studie är att vetenskapligt undersöka effekten av rehabilitering baserat på coachning som metod för att möjliggöra arbetsåtergång för både män och kvinnor med psykisk ohälsa.</p>	<p>Deltagarna i studiegruppen (ca 100) ska vara i åldern mellan 18-64 år, med fokus på yngre deltagare och ha minst en 50 % anställning vid inklusionstillfället. (Dock kan även deltagare som är uppsagda eller riskerar bli uppsagda under projektiden inkluderas i studien). Deltagarna i kontrollgruppen (minst 50 personer) utgörs av samma målgrupp.</p> <p>Kriterier för inklusion: sjukskrivna mellan 1 – 12 månader och med psykiska diagnoser som oro/ångest, depression och stress, och är inskrivna hos Försäkringskassan (enl. följande koder F32, F33, F41 och F 40). Alla diagnoser som relaterar till psykiska och psykiatriska diagnoser med undantag av exklusionskriterierna nedan är accepterade liksom alla slag av medicinering. Deltagarna ska förstå svenska språket så att de kan tillgodogöra sig såväl coachningen som resultaten av de tester och verktyg som ingår i programmet. Inklusionen av deltagare sker i nära samverkan med Försäkringskassa i grupper om 10 och 10 deltagare.</p> <p>Exklusionskriterier: pågående missbruk, schizofreni, bi-polära syndrom, allvarlig självmordsrisk samt kognitiva handikapp samt de i kontrollgruppen som tidigare har fått behandling inom ramen för rehabiliteringsgarantin.</p> <p>Sjukskrivningsperiod på mellan 2 – 12 månader (med eller utan arbetsgivare), eller har försörjningsstöd under minst 6 månader, inte ha allvarig psykisk sjukdom eller missbruksproblematik.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Att undersöka om coachning som metod har effekt på arbetsåtergång jämfört med kontrollgrupp • Att minst 90 % av deltagarna (100) ska ha genomgått coachprogrammet med en handlingsplan för återgång i arbetslivet • Att minst 50 % av dessa ska ha påbörjat arbetslivsinriktade insatser, alternativt ha påbörjat arbete/utbildning • Att projektet ska generera kunskaper till olika myndigheter om vilka faktorer som kan antas ha betydelse för arbetsåtergång samt eventuella skillnader mellan kvinnor och mäns möjligheter att återkomma till arbetsmarknaden • Att projektet ska bidra till en fungerande samverkansmodell mellan och inom de olika myndigheterna för att återfå sjukskrivna till arbetslivet. 	<p>Målgrupperna utgörs av personer i förvärsaktiv ålder (vanligtvis 16-64)</p> <p>Personer med fysiska (t.ex. muskelsmärta) och/eller psykiatriska diagnoser</p> <p>Personer med neuropsykiatrisk problematik (18-64 år)</p> <p>Personer med psykiska funktionshinder (18-64 år)</p>

Läs mer på: <http://www.samordningvasteras.se/insatser-i-samverkan/Coachning-som-rehabiliteringsmetod.shtml>

Sammanfattning slutrapport

Resultat

- Av de 100 deltagare, 74 kvinnor och 26 män, som inkluderades i projektet har 86 avslutat coachprogrammet. Av dem har 69 personer (80 %) vid 12 månaders uppföljning minskat sin sjukskrivningsgrad och återgått helt eller delvis i arbete. I referensgruppen var det 78 % som minskat sin sjukskrivningsgrad.
- Det var 21 personer (24 %) som var fortsatt sjukskrivna på 100 % vid coachningens avslut, och efter 12 månader var det 16 personer (19 %). I referensgruppen var motsvarande siffror 30 respektive 22 %. Alltså något större andel sjukskrivna i referensgruppen både efter 6 och 12 månader. Samtidigt var det fler helt "friska" i referensgruppen efter 12 månader, 68 % jämfört med coachgruppen där det bara var 63 % .
- Totalt är det ett bortfall på 14 personer av olika skäl.
- Resultatet av självskattade variabler som allmän hälsa, depressionsdjup, utmattningssyndrom, ångest och hälsorelaterad livskvalitet som vid start lång sämre till än riktvärdena förbättrades markant både vid 6 och 12 månaders mätningarna till att ligga bättre än riktvärdena. Det indikerar att deltagarnas psykiska hälsa kontinuerligt förbättrats under projektet gång.
- En majoritet av de 86 deltagarna anger att coachningen inneburit en stor positiv förändring både vad gäller arbetsåtergång och livskvalitet.
- Den hälsoekonomiska rapporten visar att: samhällsbesparingarna är 80 tkr/ person jämfört med referensgruppen ca 74 tkr / person. Den hälsorelaterade livskvaliteten förbättrades signifikant.

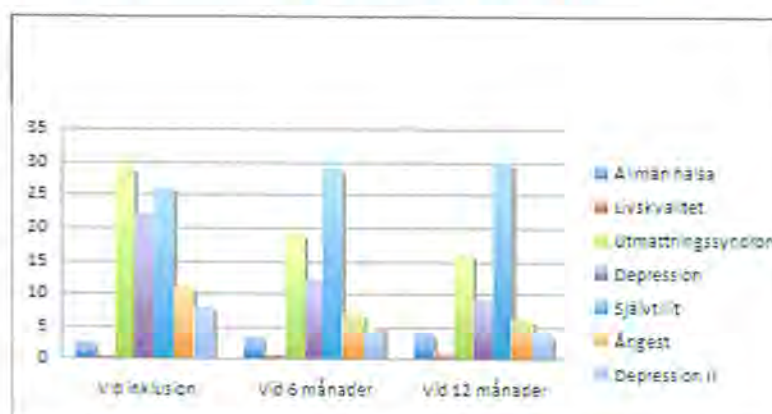
Framgångar

- Arbetsprocessen med kartläggningssamtal, matchning till coach, själva coachningen och uppföljning har fungerat på ett strukturerat och tydligt sätt för både deltagare, coacher och ledning.
- En välfungerande samverkansmodell har utvecklats mellan projektledningen och myndigheterna.
- Arbets sättet med att skapa självhjälpsstrategier hos deltagarna samt att coachningen inte genomförts i myndighetslokaler har varit viktigt.
- Deltagarnas odelade uppskattning av att ha fått möjlighet att vara med i projektet.

Reflektioner

- Är coachning kostnadseffektiv som rehabiliteringsmetod för sjukskrivna med psykisk ohälsa?
- För vilka diagnoser lämpar den sig bäst? Och vilken är den optimala sjukskrivningstiden hos deltagare för bästa resultatet?
- En studie där också referensgruppens livskvalitet mäts över tid rekommenderas för mer evidens kring coachning som metod.

Självskattning coachgrupp

	Syfte	Behovsgrupp	Mål	Gemensamt prioriterade grupper/ Prioriterade i Västerås
<p>Romane Droma</p> <p><i>Romska vägar</i></p> <p>Projektägare: proAros</p> <p>Fritid förebyggande Västerås stad</p> <p>Projektid: 2012-09-01– 2014-08-31</p> <p>Tilldelade medel: 2 628 936 kr</p> <p>Antal: Kontakt med 60 Inskrivna i projektet 40</p>	<p>Syftet med projektet är att genom riktade insatser och samordnade resurser stärka romers möjligheter till inkludering på den svenska arbetsmarknaden.</p>	<p>Vuxna romer bosatta i Västerås, kvinnor och män i arbetsför ålder som står långt ifrån arbetsmarknaden och är i behov av samordnade resurser.</p>	<p>Övergripande målsättning: att romers möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden förbättras.</p> <p>att den romska gruppen och de fyra myndigheterna/parterna vid utvärdering av projektet 2014 ska uppleva att Romane Droma utgör en värdefull resurs och komplement till ordinära verksamheter i arbetet för romsk inkludering på arbetsmarknaden.</p>	<p>Målgrupperna utgörs av personer i förvärvsaktiv ålder (vanligtvis 16-64)</p> <p>Nysvenskar med svårighet att komma ut på arbetsmarknaden</p>

Läs mer på: <http://www.samordningvasteras.se/insatser-i-samverkan/Romane-Droma-insatser-i-samverkan.shtml>

Sammanfattning slutrapport

- Totalt har 64 personer fått information om projektet, 14 av dessa har fått råd och stöd från projektet vid ett eller flera tillfällen Totalt under projekttiden har 35 personer varit inskrivna som deltagare i projektet vilket motsvarar 32 unika individer. 94 %, av de inskrivna har erhållit individuellt utarbetade handlingsplaner.
- 78 % har uppfyllt målet att påtagligt ha förbättrat sin arbetsförmåga
- 90 % har genom självskattning angett att de upplever ökad social trygghet
- 90 % har genom självskattning angett att de upplever ökad delaktighet
- 63 % har genom självskattning angett att de upplever förbättrad hälsa
- 7 personer har studerat inom ramen för projektet, 2 personer på distans i kombination med arbete, resterande via VUC eller Arbetsförmedlingens yrkesinriktade kurser.
- 7 deltagare har gjort praktik inom AMA
- 3 deltagare har gjort extern praktik.
- Projektet har haft 7 dropouts. Av resterande 25 deltagare hade vid utskrivning:
- 5 personer anställning, varav en subventionerad. 2 av dessa hade påbörjat timanställning innan inskrivning i projektet och har under projektets gång parallellt med studier och arbete stärkt sin anställningsbarhet och skaffat sig betydande yrkeserfarenhet.
- 3 personer pågående studier
- 3 personer i samråd med behandlande läkare och/eller ansvarig socialsekreterare en planering som innefattar behandling eller annan rehabiliterande åtgärd.
- 4 personer pågående praktik/arbetsträning inom AMA i samplanering med ansvarig socialsekreterare. För två av personerna fanns även samplanering med arbetsförmedlingen där den ena avsåg arbetsträning inför offentlig skyddad anställning(OSA).
- 4 personer planering för start av praktik/arbetsträning inom AMA i samplanering med ansvarig socialsekreterare. För två av dessa fanns en etablerad kontakt med arbetsförmedlingen för eventuella insatser inom jobb och utvecklingsgarantin.

- 1 personer pågående insats via arbetsförmedlingen inom jobb och utvecklingsgarantin.
- 1 person fortsatt stöd via arbetsförmedling som aktivt arbetssökande.
- 4 personer etablerad kontakt med arbetsförmedlingen för SIUS- konsulent eller arbetspsykologisk utredning (APU)

Kvalitetsbedömning

Individernas framsteg måste mätas i relation till deras historia, faktiska levnadssituation och individuella förutsättningar och projektets mål att deltagarna genom projektet ska komma närmare arbete. Målet för antal in-skrivna deltagare och målet om ökad upplevd hälsa har inte nått full måluppfyllelse. I övrigt är målen uppfyllda och deltagarnas upplevelse av projektet visar på minskad isolering, ökad självkänsla och tilltro till samhället, myndigheter, egna förmågor och påverkansmöjligheter, och att detta sammantaget bidragit till förbättrade möjligheter till arbete och självförsörjning.

Under försommaren fattades beslut i Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och Individ- och familjenämnden att permanenta projektet som kommer att drivas vidare inom AMA Arbetsmarknad och beräknas starta i början av 2015

	Syfte	Behovsgrupp	Mål	Gemensamt prioriterade grupper/Prioriterade i Västerås
<p>Chance 2 Change 3.0</p> <p>Projektägare: proAros</p> <p>Fritid förebyggande Västerås stad</p> <p>Projekttid: 2013-01-01 2015-12-31</p> <p>Tilldelade medel: 6 280 000 kr</p> <p>Antal: 60</p>	<p>Syftet är att bryta ett, för såväl individen, dess omgivning och övriga samhället, destruktivt livsmönster, där gängtillhörigheten är det enda sammanhang man har. I syftet ligger också att förebygga nyrekrytering till kriminella kretsar och därmed utanförskap hos de yngre människor som finns i målgruppens omgivning. Därigenom ökar andra verksamheters möjlighet att nå ett lyckat resultat med sina målgrupper. Projektet syftar även till att stödja utsatta individer i deras väg mot ett arbete och egenförsörjning, samt till att öppna vägar för ökad samverkan mellan samhällets olika aktörer.</p>	<p>Behovsgruppen är i huvudsak unga vuxna med utländsk bakgrund 18-25 år, skrivna i Västerås, som befinner sig utanför eller i utkanten av samhällssystemet och befinner sig i kriminalitet och missbruk eller på väg in i det. Projektet riktar sig till tjejer och killar som inte finns hos myndigheter där de kan få stöd, till exempel försörjningsstödet eller arbetsförmedlingen .</p> <p>Ungdomar som genom sitt leverne på i huvudsak natten, och finner sitt levebröd genom kriminalitet och utvecklas endast i en negativ riktning, för samhället, men kanske främst för dem själva. Deras självdestruktiva liv blir ofta korta men kan också sluta i ett liv som behöver ständig vård.</p>	<p>Det övergripande målet: Ungdomar (18-25 år) i utanförskap integreras i samhället.</p>	<p>Målgrupperna utgörs av personer i förvärvsaktiv ålder 16-64 år</p> <p>Nysvenskar med svårighet att komma ut på arbetsmarknaden</p> <p>Personer med fysiska (t.ex. muskelsmärta) och/eller psykiatriska diagnoser</p> <p>Personer med neuropsykiatrisk problematik</p> <p>Personer med psykiska funktionshinder</p>

Läs mer på: <http://www.samordningvasteras.se/insatser-i-samverkan/Chance-2-Change-3.0-insatser-i-samverkan.shtml>

Sammanfattning

Delrapporten avser det arbete som genomförts i projektet under andra halvåret 2014. Delrapporten bygger till på bl a en extern lärande utvärdering av payoff AB, som är kopplat till projektet, minnesanteckningar, styrgruppsprotokoll samt olika data som samlats in. En processdag för utvärdering och fördjupning har genomförts. Payoffs delrapport redovisas separat.

I delrapport ett till tre har payoff bland annat fokuserat på behovet att förtydliga projektets målbild och därefter behovet att skapa en tydlig och konsekvent uppföljning av verksamheten. Målbild och uppföljning av målbilden ska ge projektledning och styrgrupp information och underlag att göra analyser, uppfatta avvikelser och fatta

beslut om åtgärder för att skapa en så hög måluppfyllelse som möjligt. Informationen från uppföljningen ska även bidra med information inför planering av en framtida implementering av C2Cprojektet i ordinarie verksamhet.

Under projektets genomförande har projektledning och styrgrupp arbetat aktivt med att förtydliga mål och bygga upp en modell för uppföljning och analys. Det senaste halvåret har projektet konsekvent följt upp verksamheten enligt den modell som skapats, så att projektet tar vara på den information som genereras av uppföljningen. Målbilden har kompletterats med ett samhällsekonomiskt mål. Arbetet med att samla in information till den samhällsekonomiska utvärderingen har påbörjats.

För att C2Cprojektet ska leda till långsiktiga, hållbara samhällseffekter på organisatorisk och strategisk nivå måste projektet bidra till effektiviserade arbetssätt och modeller, vilka leder till att utvecklingen för deltagarna i framtida samverkansprojekt förbättras mer än vad som annars hade skett i den befintliga verksamheten. Men det är inte förrän projektets arbetssätt och modeller implementeras i den ordinarie verksamheten som de långsiktiga samhällseffekterna uppstår. Implementering är nyckeln till de långsiktiga effekterna. Erfarenhet och forskning visar att implementering är en läroprocess som kan ta flera år och kräver tydligt ansvar och mandat.

Utifrån payoffs rekommendationer i rapport 3 har projektet:

- Fullt ut implementerat den modell som tagits fram för uppföljning. De olika mål och nyckeltal som ingår i modellen har fått en tydlig frekvens, dvs. hur ofta ska uppföljningen ske. Där framgår vilka mål och nyckeltal som behöver följas varje månad, vilka bör följas varje kvartal, vilka bör följas varje halvår och vilka räcker det med att följa årsvis.
- Planerat för att den information som sammanställs utifrån uppföljningen på ett strukturerat sätt återkopplas till berörda organisationer och aktörer.
- Påbörjat insamlandet av information kring deltagarna till den samhällsekonomiska utvärderingen.
- Skapat en struktur i styrgruppens arbetssätt där den kan diskutera och agera fristående från projektpersonalen.
- Påbörjat arbetet med att ta fram en implementeringsplan för C2C-projektet där det tydligt framgår vem som är ansvarig, vilka resurser som finns till förfogande, vilka mål som ska uppnås och hur målgruppen ska se ut.

Varje ny grupp som startar i projektet har sina specifika utmaningar och projektet arbetar aktivt med att anpassa arbetsmodellen utifrån respektive deltagares förutsättningar och behov.

Vad gäller projektets övergripande mål: " 70% av alla deltagare ska vara i arbete allt studier efter 18 månader i projektet redovisas att 71% av deltagarna följer projektplaneringen. 91 % av totalt 35 deltagare har kontakt med projektet

payoffs rekommendationer kommer att vara vägledande för det fortsatta arbetet även 2015.

	Syfte	Behovsgrupp	Mål	Gemensamt prioriterade grupper/Prioriterade i Västerås
<p>Pilotmodell:</p> <p>Samordnings-team Västerås</p> <p>Projektlägare: AMA Arbetsmarknad Västerås stad</p> <p>Projektid: 2013-11-01- 2016-06-30</p> <p>Tilldelade medel: 11 139 681 kr</p> <p>Antal: 100 deltagare/ år</p>	<p>Idag finns praktisk erfarenhet från insatserna Vägen in och Gröna Arenor. Projektet förenas av att grundmetodikerna är naturunderstödd rehabilitering, samt planering för FLÅ-TAN. Detta vill vi föra samman i en sammanhållen modell. Det viktigaste är att ta de goda erfarenheterna av samordning mellan myndigheterna kring specifika målgrupper. I modellen Samordningsteam Västerås vill vi öka rehabiliteringspotentialen hos personer i förvärsaktiv ålder som annars har stor risk att fastna i utanförskap. Det långsiktiga målet är att deltagarna via eget arbete ska kunna försörja sig själva.</p>	<p>Målgruppen är personer som bor i Västerås och som har offentligt försörjning i form av sjukpenning, aktivitetsersättning, sjukersättning, arbetslöshetsersättning, aktivitetsstöd eller försörjningsstöd, samt med särskilt fokus på gruppen unga vuxna med psykiatriska eller neuropsykiatriska svårigheter som eventuellt inte är kända av berörda myndigheter. Utomnordiska invandrare med språksvårigheter och svårigheter att få fäste på den svenska arbetsmarknaden, kan erbjudas språkstöd. Även personer som står närmare arbetsmarknaden kan anvisas och få göra praktik med målet att komma vidare till anställning inom branschen.</p>	<p>Målet är att varje individ som befinner sig i verksamheten skall göra en stegförflyttning mot arbetsmarknaden och ökande egenförsörjning. En sådan stegförflyttning kan bestå av många olika aspekter som förbättrad självkänsla, ökat självförtroende, bättre hälsa, ökad kompetens, ökad social förmåga. Detta leder till förbättrade möjligheter att klara arbetspraktik, studier och komma i anställning.</p> <p><i>Effekt mål:</i> Minst 30 % av deltagarna ska gå till arbete eller studier Minst 80 % av deltagarna ska uppleva att man kommit närmare arbetsmarknaden Ytterligare 10 % förväntas gå till arbete ett år efter avslut</p>	<p>Behovsgrupperna utgörs av personer i förvärsaktiv ålder (16-64 år).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individerna i behov av samordnad rehabilitering kan ha såväl fysiska, psykiska, sociala som arbetsmässiga behov • Nysvenskar med svårighet att komma ut på arbetsmarknaden • Ungdomar som uppstår eller riskerar att beviljas aktivitetsersättning <p>Kartläggning Västerås</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personer med psykisk sjukdom eller psykisk ohälsa • Personer med neuropsykiatriska diagnoser • Personer med språksvårigheter • Unga vuxna som gått i särskola eller har en lindrig intellektuell funktionsnedsättning där planering inte är daglig sysselsättning

Läs mer på: http://www.samordningvasteras.se/insatser-i-samverkan/Pilotmodell_Samordningsteam_Vasteras-insatser-i-samverkan.shtml

Den naturunderstödda metodiken visar sig passa deltagare både nära och långt ifrån arbetsmarknaden.

Under perioden Pilotmodell: Samordningsteam varit igång har 94 deltagare skrivits in, 44 män och 50 kvinnor. Av dem har 7 deltagare gått till anställning eller studier, 14 deltagare har gått till Förstärkt samarbete, 21 deltagare har gått till annan planering eller praktik och 4 deltagare har avbrutit insatsen. Genomsnittsålder för deltagarna i projektet är 39 år.

30 % av deltagarna kommer från Försäkringskassan (FK), 40 % av deltagarna kommer från Arbetsförmedlingen (AF) och 30 % av deltagarna kommer från Västerås stad, Socialkontor ekonomi (Ske).

36 % av deltagarna får sin försörjning från sjuk- och rehabiliteringspenning, 6 % har aktivitets- eller sjukersättning, 16 % har aktivitetsstöd, 38 % har försörjningsstöd och 4 % har ingen offentlig försörjning. Deltagarna kan erhålla olika ersättningar parallellt, utfyllnad. Tid för deltagarna i offentlig försörjning före projektet är i genomsnitt drygt 6 år.

Teamets arbetsglädje har stärkts och metoden har effektiviserats.

Framgångsfaktorerna i projektet är den varierande naturunderstödda verksamheten, samverkan mellan de fyra ingående myndigheterna, att personalen är samlokaliserad och att personalens resurser är tillgängliga för deltagarna. När det gäller organisation ser vi att myndigheternas regelverk i vissa fall är ett hinder för mest lämpad rehabiliterande insats för deltagarna.

Kostnad per deltagare är i genomsnitt 36 491 kronor, baserat på ett intag av 94 deltagare per år.

Processtyrnings modell

Pilotmodell: Samordningsteam Västerås

